

Brusel 3. července 2023
(OR. en)

11344/23

FIN 734

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	29. června 2023
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2023) 391 final
Předmět:	Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Účetnímu dvoru – konsolidovaná roční účetní závěrka Evropské unie za rozpočtový rok 2022

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2023) 391 final.

Příloha: COM(2023) 391 final

V Bruselu dne 28.6.2023
COM(2023) 391 final

SDĚLENÍ KOMISE

**EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ A
ÚČETNÍMU DVORU**

KONSOLIDOVANÁ ROČNÍ ÚČETNÍ ZÁVĚRKA EVROPSKÉ UNIE

ZA ROZPOČTOVÝ ROK 2022

OBSAH

PŘEDMLUVA	2
HLAVNÍ UDÁLOSTI ROZPOČTOVÉHO ROKU	3
OSVĚDČENÍ KE KONSOLIDOVANÉ ÚČETNÍ ZÁVĚRCE	36
KONSOLIDOVANÉ FINANČNÍ VÝKAZY A PŘÍLOHY	37
ROZVAHA.....	39
VÝKAZ O FINANČNÍ VÝKONNOSTI	40
VÝKAZ PENĚŽNÍCH TOKŮ.....	41
VÝKAZ ZMĚN ČISTÝCH AKTIV	42
PŘÍLOHY K FINANČNÍM VÝKAZŮM	43
ZPRÁVY O PLNĚNÍ ROZPOČTU A PŘÍLOHA	140
GLOSÁŘ.....	207
SEZNAM ZKRATEK	211

PŘEDMLUVA

V roce 2022 Evropská unie opět prokázala svou sílu jednoty, která jí umožňuje čelit bezprecedentním výzvám. Na brutální válku vyvolanou Ruskem jsme odpověděli evropskou

solidaritou. Na jedné straně jsme stáli po boku našich ukrajinských partnerů a snažili se zmírnit dopady této protiprávní a účelové války, která ovlivnila každodenní život milionů Ukrajinců. Na straně druhé jsme se zabývali přímými i nepřímými důsledky tohoto konfliktu pro naše občany, podniky a členské státy. Proto jsme mobilizovali všechny dostupné prostředky z rozpočtu EU a z Evropského mírového nástroje, abychom tak doplnili podporu poskytovanou přímo členskými státy.

Současná geopolitická situace zdůraznila význam udržitelného a diverzifikovaného zdroje dodávek energie. V této souvislosti se ukázalo, že důležitým nástrojem pro další urychlení zelené a digitální transformace je náš specializovaný nástroj na podporu oživení NextGenerationEU. Nástroj NextGenerationEU současně přispěl k růstu EU do podoby velkého emitenta podobného státu. Zavedením jednotné výpůjční strategie EU vyslala Komise finančním trhům velmi důležitý signál: ukázala solidaritu EU a upevnila důvěru v odolnost eurozóny.

Kromě toho členské státy i nadále podporoval program SURE (podpora na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci), a to při zachování zaměstnanosti a při poskytování pomoci zaměřené na pracovní místa postižená pandemií. Na konci roku 2022, tedy v jeho posledním roce, členské státy podepsaly dohody o úvěrovém nástroji ve výši 98,4 miliardy eur, které byly vyplaceny na podporu více než 30 milionů lidí a 2,5 milionu podniků v 19 různých členských státech.

Vedle rychlé reakce na krizi a průběžného přizpůsobování se politické a finanční situaci dodržela Evropská unie svůj slib a splnila své [celkové politické cíle](#). V roce 2022, druhém roce VFR na období 2021–2027, využila rozpočet na rok 2022 co nejlépe, přičemž plnění závazků dosáhlo výše 357,1 miliardy EUR.

Díky rozpočtu EU mohla Evropská unie čelit svým výzvám. Je mi proto potěšením vám předložit roční účetní závěrku Evropské unie za rok 2022, která tuto skutečnost podrobně ilustruje. Poskytuje úplný přehled o financích EU, včetně informací o podmíněných závazcích, finančních příslibech a dalších závazcích, jež Unie přijala, jakož i o plnění rozpočtu EU za uplynulý rok. Konsolidovaná účetní závěrka Evropské unie patří do tzv. integrovaného balíčku finančních zpráv a zpráv o odpovědnosti Komise a tvoří nedílnou součást vysoce rozvinutého systému fiskální transparentnosti a odpovědnosti.

Johannes Hahn

komisař pro rozpočet a lidské zdroje

HLAVNÍ UDÁLOSTI ROZPOČTOVÉHO ROKU

Cílem tohoto oddílu s názvem „Hlavní události rozpočtového roku“, který byl vypracován na základě zásad uvedených v Pokynech k doporučeným postupům 2 „Finanční výkazy – diskuse a analýza“ vydaných Radou pro mezinárodní účetní standardy pro veřejný sektor, je pomoci čtenářům pochopit, jak se provozní, finanční a investiční činnosti EU odrážejí v různých prvcích konsolidovaných účetních závěrek EU. Informace uvedené v tomto oddíle nebyly předmětem auditu.

Upozorňujeme, že vzhledem k zaokrouhlování částek na miliony eur se může stát, že součty některých finančních údajů v níže uvedených tabulkách nemusí přesně odpovídat.

OBSAH

1.	HLAVNÍ ÚDAJE A NEJDŮLEŽITĚJŠÍ UDÁLOSTI ROKU	5
2.	VÍCELETÝ FINANČNÍ RÁMEC NA OBDOBÍ 2021–2027 A NÁSTROJ NextGenerationEU.....	7
2.1	VFR 2021–2027 a NextGenerationEU – hlavní údaje	7
2.2	NextGenerationEU – přehled	8
2.3	Finanční situace nástroje NextGenerationEU k 31. prosinci 2022	9
3.	SHRNUTÍ PLNĚNÍ ROZPOČTU	15
3.1	Příjmy	15
3.2	Výdaje.....	16
4.	FINANČNÍ NÁSTROJE A ROZPOČTOVÉ ZÁRUKY.....	19
4.1	Finanční nástroje financované z rozpočtu EU	19
4.2	Rozpočtové záruky: Finanční aktiva držena v záručních fondech.....	19
4.3	Úvěry a související výpůjčky na programy finanční pomoci	20
4.4	Podmíněné rozpočtové závazky pro programy finanční pomoci.....	23
5.	ANALÝZA FINANČNÍCH VÝKAZŮ.....	25
5.1	PŘÍJMY	25
5.2	NÁKLADY	26
5.3	AKTIVA.....	27
5.4	PASIVA.....	29
6.	POLITICKÝ A FINANČNÍ RÁMEC, SPRÁVA A ODPOVĚDNOST EU	32
6.1	POLITICKÝ A FINANČNÍ RÁMEC.....	32
6.2	SPRÁVA A ODPOVĚDNOST	33

1. HLAVNÍ ÚDAJE A NEJDŮLEŽITĚJŠÍ UDÁLOSTI ROKU

Konsolidované finanční výkazy

Konsolidované finanční výkazy EU zahrnují více než 50 subjektů (včetně Evropského parlamentu, Rady, Komise a agentur EU). Jsou sestavovány na základě účetních pravidel aktuálního účetnictví přijatých účetním Komise, která vycházejí z Mezinárodních účetních standardů pro veřejný sektor (IPSAS).

Jak je patrné z níže uvedené rozvahy a jak je dále podrobněji popsáno v analýze finančních výkazů (oddíl 5), konsolidované finanční výkazy EU za rok 2022 byly ovlivněny zejména nárůstem výpůjček v důsledku pokračujícího provádění nástroje NextGenerationEU a nástroje Podpora na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci (SURE), jakož i dodatečné finanční podpory poskytnuté Ukrajině:

v miliardách EUR

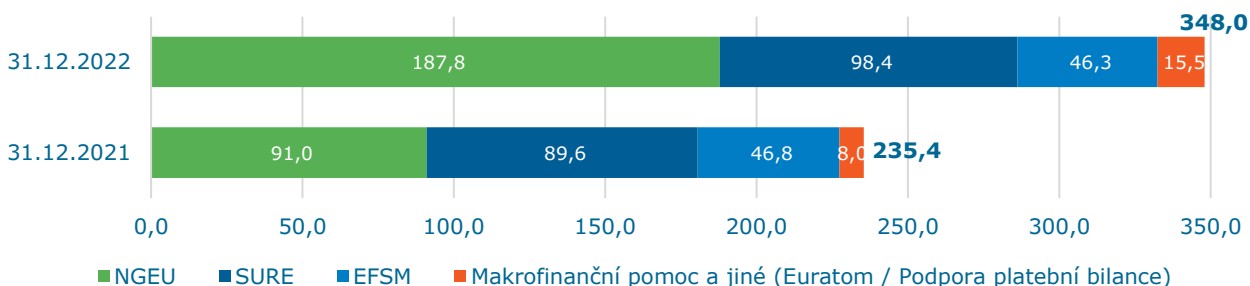
	2022	2021
AKTIVA		
Finanční aktiva	235,4	188,6
Předběžné financování	100,5	93,4
Pohledávky	48,2	72,4
Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty	46,5	44,9
Pozemky, budovy a zařízení a ostatní aktiva	15,2	14,7
Celkem	445,9	414,1
PASIVA		
Zaměstnanecké požitky po skončení pracovního poměru	80,6	122,5
Finanční závazky	352,3	246,1
Závazky	55,3	46,4
Výdaje příštích období	86,2	78,1
Ostatní závazky	2,8	3,3
Celkem	577,2	496,4
ČISTÁ AKTIVA		
Rezervní fondy	1,3	1,3
Částky k vyžádání od členských států	(132,6)	(83,6)
Celkem	(131,3)	(82,3)

➔ viz Analýza finančních výkazů, oddíl 5

Klíčový vývoj v roce 2022

Pokračování úspěšných emisí dluhopisů

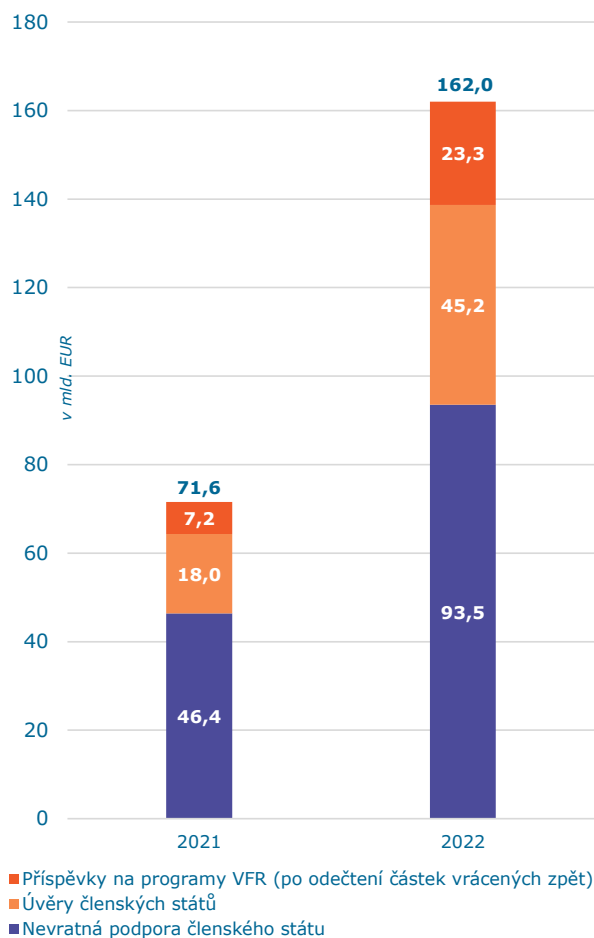
112,6 miliardy EUR dodatečných finančních prostředků na politické programy a finanční pomoc EU:

→ viz oddíl 4

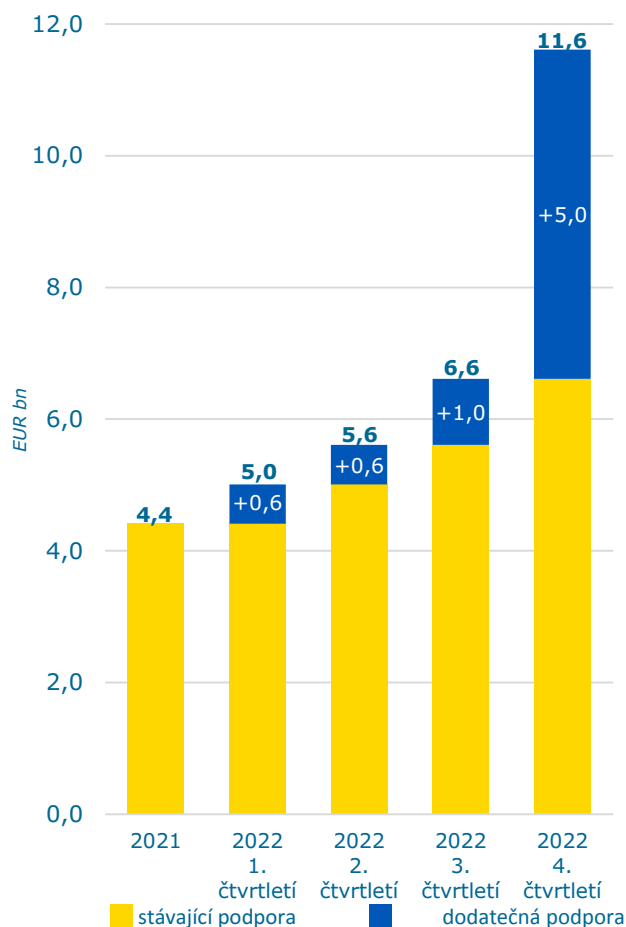
Plnění cílů NGEU

Celkový objem vyplacených prostředků z NGEU se zvýšil na 162,0 mld. EUR

Poskytování finanční pomoci Ukrajině

Makrofinanční pomoc Ukrajině se zvýšila na 11,6 mld. EUR

→ viz oddíl 2

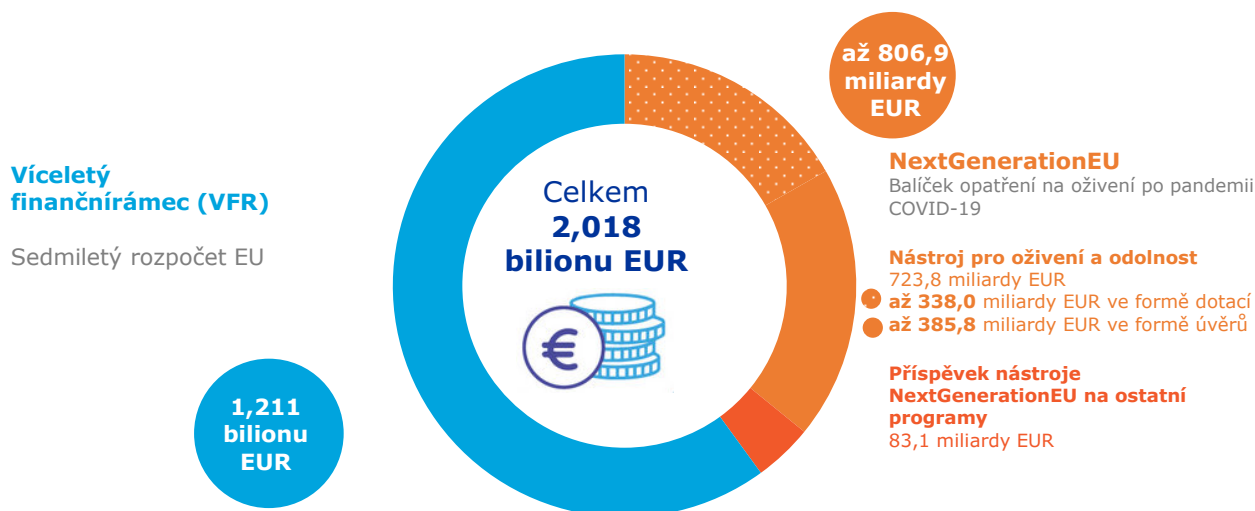
→ viz oddíl 4

2. VÍCELETÝ FINANČNÍ RÁMEC NA OBDOBÍ 2021–2027 A NÁSTROJ NextGenerationEU

2.1 VFR 2021–2027 a NextGenerationEU – hlavní údaje

Dlouhodobý rozpočet EU na období 2021–2027 společně s nástrojem NextGenerationEU (dále jen „NGEU“) činí 2,018 bilionu EUR v běžných cenách (1,8 bilionu EUR v cenách roku 2018).

Balíček sestává z dlouhodobého rozpočtu, víceletého finančního rámce (dále jen „VFR“) na období 2021–2027, který činí 1,211 bilionu EUR v běžných cenách (1,074 bilionu EUR v cenách roku 2018), a z dočasných nástrojů na podporu oživení, NGEU, ve výši až 806,9 miliardy EUR v běžných cenách (750 miliard EUR v cenách roku 2018).

Poznámka: Všechny částky jsou v běžných cenách.

Rozpočet byl navržen jako reakce na priority a nejnaléhavější potřeby Evropy:

- Více než 50 % celkové částky příštího dlouhodobého rozpočtu a nástroje NGEU podpoří modernizaci Evropské unie prostřednictvím výzkumu a inovací, spravedlivé klimatické a digitální transformace, připravenosti a opatření na podporu oživení a odolnosti.
- Celkem 30 % rozpočtu EU bude vynaloženo na boj proti změně klimatu, což je historicky nejvyšší podíl největšího rozpočtu EU.
- Celkem 20 % prostředků z Nástroje pro oživení a odolnost (který představuje 90 % prostředků nástroje NGEU) bude investováno do digitální transformace.
- V letech 2026 a 2027 přispěje 10 % ročních výdajů v rámci dlouhodobého rozpočtu k zastavení a zvrácení úbytku biologické rozmanitosti.
- Vůbec poprvé v historii mají nejvyšší podíl v rámci dlouhodobého rozpočtu nové a posílené priority, a to 32 %.

V návaznosti na agresi Ruska vůči Ukrajině se stal rozpočet EU klíčovým nástrojem na podporu reakce EU na krizi a budování strategické autonomie. Konkrétně v rámci přístupu „tým Evropa“ uvolnila EU, její členské státy a finanční instituce do konce roku 2022 celkovou podporu Ukrajině ve výši téměř 50 miliard EUR, což bylo jasným projevem pokračující solidarity EU s ukrajinským lidem.

To zahrnovalo:

- 18,9 miliardy EUR finanční pomoci, rozpočtové podpory a humanitární pomoci, která byla poskytnuta z rozpočtu EU a přímo členskými státy EU ve formě grantů, úvěrů a záruk,
- balíček ve výši 18 miliard EUR na podporu ukrajinské ekonomiky, který má být vyplacen v roce 2023, a
- 3,2 miliardy EUR na vojenskou pomoc v rámci Evropského mírového nástroje a 7 miliard EUR přímo od členských států EU (Evropský mírový nástroj ani přímá podpora členských států nejsou součástí rozpočtu EU).

2.2 NextGenerationEU – přehled

Nástroj NGEU s rozpočtem 806,9 miliardy EUR má pomoci napravit bezprostřední hospodářské a sociální škody způsobené pandemií koronaviru, a vybudovat tak Evropu, která bude po skončení pandemie COVID-19 ekologičtější, digitálnější, odolnější a lépe schopná čelit současným i budoucím výzvám.

Většina finančních prostředků je poskytována prostřednictvím Nástroje pro oživení a odolnost. Část prostředků, až 338,0 miliardy EUR, je poskytována ve formě nevratné podpory neboli grantů. Druhá část prostředků, až 385,8 miliardy EUR, slouží k poskytování půjček Unie jednotlivým členským státům. Tyto půjčky budou tyto členské státy splácet až po skončení stávajícího období víceletého finančního rámce a po dlouhou dobu, přičemž konečná splatnost půjček nesplacených k 31. prosinci 2022 skončí až v roce 2052 (viz oddíl **2.3.3**).

Kromě toho nástroj NGEU posiluje několik stávajících programů a politik EU:

- politiku soudržnosti v rámci pomoci při oživení pro soudržnost a území Evropy (REACT-EU) s cílem pomoci řešit hospodářské důsledky pandemie COVID-19 v prvních letech oživení,
- Fond pro spravedlivou transformaci, aby bylo zaručeno, že přechod ke klimatické neutralitě přinese prospěch všem,
- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova na další podporu zemědělců,
- program InvestEU na podporu investičního úsilí našich podniků,
- program Horizont Evropa s cílem zajistit, že EU bude schopna financovat špičkovější úroveň výzkumu, a
- kapacity rescEU, které zajišťují, aby byl mechanismus civilní ochrany EU schopen reagovat na mimořádné události velkého rozsahu.

Nástroj pro oživení a odolnost

723,8 miliardy EUR

● až 338,0 miliardy EUR
ve formě dotací

● až 385,8 miliardy EUR
ve formě úvěrů

NABÍRÁNÍ NA SÍLE

Čisté technologie a obnovitelné zdroje energie

RENOVACE

Energetická účinnost budov

DOBÍJENÍ A DOPLŇOVÁNÍ PALIVA

Udržitelná doprava a dobíjecí stanice

PŘIPOJENÍ

Zavádění služeb rychlého širokopásmového připojení

MODERNIZACE

Digitalizace veřejné správy

ROZVOJ

Datové cloudy a udržitelné procesory

ZMĚNA KVALIFIKACE A PROHLUBOVÁNÍ DOVEDNOSTÍ

Vzdělávání a odborná příprava na podporu digitálních dovedností

Příspěvek nástroje NextGenerationEU na ostatní programy

83,1 miliardy EUR

REACT-EU (EFRR/ESF)
50,6

FOND PRO SPRAVEDLIVOU TRANSFORMACI
10,9

ROZVOJ VENKOVA (EZFRV)
8,1

PROGRAM INVEST EU
6,1

HORIZONT EVROPA
5,4

RESCEU
2,0

Kromě toho v návaznosti na agresivní válku Ruska vůči Ukrajině a následnou energetickou krizi předložila Komise plán REPowerEU, který má zajistit nezávislost Evropy na ruských fosilních palivech ještě před rokem 2030. V rámci plánu REPowerEU doplňují členské státy kapitolu týkající se plánu REPowerEU do svých národních plánů pro oživení a odolnost, tedy do plánů financování v rámci Nástroje pro oživení a odolnost, a to s cílem financovat klíčové investice a reformy v oblasti diverzifikace dodávek energie a snižování závislosti na ruských fosilních palivech. Plán REPowerEU nezvýší celkové finanční krytí určené pro Nástroj pro oživení a odolnost, ale urychlí využití stávající výpůjční kapacity tím, že členským státům nabídne možnost požádat v rámci nástroje NGEU o dodatečné úvěry na cíle plánu REPowerEU. Plán REPowerEU doplňují granty financované z dražeb povolenek ETS a převody z rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu.

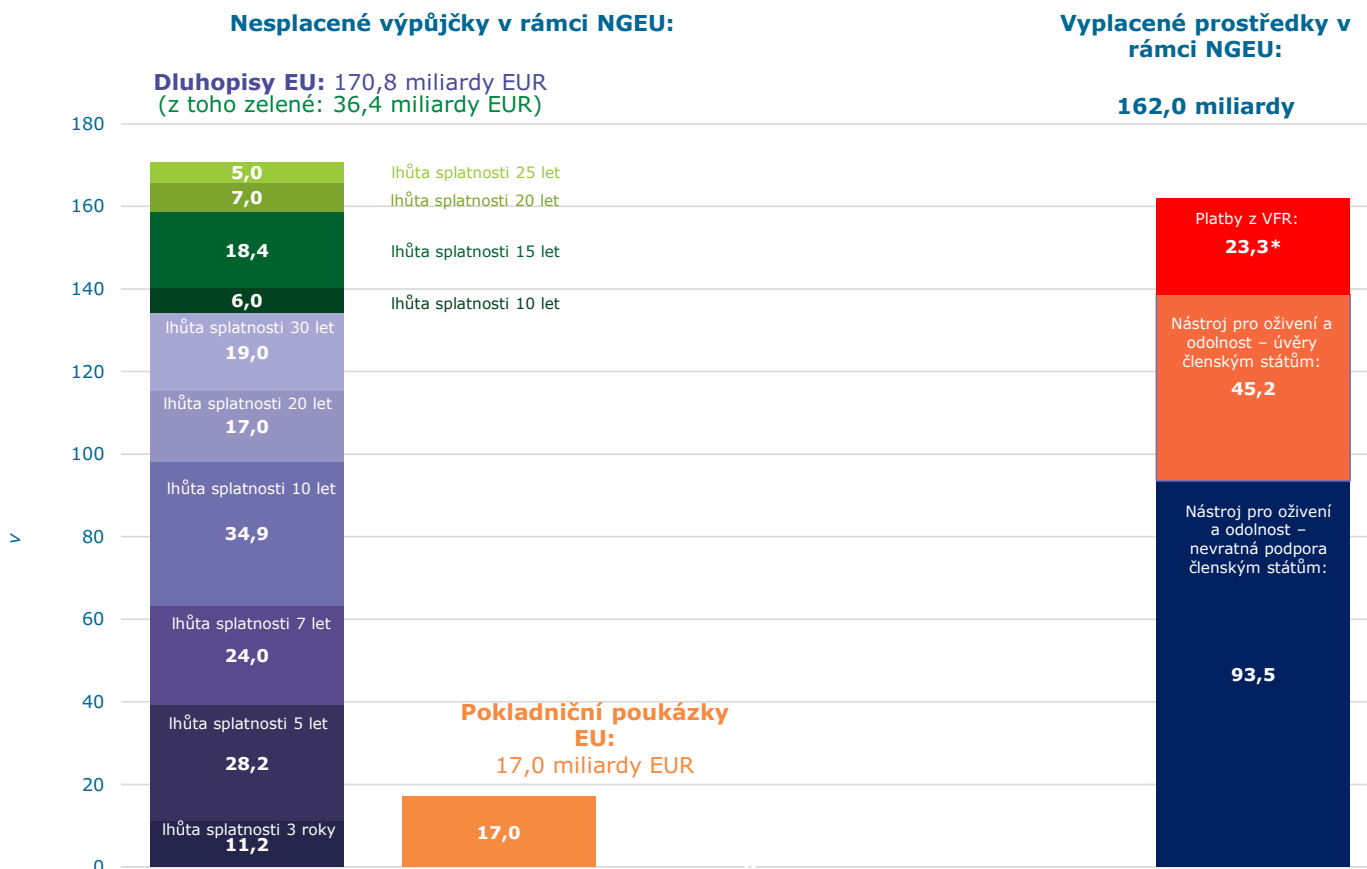
2.3 Finanční situace nástroje NextGenerationEU k 31. prosinci 2022

2.3.1 Přehled

Od zahájení operací financování nástroje NGEU dne 15. června 2021 do konce roku 2022 získala Komise dlouhodobé financování ve výši 170,8 miliardy EUR (nominální částka), a to zejména vydáváním dluhopisů v rámci syndikovaných transakcí (2021: 71,0 miliardy EUR). Kromě toho má Komise k prosinci

2022 nesplacené krátkodobé pokladniční poukázky EU ve výši 17,0 miliardy EUR. Do konce roku 2022 vyplatila Komise finanční podporu v celkové výši 162,0 miliardy EUR (2021: 71,6 miliardy EUR). Většina této částky, 138,7 miliardy EUR, byla vyplacena v rámci Nástroje pro oživení a odolnost, přičemž 93,5 miliardy EUR bylo vyplaceno jako nenávratná podpora a 45,2 miliardy EUR ve formě úvěrů. Dalších 23,3 miliardy EUR (po odečtení částek získaných zpět ve výši 0,2 miliardy EUR) bylo vyplaceno jako platby VFR v rámci stávajících programů. Likvidní prostředky ve výši 20,5 miliardy EUR jsou mimoto uloženy na bankovním účtu nástroje NGEU u Evropské centrální banky a na centrálním pokladním účtu Komise, dokud nebudou vyplaceny do rozpočtu na programy VFR.

NGEU – nesplacené výpůjčky a výplaty k 31. prosinci 2022

*Další prostředky ve výši 0,6 miliardy EUR byly uloženy na centrálním pokladním účtu Komise, dokud nebudou vyplaceny do rozpočtu na programy VFR (včetně 0,2 miliardy EUR z vrácených prostředků nástroje NGEU, které byly původně vyplaceny).

2.3.2 Výpůjčky

Za účelem uspokojení potřeb financování nástroje NGEU Komise vydává cenné papíry na mezinárodních kapitálových trzích. Na základě jednotného přístupu k financování Komise kombinuje využívání různých nástrojů a způsobů financování s otevřenou a transparentní komunikací s účastníky trhu.

Rozhodnutí o ročních výpůjčkách umožnilo Komisi v roce 2022 vydat částku v maximální výši 140 miliard EUR v rámci dlouhodobého financování a mít maximální nesplacenou částku 60 miliard EUR v rámci krátkodobého financování¹.

Dlouhodobé financování – syndikované transakce a aukce dluhopisů EU

K 31. prosinci 2022 činila nesplacená (nominální) částka dlouhodobého financování 170,8 miliardy EUR (2021: 71,0 miliardy EUR). Z této částky připadá 36,4 miliardy EUR na zelené dluhopisy (2021: 12 miliard EUR). Splatnost výpůjček bude v letech 2025 až 2052 následující:

¹ Prováděcí rozhodnutí Komise C(2021) 9336 final.

v miliardách EUR

Splatnost	Vydáno/získáno	Celkem splaceno na konci roku	Zbývající ke konci roku
2025	11,2	0,0	11,2
2026	18,9	0,0	18,9
2027	9,3	0,0	9,3
2028	14,0	0,0	14,0
2029	10,0	0,0	10,0
2031	20,0	0,0	20,0
2032	14,9	0,0	14,9
2033	6,0	0,0	6,0
2037	18,4	0,0	18,4
2041	13,0	0,0	13,0
2042	4,0	0,0	4,0
2043	7,0	0,0	7,0
2048	5,0	0,0	5,0
2051	14,0	0,0	14,0
2052	5,0	0,0	5,0
	170,8	0,0	170,8

Krátkodobé financování – aukce pokladničních poukázek EU

Aukce pokladničních poukázek EU poskytuje Komisi jako emitentovi dodatečnou flexibilitu a podporuje likviditu jejích cenných papírů. K 31. prosinci 2022 činila nesplacená (nominální) částka krátkodobého financování získaná prostřednictvím aukcí pokladničních poukázek EU se splatností tři nebo šest měsíců 17,0 miliardy EUR (2021: 20,0 miliardy EUR).

2.3.3 Výplaty

V roce 2022 Komise kladně vyhodnotila plány pro oživení a odolnost pěti zbývajících členských států (Bulharska, Maďarska, Nizozemska, Polska a Švédsko), které následně schválila Rada. V důsledku toho byly do konce roku 2022 schváleny plány pro oživení a odolnost všech 27 členských států. Celková výše nevratné podpory schválené v rámci plánů 27 členských států činila 335,1 miliardy EUR (2021: EUR), což odpovídá téměř celému finančnímu krytí nevratné podpory z nástroje NGEU ve výši 338,0 miliardy EUR². Z této částky bylo 234,4 miliardy EUR pokryto finančními dohodami podepsanými s členskými státy (2021: 195,4 miliardy EUR). Celková výše podpory ve formě úvěrů schválená v rámci plánů činila 165,3 miliardy EUR (2021: EUR), z čehož 153,9 miliardy EUR zahrnovaly dohody o úvěrech podepsané do konce roku (2021: 153,2 miliardy EUR).

Nevratná podpora

Do konce roku 2022 Komise vyplatila nevratnou podporu v celkové výši 93,5 miliardy EUR 22 členským státům (2021: 46,4 miliardy EUR 20 členským státům). Z této částky se 36,6 miliardy EUR týkalo předběžného financování (2021: 36,4 miliardy EUR) a 56,9 miliardy EUR se týkalo plateb provedených po splnění milníků a cílů ze strany členských států (2021: 10,0 miliardy EUR):

² Maximální finanční příspěvek vypočtený pro každý členský stát po aktualizaci k 30. červnu 2022 v souladu s čl. 11 odst. 2 nařízení (EU) 2021/241 (před odečtením výdajů na podporu), viz https://commission.europa.eu/document/c22c182c-f53e-453f-b45a-dacdcf2d69dd_en

Členský stát	Maximální nevratná podpora*	Podepsané závazky a rozpočtové závazky 31. 12. 2022 [†]	Vyplaceno jako předběžné financování 31. 12. 2022	Platby po dosažení milníku 31. 12. 2022	Celkem vyplaceno k 31. 12. 2022
Rakousko	3,8	2,2	0,4	–	0,4
Belgie	4,5	3,6	0,8	–	0,8
Bulharsko	5,7	4,6	–	1,4	1,4
Chorvatsko	5,5	4,6	0,8	1,4	2,2
Kypr	0,9	0,8	0,1	0,1	0,2
Česko	7,7	3,5	0,9	–	0,9
Dánsko	1,4	1,3	0,2	–	0,2
Estonsko	0,9	0,8	0,1	–	0,1
Finsko	1,8	1,7	0,3	–	0,3
Francie	37,5	24,3	5,1	7,4	12,5
Německo	28,0	16,3	2,3	–	2,3
Řecko	17,4	13,5	2,3	1,7	4,0
Maďarsko	5,8	4,6	–	–	–
Irsko	0,9	0,9	–	–	–
Itálie	69,0	47,9	9,0	20,0	29,0
Lotyšsko	1,8	1,6	0,2	0,2	0,4
Litva	2,1	2,1	0,3	–	0,3
Lucembursko	0,1	0,1	0,0	–	0,0
Malta	0,3	0,2	0,0	–	0,0
Nizozemsko	4,7	3,9	–	–	–
Polsko	22,5	20,3	–	–	–
Portugalsko	15,5	9,8	1,8	0,6	2,4
Rumunsko	12,1	10,2	1,9	1,8	3,6
Slovensko	6,0	4,6	0,8	0,4	1,2
Slovinsko	1,5	1,3	0,2	–	0,2
Španělsko	77,2	46,6	9,0	22,0	31,0
Švédsko	3,2	2,9	–	–	–
Celkem	338,0	234,4	36,6	56,9	93,5

* Maximální finanční příspěvek vypočtený pro každý členský stát po aktualizaci k 30. červnu 2022 v souladu s čl. 11 odst. 2 nařízení (EU) 2021/241 (před odečtením výdajů na podporu), viz https://commission.europa.eu/document/c22c182c-f53e-453f-b45a-dacdcf2d69dd_en

[†] Rozpočtové závazky zohledňují všechna zrušení závazků včetně těch, která se týkají závazků přijatých před rokem 2022. Z celkové výše rozpočtových závazků bylo v roce 2022 přiděleno 136,4 miliardy EUR.

V roce 2022 Komise vyplatila nevratnou podporu v celkové výši 47,2 miliardy EUR. Tato částka zahrnovala především první platbu po dosažení milníku určenou Francii (7,4 miliardy EUR), první a druhou platbu po dosažení milníku určené Itálii (každá ve výši 10,0 miliardy EUR) a druhou platbu po dosažení milníku určenou Španělsku (12,0 miliardy EUR).

Úvěry

Do konce roku 2022 vyplatila Komise finanční podporu ve výši 45,2 miliardy EUR pěti členským státům (2021: 18,0 miliardy EUR čtyřem členským státům). Z této částky se 19,9 miliardy EUR týkalo předběžného financování (2021: 18,0 miliardy EUR) a 25,2 miliardy EUR se týkalo splátek úvěrů vyplacených po splnění milníků a cílů ze strany členských států (2021: nula):

v miliardách EUR

Členský stát	Maximální finanční podpora formou úvěru	Celkem podepsáno k 31. 12. 2022	Vyplaceno jako předběžné financování 31. 12. 2022	Platby po dosažení milníku 31. 12. 2022	Celkem nesplaceno k 31. 12. 2022
Kypr	0,2	0,2	0,0	–	0,0
Řecko	12,7	12,7	1,7	1,8	3,5
Itálie	122,6	122,6	15,9	22,0	37,9
Portugalsko	2,7	2,7	0,4	0,6	1,0
Rumunsko	14,9	14,9	1,9	0,8	2,7
Polsko	11,5	0,0	–	–	–
Slovensko	0,7	0,7	–	–	–
Schváleno	165,3	153,9	19,9	25,2	45,2
Rezerva	220,5	–	–	–	–
	385,8	153,9	19,9	25,2	45,2

V roce 2022 poskytla Komise podporu ve formě finančních půjček v celkové výši 27,2 miliardy EUR. Tato částka zahrnovala předběžné financování úvěru Rumunsku ve výši 1,9 miliardy EUR, úhradu první splátky úvěru Řecko (1,8 miliardy EUR), Itálii (11,0 miliardy EUR), Portugalsku (0,6 miliardy EUR) a Rumunsku (0,8 miliardy EUR) a úhradu druhé splátky úvěru Itálii (11,0 miliardy EUR).

Podle dohod o úvěru budou členské státy provádět roční splátky ve výši 5 % vyplacených částek, a to po uplynutí deseti let od data vyplacení. Kypr, Řecko, Itálie a Portugalsko tak začnou úvěry splácet od roku 2032 a Rumunsko od roku 2033. Splátkový kalendář pro nesplacené nominální částky ke konci roku je následující:

v milionech EUR

Členský stát	Doba splácení	Roční splátka	Celková splátka
Kypr	2032–2051	1	26
Řecko	2032–2052	175	3 500
Itálie	2032–2052	1 897	37 938
Portugalsko	2032–2052	48	960
Rumunsko	2033–2052	137	2 732
		2 258	45 156

Příspěvek NGEU na jiné programy v rámci rozpočtu EU

Do konce roku 2022 činily celkové čisté platby vyplacené na jiné programy v rámci víceletého finančního rámce 23,3 miliardy EUR (2021: 7,2 miliardy EUR). Tento příspěvek, po odečtení částek získaných zpět, ve výši 0,2 miliardy EUR, se týkal především balíčku REACT-EU, z něhož se financuje Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR) a Evropský sociální fond (ESF, včetně FEAD):

v miliardách EUR

Program VFR	Celkem přidělené prostředky	Celkem čisté závazky 31. 12. 2022 [†]	Celkem čisté platby 31. 12. 2022
REACT-EU	50,6	50,5	18,2
– z toho ERDF	30,0	29,9	13,6
– z toho ESF (včetně FEAD)	20,6	20,6	4,6
Fond pro spravedlivou transformaci	10,9	5,0	0,2
Rozvoj venkova (EZFRV)	8,1	8,1	1,3
InvestEU	6,1	3,6	1,4
Horizont Evropa	5,4	3,5	1,9
RescEU	2,0	0,9	0,3
Celkem	83,1	71,6	23,3

Během roku 2022 Komise vyplatila na jiné programy VFR platby v celkové výši 16,1 miliardy EUR. Tato částka zahrnovala především platby související s programy REACT-EU (11,2 miliardy EUR, z toho 8,7 miliardy EUR v rámci EFRR a 2,5 miliardy EUR v rámci ESF, včetně FEAD), Horizont Evropa (1,9 miliardy EUR), InvestEU (1,2 miliardy EUR) a Rozvoj venkova (1,2 miliardy EUR).

2.3.4 Likvidita

Úvěry poskytované v rámci nástroje NGEU se neřídí přísnou zásadou „back-to-back“, která se používala v minulosti. Namísto toho byla pro nástroj NGEU vytvořena strategie diverzifikovaného a společného financování, která vyžadovala zavedení účinného řízení likvidity. Cílem řízení likvidity v rámci nástroje NGEU je zajistit, aby částky na bankovním účtu nástroje NGEU byly dostatečné k uspokojení všech nadcházejících potřeb v oblasti výplaty prostředků a k zachování stanovené bezpečnostní rezervy, přičemž je třeba se vyvarovat nadměrně vysokých zůstatků. Pro řízení likvidity vyvinula Komise nástroj IT, který umožňuje každodenní sledování účtu nástroje NGEU. Ke konci roku 2022 činila výše prostředků na mimorozpočtovém účtu NGEU 19,9 miliardy EUR. Kromě toho byly další prostředky ve výši 0,6 miliardy EUR uloženy na centrálním pokladním účtu Komise, dokud nebudou vyplaceny do rozpočtu na programy VFR (včetně 0,2 miliardy EUR z vrácených prostředků nástroje NGEU, které byly původně vyplaceny).

V návaznosti na úspěch diverzifikované strategie financování nástroje NGEU a na stále častější využívání výpůjček k zajištění financování politických priorit EU se Komise v roce 2022 rozhodla začít používat jednotný přístup k financování jako hlavní metodu financování od roku 2023. V rámci tohoto přístupu bude Komise jménem EU napříště vydávat pouze „dluhopisy EU“, nikoliv samostatně denominované dluhopisy pro jednotlivé programy. Prvními programy, které využívají nový přístup k financování, jsou program nástroje NGEU pro oživení a nová makrofinanční pomoc + program pro Ukrajinu ve výši 18 miliard EUR na rok 2023.

3. SHRUTÍ PLNĚNÍ ROZPOČTU

3.1 Příjmy

Celková výše prostředků na platby uvedená v původním schváleném rozpočtu EU činila 170 603 milionů EUR a měla být financována vlastními zdroji ve výši 157 701 milionů EUR. Odhady výše příjmů a výdajů uvedené v původním rozpočtu se během rozpočtového roku obvykle mění formou opravných rozpočtů. Rovnost rozpočtových příjmů a výdajů je zajišťována díky úpravám výše vlastních zdrojů z HND. Rovnováhu rozpočtových příjmů a výdajů (prostředků na platby) stanoví zásada vyrovnanosti rozpočtu.

V průběhu roku 2022 bylo přijato pět opravných rozpočtů. Pokud je zohledníme, pak konečná výše schválených příjmů na rok 2022 dosáhla 170 038 milionů EUR a celková částka financovaná z vlastních zdrojů činila 153 928 milionů EUR. Příspěvky členských států v roce 2022 byly sníženy zejména o přebytek z předchozího roku (3 227 milionů EUR). Výše schválených plateb zůstala víceméně v souladu s původním schváleným rozpočtem.

Příjmy pocházejí ze šesti zdrojů (hlav):

Hlava 1: Vlastní zdroje

Výběr tradičních vlastních zdrojů byl vyšší než částky předpokládané v rozpočtu. To bylo způsobeno zejména částkou vybranou v posledních měsících roku, která byla vyšší, než se očekávalo.

Konečné platby členských států odvíjející se od jejich DPH, HND a plastových odpadů rovněž téměř přesně odpovídaly finálním rozpočtovým odhadům. Rozdíly mezi odhadovanými a skutečně uhrazenými částkami jsou dány rozdílem mezi kurzy eura použitými při sestavování rozpočtu a kurzy platnými v době, kdy členské státy, které nejsou součástí eurozóny, prováděly příslušné platby.

Hlava 2: Přebytky, salda a opravy

Přebytek z předchozího rozpočtového roku činil 3 227 milionů EUR. Tato částka byla zanesena do rozpočtu na rok 2022 prostřednictvím opravného rozpočtu a příspěvky z vlastních zdrojů členských států byly odpovídajícím způsobem sníženy.

Pokud jde o zůstatky DPH a HND, pravidla upravuje článek 10b nařízení o poskytování vlastních zdrojů (nařízení (EU) č. 609/2014). Podle těchto pravidel se celkový součet zůstatků vypočítá tak, aby byl dopad na rozpočet EU nulový (systém vzájemného započtení) a aby tento postup nevyžadoval změnu rozpočtu. Komise proto přímo žádá členské státy o úhradu čistých částek v souladu s pravidly nařízení o poskytování vlastních zdrojů.

Hlava 3: Správní příjmy

Tato hlava zahrnuje především příjmy z daní a odvodů z odměn zaměstnanců.

Hlava 4: Finanční příjmy, úroky z prodlení a pokuty

Hlavní část této hlavy se týká pokut v souvislosti s prováděním pravidel hospodářské soutěže.

Hlava 5: Rozpočtové záruky, výpůjční a úvěrové operace

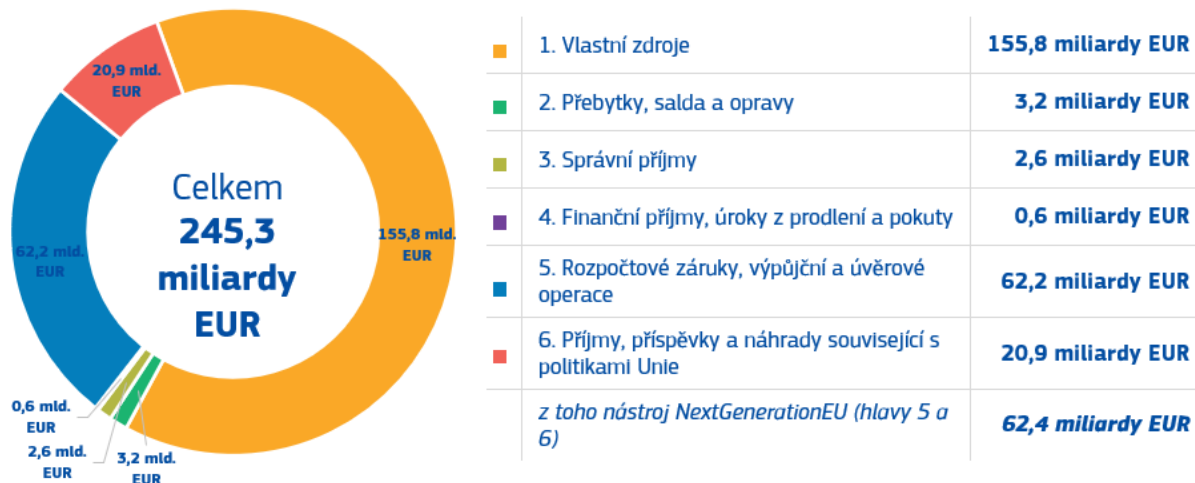
Tato hlava se se vznikem nástroje NextGenerationEU (NGEU) výrazně rozšířila. Prostředky nástroje NGEU v rámci této hlavy jsou účelově vázanými příjmy. Hlava 5 zahrnuje příjmy související se zárukami, úroky a splátkami poskytnutých úvěrů. Dále směřuje finanční prostředky (na nevratnou podporu nástroje NGEU v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a na posílení programů VFR) z účelově vázaných příjmů, které členské státy získávají v rámci Nástroje Evropské unie na podporu oživení.

Hlava 6: Příjmy, příspěvky a náhrady související s politikami Unie

Tato hlava se týká zejména příjmů z finančních oprav souvisejících se strukturálními a zemědělskými fondy (fondy ESI, EZZF a EZFRV). Zahrnuje rovněž účast třetích zemí na výzkumných programech, schválení účetních závěrek zemědělských fondů a ostatní příspěvky a náhrady v rámci programů/

činností EU. Podstatnou část této celkové částky tvoří příjmy určené na zvláštní účely, na jejichž základě se na výdajové straně zapisují dodatečné prostředky.

Celkové rozpočtové příjmy za rok 2022 činily 245 265 milionů EUR:

3.2 Výdaje

3.2.1 Plnění rozpočtu

V roce 2022, druhém roce víceletého finančního rámce na období 2021–2027, činil konečný schválený rozpočet 182,2 miliardy EUR prostředků na závazky a 170,0 miliardy EUR prostředků na platby. Kromě toho bylo k dispozici 295,0 miliardy EUR prostředků na závazky jako účelově vázané příjmy, z nichž 277,8 miliardy EUR se týkalo nástroje NGEU³, a 4,5 miliardy EUR prostředků na závazky bylo přeneseno z roku 2021. Prostředky na platby související s účelově vázanými příjmy z roku 2022 činily 87,0 miliardy EUR, z toho 64,3 miliardy EUR se týkalo nástroje NGEU a 4,3 miliardy EUR prostředků na platby bylo přeneseno z roku 2021.

Plnění rozpočtu na rok 2022 bylo stále částečně ovlivněno pozdním přijetím nařízení o víceletém finančním rámci (prosinec 2020), což vedlo k přijetí právních aktů nové generace programů až v průběhu roku 2021. Plnění rozpočtu na rok 2022 bylo navíc silně ovlivněno invazí Ruska na Ukrajinu a nutností přijmout rozhodné kroky k poskytnutí komplexní humanitární a finanční podpory Ukrajině, pomoci uprchlíkům i zemím, které je hostí, a reagovat na krizi, která měla důsledky i za hranicemi Ukrajiny.

Plnění celkových prostředků na závazky v roce 2022 činilo 357,1 miliardy EUR:

- 179,4 miliardy EUR z konečného přijatého rozpočtu,
- 4,5 miliardy EUR z prostředků přenesených z roku 2021 nebo znovu poskytnutých od roku 2021,
- 173,2 miliardy EUR z prostředků pocházejících z účelově vázaných příjmů,
 - z toho 162,7 miliardy EUR z nástroje NGEU.

Plnění celkových prostředků na platby v roce 2022 činilo 243,3 miliardy EUR:

- 167,3 miliardy EUR z konečného přijatého rozpočtu,
- 4,2 miliardy EUR z prostředků přenesených z roku 2021 nebo znovu poskytnutých od roku 2021,

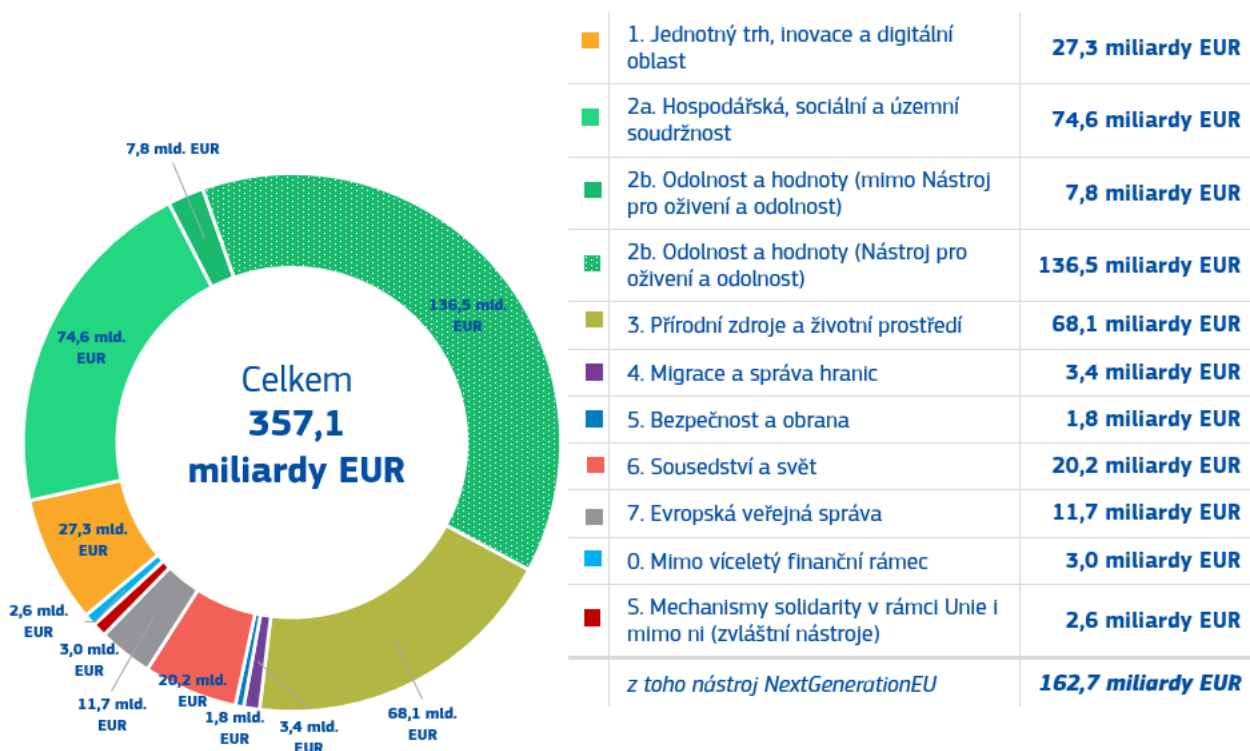
³ Komplexní přehled týkající se nástroje NextGenerationEU (NGEU) naleznete také v oddílech 2.2 a 2.3 výše.

- 71,8 miliardy EUR z prostředků pocházejících z účelově vázaných příjmů,
 - z toho 63,5 miliardy EUR z nástroje NGEU.

V případech, kdy to umožňuje finanční nařízení a/nebo právní základy, byly prostředky schváleného rozpočtu, které nebyly v roce 2022 využity, přeneseny do roku 2023: 1,5 miliardy EUR prostředků na závazky a 2,5 miliardy EUR prostředků na platby.

Stejně tak bylo v souladu s finančním nařízením do roku 2023 přeneseno 121,5 miliardy EUR z prostředků na závazky účelově vázaných příjmů, z nichž 115,1 miliardy EUR se týkalo nástroje NGEU, a 15,2 miliardy EUR z prostředků na platby účelově vázaných příjmů, z nichž 0,8 miliardy EUR se týkalo nástroje NGEU.

Celková výše čerpání prostředků na závazky za rok 2022 podle cílů politiky EU je uvedena níže:

Různé druhy prostředků (rozpočtové, přenesené z předchozího roku a účelově vázané příjmy) byly v roce 2022 čerpány z 74 % v případě závazků a z 93 % v případě plateb. Míra plnění včetně prostředků přenesených do roku 2023 (v souladu s finančním nařízením a/nebo právními základy) dosáhla čerpání ve výši 99 % u prostředků na závazky a 100 % u prostředků na platby schváleného rozpočtu na rok 2022.

V roce 2022 činila roční tranše závazků v rámci nástroje NGEU⁴ 144,6 miliardy EUR. Kromě toho byly z roku 2021 přeneseny závazky ve výši 21,1 miliardy EUR. Celkově bylo v roce 2022 k dispozici 165,7 miliardy EUR na závazky, z čehož bylo vyčerpáno 162,7 miliardy EUR, tj. 98 %. Zbývajících 114 miliard EUR z celkového finančního krytí NGEU se plánuje využít v roce 2023 (a v pozdějších letech v případě správních prostředků, které mohou být využity až do roku 2027). V souladu s čl. 3 odst. 4 nařízení 2020/2094 o Nástroji Evropské unie na podporu oživení⁵ bylo do 31. prosince 2022 uzavřeno více než 60 % právních závazků týkajících se příslušných programů v rámci nástroje NGEU (s výjimkou úvěrů z

⁴ Částka schválená pro nástroj NGEU v roce 2022 se týkala podpory na rok 2022 ve formě nevratné podpory členským státům v rámci Nástroje pro oživení a odolnost, pomoci při oživení pro soudržnost a území Evropy (REACT-EU) a dodatečného financování jiných evropských programů nebo fondů (tj. rozvoj venkova, Fond InvestEU, Fond pro spravedlivou transformaci, Horizont Evropa a rescEU). Nařízení o Nástroji Evropské unie na podporu oživení stanoví zákonné lhůty s ohledem na právní závazky, zatímco rozdělení programů je stanoveno na základě plánovaného harmonogramu ročních závazků, které jsou konkrétně uvedeny v různých právních základech příslušných programů.

⁵ Nařízení Rady (EU) 2020/2094 ze dne 14. prosince 2020, kterým se zřizuje Nástroj Evropské unie na podporu oživení, jehož účelem je podpořit oživení po krizi COVID-19.

programu InvestEU a Nástroje pro oživení a odolnost). Čerpání prostředků na platby nástroje NGEU dosáhlo 99 %.

3.2.2 Zbývající závazky

Zbývající závazky (běžně označované jako RAL – reste à liquider), jež představují přidělené, ale dosud nevyplacené prostředky, dosahovaly ke konci roku 2022 výše 452,8 miliardy EUR. Ve srovnání s rokem 2021 se objem zbývajících závazků zvýšil (o 111,2 miliardy EUR).

Hlavním faktorem nárůstu zbývajících závazků v roce 2022 bylo provádění nástroje NGEU (nevratné části), které ke konci roku 2022 přispělo k celkovým zbývajícím závazkům částkou 189,1 miliardy EUR (42 %). Vzhledem k tomu, že prostředky z nástroje NGEU budou přiděleny do 31. prosince 2023 a vyplaceny do 31. prosince 2026, bude v souladu s čl. 3 odst. 4 a 9 nařízení o Nástroji Evropské unie na podporu oživení v roce 2023 pokračovat trend nominálně rostoucích zbývajících závazků spojených s nástrojem NGEU.

3.2.3 Výsledek plnění rozpočtu

Výsledek plnění rozpočtu (přebytek) se snížil z 3,2 miliardy EUR v roce 2021 na 2,5 miliardy EUR v roce 2022. K výsledku plnění rozpočtu (přebytku) za rok 2022 přispěly především příjmy z cel, které byly vyšší, než se očekávalo.

4. FINANČNÍ NÁSTROJE A ROZPOČTOVÉ ZÁRUKY

4.1 Finanční nástroje financované z rozpočtu EU

Finanční nástroje financované z rozpočtu EU mají podobu záručních, kapitálových a úvěrových nástrojů. Očekává se, že v rámci VFR na období 2021–2027 se ve srovnání s využíváním finančních nástrojů, které jsou plně financované nebo dotované z rozpočtu EU, zvýší používání rozpočtových záruk. V rámci programu InvestEU budou konkrétně poskytnuty záruky EU ve výši 26,2 miliardy EUR skupině EIB a dalším finančním institucím na podporu různých politických cílů Unie prostřednictvím operací financování investic. Tento základní přístup je na rozdíl od tradiční metody plnění rozpočtu prostřednictvím udělování grantů a dotací založen na tom, že za každé euro vynaložené z rozpočtu prostřednictvím finančních nástrojů obdrží konečný příjemce jako finanční podporu v důsledku pákového účinku více než 1 euro.

Tento druh plnění rozpočtu představují prostředky, které již byly vyplaceny na svěřenské účty spravované pověřenými subjekty a které jsou stále disponibilní (ve formě peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů, dluhových cenných papírů nebo investic do fondů peněžního trhu nebo společných portfolií aktiv) ke krytí záruk čerpaných v budoucnu, nebo byly investovány do vlastního kapitálu, Význam a objem finančních nástrojů financovaných z rozpočtu EU v rámci přímého nebo nepřímého řízení se v posledních letech zvyšuje.

4.2 Rozpočtové záruky: Finanční aktiva držaná v záručních fondech

V rámci tohoto druhu plnění rozpočtu poskytuje EU záruky protistranám, které jsou jen zčásti financované ze záručních fondů zřizovaných Komisí. Tím vznikají podmíněné závazky pro rozpočet EU v případě, že financování není dostatečné k pokrytí čerpání. EU poskytla záruky skupině EIB za úvěry poskytnuté nečlenským zemím EU (tzv. vnější úvěrový mandát neboli ELM) a na dluhové a kapitálové operace, na něž se vztahuje záruka EFSI. EU rovněž poskytla záruky skupině EIB a dalším finančním institucím na operace, na které se vztahuje záruka EFSD, záruka pro vnější činnost v rámci nástroje NDICI a InvestEU.

Od roku 2021 probíhá tvorba rezerv ve společném rezervním fondu. Společný rezervní fond je zřízen finančním nařízením⁶ za účelem ukládání rezerv (tj. držení finančních prostředků) na krytí finančních závazků vyplývajících z finančních nástrojů, rozpočtových záruk a úvěrů finanční pomoci počínaje VFR na období 2021–2027. Zahrnuje také některá aktiva z rezerv na finanční závazky z předchozích VFR.

Společný rezervní fond je vytvořen a funguje jako jednotné portfolio, které v současné době slučuje rezervy na všechny rozpočtové záruky EU a některé programy finanční pomoci. Zdroje společného rezervního fondu jsou rozděleny do podfondů, aby bylo možné sledovat částky vztahující se k přispívajícím rozpočtovým zárukám a programům finanční pomoci.

K 31. prosinci 2022 vlastnila Komise ve společném rezervním fondu finanční aktiva pro následující podfondy:

- Záruční fond pro vnější vztahy – 2,5 miliardy EUR,
- EFSI – 8,5 miliardy EUR,
- EFSD – 0,7 miliardy EUR,
- NDICI EFSD+ – 1,1 miliardy EUR,
- složka EU programu InvestEU – 1,7 miliardy EUR,
- složka programu InvestEU pro Českou republiku – 14 milionů EUR,
- složka programu InvestEU pro Finsko – 18 milionů EUR,
- operace kombinování zdrojů Programu InvestEU – 18 milionů EUR.

⁶ Článek 212 finančního nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018.

Kromě toho je 342 milionů EUR v centrální pokladně Komise drženo jako likvidní rezerva na krytí okamžitého čerpání záruk.

4.3 Úvěry a související výpůjčky na programy finanční pomoci

Výpůjční a úvěrové aktivity EU pro potřeby programů finanční pomoci probíhají mimo rozpočet EU. S výjimkou nástroje NGEU jsou získané prostředky zapůjčovány přijímající zemi metodou back-to-back, tj. se stejnou úrokovou sazbou, splatností a ve stejné výši. V důsledku toho EU výpůjčky hradí penězi, které získává z úvěrů. Dluhová služba je v každém případě právním závazkem EU, který zajišťuje, aby byly všechny platby prováděny v plném rozsahu a včas. Komise zavedla postupy, které zajišťují splacení výpůjček i v případě selhání při splácení úvěrů.

Finanční podporu členským státům a třetím zemím ve formě dvoustranných úvěrů financovaných z kapitálových trhů se zárukou rozpočtu EU poskytuje Komise na základě rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady. V roce 2022 Komise, jednajíc jménem EU, provozovala šest hlavních programů, v jejichž rámci může poskytovat půjčky:

- pomoc z nástroje SURE,
- pomoc v rámci evropského mechanismu finanční stabilizace (EFSM),
- makrofinanční pomoc (MFA),
- pomoc v oblasti platební bilance,
- Euratom a
- NGEU – další informace o nástroji NGEU naleznete v oddílu **2** výše.

Nominální výše úvěrů poskytnutých jako finanční pomoc, s výjimkou nástroje NGEU (viz oddíl 2), činila ke dni 31. prosince 2022:

v miliardách EUR

	Poskytnuté úvěry celkem	Celkem vyplaceno na konci roku	Celkem splaceno na konci roku	Zbývající ke konci roku
SURE				
Belgie	8,2	8,2	–	8,2
Bulharsko	1,0	1,0	–	1,0
Chorvatsko	1,6	1,6	–	1,6
Kypr	0,6	0,6	–	0,6
Česko	4,5	4,5	–	4,5
Estonsko	0,2	0,2	–	0,2
Řecko	6,2	6,2	–	6,2
Maďarsko	0,7	0,7	–	0,7
Irsko	2,5	2,5	–	2,5
Itálie	27,4	27,4	–	27,4
Lotyšsko	0,5	0,5	–	0,5
Litva	1,1	1,1	–	1,1
Malta	0,4	0,4	–	0,4
Polsko	11,2	11,2	–	11,2
Portugalsko	6,2	6,2	–	6,2
Rumunsko	3,0	3,0	–	3,0
Slovensko	0,6	0,6	–	0,6
Slovinsko	1,1	1,1	–	1,1
Španělsko	21,3	21,3	–	21,3
	98,4	98,4	–	98,4
EFSM				
Irsko	22,5	22,5	–	22,5
Portugalsko	24,3	24,3	(0,5)	23,8
	46,8	46,8	(0,5)	46,3
Makrofinanční pomoc				
Ukrajina	12,2	12,2	(0,6)	11,6
Tunisko	1,4	1,4	–	1,4
Jordánsko	1,1	0,9	–	0,9
Ostatní	1,4	1,3	(0,2)	1,1
	16,1	15,8	(0,8)	15,0
Podpora platební bilance				
Lotyšsko	2,9	2,9	(2,7)	0,2
	2,9	2,9	(2,7)	0,2
EURATOM				
Energoatom a K2R4 – Ukrajina	0,4	0,4	(0,1)	0,3
Ostatní	0,4	0,4	(0,4)	–
	0,8	0,8	(0,5)	0,3
Celkem	165,0	164,7	(4,5)	160,2

Splátkový kalendář částek zbývajících na konci roku je následující:

v miliardách
EUR

	SURE	EFSM	Makrofinanční pomoc	Podpora platební bilance	EURATOM	CELKEM
2023	-	3,5	0,1	-	-	3,6
2024	-	2,6	0,6	-	-	3,2
2025	8,0	2,4	-	0,2	-	10,6
2026	8,0	6,2	0,1	-	-	14,3
2027	-	3,0	0,2	-	0,1	3,3
2028	10,0	2,3	0,2	-	0,1	12,6
2029	8,2	1,4	0,9	-	-	10,4
2030	10,0	-	0,1	-	0,1	10,2
2031	-	7,3	1,2	-	0,1	8,6
2032	-	3,0	0,7	-	-	3,7
2033	-	2,1	0,5	-	-	2,6
2034	-	-	0,7	-	-	0,7
2035	8,5	2,0	2,0	-	-	12,5
2036	9,0	5,7	1,3	-	-	16,0
2037	8,7	-	0,9	-	-	9,6
2038	-	1,8	-	-	-	1,8
2039	-	-	-	-	-	-
2040	7,0	-	0,5	-	-	7,5
2041	-	-	-	-	-	-
2042	-	3,0	2,0	-	-	5,0
2043	-	-	-	-	-	-
2044	-	-	-	-	-	-
2045	-	-	-	-	-	-
2046	5,0	-	-	-	-	5,0
2047	6,0	-	-	-	-	6,0
2048	-	-	-	-	-	-
2049	-	-	-	-	-	-
2050	10,0	-	-	-	-	10,0
2051	-	-	-	-	-	-
2052	-	-	0,5	-	-	0,5
2053	-	-	2,5	-	-	2,5
Celkem	98,4	46,3	15,0	0,2	0,3	160,2

SURE

Nástroj SURE byl zřízen v roce 2020 s cílem poskytovat finanční pomoc členským státům, které zažívají závažné narušení ekonomiky způsobené pandemií COVID-19 na jejich území nebo které jsou takovým narušením vážně ohroženy. Tento nástroj doplňuje vnitrostátní opatření přijatá dotčenými členskými státy. Maximální výše finanční pomoci pro všechny členské státy nepřekročí 100 miliard EUR.

Na konci roku 2022 podepsaly členské státy dohody o úvěrovém nástroji ve výši 98,4 miliardy EUR, přičemž do konce roku 2022 byla vyplacena celá tato částka. V roce 2022 Komise vyplatila nové úvěry ve výši 8,7 miliardy EUR. Splatnost úvěrů se pohybuje mezi 5 a 30 lety.

EFSM

Evropský mechanismus finanční stability (EFSM) byl vytvořen za účelem poskytnutí finanční pomoci členským státům, které v důsledku mimořádných událostí, jež nemohly ovlivnit, čelí vážným ekonomickým finančním obtížím nebo jsou takovými obtížemi vážně ohroženy. Z EFSM byla mezi roky 2011 a 2014 poskytnuta finanční pomoc Irsku a Portugalsku, podmíněná realizací reforem. Tento program již skončil, takže nelze čerpat další úvěry, avšak zůstává aktivní pro určité úkony, jako je prodloužení lhůt splatnosti stávajících úvěrů a poskytování překlenovacích úvěrů. V roce 2022 byly

Portugalsku o 4,5 roku prodlouženy úvěry ve výši 2,2 miliardy EUR se splatností v dubnu 2022, přičemž 0,5 miliardy EUR bylo splaceno.

Makrofinanční pomoc

Program makrofinanční pomoci je druh finanční pomoci, kterou EU nabízí partnerským zemím mimo EU, které se potýkají s krizí platební bilance. Má podobu střednědobých či dlouhodobých úvěrů nebo grantů, případně oba nástroje kombinuje, a je určen výhradně zemím zařazeným do programu vyplácení prostředků Mezinárodního měnového fondu (MMF).

Ukrajina

V roce 2022 se Evropský parlament a Rada dohodly na třech balíčcích finanční pomoci pro Ukrajinu⁷ v celkové výši 7,2 miliardy EUR s cílem posílit okamžitou odolnost země v důsledku nevyprovokované a neodůvodněné útočné války ze strany Ruska. Všechny úvěry byly Ukrajině vyplaceny do konce roku 2022. Splatnost těchto nových úvěrů Ukrajině se pohybuje mezi 10 a 30 lety.

Na konci roku 2022 činila celková výše nesplacených úvěrů makrofinanční pomoci Ukrajině 11,6 miliardy EUR (nominální částka).

Pro pokračování podpory EU Ukrajině v roce 2023 přijaly Evropský parlament a Rada dne 14. prosince 2022 nový balíček finanční pomoci ve výši 18 miliard EUR (nařízení (EU) 2022/2463). Komise a Ukrajina podepsaly na začátku roku 2023 memorandum o porozumění a dohodu o úvěrovém nástroji a do 31. května 2023 bylo Ukrajině vyplaceno 7,5 miliardy EUR ve formě úvěrů. Zbývající částku plánuje Komise vyplatit do konce roku 2023 v měsíčních transích ve výši 1,5 miliardy EUR.

Podpora platební bilance

Podpora platební bilance je program pomoci zemím mimo eurozónu, které mají potíže s platební bilancí nebo jim takové potíže hrozí. Má podobu střednědobých úvěrů podmíněných realizací politik, jejichž cílem je řešit základní ekonomické problémy. Zpravidla ji EU nabízí ve spolupráci s MMF a dalšími mezinárodními institucemi či zeměmi. V roce 2022 nedošlo k žádným novým operacím ani ke splátkám úvěrů.

Euratom

Evropské společenství pro atomovou energii (Euratom, zastupovaný Komisí) půjčuje peníze členským i nečlenským státům a jejich subjektům na financování projektů souvisejících s energetickými zařízeními.

4.4 Podmíněné rozpočtové závazky pro programy finanční pomoci

Výpůjčky EU jsou přímými a bezpodmínečnými závazky EU, za něž ručí členské státy EU (podmíněné rozpočtové závazky). Výpůjčky přijaté za účelem financování úvěrů nečlenským zemím EU jsou kryty společným rezervním fondem. Pokud se přijímající členský stát dostane do selhání, bude k obsluze dluhu v rámci možností využít disponibilní pokladní zůstatek Komise. Pokud by to v té době nebylo možné, čerpala by Komise nezbytné finanční prostředky od členských států. Podle právních předpisů EU o vlastních zdrojích (článek 14 nařízení Rady (EU) č. 609/2014) jsou členské státy EU právně zavázány dát k dispozici dostatečné finanční prostředky tak, aby EU mohla plnit své povinnosti. Investoři jsou tedy vystaveni pouze úvěrovému riziku EU, nikoli úvěrovému riziku příjemce financovaných úvěrů. Díky metodě úvěrování back-to-back není rozpočet EU vystaven úrokovému ani měnovému riziku.

Úvěry poskytnuté členským státům v rámci nástroje SURE jsou podloženy systémem dobrovolných záruk členských států ve výši 25 % maximální částky finanční pomoci. Příspěvek jednotlivých členských států k celkové výši záruky odpovídá jejich poměrnému podílu na celkovém hrubém národním důchodu (HND) Evropské unie na základě rozpočtu EU na rok 2020.

⁷ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/313 o poskytnutí mimořádné pomoci Ukrajině ve výši 1,2 miliardy EUR, rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/1201 o poskytnutí mimořádné pomoci Ukrajině ve výši 1,0 miliardy EUR, rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/1628 o poskytnutí mimořádné pomoci Ukrajině ve výši 5,0 miliardy EUR.

Úvěry ve výši 6 miliard EUR poskytnuté Ukrajině v roce 2022 v rámci mimořádného programu makrofinanční pomoci jsou kryty systémem záruk členských států za 61% expozice, přičemž prvních 9 % případných ztrát bude hrazeno z rozpočtu EU (společný rezervní fond). Viz bod **2.4.1.1** v konsolidované roční účetní závěrce EU.

Evropský parlament, Rada a Komise rozhodnou v kontextu programu pro danou zemi o celkové výši úvěru, počtu splátek, které mají být uvolněny, a o maximální (průměrné) splatnosti úvěrového balíčku. Následně se Komise a dotčená země dohodnou na parametrech úvěru/financování, a zejména na termínech splátek. Uvolnění splátek úvěru – s výjimkou první – navíc závisí na dodržení politických podmínek finanční pomoci poskytované EU. Tímto faktorem je rovněž ovlivněn harmonogram financování. Harmonogram a splatnost emisí se tudíž odvíjejí od souvisejících úvěrových operací EU. Financování je denominováno výlučně v eurech a lhůty splatnosti se pohybují od 3 do 30 let.

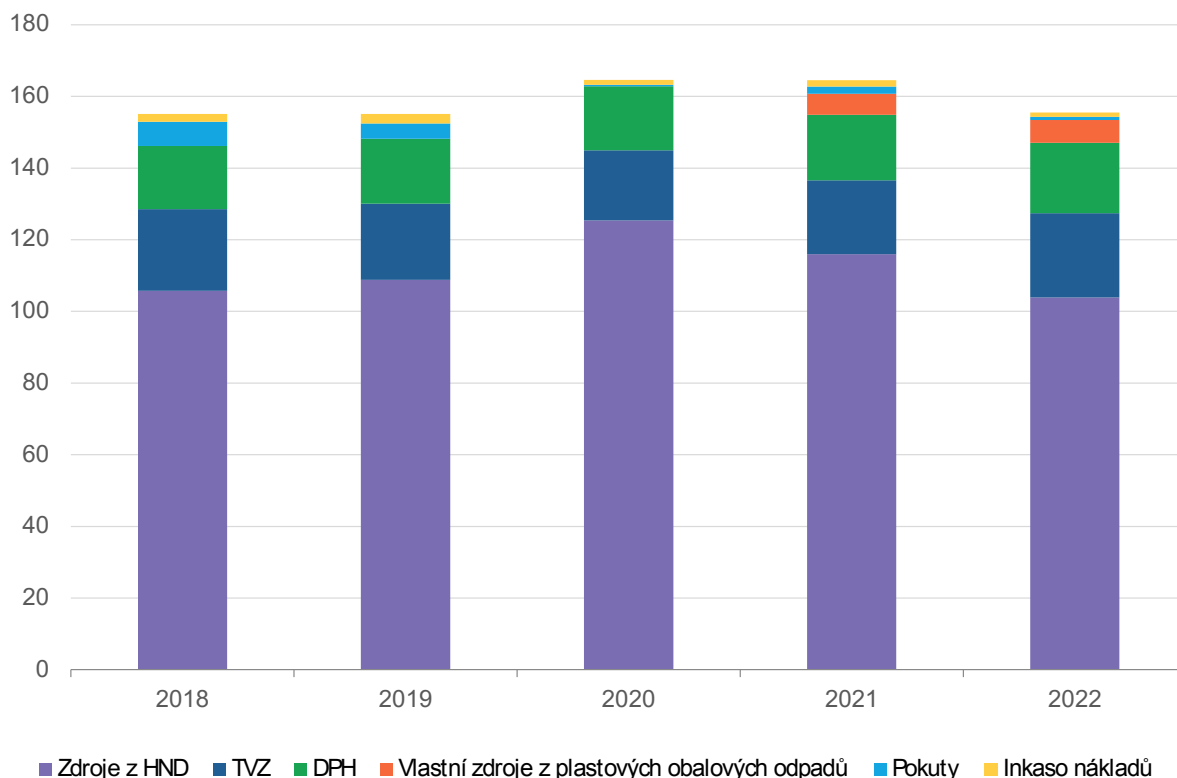
5. ANALÝZA FINANČNÍCH VÝKAZŮ

5.1 PŘÍJMY

Konsolidované výnosy EU zahrnují částky, které se týkají směnných a nesměnných transakcí, přičemž nejvýznamnější jsou nesměnné transakce. Pětiletý trend hlavních nesměnných příjmových kategorií (kam patří zdroje z HND, tradiční vlastní zdroje, zdroje z DPH, nové vlastní zdroje z plastových obalových odpadů, pokuty a vrácení výdajů) je následující:

Pětiletý trend výnosů z hlavních nesměnných transakcí*

v miliardách EUR

*Údaje za roky 2020 až 2022: bez příjmů souvisejících s vystoupením Spojeného království z EU

Jelikož rozpočtové příjmy by měly být stejné jako rozpočtové výdaje (nebo vyšší), jsou hlavní příčinou výše zobrazeného trendu výnosů platby uskutečněné v jednotlivých letech.

Konsolidované příjmy – hlavní vývoj v roce 2022

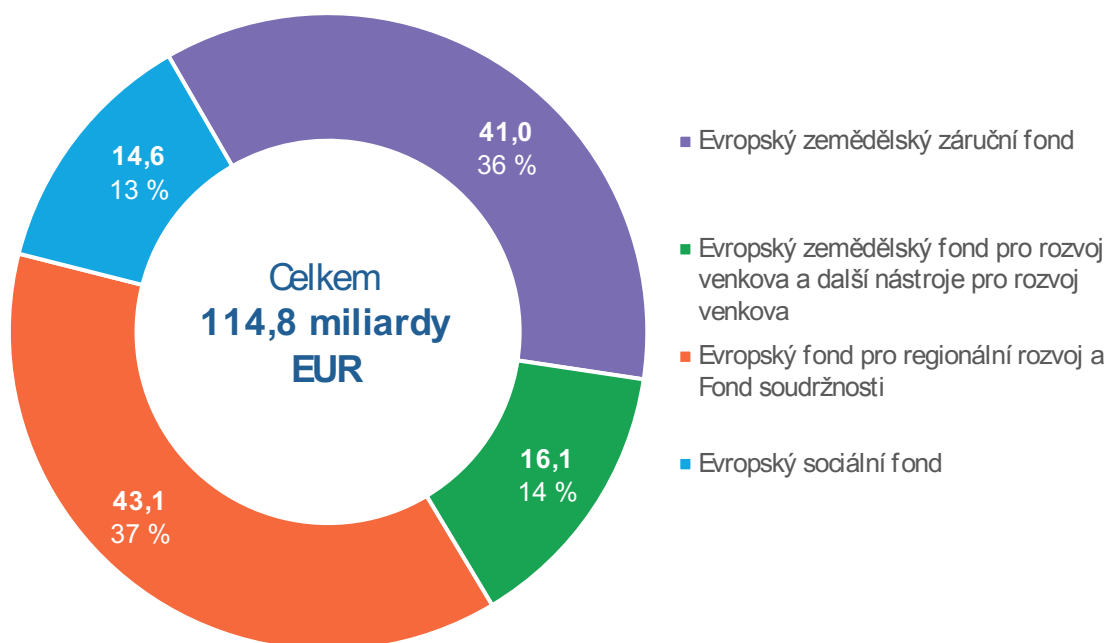
V roce 2022 dosáhly konsolidované příjmy zahrnující všechny příjmové kategorie 171,2 miliardy EUR oproti 178,9 miliardy EUR v předchozím roce. Hlavním důvodem poklesu o 7,7 miliardy EUR, tj. o 4,3 %, byly tyto skutečnosti:

- Tradiční vlastní zdroje se zvýšily z 20,6 miliardy EUR v roce 2021 na 23,5 miliardy EUR v roce 2022. Nárůst o 2,9 miliardy EUR, tj. 14,1 %, lze vysvětlit především nedávným hospodářským oživením,
- příspěvky z DPH se zvýšily z 18,3 miliardy EUR v roce 2021 na 19,7 miliardy EUR v roce 2022,
- příjmy z HND (hrubého národního důchodu), což je primární prvek provozních příjmů EU, klesly ze 116,0 miliardy EUR v roce 2021 na 103,9 miliardy EUR v roce 2022. Snížení o 12,1 miliardy EUR, tj. o 10,4 %, souvisí s nárůstem ostatních příjmových kategorií, neboť příjmy z HND financují tu část rozpočtu, která není pokryta příjmy ze žádných jiných zdrojů, a
- finanční příjmy se snížily o 2,5 miliardy EUR, zejména v důsledku poklesu naběhlých úroků z prodloužení u celních případů.

5.2 NÁKLADY

Hlavními nákladovými položkami zúčtovanými v konsolidovaných finančních výkazech jsou náklady v režimu sdíleného řízení, kam patří tyto fondy: i) Evropský zemědělský záruční fond (EZZF); ii) Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV) a další nástroje pro rozvoj venkova; iii) Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR) a Fond soudržnosti (FS) a iv) Evropský sociální fond (ESF). Tyto fondy představovaly 114,8 miliardy EUR, tedy 43,6 % celkových nákladů ve výši 263,1 miliardy EUR vzniklých v roce 2022 (2021: 119,9 miliardy EUR, tedy 54,3 % celkových nákladů). Rozdělení nákladů v režimu sdíleného řízení a jejich poměrné váhy jsou uvedeny níže:

Hlavní náklady v režimu sdíleného řízení za rozpočtový rok 2022

Snížení nákladů v režimu sdíleného řízení je způsoben zejména snížením nákladů souvisejících s EFRR a Fondem soudržnosti (o 3,8 miliardy EUR) a s ESF (o 2,1 miliardy EUR). Tento vývoj je odrazem přechodu z předchozího programového období VFR 2014–2020 na současný VFR na období 2021–2027: náklady vykázané za předchozí programové období se snižují, zatímco náklady týkající se současného období jsou v důsledku pomalého zahájení jeho provádění nízké. Náklady spojené s EZFRV a dalšími nástroji pro rozvoj venkova a EZZF se zvýšily o 0,6 miliardy EUR, resp. o 0,2 miliardy EUR.

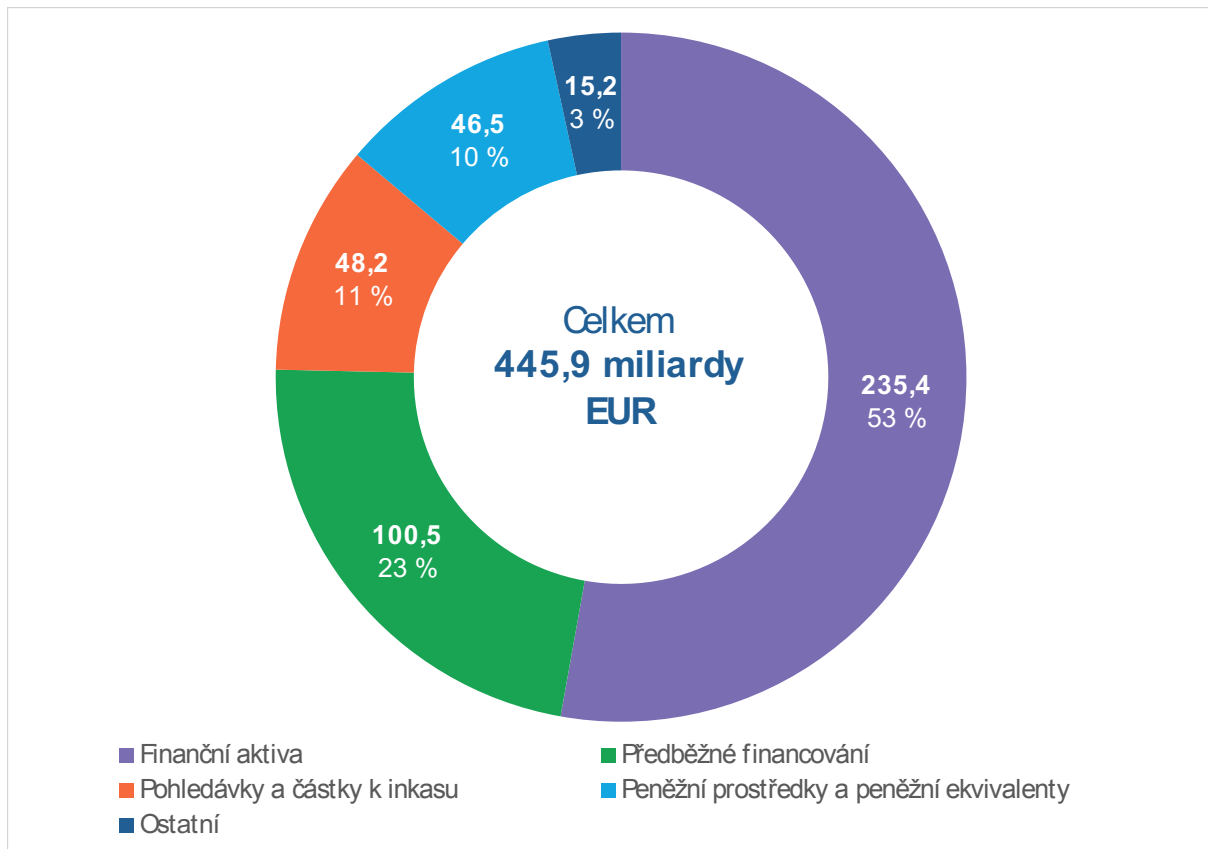
Po úspěšném spuštění nástroje NGEU (viz oddíl 2) v roce 2021 se náklady v režimu přímého řízení, což představuje plnění rozpočtu ze strany Komise, výkonných agentur a svěřeneckých fondů, dále zvýšily z 63,0 miliardy EUR v roce 2021 na 94,0 miliardy EUR v roce 2022. Zvýšení o 31,0 miliardy EUR je způsobeno zejména poskytnutím nevratné podpory v rámci Nástroje pro oživení a odolnost NGEU, která činila 69,5 miliardy EUR (2021: 42,9 miliardy EUR).

Náklady v režimu nepřímého řízení připadají na plnění rozpočtu ze strany agentur EU, subjektů EU, třetích zemí, mezinárodních organizací a dalších subjektů. V roce 2022 činily náklady v režimu nepřímého řízení 13,6 miliardy EUR (2021: 10,9 miliardy EUR). Nárůst je způsoben zejména zvýšenými náklady v oblasti vnější činnosti.

5.3 AKTIVA

K 31. prosinci 2022 činila celková aktiva 445,9 miliardy EUR (2021: 414,1 miliardy EUR) – nárůst je způsoben dalšími úvěry z nástroje SURE a úvěry a zálohami vyplacenými v rámci nástroje NGEU. Nejvýznamnější položkami byla finanční aktiva kromě peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů (235,4 miliardy EUR), předběžné financování (100,5 miliardy EUR), pohledávky a částky k inkasu (48,2 miliardy EUR) a peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty (46,5 miliardy EUR). Ostatní aktiva ve výši 15,2 miliardy EUR zahrnovala především pozemky, budovy a zařízení a dlouhodobý nehmotný majetek.

Složení aktiv k 31. prosinci 2022

Nárůst celkových aktiv o 31,8 miliardy EUR, tj. 7,7 % oproti předchozímu roku, byl způsoben zejména těmito vlivy:

- nesplacené úvěry se zvýšily z 163,6 miliardy EUR v roce 2021 na 204,4 miliardy EUR v roce 2022. Nárůst o 40,8 miliardy EUR, tj. o 24,9 %, odráží především poskytování dalších úvěrů na programy finanční pomoci členskými státy v rámci programů Nástroje pro oživení a odolnost (27,2 miliardy EUR), nástroje SURE (8,7 miliardy EUR) a nových úvěrů v rámci programu makrofinanční pomoci (7,5 miliardy EUR), z nichž 7,2 miliardy EUR bylo vyplaceno Ukrajině,
- celkové předběžné financování se zvýšilo z 93,4 miliardy EUR v roce 2021 na 100,5 miliardy EUR v roce 2022. Snížení nevratné finanční podpory poskytnuté v rámci Nástroje pro oživení a odolnost o 7,9 miliardy EUR bylo více než vyváжено zvýšením předběžných plateb v oblasti soudržnosti (EFRR, ESF, FS), kde kromě první předběžné platby vyplacené na programové období 2021–2027 (5,4 miliardy EUR) došlo k novým předběžným platbám na období 2014–2020, které se týkají zejména počátečního předběžného financování balíčku REACT EU (3,5 miliardy EUR),
- peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty se zvýšily z 44,9 miliardy EUR v roce 2021 na 46,5 miliardy EUR v roce 2022. Zvýšení o 1,6 miliardy EUR, tj. 3,6 %, je způsobeno zejména likviditou související s nástrojem NGEU (19,9 miliardy EUR na účtu NGEU a 0,6 miliardy EUR finančních prostředků uložených na centrálním pokladním účtu Komise, než budou vyplaceny do rozpočtu na programy VFR), a

- pohledávky a částky k inkasu se snížily ze 72,4 miliardy EUR na 48,2 miliardy EUR. Snížení o 24,2 miliardy EUR, tj. o 33,4 %, je způsobeno zejména snížením částky k inkasu v souvislosti s dohodou o vystoupení Spojeného království z EU.

Vystoupení Spojeného království z EU

Dne 31. ledna 2020 vystoupilo Spojené království z Evropské unie. Podmínky jeho odchodu jsou vymezeny v Dohodě o vystoupení Spojeného království z EU a Evropského společenství pro atomovou energii, známé rovněž jako „dohoda o vystoupení“. V rámci této dohody Spojené království souhlasilo se splněním všech finančních závazků přijatých v době, kdy bylo členem EU. Tato dohoda vstoupila v platnost dne 31. ledna 2020. Spojené království bude i nadále přispívat do rozpočtu EU a využívat programů a výdajů EU existujících před rokem 2021, jako by bylo členským státem. Spojené království rovněž obdrží určité stanovené částky, které zaplatilo do rozpočtu EU, nebo částky obdržené rozpočtem EU v souvislosti s obdobím jeho členství. EU podává Spojenému království dvakrát ročně zprávu o splatných částkách a Spojené království tyto částky měsíčně hradí. Zprávy jsou každý rok aktualizovány na základě skutečných údajů.

Povinnosti vyplývající z dohody o vystoupení vytvářejí pro EU závazky a pohledávky, které je třeba vypočítat a zohlednit v roční účetní závěrce EU a které se týkají zejména těchto oblastí:

- Vlastní zdroje (článek 136)
- Zbývající závazky (článek 140)
- Pokuty v oblasti hospodářské soutěže (článek 141)
- Závazky Unie (článek 142)
- Podmíněné finanční závazky a finanční nástroje (články 143 a 144)
- Čistá aktiva Evropského společenství uhlí a oceli (článek 145)
- Investice EU do Evropského investičního fondu, EIF (článek 146)
- Podmíněné závazky vztahující se k soudním sporům (článek 147)

v milionech
EUR

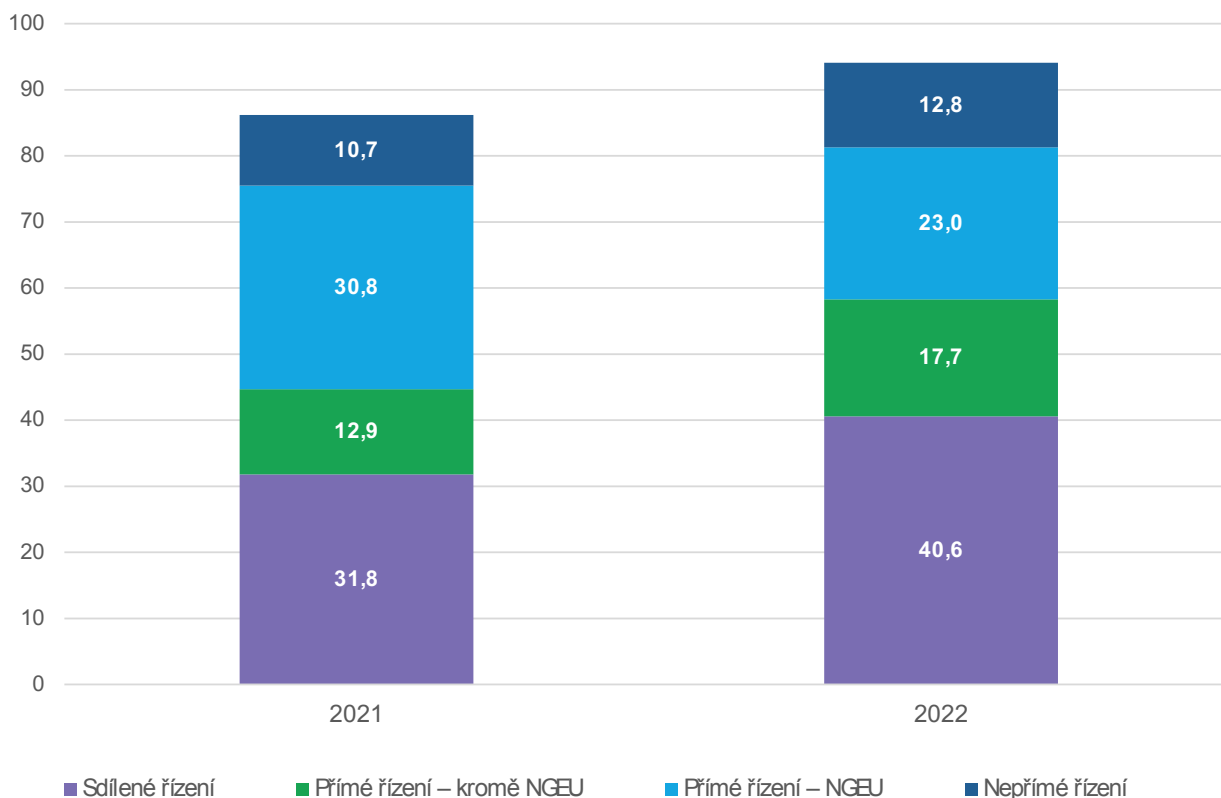
	Článek 140	Článek 142	Ostatní	31. 12. 2022	31. 12. 2021
<i>Splatné ze strany Spojeného království</i>	17 029	9 587	68	26 683	43 982
<i>Splatné Spojenému království</i>	-	-	(2 812)	(2 812)	(2 229)
Celkem	17 029	9 587	(2 744)	23 871	41 753
<i>Dlouhodobé</i>	8 465	9 298	(2 953)	14 810	30 839
<i>Krátkodobé</i>	8 563	288	209	9 061	10 913

Předběžné financování

V roce 2022 činilo předběžné financování (kromě jiných záloh členským státům a příspěvků do svěrenského fondu Bêkou a svěrenského fondu pro Afriku) v rozvaze EU 94,1 miliardy EUR (2021: 86,2 miliardy EUR), z nichž se naprostá většina týkala činností Komise. Zvýšení o 7,9 miliardy EUR, tj. 9,2 %, souvisí s nárůstem předběžného financování souvisejícího se sdíleným řízením ze 31,8 miliardy EUR v roce 2021 na 40,6 miliardy EUR v roce 2022:

Předběžné financování ze strany Komise v členění podle režimu řízení

v miliardách EUR

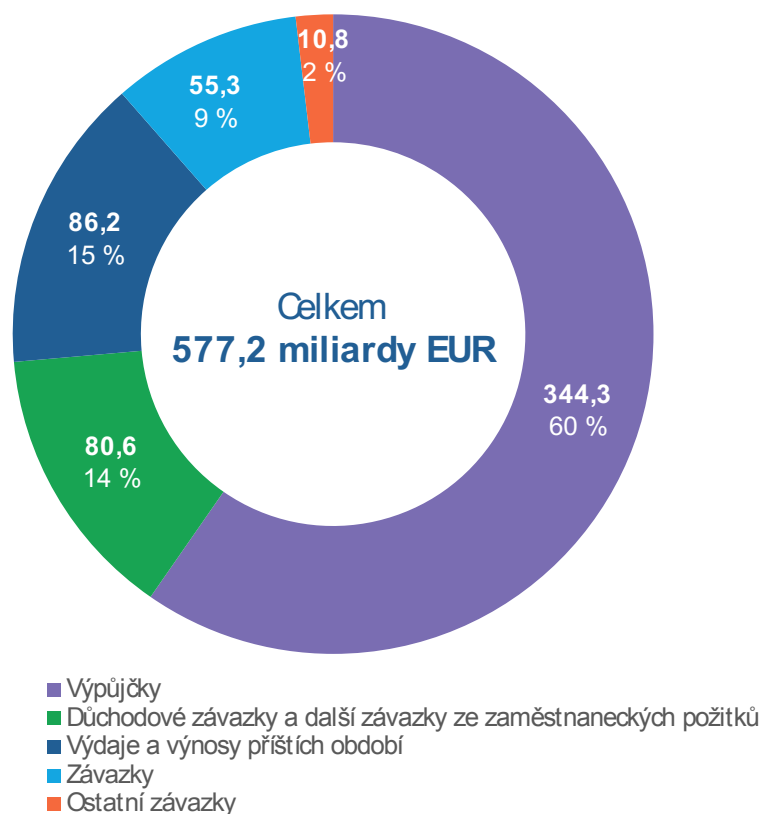

Objem předběžného financování poskytnutého v rámci programů VFR je značně ovlivněn příslušným cyklem VFR. Například začátkem období VFR lze očekávat, že členským státům budou v rámci politiky soudržnosti vypláceny vysoké zálohy a tyto částky budou členským státům k dispozici až do ukončení programů. Rovněž se vyplácí roční předběžné financování, které musí být použito do konce daného roku, nebo vráceno v následujícím roce v rámci roční účetní uzávěrky. Komise vyvíjí veškeré úsilí, aby předběžné financování zůstalo zachováno na odpovídající úrovni. Je nutné vyvážit požadavek na dostatečnost finančních prostředků pro projekty a na vykázání nákladů v přiměřené lhůtě.

5.4 PASIVA

Celkový objem pasiv k 31. prosinci 2022 činil 577,2 miliardy EUR (2021: 496,4 miliardy EUR) – tento nárůst je způsoben zejména výpůjčkami čerpanými v roce 2022 v rámci nástrojů SURE a NGEU. Nejvýznamnějšími pasivy byly výpůjčky pro nástroj NGEU a finanční pomoc (344,3 miliardy EUR), výdaje a výnosy příštích období (86,2 miliardy EUR), závazky z penzijních a jiných požitků po skončení pracovního poměru (80,6 miliardy EUR) a závazky vůči třetím stranám (55,3 miliardy EUR).

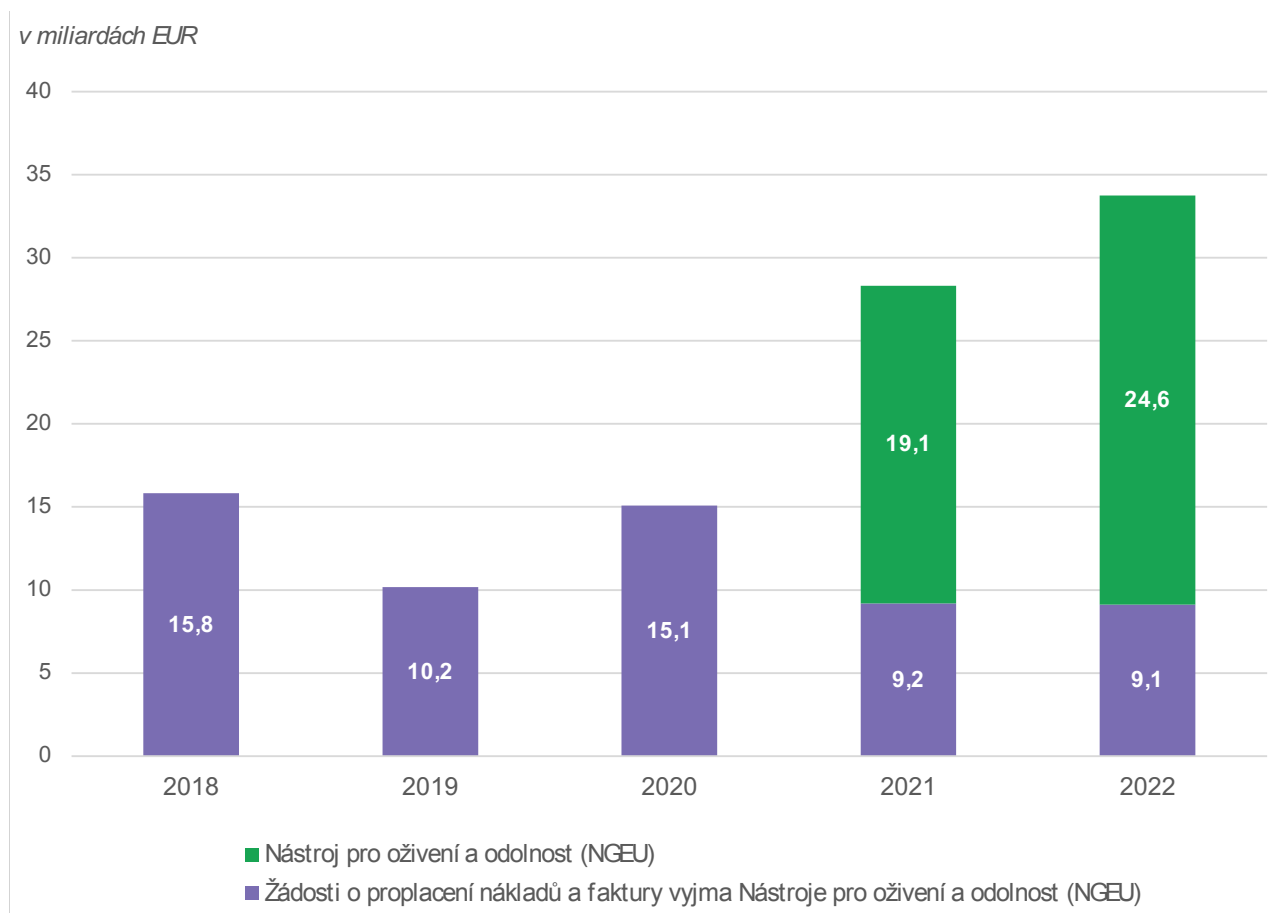
Složení pasiv k 31. prosinci 2022

Nárůst o 80,8 miliardy EUR, tj. o 16,3 %, oproti předchozímu roku byl způsoben zejména následujícími vlivy:

- výpůjčky vzrostly z 236,7 miliardy EUR v roce 2021 na 344,3 miliardy EUR v roce 2022. Nárůst o 107,6 miliardy EUR, tj. o 45,5 %, souvisí především s novými emisemi v rámci nástroje NGEU po odečtení splátek (96,9 miliardy EUR) a s dodatečnými úvěry v rámci nástroje SURE (8,7 miliardy EUR) a makrofinanční pomoci (7,5 miliardy EUR),
- výdaje a výnosy příštích období vzrostly z 78,1 miliardy EUR v roce 2021 na 86,2 miliardy EUR v roce 2022. Nárůst o 8,1 miliardy EUR, tj. o 10,4 %, souvisí především s Nástrojem pro oživení a odolnost, neboť členské státy pokročily v provádění reforem a odhaduje se, že investice a milníky byly dokončeny,
- závazky se zvýšily z 46,4 miliardy EUR v roce 2021 na 55,3 miliardy EUR v roce 2022. Nárůst o 8,9 miliardy EUR, tj. o 19,2 %, se týká především Nástroje pro oživení a odolnost (nárůst o 5,5 miliardy EUR) a závazků z vlastních zdrojů (nárůst o 3,7 miliardy EUR) a
- nárůst výše uvedených pasiv byl částečně vyvážen poklesem závazků z penzijních a jiných požitků po skončení pracovního poměru o 41,9 miliardy EUR, tj. o 34,2 %, které klesly ze 122,5 miliardy EUR v roce 2021 na 80,6 miliardy EUR v roce 2022. Tento pokles byl způsoben zejména pojistněmatematickými zisky ze změn v základních finančních předpokladech v důsledku prudkého zvýšení reálných diskontních sazeb v daném roce.

Celkem žádosti o proplacení nákladů a faktury došlé a vykázané v položce „Závazky“ v rozvaze

Čistá aktiva

Přebytek závazků nad aktivy k 31. prosinci 2022 činil 131,3 miliardy EUR (2021: 82,3 miliardy EUR). Výrazný nárůst o 49,0 miliardy EUR je způsoben zejména výpůjčkami v souvislosti s nenávratnou podporou čerpanými v roce 2022 v rámci nástroje NGEU (což způsobilo, že přímé náklady řízení dosáhly výše 69,5 miliardy EUR, což představuje nárůst o 26,6 miliardy EUR oproti předchozímu roku). Je třeba poznamenat, že skutečnost, že jsou pasiva vyšší než aktiva, neznámá, že orgány a instituce EU mají finanční potíže, nýbrž že některé závazky budou hrazeny z budoucích ročních rozpočtů. Podle pravidel akruálního účetnictví se řada nákladů zachycuje v běžném roce, přestože k jejich faktické úhradě může dojít až v následujících letech a financovány mohou být z budoucích rozpočtů; související výnosy tak budou účtovány až v budoucích obdobích. Kromě výpůjček pro nástroj NGEU, které mají být spláceny v letech 2028 až 2052, a závazku z titulu zaměstnaneckých požitků, který má být vyplácen v průběhu několika desetiletí, jsou nejvýznamnějšími částkami, na které je třeba upozornit, částky určené na činnosti související s EZZF, z nichž převážná část se většinou hradí v prvním čtvrtletí následujícího roku.

6. POLITICKÝ A FINANČNÍ RÁMEC, SPRÁVA A ODPOVĚDNOST EU

Evropská unie (EU) je svazek, jemuž jeho členské státy svěřily kompetence k dosažení svých společných cílů. Unie je založena na hodnotách úcty k lidské důstojnosti, svobody, demokracie, rovnosti, právního státu a dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin. Tyto hodnoty jsou společné členským státům ve společnosti vyznačující se pluralismem, nepřipustností diskriminace, tolerancí, spravedlností, solidaritou a rovností žen a mužů.

6.1 POLITICKÝ A FINANČNÍ RÁMEC

Smlouvy EU

Hlavní cíle a zásady, jimiž se Unie a evropské orgány řídí, jsou vymezeny ve **Smlouvách**. Unie i její orgány jsou oprávněny jednat pouze v mezích pravomocí, jež jim Smlouvy svěřují, za účelem dosažení cílů ve Smlouvách vymezených. Činit tak musí v souladu se zásadami⁸ subsidiarity a proporcionality. K

dosažení svých cílů a uskutečňování svých politik si Unie zajišťuje potřebné finanční prostředky. Za prosazování obecných zájmů Unie, k nimž patří plnění rozpočtu a správa programů ve spolupráci s členskými státy a v souladu se zásadou řádného finančního řízení, odpovídá Komise.

EU sleduje cíle stanovené Smlouvou pomocí různých nástrojů, z nichž jedním je rozpočet EU. K dalším patří například společný legislativní rámec či společné politické strategie.

Víceletý finanční rámec a výdajové programy

Politiky podporované z rozpočtu EU jsou realizovány v souladu s **víceletým finančním rámcem (VFR)** a příslušnou odvětvovou legislativou, která definuje výdajové programy a nástroje. Ty jsou finančním vyjádřením politických priorit EU, a to po dobu dostatečně dlouhou na to, aby byly účinné a aby příjemcům rozpočtových prostředků

z fondů EU a spolufinancujícím vnitrostátním orgánům zprostředkovávaly ucelenou dlouhodobou perspektivu. Stanoví maximální roční částky (stropy) výdajů EU jako celku a hlavních výdajových kategorií (okruhů). Součet jednotlivých stropů všech okruhů pak odpovídá celkovému stropu prostředků na závazky. VFR přijímá Rada jednomyslným hlasováním všech členských států se souhlasem Evropského parlamentu. Stávající víceletý finanční rámec na období 2021–2027 byl přijat dne 17. prosince 2020. Víceletý finanční rámec na období 2021–2027 je doplněn dočasným nástrojem na podporu oživení NextGenerationEU (viz oddíl 2).

Roční rozpočet

Roční rozpočet sestavuje Komise. Evropský parlament a Rada se na základě postupu podle článku 314 SFEU dohodnou (obvykle do poloviny prosince) na rozpočtu na následující rok. V souladu se zásadou vyrovnaného rozpočtu se musí celkové příjmy v daném rozpočtovém roce rovnat celkovým výdajům (prostředkům na platby).

Hlavními **zdroji financování** EU jsou příjmy z vlastních zdrojů, k nimž přistupují ostatní zdroje. Existují čtyři typy vlastních zdrojů: tradiční vlastní zdroje (zejména cla), vlastní zdroj z daně z přidané hodnoty (DPH), vlastní zdroj z nerecyklovaných plastových obalových odpadů (zavedený v roce 2021) a vlastní zdroj z hrubého národního důchodu (HND). Ostatní příjmy plynou z činností EU (např. pokuty v oblasti hospodářské soutěže) a na celkových příjmech se obvykle podílejí méně než 10 %.

⁸ Podle zásady subsidiarity jedná Unie pouze v případě a do té míry, pokud cílů zamýšlené činnosti nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich může být z důvodu jejich rozsahu či účinků lépe dosaženo na úrovni Unie. Podle zásady proporcionality obsah ani forma činnosti Unie nesmí překročit rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cílů Smluv (viz článek 5 SEU).

Způsoby řízení

Rozpočet EU je plněn pomocí tří způsobů řízení, jež určují, jak jsou peněžní prostředky vypláceny a spravovány:

- **Sdílené řízení:** Velká část rozpočtu (přibližně tři čtvrtiny) spadá do systému sdíleného řízení Komise ve spolupráci s členskými státy, zejména v oblasti strukturálních fondů a zemědělství.
- **Přímé řízení:** Některé programy řídí Komise sama a realizaci zvláštních programů může Komise pověřit výkonné agentury.
- **Nepřímé řízení:** Rozhodnutí o výdajích mohou také spadat do nepřímého řízení vykonávaného dalšími orgány uvnitř nebo mimo EU. V případech, kdy je plnění rozpočtu svěřeno vnitrostátním agenturám, skupině Evropské investiční banky, třetím zemím, mezinárodním organizacím (např. Světová banka či Organizaci spojených národů) nebo jinému subjektu (např. decentralizovaným agenturám EU, společným podnikům), se nezbytné kontrolní mechanismy a mechanismy podávání zpráv příslušných subjektů a dohled Komise řídí finančním nařízením a/nebo dohodami o přiznání příspěvku.

Finanční nástroje a rozpočtové záruky

Tradiční metoda plnění rozpočtu spočívající v udělování grantů a dotací je doplněna o vydávání **finančních nástrojů** v podobě záruk a vlastního kapitálu a půjček. Kromě toho se EU zapojuje do výpůjčních a úvěrových činností v rámci specifických programů finanční pomoci s cílem podpořit členské státy a třetí země formou dvoustranných

úvěrů financovaných z dluhu emitovaného na kapitálových trzích se zárukou z rozpočtu EU. V prosinci 2022 Parlament a Rada stanovily jednotný přístup k financování výpůjček EU, v jehož rámci bude Komise namísto samostatně denominovaných dluhopisů pro jednotlivé programy vydávat „dluhopisy EU“ pod jednotnou značkou.

Finanční nařízení

Ústřední pilíř předpisové základny, která upravuje finance EU, představuje **finanční nařízení**⁹ o souhrnném rozpočtu. Podrobně definuje finanční pravidla, jež se na plnění rozpočtu EU vztahují, a úlohu různých aktérů, jejichž úkolem je zajistit, aby byly peněžní prostředky vynaloženy řádně a byly splněny stanovené cíle. Zahrnuje rovněž zvláštní ustanovení týkající se

finančních nástrojů, rozpočtových záruk a finanční pomoci.

6.2 SPRÁVA A ODPOVĚDNOST

6.2.1 Institucionální struktura

Evropská unie má institucionální rámec, jehož prostřednictvím se snaží podporovat své hodnoty, sledovat své cíle, sloužit svým zájmům, zájmům svých občanů a zájmům členských států, jakož i zajišťovat soudržnost, účinnost a kontinuitu svých politik a činností. Jeho organizační strukturu tvoří orgány, agentury a jiné subjekty EU. Finanční nařízení společně s platnými účetními pravidly stanoví, které z těchto subjektů budou zahrnuty do konsolidované účetní závěrky EU (seznam subjektů zahrnutých do konsolidace viz bod 9 přílohy ke konsolidované roční účetní závěrce).

Evropský parlament vykonává společně s Radou legislativní a rozpočtovou funkci. Komise je politicky odpovědná Evropskému parlamentu. Rada také vykonává funkce vymezování politik a koordinace v mezích obecného politického směřování a priorit Unie tak, jak je stanoví Evropská rada.

Evropská komise je výkonným orgánem EU. Prosazuje obecný zájem Unie a ujímá se za tímto účelem vhodných iniciativ. Zajišťuje uplatňování Smluv a dohlíží na uplatňování práva Unie členskými státy pod kontrolou Soudního dvora Evropské unie. Vykonává koordinační, výkonné a řídicí funkce, plní rozpočet a řídí programy.

⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie a kterým se zrušuje nařízení Rady (EU, Euratom) č. 966/2012 (Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1).

Komise plní rozpočet, z velké části ve spolupráci s členskými státy¹⁰. Společně zajišťují, aby se rozpočtové prostředky využívaly v souladu se zásadami řádného finančního řízení. Povinnosti členských států provádět kontroly a audit společného plnění rozpočtu, jakož i z toho vyplývající odpovědnost, jsou stanoveny v příslušných nařízeních. Ta stanoví rovněž odpovědnost a podrobná pravidla, jimiž se řídí výdaje jednotlivých orgánů EU.

6.2.2 Struktura správy a řízení Komise

Řídící mechanismy Komise a způsob, jakým zajišťují, aby Komise fungovala jako moderní, odpovědná instituce orientovaná na výsledky, jsou popsány ve sdělení¹¹ o správě a řízení v Evropské komisi.

Komise vykonává svou úlohu pod vedením sboru komisařů, který určuje její priority a nese všeobecnou politickou odpovědnost za její činnost. Komise jako sbor komisařů pracuje pod politickým vedením svého předsedy/předsedkyně, který/která v rámci svého jmenování představí Evropskému parlamentu cíle, jež hodlá sledovat, a to v podobě politických směrů. Předseda rozhoduje o vnitřní organizaci Komise, aby zajistil soudržnost, výkonnost a kolegiální její činnosti.

Sbor komisařů deleguje provozní plnění rozpočtu a finančního řízení na [generální ředitele a vedoucí útvarů](#), kteří řídí správní strukturu Komise. Uplatňovaný decentralizovaný přístup vytváří správní kulturu, která vede zaměstnance veřejné správy k tomu, aby přebírali odpovědnost za činnosti, nad nimiž mají kontrolu, a vyžaduje od nich jistotu výkonu činností, za něž nesou odpovědnost.

Koordinaci, dohled, poradenství a strategické vedení zajišťuje řídicí rada pod vedením předsedy a v úzké spolupráci se členem Komise odpovědným za rozpočet, lidské zdroje a správu a za účasti předsednických a ústředních útvarů.

Vnitřní uspořádání vymezuje ucelený soubor důkladných kontrol a nástrojů řízení, které [sboru komisařů](#) umožňují převzít politickou odpovědnost za práci Komise¹².

6.2.3 Finanční řízení Komise

Funkce a povinnosti spojené s finančním řízením jsou v rámci Komise přesně definovány (např. ve finančním nařízení a v interních předpisech¹³) a náležitě uplatňovány. Za řádné finanční řízení zdrojů EU, soulad s ustanoveními finančního nařízení, řízení rizik a zřízení odpovídajícího rámce vnitřní kontroly odpovídají coby [pověřené schvalující osoby](#) generální ředitelé a vedoucí útvarů Komise.

Odpovědnost schvalujících osob se vztahuje na celý proces řízení, od určení toho, co je třeba udělat k dosažení cílů politiky stanovených daným orgánem, až po řízení činností z operativního hlediska i z hlediska řádného finančního řízení. Jednotlivé úkoly lze dále delegovat ředitelům, vedoucím oddělení a dalším osobám, jež se tak stávají dále pověřenými schvalujícími osobami. Dohledem nad fungováním vnitřního kontrolního systému může každá z pověřených schvalujících osob pověřit jednoho či dva ředitele odpovědné za řízení rizik a vnitřní kontrolu.

Ústřední útvary Komise vydávají pokyny a doporučení a prosazují osvědčené postupy, a to i prostřednictvím řídicí rady.

Každá schvalující osoba je na základě finančního nařízení povinna vypracovávat výroční zprávy o činnosti a dosažených výsledcích, činnosti vnitřní kontroly a finančního řízení během roku. Ve zprávě je obsaženo prohlášení, že zdroje byly využity v souladu se zásadami řádného finančního řízení a že zavedené kontrolní postupy poskytují potřebnou záruku legality a správnosti uskutečněných operací. Na úrovni Komise je výroční zpráva o řízení a výkonnosti rozpočtu EU¹⁴ hlavním nástrojem, **jímž sbor komisařů přebírá politickou odpovědnost za finanční řízení rozpočtu EU.**

¹⁰ Viz článek 317 SFEU.

¹¹ C(2020) 4240 ze dne 24. června 2020.

¹² Pojem „Evropská komise“ tak slouží k označení jak orgánu (sboru komisařů), jež tvoří členové Komise, tak jeho administrativy. Administrativu řídí generální ředitelé organizačních jednotek Komise (a vedoucí dalších správních struktur, tedy útvarů, kanceláří a výkonných agentur).

¹³ Od poloviny roku 2019 (podle revidovaného článku 12 interního předpisu) je řízení Evropského rozvojového fondu (ERF) rozděleno mezi pět útvarů (GR pro mezinárodní partnerství (GR pro mezinárodní spolupráci a rozvoj), úřad ECHO, GR pro vzdělávání, mládež, sport a kulturu, agentura EACEA a středisko JRC).

¹⁴ https://ec.europa.eu/info/publications/integrated-financial-and-accountability-reporting_cs

Účetní Komise nese hlavní odpovědnost za správu pokladny, inkaso částek, stanovení účetních pravidel na základě mezinárodních účetních standardů pro veřejný sektor (IPSAS), dále za validaci účetních systémů a za přípravu účetní závěrky Komise a konsolidované roční účetní závěrky EU. Účetní je dále povinen účetní závěrku stvrdit podpisem a prohlásit, že závěrka ve všech významných ohledech poskytuje poctivý obraz finanční situace, výsledků operací a peněžních toků Unie. Roční účetní závěrku schvaluje sbor komisařů. Účetní je při výkonu své funkce nezávislý a nese velkou odpovědnost za účetní výkaznictví v rámci Komise.

Rovněž **interní auditor** Komise je centralizovaná a nezávislá funkce, jejíž součástí je poskytování nezávislého poradenství a vydávání stanovisek a doporučení ohledně kvality a fungování systémů vnitřní kontroly v rámci Evropské komise i agentur EU a jiných nezávislých subjektů.

Nezávislost interního auditora zaručuje **výbor pro pokrok v oblasti auditu**, který sleduje také kvalitu interního auditu a opatření přijatá útvary Komise v návaznosti na doporučení interního a externího auditu jakož i na zjištění a doporučení týkající se věrohodnosti konsolidované roční účetní závěrky EU vyplývající z absolutoria Evropského účetního dvora. Výbor pro pokrok v oblasti auditu ve své poradní funkci takto přispívá k celkovému dalšímu zlepšení účinnosti a účelnosti Komise při dosahování jejích cílů a usnadňuje sboru komisařů dohled nad správou, řízením rizik a vnitřními kontrolními postupy Komise.

6.2.4 Externí audit a udělování absolutoria

Finanční prostředky musí být v souladu se zásadou řádného finančního řízení spravovány účelně, efektivně a hospodárně. Existuje rámec odpovědnosti založený na komplexním podávání zpráv, externím auditu a politické kontrole, který poskytuje přiměřenou jistotu, že finanční prostředky EU jsou vynakládány řádným způsobem.

Evropský parlament v návaznosti na doporučení **Rady** rozhodne, zda s konečnou platností schválí nebo neschválí, jak Komise v daném roce plnila rozpočet EU (označováno jako „udělení absolutoria“). Roční udělování absolutoria zaručuje politickou odpovědnost Komise za plnění rozpočtu EU.

Evropský účetní dvůr každoročně systematicky a důkladně zkoumá věrohodnost účetnictví a legalitu a správnost uskutečněných operací, jakož i řádnost finančního řízení a tvorby rozpočtu z kvalitativního i výkonnostního hlediska. Vzhledem ke značnému významu nástroje NextGenerationEU je od roku 2021 stanovisko Evropského účetního dvora k zákonnosti a správnosti výdajů v rámci tradičního rozpočtu EU doplněno o samostatné stanovisko k zákonnosti a správnosti výdajů v rámci Nástroje pro oživení a odolnost. Výchozím bodem postupu udělování absolutoria je zveřejnění výroční zprávy Evropského účetního dvora. Auditóři rovněž vypracovávají zvláštní zprávy zaměřené na konkrétní oblasti politiky nebo výdajové oblasti nebo na témata týkající se rozpočtu či řízení.

Rozhodnutí o udělení absolutoria vychází mimo jiné z integrovaných finančních zpráv a zpráv o odpovědnosti Komise, ze slyšení členů Komise v Evropském parlamentu a z odpovědí na písemné otázky adresované Komisi.

OSVĚDČENÍ KE KONSOLIDOVANÉ ÚČETNÍ ZÁVĚRCE

Konsolidovaná účetní závěrka Evropské unie za rok 2022 byla sestavena na základě údajů, jež předložily orgány a subjekty podle čl. 246 odst. 2 finančního nařízení o souhrnném rozpočtu Evropské unie. Prohlašuji tímto, že tato účetní závěrka byla sestavena v souladu s hlavou XIII finančního nařízení a s účetními zásadami, pravidly a metodami uvedenými v příloze k účetní závěrce.

Účetní uvedených orgánů a subjektů mi dodali všechny údaje potřebné k sestavení účetní závěrky, jež poskytuje přehled o majetku a závazcích Evropské unie a o plnění rozpočtu, a zároveň potvrdili spolehlivost těchto údajů.

Potvrzuji tímto, že na základě těchto údajů a kontrolních postupů, jejichž provedení jsem považovala za nezbytné ke schválení účetní závěrky Evropské komise, jsem nabyla přiměřené jistoty, že účetní závěrka poskytuje ve všech významných ohledech poctivý obraz finanční situace, výsledků operací a peněžních toků Evropské unie.

Rosa ALDEA BUSQUETS

účetní Komise

19. června 2023

KONSOLIDOVANÉ FINANČNÍ VÝKAZY A PŘÍLOHY

Vzhledem k zaokrouhlování částek na miliony eur se může stát, že součty některých finančních údajů v níže uvedených tabulkách nemusí přesně odpovídat.

OBSAH

ROZVAHA	39
VÝKAZ O FINANČNÍ VÝKONNOSTI	40
VÝKAZ PENĚŽNÍCH TOKŮ.....	41
VÝKAZ ZMĚN ČISTÝCH AKTIV	42
PŘÍLOHY K FINANČNÍM VÝKAZŮM	43
1. VÝZNAMNÉ ÚČETNÍ ZÁSADY	44
2. PŘÍLOHA K ROZVAZE	59
3. PŘÍLOHA K VÝKAZU O FINANČNÍ VÝKONNOSTI	96
4. PODMÍNĚNÉ ZÁVAZKY A PODMÍNĚNÁ AKTIVA	106
5. ROZPOČTOVÉ A PRÁVNÍ ZÁVAZKY	112
6. ŘÍZENÍ FINANČNÍCH RIZIK	116
7. ZVEŘEJNĚNÍ INFORMACÍ O SPŘÍZNĚNÝCH STRANÁCH	135
8. UDÁLOSTI PO ROZVAHOVÉM DNI	137
9. ROZSAH KONSOLIDACE	138

ROZVAHA

v milionech

	Bod	31. 12.	31. 12.
DLOUHODOBÁ AKTIVA			
<i>Dlouhodobý nehmotný majetek</i>	2.1	900	769
<i>Budovy, stroje a zařízení</i>	2.2	12 922	12 669
<i>Investice vykazované ekvivalenční metodou</i>	2.3	1 313	1 192
<i>Finanční aktiva</i>	2.4	226 431	181 874
<i>Předběžné financování</i>	2.5	47 482	60 792
<i>Pohledávky ze směnných a částky k inkasu z nesměnných</i>	2.6	18 870	40 642
		307 917	297 938
KRÁTKODOBÁ AKTIVA			
<i>Finanční aktiva</i>	2.4	8 981	6 744
<i>Předběžné financování</i>	2.5	53 014	32 656
<i>Pohledávky ze směnných a částky k inkasu z nesměnných</i>	2.6	29 329	31 796
<i>Zásoby</i>	2.7	82	84
<i>Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty</i>	2.8	46 544	44 860
		137 950	116 141
AKTIVA CELKEM		445 867	414 078
DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY			
<i>Důchody a jiné zaměstnanecké požitky</i>	2.9	(80 617)	(122 466)
<i>Rezervy</i>	2.10	(2 199)	(2 950)
<i>Finanční závazky</i>	2.11	(323 985)	(214 974)
		(406 801)	(340 391)
KRÁTKODOBÉ ZÁVAZKY			
<i>Rezervy</i>	2.10	(571)	(398)
<i>Finanční závazky</i>	2.11	(28 316)	(31 149)
<i>Závazky</i>	2.12	(55 341)	(46 372)
<i>Výdaje a výnosy příštích období</i>	2.13	(86 164)	(78 068)
		(170 392)	(155 987)
PASIVA CELKEM		(577 193)	(496 377)
ČISTÁ AKTIVA		(131 325)	(82 299)
<i>Rezervní fondy</i>	2.14	1 312	1 325
<i>Částky k vyžádání od členských států*</i>	2.15	(132 637)	(83 624)
ČISTÁ AKTIVA		(131 325)	(82 299)

* Dne 23. listopadu 2022 schválil Evropský parlament rozpočet, který předpokládá úhradu krátkodobých závazků Unie plynoucích z vlastních zdrojů, jež mají v následujícím roce vybrat členské státy nebo jež mají být od členských států vyžádány. Členské státy dále společně ručí za důchodové závazky podle článku 83 služebního řádu (nařízení (EHS, Euratom, ESUO) č. 259/68 ze dne 29. února 1968 v platném znění).

VÝKAZ O FINANČNÍ VÝKONNOSTI

v milionech EUR

	Bod	2022	2021
PŘÍJMY			
Výnosy z nesměnných transakcí			
Zdroje z HND	3.1	103 880	115 955
Tradiční vlastní zdroje	3.2	23 495	20 590
Zdroje z DPH	3.3	19 666	18 340
Vlastní zdroje z plastových obalových odpadů	3.4	6 337	5 831
Pokuty	3.5	915	1 990
Inkaso nákladů	3.6	1 219	1 794
Dohoda o vystoupení Spojeného království	3.7	-	1 122
Ostatní	3.8	11 395	6 737
		166 908	172 357
Výnosy ze směnných transakcí			
Výnosy z finančních činností	3.9	2 602	5 092
Ostatní	3.10	1 669	1 497
		4 271	6 589
Výnosy celkem		171 179	178 946
NÁKLADY			
Vynaložené členskými státy	3.11		
Evropský zemědělský záruční fond		(41 031)	(40 829)
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a		(16 073)	(15 451)
Evropský fond pro regionální rozvoj a Fond soudržnosti		(43 083)	(46 932)
Evropský sociální fond		(14 649)	(16 727)
Ostatní		(3 482)	(4 835)
Vynaložené Komisí, výkonnými agenturami a svěřenskými	3.12	(94 027)	(63 000)
Vynaložené jinými agenturami a institucemi EU	3.13	(3 615)	(3 154)
Vynaložené třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi	3.13	(5 281)	(4 512)
Vynakládané jinými subjekty	3.13	(4 738)	(3 225)
Náklady na zaměstnance a důchody	3.14	(14 209)	(12 417)
Finanční náklady	3.15	(7 637)	(4 201)
Dohoda o vystoupení Spojeného království	3.7	(6 961)	-
Ostatní náklady	3.16	(8 342)	(5 762)
Náklady celkem		(263 128)	(221 046)
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ ZA BĚŽNÝ ROK		(91 949)	(42 100)

VÝKAZ PENĚŽNÍCH TOKŮ

	v milionech EUR	
	2022	2021
Výsledek hospodaření za běžný rok	(91 949)	(42 100)
Provozní činnosti		
Odpisy dl. nehmotného majetku	135	116
Odpisy dl. hmotného majetku	1 284	1 054
(Reverzace) ztráty ze znehodnocení investic	-	-
(Zvýšení)/snížení úvěrů	(40 787)	(70 259)
(Zvýšení)/snížení předběžného financování	(7 049)	(30 699)
(Zvýšení)/snížení pohledávek ze směnných a částek k inkasu z nesměnných transakcí	24 239	2 055
(Zvýšení)/snížení zásob	2	(4)
(Zvýšení)/snížení závazků z titulu důchodů a dalších zaměstnaneckých požitků	(41 850)	6 447
Zvýšení/(snížení) rezerv	(578)	(2 057)
Zvýšení/(snížení) finančních závazků (kromě výpůjček v rámci NGEU)	14 050	60 075
Zvýšení/(snížení) závazků	8 969	13 964
Zvýšení/(snížení) výdajů a výnosů příštích období	8 096	13 484
Přebytek rozpočtu za předchozí období vedený jako nepeněžní příjem	(3 227)	(1 769)
Přecenění závazků z titulu zaměstnaneckých požitků (nepeněžní pohyby nevykázané ve výkazu o finanční výkonnosti)	46 048	(3 257)
Jiné nepeněžní pohyby	102	(1 757)
Investiční činnosti		
(Zvýšení)/snížení dl. nehmotného majetku a budov, strojů a zařízení	(1 803)	(2 307)
(Zvýšení)/snížení investic účtovaných ekvivalenční metodou	(121)	(604)
(Zvýšení)/snížení nederivátových finančních aktiv v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty*	(5 850)	(4 636)
(Zvýšení)/snížení derivátových finančních aktiv v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty	(156)	(629)
Finanční činnosti		
Zvýšení/(snížení) výpůjček souvisejících s nástrojem NGEU	92 128	91 000
ČISTÉ PENĚŽNÍ TOKY	1 684	28 118
Čisté zvýšení/(snížení) peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů	1 684	28 118
Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty na počátku roku	44 860	16 742
Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty ke konci roku	46 544	44 860

VÝKAZ ZMĚN ČISTÝCH AKTIV

v milionech EUR

	Částky k vyžádání od členských států Výsledek hospodaření minulých let: zisk/(ztráta)	Ostatní rezervní fondy	Fond z přecenění na reálnou hodnotu	Čistá aktiva
ZŮSTATEK K 31. 12. 2020	(38 480)	4 566	496	(33 418)
<i>Dopad revidovaného účetního pravidla EU č. 11 (viz bod 1)</i>	1 719	(3 043)	(496)	(1 820)
ZŮSTATEK K 1. 1. 2021	(36 761)	1 523	–	(35 238)
<i>Přecenění závazků z titulu zaměstnaneckých požitků</i>	(3 257)	–	–	(3 257)
<i>Ostatní</i>	262	(198)	–	63
<i>Výsledek plnění rozpočtu za rok 2020 připsaný členským státům</i>	(1 769)	–	–	(1 769)
<i>Výsledek hospodaření za běžný rok</i>	(42 100)	–	–	(42 100)
ZŮSTATEK K 31. 12. 2021	(83 624)	1 325	–	(82 299)
<i>Přecenění závazků z titulu zaměstnaneckých požitků</i>	46 048	–	–	46 048
<i>Ostatní</i>	115	(13)	–	102
<i>Výsledek plnění rozpočtu za rok 2021 připsaný členským státům</i>	(3 227)	–	–	(3 227)
<i>Výsledek hospodaření za běžný rok</i>	(91 949)	–	–	(91 949)
ZŮSTATEK K 31. 12. 2022	(132 637)	1 312	–	(131 325)

PŘÍLOHY K FINANČNÍM VÝKAZŮM

Je třeba poznamenat, že v následujících tabulkách jsou částky týkající se Spojeného království v souvislosti s VFR do konce roku 2020 stále uvedeny pod položkou „Členské státy“, neboť ačkoli Spojené království vystoupilo dne 1. února 2020 z Unie v souladu s dohodou o vystoupení, i nadále udržuje s Uní finanční vztahy, které byly v těchto obdobích rovnocenné finančnímu vztahu členského státu.

1. VÝZNAMNÉ ÚČETNÍ ZÁSADY

1.1 PRÁVNÍ ZÁKLAD A ÚČETNÍ PRAVIDLA

Účetnictví EU je vedeno v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014 a (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 (Úř. věst. L 193,30.7.2018, s. 1), dále jen „finanční nařízení“.

V souladu s článkem 80 finančního nařízení sestavuje EU své finanční výkazy podle pravidel aktuálního účetnictví, která vycházejí z mezinárodních účetních standardů pro veřejný sektor (IPSAS). Tato účetní pravidla, jež přijímá účetní Komise, musí používat všechny orgány a subjekty EU zahrnované do konsolidace, aby byly konsolidované účetní závěrky EU konzistentní.

[Aplikace nových a pozměněných účetních pravidel Evropské unie](#)

Revidovaná účetní pravidla Evropské unie, jež jsou v účinnosti pro roční období počínající 1. lednem 2022 nebo později

Neexistují žádná nová účetní pravidla EU, která by nabyla účinnosti pro roční období počínající dnem 1. ledna 2022 nebo později.

Nová účetní pravidla EU, jež k 31. prosinci 2022 dosud nebyla v účinnosti

Nebyla přijata žádná nová účetní pravidla EU, jež k 31. prosinci 2022 dosud nebyla v účinnosti.

1.2 ÚČETNÍ ZÁSADY

Cílem finančních výkazů je poskytovat informace o finanční situaci, výkonnosti a peněžních tocích účetní jednotky, které jsou užitečné pro široký okruh uživatelů. V případě účetních jednotek veřejného sektoru, mezi něž EU patří, musí finanční výkazy podávat zejména informace, jichž lze využít v rozhodovacím procesu a jimiž lze prokázat odpovědné nakládání účetní jednotky se svěřenými zdroji. Právě v tomto duchu byl vypracován tento dokument.

Všeobecná kritéria (účetní zásady), která je třeba při sestavování finančních výkazů respektovat, jsou obsažena v účetním pravidle EU č. 1 „Finanční výkazy“. Tato kritéria jsou totožná se standardem IPSAS 1: věrné zobrazení, účetnictví na aktuální bázi, předpoklad nepřetržitého trvání účetní jednotky, bilanční kontinuita, významnost, agregace, kompenzace a srovnatelnost informací.

Kvalitativními znaky účetního výkaznictví jsou relevantnost, věrné zobrazení (spolehlivost), srozumitelnost, včasnost, srovnatelnost a ověřitelnost.

1.3 KONSOLIDACE

[Rozsah konsolidace](#)

Konsolidované finanční výkazy EU zahrnují všechny významné ovládané účetní jednotky, společná ujednání a přidružené účetní jednotky. Úplný seznam subjektů zahrnutých do konsolidačního celku, který nyní obsahuje 54 ovládaných a jednu přidruženou účetní jednotku (2021: 55 ovládaných a jedna přidružená účetní jednotka), je uveden v bodě 9. K ovládaným jednotkám se řadí orgány EU (včetně Komise, avšak vyjma Evropské centrální banky) a agentury EU (vyjma agentur společné zahraniční a bezpečnostní politiky). Za ovládanou účetní jednotku se také považuje Evropské společenství uhlí a oceli (ESUO) v likvidaci. Jedinou přidruženou účetní jednotkou EU je Evropský investiční fond (EIF).

Účetní jednotky, které by měly být zahrnuty do konsolidačního celku, avšak jsou z hlediska konsolidovaných finančních výkazů EU jako celku nevýznamné, nemusejí být do konsolidace zahrnovány ani účtovány pomocí metody ekvivalence, pokud by to bylo pro EU nadměrně časově či finančně náročné. Tyto účetní jednotky jsou označovány jako „Nevýznamné účetní jednotky“ a jsou samostatně uvedeny v

bodě 9. V roce 2022 bylo do kategorie nevýznamných účetních jednotek zařazeno osm účetních jednotek (2021: osm účetních jednotek).

Ovládané účetní jednotky

Rozsah konsolidace se stanoví na základě pojetí ovládaní. Ovládanými účetními jednotkami se rozumí účetní jednotky, v jejichž případě plyne EU z její účasti prospěch anebo má na takový prospěch právo a v jejichž případě je EU schopná ovlivňovat povahu a výši tohoto prospěchu, a to prostřednictvím své pravomoci v těchto jednotkách. Tato pravomoc musí být vykonatelná v krátkém čase a musí se týkat relevantních činností účetní jednotky. Ovládané účetní jednotky jsou plně zahrnuty do konsolidace. Konsolidace se provádí za období od počátku vztahu mezi ovládající a ovládanou účetní jednotkou do zániku tohoto vztahu.

Mezi nejobvyklejší ukazatele ovládaní v rámci EU patří: zřízení účetní jednotky zakládacími smlouvami anebo sekundárním právem, financování této jednotky z rozpočtu EU, existence hlasovacích práv v řídicích orgánech, audit ze strany Účetního dvora a absolutorium udělované Evropským parlamentem. Každá účetní jednotka je předmětem individuálního posouzení, při němž se zjišťuje, zda k ovládaní stačí jedno, nebo všechna výše vyjmenovaná kritéria.

Při konsolidaci byly v rámci vztahů mezi účetními jednotkami, které EU ovládá, vyloučeny všechny významné transakce a zůstatky, zatímco nerealizované zisky a ztráty z těchto transakcí vyloučeny nebyly, neboť nejsou významné.

Společná ujednání

Společným ujednáním se rozumí dohoda, která zakládá spoluovládání ze strany EU a nejméně jedné další strany. Spoluovládáním se rozumí případ, kdy je ovládaní určitého ujednání (ekonomické aktivity) na základě závazné smluvní dohody sdíleno, s tím, že o takové sdílení se jedná pouze v případě, kdy rozhodnutí o relevantních aktivitách vyžadují jednomyslný souhlas spoluovládajících stran. Společnými ujednáními mohou být buď společné operace, nebo společné podnikání. O společné podnikání se jedná v případě, kdy je společné ujednání strukturováno prostřednictvím samostatné jednotky a spoluovládající strany tohoto ujednání mají práva na jeho čistá aktiva. Účasti ve společném podnikání se vykazují pomocí ekvivalenční metody (viz bod 1.5.4). Společná operace je společné ujednání, v němž mají spoluovládající strany práva na aktiva a povinnosti ze závazků týkajících se ujednání. Účasti ve společné operaci se účtují tak, že se v účetních výkazech EU vykazují její aktiva a pasiva, výnosy a náklady, jakož i její podíl na aktivech, pasivech, výnosech a nákladech, které má nebo které jí vznikly společně s jinými subjekty.

Přidružené účetní jednotky

Přidružené jsou účetní jednotky, v nichž má EU přímý či nepřímý podstatný vliv, nad nimiž však nevykonává výhradní ani společnou kontrolu. Podstatný vliv se předpokládá tehdy, drží-li EU přímo či nepřímo nejméně 20 % hlasovacích práv. Účasti v přidružených účetních jednotkách se vykazují pomocí ekvivalenční metody (viz bod 1.5.4).

Nekonsolidované účetní jednotky, jejichž prostředky spravuje Komise

Prostředky Společného systému zdravotního pojištění pro zaměstnance EU, Evropského rozvojového fondu a účastnického záručního fondu spravuje jejich jménem Komise. Avšak jelikož tyto jednotky nejsou ze strany EU ovládané, nejsou do jejich konsolidovaných finančních výkazů zahrnovány.

1.4 ZÁKLAD PRO SESTAVOVÁNÍ FINANČNÍCH VÝKAZŮ

Finanční výkazy jsou v souladu s článkem 243 finančního nařízení předkládány každoročně. Účetní období začíná dne 1. ledna a končí dne 31. prosince.

1.4.1 Měna a základ pro přepočet

Funkční a vykazovací měna

Není-li uvedeno jinak, jsou údaje ve finančních výkazech uváděny v milionech EUR, přičemž euro je pro EU funkční měnou.

Transakce a zůstatky

Transakce v cizích měnách se převádějí na eura na základě směnných kurzů platných k datu uskutečnění transakcí. Kurzové zisky a ztráty vyplývající z vypořádání cizoměnových transakcí a z přepočtu cizoměnových peněžních aktiv a závazků kurzem ke konci účetního období jsou zachycovány ve výkazu o finanční výkonnosti.

Na budovy, stroje a zařízení a na dlouhodobý nehmotný majetek, které jsou vykazovány ve stálé hodnotě v eurech vypočtené pomocí sazby platné v den pořízení, se používají odlišné metody přepočtu.

Zůstatky cizoměnových peněžních aktiv a závazků ke konci roku jsou přepočítávány na eura za pomoci směnných kurzů Evropské centrální banky (ECB) platných k 31. prosinci.

Směnné kurzy vůči euru

Měna	31. 12. 2022	31. 12. 2021	Měna	31. 12. 2022	31. 12. 2021
BGN	1,9558	1,9558	PLN	4,6808	4,5969
CZK	24,1160	24,8580	RON	4,9495	4,949
DKK	7,4365	7,4364	SEK	11,1218	10,2503
GBP	0,8869	0,8403	CHF	0,9847	1,0331
HRK	7,5345	7,5156	JPY	140,6600	130,3800
HUF	400,8700	369,1900	USD	1,0666	1,1326

1.4.2 Používání odhadů

V souladu s mezinárodními standardy IPSAS a obecně uznávanými účetními zásadami zahrnují finanční výkazy nezbytně také částky založené na předpokladech a odhadech, které provedli vedoucí pracovníci na základě nejspolehlivějších dostupných informací. Mezi významné odhady patří mimo jiné: výše závazků z titulu zaměstnaneckých požitků, výše finančních rizik vyplývajících z pohledávek a částek uvedených v přílohách týkajících se finančních nástrojů, opravná položka ze znehodnocení u finančních aktiv v naběhlé hodnotě a u závazků ze smlouvy o finanční záruce, výše příjmů a výdajů příštích období, výše rezerv, rozsah snížení hodnoty dlouhodobého nehmotného majetku a budov, strojů a zařízení, čistá realizovatelná hodnota zásob a objem podmíněných aktiv a závazků. Skutečné hodnoty se mohou od těchto odhadů lišit. Změny odhadů se zaznamenávají v období, v němž jsou zjištěny, jestliže se změna dotýká pouze daného období, nebo v daném a následných obdobích, jestliže se změna dotýká obojího.

1.5 ROZVAHA

1.5.1 Dlouhodobý nehmotný majetek

Nehmotný majetek je identifikovatelné nepeněžní aktivum bez fyzické podstaty. Aktivum je identifikovatelné, pokud je buď oddělitelné (tj. lze je oddělit od účetní jednotky a např. prodat, převést, poskytnout na základě licence nebo směniti, a to buď samostatně, nebo společně se související smlouvou nebo identifikovatelným aktivem či závazkem, bez ohledu na to, zda účetní jednotka něco takového zamýšlí), nebo vzniká na základě závazných ujednání (včetně smluvních nebo jiných zákonných práv), bez ohledu na to, zda jsou taková práva převoditelná nebo oddělitelná od účetní jednotky nebo od jiných práv nebo povinností.

Pořízený nehmotný majetek se vyazuje v historických cenách snížených o oprávký a ztráty ze snížení hodnoty. Interně vytvořený nehmotný majetek je aktivován, jestliže jsou splněna příslušná kritéria účetních zásad EU a výdaje se vztahují výhradně k vývojové fázi aktiv. Aktivovat lze všechny přímo přiřaditelné náklady nutné k tvorbě, produkci a přípravě majetku k tomu, aby mohl fungovat způsobem, který zamýšleli vedoucí pracovníci. Náklady spojené s výzkumem, neaktivovatelné náklady na rozvoj a náklady na údržbu se účtují jako náklady v době jejich vynaložení.

Nehmotný majetek se odepisuje lineárně po dobu jeho odhadované životnosti (3 až 11 let). Doba předpokládané životnosti dlouhodobého nehmotného majetku závisí na jeho specifické ekonomické životnosti nebo právní životnosti určené smlouvou.

1.5.2 Budovy, stroje a zařízení

Všechny budovy, stroje a zařízení se vykazují v historických cenách snížených o oprávky a ztráty ze snížení hodnoty. Cena zahrnuje výdaje přímo související s pořízením, výstavbou nebo převodem daného majetku.

Dodatečné náklady jsou aktivovány do účetní hodnoty daného majetku, případně jsou aktivovány a vykazovány jako samostatný majetek, pouze je-li pravděpodobné, že budoucí ekonomický prospěch či potenciální přínos z této věci poplyne EU a že lze spolehlivě zjistit výši těchto nákladů. Náklady na opravy a údržbu jsou zachycovány ve výkazu o finanční výkonnosti za účetní období, v němž vznikly.

Pozemky se neodepisují, jelikož se u nich předpokládá neomezená doba životnosti. Nedokončený majetek se neodepisuje, jelikož tato aktiva dosud nejsou k dispozici k využití. Odpisy ostatního majetku jsou prováděny lineární metodou. Vyjadřují rozdíl mezi pořizovací cenou a zůstatkovou hodnotou, který je po dobu očekávané životnosti zachycován takto:

Druh majetku	Sazba lineárního odpisu
<i>Budovy</i>	4 % až 10 %
<i>Vesmírná zařízení</i>	8 % až 25 %
<i>Stroje a zařízení</i>	10 % až 25 %
<i>Nábytek a vozidla</i>	10 % až 25 %
<i>Počítačový hardware</i>	25 % až 33 %
<i>Ostatní</i>	10 % až 33 %

Zisky a ztráty z vyřazení majetku se určují porovnáním výnosů snížených o náklady na prodej s účetní hodnotou vyřazeného majetku a vykazují se ve výkazu o finanční výkonnosti.

Leasing

Leasing je smlouva, ve které pronajímatel poskytuje nájemci právo užívat aktivum po stanovenou dobu za jednorázovou platbu nebo řadu plateb. Leasingové vztahy se klasifikují buď jako finanční leasing, nebo operativní leasing.

Finanční leasing je takový, u nějž se v podstatě všechna rizika a výhody vyplývající z vlastnictví převádějí na nájemce. Při uzavření finančního leasingu jakožto nájemce se nabytý majetek vykazuje jako aktiva a související přijaté závazky jako pasiva, a to od začátku trvání leasingového vztahu. Aktiva a pasiva se vykazují v hodnotě rovnající se reálné hodnotě majetku pronajatého formou leasingu, nebo v současné hodnotě minimálních leasingových splátek, pokud je tato hodnota nižší, přičemž obě hodnoty se stanoví na začátku leasingového vztahu. Po dobu trvání leasingového vztahu se majetek držený na základě finančního leasingu odepisuje po dobu jeho životnosti, nebo po dobu trvání leasingového vztahu, podle toho, které z těchto období je kratší. Minimální leasingové splátky jsou rozděleny mezi finanční náklad (úroková složka) a snížení nesplaceného závazku (kapitálová složka). Finanční náklad je alokován do jednotlivých období po dobu trvání pronájmu tak, aby u zbývajících zůstatku závazku, vykázaného jako krátkodobý, nebo dlouhodobý, odpovídal konstantní periodické úrokové míře. Podmíněné nájemné se stává nákladem v obdobích, ve kterých bylo vynaloženo.

Operativní leasing jsou všechny ostatní leasingové vztahy, tj. jiné než finanční leasing, kdy si pronajímatel ponechává značnou část rizik a výhod vyplývajících z vlastnictví daného majetku. Při uzavření operativního leasingu jakožto nájemce jsou splátky operativního leasingu po dobu trvání leasingu zachycovány ve výkazu o finanční výkonnosti jako náklad, a to v konstantní výši, přičemž se v rozvaze nevykazuje pronajatý majetek ani závazek vyplývající z leasingu.

1.5.3 Snížení hodnoty nefinančního majetku

Snížení hodnoty je ztráta budoucího ekonomického prospěchu či potenciálního přínosu z majetku nad rámec systematického vykazování ztráty budoucího ekonomického prospěchu či potenciálního přínosu z majetku formou odpisů. Majetek s neomezenou životností není odepisován a každoročně je u něho prováděn test snížení hodnoty. U odpisovaného majetku je prováděn test snížení hodnoty kdykoli, kdy k rozhodnému dni určité okolnosti signalizují snížení hodnoty. Ztráta ze snížení hodnoty se účtuje ve výši, o kterou účetní hodnota majetku převyšuje jeho realizovatelnou hodnotu. Realizovatelná hodnota se rovná reálné hodnotě majetku snížené o náklady na prodej, nebo užitné hodnotě, podle toho, která z těchto hodnot je vyšší.

Nejméně jednou ročně se posuzuje zůstatková hodnota a životnost dlouhodobého nehmotného majetku, budov, strojů a zařízení, a případně jsou tvořeny opravné položky. Pokud pominou důvody pro snížení hodnoty účtované v předchozích letech, opravná položka z titulu snížení hodnoty se zruší.

1.5.4 Investice vykazované ekvivalenční metodou

Účasti v přidružených účetních jednotkách a společných podnicích

Investice účtované pomocí ekvivalenční metody jsou prvotně zachycovány v pořizovací ceně. Prvotní čistá hodnota majetku se následně zvyšuje, nebo snižuje, tak aby se zaúčtovaly následné vklady, podíl EU na zisku nebo ztrátě jednotky, do níž se investovalo, případné snížení hodnoty a dividendy. Účetní hodnota investice zachycená ve finančních výkazech k rozvahovému dni je dána součtem pořizovací ceny a všech změn. Podíl EU na zisku nebo ztrátě jednotky, do níž se investovalo, je zachycen ve výkazu o finanční výkonnosti a její podíl na změnách ve stavu kapitálu dané jednotky se vykazuje v rezervních fondech v čistých aktivech. Výplata zisku z investice snižuje její účetní hodnotu.

Je-li podíl EU na ztrátách z investice zaúčtované ekvivalenční metodou nejméně roven její účasti na této investici, EU přestane účtovat o svém podílu na dalších ztrátách („nevykazované ztráty“). Poté, co je účast EU snížena na nulu, jsou na další ztráty tvořeny rezervy a je vykázán závazek, a to do výše, v níž EU vznikl právní nebo mimosmluvní závazek nebo v níž EU provedla jménem jednotky úhrady.

Pokud okolnosti signalizují snížení hodnoty, je v případě potřeby vytvořena opravná položka k zachycení nižší realizovatelné hodnoty. Tato realizovatelná hodnota se určí postupem popsaným v bodě **1.5.3**. Pokud důvody pro snížení hodnoty následně pominou, ztráta ze snížení se zruší a vykáže se znovu účetní hodnota, která by byla vykazována, kdyby se o ztrátě ze snížení hodnoty neúčtovalo.

V případech, kdy EU drží nejméně 20 % podíl v investičním kapitálovém fondu, neusiluje o uplatnění podstatného vlivu. S těmito fondy se tedy zachází jako s finančními nástroji a klasifikovány jsou jako finanční aktiva v reálné hodnotě vykazované do zisku a ztráty.

Přidružené účetní jednotky a společné podniky zařazené mezi nevýznamné účetní jednotky (viz bod **1.3**) nejsou účtovány ekvivalenční metodou. Příspěvky EU poskytované těmito subjektům se účtují jako náklad období.

1.5.5 Finanční aktiva

Klasifikace v okamžiku prvotního vykázání

Klasifikace závisí na dvou kritériích:

- Na modelu řízení finančních aktiv. To vyžaduje posouzení způsobu, jakým EU řídí finanční aktiva za účelem vytváření peněžních toků a dosahování svých cílů, a způsobu hodnocení výkonnosti finančních aktiv.
- Na charakteristice smluvních peněžních toků aktiv. To vyžaduje posouzení skutečnosti, zda smluvní peněžní toky představují výhradně splátky jistiny a úroky z nesplacené částky jistiny. Úrok představuje protiplnění za časovou hodnotu peněz, úvěrové riziko a další základní úvěrová rizika a náklady.

Po posouzení na základě těchto kritérií lze finanční aktiva rozdělit do tří kategorií: finanční aktiva v naběhlé hodnotě, finanční aktiva v reálné hodnotě vykazovaná do čistých aktiv / vlastního kapitálu nebo finanční aktiva v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty.

Finanční aktiva se smluvními peněžními toky, která představují pouze jistinu a úroky, jsou klasifikována v závislosti na modelu řízení účetní jednotky. Pokud je cílem modelu řízení držet finanční aktiva za účelem inkasa smluvních peněžních toků, jsou finanční aktiva klasifikována v naběhlé hodnotě. Pokud je cílem modelu řízení držet finanční aktiva jak za účelem inkasa smluvních peněžních toků, tak za účelem prodeje finančních aktiv, jedná se o finanční aktiva v reálné hodnotě vykazovaná do čistých aktiv / vlastního kapitálu. Pokud se model řízení od těchto dvou modelů liší (např. finanční aktiva jsou držena za účelem obchodování nebo jsou držena v portfoliu spravovaném a oceňovaném na základě reálné hodnoty), jsou finanční aktiva klasifikována jako aktiva v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty.

Finanční aktiva se smluvními peněžními toky, která nepředstavují pouze jistinu a úroky, ale zavádějí expozici vůči jiným rizikům a volatilitě, než je uvedeno v základním ujednání o úvěrech (např. změny cen vlastního kapitálu), jsou klasifikována jako aktiva v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty bez ohledu na model řízení.

V okamžiku prvotního vykázání klasifikuje EU finanční aktiva takto:

(i) Finanční aktiva v naběhlé hodnotě

EU je řadí do této kategorie:

- peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty,
- úvěry (včetně termínovaných vkladů s původní splatností delší než tři měsíce),
- pohledávky ze směnných transakcí, s výjimkou části k inkasu ze smlouvy o finanční záruce klasifikované jako finanční aktivum v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty.

Tato nederivátová finanční aktiva splňují dvě podmínky: Cílem modelu řízení EU je jejich držení za účelem inkasa smluvních peněžních toků. Kromě toho dochází v určitých dnech ke smluvním peněžním tokům, které představují pouze jistinu a úroky z nesplacené části jistiny.

Finanční aktiva v naběhlé hodnotě jsou zahrnuta do krátkodobých aktiv, s výjimkou aktiv se splatností delší než 12 měsíců od data vykázání.

(ii) Finanční aktiva v reálné hodnotě vykazovaná do čistých aktiv / vlastního kapitálu

Tato nederivátová finanční aktiva mají smluvní peněžní toky, které představují pouze jistinu a úroky z nesplacené části jistiny. Kromě toho je cílem modelu řízení držet finanční aktiva jak za účelem inkasa smluvních peněžních toků, tak za účelem prodeje finančních aktiv.

Aktiva v této kategorii jsou klasifikována jako krátkodobá, jestliže se jejich realizace předpokládá do 12 měsíců ode dne vykázání.

K 31. prosinci 2022 EU taková aktiva nedrží.

(iii) Finanční aktiva v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty

Následující finanční aktiva klasifikuje EU jako aktiva v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty, protože smluvní peněžní toky nepředstavují pouze jistinu a úroky z jistiny:

- deriváty,
- kapitálové investice a investice do fondů peněžního trhu nebo fondů společných portfolií,
- jiné investice akciového typu (např. operace rizikového kapitálu).

Kromě toho klasifikuje EU jako aktiva v reálné hodnotě vykazované do zisku a ztráty i dluhové cenné papíry, které drží, protože portfolia dluhových cenných papírů jsou spravována a oceňována na základě reálné hodnoty portfolia (např. společný rezervní fond podle článku 212 finančního nařízení).

Aktiva v této kategorii jsou klasifikována jako krátkodobá, jestliže se jejich realizace předpokládá do 12 měsíců ode dne vykázání.

Prvotní vykázání a ocenění

Nákup finančních aktiv v reálné hodnotě vykazovaných do čistých aktiv / vlastního kapitálu a v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty se vykazuje ke dni obchodu – tj. ke dni, k němuž se EU zaváže dané aktivum koupit. Peněžní ekvivalenty a úvěry se vykazují v okamžiku, kdy jsou peněžní prostředky uloženy u finanční instituce nebo poskytnuty dlužníkům.

Finanční aktiva se prvotně oceňují v reálné hodnotě. V případě finančního aktiva, které není vykazováno v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty, jsou do reálné hodnoty při prvotním zachycení zahrnuty transakční náklady. U finančních aktiv v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty jsou související transakční náklady vykázány ve výkazu o finanční výkonnosti.

Reálná hodnota finančního aktiva v okamžiku prvotního vykázání se obvykle rovná transakční ceně, pokud se nejedná o transakci za obvyklých tržních podmínek, tj. poskytnutou bez protihodnoty nebo v

nominální protihodnotě pro účely veřejných politik. V tomto případě představuje rozdíl mezi reálnou hodnotou finančního nástroje a transakční cenou nesměnnou složku, která se ve výkazu o finanční výkonnosti vykazuje jako náklad. V tomto případě je reálná hodnota finančního aktiva odvozena z běžných tržních transakcí přímo ekvivalentního nástroje. Pokud pro daný nástroj neexistuje aktivní trh, odvodí se reálná hodnota metodou oceňování, která využívá dostupné údaje z pozorovatelných trhů.

Při poskytnutí dlouhodobého bezúročného úvěru nebo úvěru, jehož úroková sazba nedosahuje tržní výše, lze reálnou hodnotu odhadnout jako současnou hodnotu všech budoucích peněžních toků z úvěru, které jsou diskontovány pomocí tržní úrokové sazby platné pro podobné nástroje s podobným úvěrovým ratingem.

Úvěry poskytnuté v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a úvěry na finanční pomoc se prvotně oceňují v nominální hodnotě, přičemž za reálnou hodnotu úvěru se považuje transakční cena. Je tomu tak z těchto důvodů:

- „Tržní prostředí“ úvěrových operací EU je velmi specifické a odlišuje se od kapitálových trhů, na nichž jsou emitovány podnikové či státní dluhopisy. Jelikož poskytovatelé úvěrů na těchto trzích mají možnost vybírat si mezi alternativními investicemi, tato možnost alternativních příležitostí se promítá do tržních cen. EU však tuto možnost alternativních investic nemá, protože nesmí investovat peníze na kapitálových trzích; EU si pouze půjčuje prostředky za účelem jejich dalšího poskytnutí. To znamená, že EU nemá alternativní možnost poskytovat z vypůjčených prostředků úvěry nebo tyto prostředky investovat. Nemá tedy smysl uvažovat oportunitní náklady, a není tedy dán základ pro srovnání s tržními sazbami. Úvěrové operace EU jsou vlastně trhem samy o sobě. Jelikož nelze pracovat s oportunitními náklady, neodráží tržní cena objektivně podstatu úvěrových transakcí EU. Není proto vhodné určovat reálnou hodnotu úvěrů EU srovnáváním s podnikovými nebo státními dluhopisy.
- Jelikož neexistuje aktivní trh ani podobné transakce, s nimiž by bylo možné srovnávat, měla by EU pro reálné ocenění svých úvěrových operací použít účtovanou úrokovou sazbu.

Následné ocenění

Finanční aktiva v naběhlé hodnotě se následně oceňují naběhlou hodnotou pomocí metody efektivního úrokového výnosu.

Finanční aktiva v reálné hodnotě vykazovaná do čistých aktiv / vlastního kapitálu se následně vykazují v reálné hodnotě. Zisky a ztráty ze změn reálné hodnoty jsou vykazovány ve fondu z přecenění na reálnou hodnotu, s výjimkou kurzových rozdílů z přepočtu peněžního majetku, které jsou zachycovány ve výkazu o finanční výkonnosti.

Finanční aktiva v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty se následně oceňují v reálné hodnotě. Zisky a ztráty ze změny reálné hodnoty (včetně těch plynoucích z přepočtu cizích měn a získaných úroků) se vykazují ve výkazu o finanční výkonnosti za období, ve kterém vznikly.

Reálná hodnota při následném ocenění

Reálná hodnota investic kotovaných na aktivních trzích vychází z aktuálních nabídkových cen. V případě, že trh určitého finančního aktiva není aktivní (a v případě nekotovaných cenných papírů a OTC derivátů), EU stanoví reálnou hodnotu za pomoci metod ocenění. Mezi tyto metody patří použití transakcí z nedávné doby provedených za obvyklých tržních podmínek, srovnání s jinými, v podstatě stejnými nástroji, analýza diskontovaných peněžních toků, modely oceňování opcí a další metody ocenění, které běžně používají účastníci trhu.

Investice do fondů rizikového kapitálu, které nemají tržní cenu kotovanou na aktivním trhu, jsou oceňovány přiřaditelnou hodnotou čistých aktiv, která je pokládána za ekvivalent jejich reálné hodnoty.

Snížení hodnoty finančního majetku

EU vykazuje a oceňuje ztrátu ze snížení hodnoty u očekávaných úvěrových ztrát u finančních aktiv, která jsou oceňována v naběhlé hodnotě a v reálné hodnotě vykazované do čistých aktiv / vlastního kapitálu.

Očekávaná úvěrová ztráta je současná hodnota rozdílu mezi smluvními peněžními toky a peněžními toky, které EU očekává, že obdrží. Očekávaná úvěrová ztráta vychází z přiměřených a doložitelných informací, které jsou dostupné k datu vykazání bez vynaložení nepřiměřených nákladů nebo úsilí.

Očekávaná úvěrová ztráta se oceňuje pomocí třífázového modelu, který zohledňuje pravděpodobnostně vážené případy selhání během doby trvání finančního aktiva a vývoj úvěrového rizika od vzniku finančního aktiva. U úvěrů je datem vzniku datum poskytnutí neodvolatelného úvěrového příslibu.

Pokud od vzniku nedošlo k významnému zvýšení úvěrového rizika („fáze 1“), představuje ztráta ze snížení hodnoty očekávanou úvěrovou ztrátou z možných případů selhání ve 12 měsících následujících po datu vykazání („12měsíční očekávaná úvěrová ztráta“). Pokud od doby vzniku dojde k významnému nárůstu úvěrového rizika („fáze 2“) nebo pokud existují objektivní důkazy o znehodnocení úvěru („fáze 3“), ztráta ze snížení hodnoty se rovná očekávané úvěrové ztrátě z možných případů selhání za celou dobu trvání finančního aktiva („očekávaná úvěrová ztráta za dobu trvání“) (viz bod 6.5).

U aktiv v naběhlé hodnotě se účetní hodnota aktiva sníží o částku ztráty ze snížení hodnoty, která je vykázána ve výkazu o finanční výkonnosti. U aktiv v reálné hodnotě vykazovaných do čistých aktiv / vlastního kapitálu se opravná položka vykazuje v čistých aktivech/vlastním kapitálu a nesnižuje účetní hodnotu finančního aktiva v rozvaze. Pokud se částka ztráty ze snížení hodnoty v následujícím období sníží, dříve zaúčtovaná ztráta ze snížení hodnoty se zruší prostřednictvím výkazu o finanční výkonnosti.

a) Úvěry ústředním vládám

Při posuzování znehodnocení úvěrů vychází EU z povahy financování EU a ze svého jedinečného institucionálního statusu.

V případě znehodnocení úvěrů poskytnutých nečlenským státům vypočítává EU očekávané úvěrové ztráty na základě externích údajů o úvěrové kvalitě, avšak s přihlédnutím ke svému statusu přednostního věřitele, což snižuje úvěrové riziko. Při výpočtu současné hodnoty je diskontní sazbou původní efektivní úroková sazba úvěru. Pokud má úvěr pohyblivou sazbu, je diskontní sazbou aktuální efektivní úroková sazba podle smlouvy.

V případě úvěrů poskytnutých členským státům EU nikdy nevznikly žádné ztráty ze snížení hodnoty ani nedošlo k žádnému prodlení se splácením. U těchto úvěrů zohledňuje EU kromě statusu přednostního věřitele i vztahy se svými členskými státy. Tyto dva prvky v zásadě zaručují úplné navrácení úvěrů poskytnutých členským státům v době splatnosti. EU proto považuje očekávané úvěrové ztráty z úvěrů poskytnutých členským státům za zanedbatelné a statistický postup výpočtu očekávaných úvěrových ztrát u těchto úvěrů za nevhodný. Ve výkazu o finanční výkonnosti se tedy u úvěrů členským státům nevykazují žádné očekávané úvěrové ztráty.

b) Pohledávky

EU oceňuje ztrátu ze snížení hodnoty ve výši očekávané úvěrové ztráty za dobu trvání s využitím praktických zjednodušení (např. matice opravných položek).

c) Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty

EU drží peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty na běžných bankovních účtech a termínovaných vkladech do 3 měsíců. Peněžní prostředky jsou uloženy v bankách s velmi vysokým úvěrovým ratingem (viz bod 6.5), a tudíž s velmi nízkou pravděpodobností selhání. Vzhledem ke krátké době trvání a nízké pravděpodobnosti selhání jsou očekávané úvěrové ztráty z peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů zanedbatelné. Proto se u peněžních ekvivalentů nevykazuje žádná opravná položka ze znehodnocení.

Odúčtování

Finanční nástroje se odúčtují, jakmile zaniknou práva na příjem peněžních toků z investic nebo jakmile EU převede na jiný subjekt v podstatě všechna rizika a všechny výhody vyplývající z vlastnictví. Prodej finančních aktiv v reálné hodnotě vykazovaných do čistých aktiv / vlastního kapitálu a v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty se vykazuje ke dni obchodu.

1.5.6 Zásoby

Zásoby se vykazují v pořizovací ceně, nebo v čisté realizovatelné hodnotě, podle toho, která z těchto hodnot je nižší. Pořizovací cena je určována metodou first-in, first-out (FIFO). Pořizovací cena výrobků a nedokončené výroby zahrnuje suroviny, přímé mzdové náklady, ostatní přímé náklady a související výrobní režii (na základě běžné provozní kapacity). Čistá realizovatelná hodnota se rovná odhadované prodejní ceně v rámci běžného podnikání snížené o náklady na kompletaci a prodej. Pokud jsou zásoby

určeny k distribuci zdarma nebo jen za nominální poplatek, oceňují se pořizovací nebo reprodukční pořizovací cenou podle toho, která z těchto hodnot je nižší. Reprodukční pořizovací cena se rovná nákladům, které by EU vynaložila na pořízení majetku k datu vykázání.

1.5.7 Předběžné financování

Předběžné financování je platba, jejímž účelem je poskytnout příjemci peněžní zálohu, tedy počáteční hotovost. V souladu se zásadou řádného finančního řízení může být rozdělena na řadu plateb během období vymezeného v konkrétní smlouvě, rozhodnutí, dohodě nebo základním aktu. Počáteční hotovost nebo zálohu je v dohodnuté lhůtě nutno buď použít k účelu, na nějž byla poskytnuta, nebo ji vrátit. Pokud příjemci nevznikly způsobilé výdaje, je povinen předběžné financování vrátit EU. Jelikož si EU zachovává nad předběžným financováním kontrolu a má nárok na vrácení jeho nezpůsobilé části, vykazuje se daná částka jako aktivum.

Předběžné financování se vykazuje v rozvaze v počáteční hodnotě v okamžiku převodu hotovosti příjemci. Oceňuje se hodnotou poskytnutého plnění. V následných účetních obdobích se předběžné financování oceňuje počáteční hodnotou vykázanou v rozvaze sníženou o způsobilé náklady (případně včetně odhadovaných částek) vzniklé během daného období.

Úroky z předběžného financování se zaúčtovávají tak, jak nabíhají v souladu s ustanoveními příslušné dohody. Na konci roku se na základě nejspolehlivějších informací odhadnou příjmy příštích období plynoucí z naběhlých úroků a tento odhad se vykáže v rozvaze.

Jestliže EU proplácí částky, které členské státy vyplatily na zálohách příjemcům (včetně „Finančních nástrojů v rámci sdíleného řízení“), plynou z těchto transakcí „Ostatní zálohy členským státům“. Tyto ostatní zálohy jsou vykazovány jako aktiva v položce „Předběžné financování“. Ostatní zálohy členským státům jsou následně oceňovány počáteční hodnotou vykázanou v rozvaze sníženou o nejlepší odhad způsobilých nákladů vzniklých konečným příjemcům, který se vypočte na základě přiměřených a podložených předpokladů.

Jako předběžné financování jsou klasifikovány i příspěvky do svěřenských fondů EU (jak stanoví článek 234 finančního nařízení) nekonsolidovaných v rámci Evropské komise nebo jiných nekonsolidovaných účetních jednotek. Účelem těchto příspěvků je totiž poskytnout svěřenskému fondu peněžní prostředky s cílem umožnit mu financování konkrétních opatření definovaných v rámci jeho cílů. Příspěvky EU do těchto fondů se oceňují počáteční hodnotou sníženou o způsobilé náklady (případně včetně odhadovaných částek), které fondu vznikly ve sledovaném období a jsou přiřazeny k příspěvku EU v souladu s příslušnou dohodou.

1.5.8 Pohledávky ze směnných a částky k inkasu z nesměnných transakcí

Účetní pravidla EU vyžadují oddělené vykazování směnných a nesměnných transakcí. Aby se tyto dvě kategorie odlišily, vyhrazuje se termín „pohledávky“ pro směnné transakce a „částky k inkasu“ pro nesměnné transakce, tedy pro případy, kdy EU získá plnění od jiného subjektu, aniž by výměnou přímo poskytla přibližně stejné protiplnění (jedná se například o částky vlastních zdrojů k inkasu od členských států).

Pohledávky ze směnných transakcí jsou finanční aktiva oceněná naběhlou hodnotou, s výjimkou určitých částek z části k inkasu ve smlouvách o finanční záruce, které jsou klasifikovány jako finanční aktiva v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty (viz bod **1.5.5**).

Částky k inkasu z nesměnných transakcí jsou vykazovány v reálné hodnotě k datu svého vzniku po odečtení opravné položky zohledňující snížení hodnoty. Opravná položka k částkám k inkasu z nesměnných transakcí se vytvoří, existují-li objektivní známky toho, že EU nebude moci inkasovat všechny splatné částky podle původních podmínek částek k inkasu z nesměnných transakcí. Výše opravné položky se rovná rozdílu mezi účetní a realizovatelnou hodnotou aktiva. Opravná položka se vykazuje ve výkazu finanční výkonnosti. Obecná opravná položka se vytváří též na základě zkušeností z minulosti k nevypořádaným inkasním příkazům, k nimž dosud nebyla vytvořena zvláštní opravná položka. Viz bod **1.5.14** k nakládání s příjmy příštích období na konci roku. Částky vykázané a zaznamenané jako částky k inkasu z nesměnných transakcí nejsou finančními nástroji, neboť neplynou ze smlouvy, která by zakládala finanční závazek nebo vedla ke vzniku kapitálového nástroje. Nicméně ve vhodných případech jsou v příloze k finančním výkazům částky k inkasu z nesměnných transakcí vykazovány společně s pohledávkami ze směnných transakcí.

1.5.9 Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty

Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty jsou klasifikovány jako finanční aktiva v naběhlé hodnotě. Zahrnují pokladni hotovost, netermínované vklady nebo vklady s krátkou výpovědní lhůtou u bank a ostatní krátkodobé vysoce likvidní investice s původní splatností do tří měsíců.

1.5.10 Zaměstnanecké požitky

Evropská unie vyplácí svým zaměstnancům soubor dávek (příjmy a sociální zabezpečení). Pro účely účetnictví je nutné je rozdělit na krátkodobé zaměstnanecké požitky a zaměstnanecké požitky po skončení pracovního poměru.

Krátkodobé zaměstnanecké požitky

Krátkodobé zaměstnanecké požitky jsou dávky, jež mají být vyplaceny do dvanácti měsíců od konce vykazovaného období, v němž zaměstnanci vykonávali službu, např. mzdy, placené dovolené a pracovní neschopnost a další krátkodobé dávky. Krátkodobé zaměstnanecké požitky se vykazují jako výdaje v okamžiku, kdy je daná služba vykonána. Závazek se vyazuje ve výši částky, jejíž výplata se předpokládá, pokud má EU aktuální právní nebo mimosmluvní povinnost zaplatit v důsledku služebního poměru v minulých obdobích a výši příslušného závazku lze spolehlivě odhadnout.

Zaměstnanecké požitky po skončení pracovního poměru

Evropská unie vyplácí svým zaměstnancům soubor dávek po skončení pracovního poměru, k nimž patří starobní, invalidní a vdovský důchod vyplácený z Důchodového systému evropských úředníků a dále zdravotní pojištění ze Společného systému zdravotního pojištění (JSIS) (viz bod 2.9). Dávky se vyplácejí v rámci jednoho systému, byť rozděleného do dvou režimů, a je nutné k nim přistupovat podobně, aby podávaly skutečný obraz o situaci a odrážely ekonomickou skutečnost:

- i. Důchodový systém evropských úředníků (PSEO): Dávky vyplácené z tohoto fiktivního fondového¹⁵ důchodového systému se váží ke starobnímu důchodu, invaliditě a vdovství a dále k rodinným přídávkům a úmrtí před odchodem do důchodu v případě osob, které pracují nebo pracovaly v orgánech, agenturách nebo jiných subjektech EU nebo jsou pozůstalými po zemřelých úřednících či příjemcích starobního důchodu. Zaměstnanci odvádějí ze svých platů třetinu očekávaných nákladů na tyto dávky.
- ii. Společný systém zdravotního pojištění (JSIS): V jeho rámci EU hradí náklady zaměstnanců Evropské komise, orgánů, agentur a dalších subjektů EU na zdravotní pojištění formou proplacení výdajů na lékařskou péči. Dávky poskytované v tomto systému osobám, které nejsou v pracovním poměru (důchodci, sirotci atd.), jsou klasifikovány jako „zaměstnanecké požitky po skončení pracovního poměru“.

Evropská unie vyplácí zaměstnanecké požitky po skončení pracovního poměru rovněž členům a bývalým členům orgánů EU, a to prostřednictvím samostatných důchodových systémů. Ty jsou uvedeny v položce „Ostatní důchodové systémy“. Z těchto systémů vyplácí EU důchodové dávky členům Komise, Evropského soudního dvora, Účetního dvora, Rady, Evropského parlamentu, evropského veřejného ochránce práv a evropského inspektora ochrany údajů. Náklady na zdravotní péči hradí EU členům orgánů EU prostřednictvím systému JSIS.

Uvedené zaměstnanecké požitky po skončení pracovního poměru se klasifikují jako závazky EU z definovaných požitků a vypočítávají se ke každému rozhodnému dni diskontováním odhadované výše budoucích požitků, na něž zaměstnancům vznikl nárok v běžném a předchozím období, a odečtením reálné hodnoty aktiv plánu. Hodnotu závazků z definovaných požitků vypočítávají každoročně pojistní matematici přírůstkovou metodou (projected unit credit method). Jejich současná hodnota se určí tím

¹⁵ Systém PSEO je fiktivní (virtuální) fond definovaných požitků, v němž příspěvky zaměstnanců slouží k financování jejich budoucích penzí. Přestože skutečný investiční fond neexistuje, má se za to, že částky, které by takový fond vybral, se investují do dlouhodobých dluhopisů členských států, a odráží se v důchodových závazcích vykázaných v roční účetní závěrce Evropské unie. Za vyplácení těchto dávek v souladu s článkem 83 služebního řádu a čl. 4 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii společně ručí členské státy (podrobný popis systému viz COM(2018) 829).

způsobem, že jsou odhadované budoucí odlivy peněžních prostředků diskontovány pomocí úrokové sazby státních dluhopisů, jejichž splatnost se blíží splatnosti příslušného penzijního závazku a jež jsou vydány v měně, v níž budou dávky vypláceny.

Zaměstnanecské požitky po skončení pracovního poměru vyplácené zaměstnancům EU jsou součástí jednoho plánu, který zahrnuje jak důchodový systém PSEO, tak systém zdravotního pojištění JSIS, přičemž nárok na krytí nákladů ze systému JSIS je podmíněn nabytím nároku na krytí ze systému PSEO. Dle podmínek tohoto plánu vymezených ve služebním řádu některé nároky, např. právo na odložené vyplácení starobního důchodu či snížený důchod v rámci systému PSEO, vznikají až po deseti letech služby. Nároky vzniklé v rámci plánu v průběhu následné služby zaměstnance jsou však výrazně vyšší než původní nároky, jak odráží následně každoročně nabyté důchodové nároky.

K zobrazení ekonomické podstaty podkladové operace tak, aby v souladu s kvalitativními znaky účetního výkaznictví podle účetního pravidla EU č. 1 i koncepčního rámce IPSAS dávalo poctivý obraz, se proto vzniklé náklady na služební poměr zvyšují lineárně po celou dobu odhadované aktivní služby, tj. po dobu od data, kdy ze služebního poměru poprvé vzniknou v rámci plánu požitky (ať už podmíněné další službou, či nikoliv), do data, kdy z další služby daného zaměstnance nevzniknou v rámci plánu další požitky podstatné výše, kromě dalších zvýšení mzdy. Tento se přístup se na dávky vyplácené z uvedeného plánu aplikuje konzistentně.

Přecenění čistých závazků z definovaných požitků zahrnuje pojistněmatematické zisky a ztráty a návratnost aktiv plánu a vykazuje se bezprostředně v čistých aktivech.

Evropská unie rozlišuje v rámci plánu definovaných požitků ve výkazu o finanční výkonnosti v položce „Náklady na zaměstnance a důchody“ čisté nákladové (výnosové) úroky a ostatní náklady.

Pokud se výše poskytovaných požitků změní nebo sníží, výsledná změna v požitcích ze služebních poměrů minulých období, případně ztráta nebo zisk z jejich snížení se vykáže ihned ve výkazu o finanční výkonnosti. Zisky a ztráty vyplývající z vypořádání se vykazují v okamžiku vypořádání. Náklady na služební poměry minulých období jsou neprodleně zachyceny ve výkazu o finanční výkonnosti, pokud změny nejsou podmíněny tím, že zaměstnanci zůstanou v pracovním poměru po určenou dobu.

1.5.11 Rezervy

Rezervy jsou vykazovány v okamžiku, kdy má EU aktuální právní nebo mimosmluvní závazek vůči třetím stranám v důsledku minulých událostí, kdy je spíše pravděpodobné než nepravděpodobné, že si splnění tohoto závazku vyžádá odliv zdrojů, a kdy lze příslušnou částku spolehlivě odhadnout. Rezervy ke krytí budoucích provozních ztrát se netvoří. Výše rezervy se rovná nejlepšímu odhadu předpokládaných nákladů nutných ke splnění aktuálního závazku k datu vykazování. Pokud se rezerva týká velkého počtu položek, závazek se odhadne tím způsobem, že se provede vážení všech možných výsledků jejich přiřazenou pravděpodobností (tzv. „metoda předpokládané hodnoty“).

Rezervy na nevýhodné smlouvy se oceňují současnou hodnotou předpokládaných nákladů na ukončení smlouvy, nebo předpokládaných čistých nákladů na pokračování smlouvy, podle toho, která hodnota je nižší.

1.5.12 Finanční závazky

Finanční závazky jsou klasifikovány jako finanční závazky v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty, jako finanční závazky vykazované v naběhlé hodnotě nebo jako závazky ze smluv o finanční záruce.

Mezi výpůjčky jsou řazeny výpůjčky od úvěrových institucí a závazky z dluhových cenných papírů (dluhopisy EU, vklady EU a pokladniční poukázky EU). Prvotně jsou zachycovány v reálné hodnotě, která odpovídá výnosům z jejich vydání (reálná hodnota obdrženého protiplnění) po odečtení vzniklých transakčních nákladů. Následně se účtují v naběhlé hodnotě pomocí metody efektivní úrokové sazby. Případný rozdíl mezi výnosy sníženými o transakční náklady a odkupní hodnotou se zachycuje ve výkazu o finanční výkonnosti po dobu trvání výpůjčního vztahu za pomoci metody efektivní úrokové sazby. Transakční náklady vzniklé EU a poté přeúčtované příjemcům úvěrů jsou nevýznamné a jsou zachycovány přímo ve výkazu o finanční výkonnosti.

Mezi finanční závazky v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty jsou řazeny deriváty, jejichž reálná hodnota je záporná. Účetně jsou zpracovávány stejně jako finanční aktiva v reálné hodnotě vykazovaná do zisku nebo ztráty, viz bod **1.5.5**.

Závazky ze smluv o finanční záruce vykazuje EU v okamžiku, kdy uzavře smlouvu, podle které je povinna provést přesně vymezené platby za účelem úhrady ztráty, která vznikne držiteli záruky proto, že konkrétní dlužník neprovede platbu v době splatnosti v souladu s původními nebo upravenými podmínkami dluhového nástroje. Pokud smlouva o záruce vyžaduje, aby EU prováděla platby v reakci na změny cen finančních nástrojů nebo změny jiných podkladových nástrojů, je smlouva o záruce derivátem, tj. finančním závazkem v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty. Všechny ostatní smlouvy o záruce se účtují jako finanční rezervy.

Závazky ze smluv o finanční záruce jsou prvotně vykazovány v reálné hodnotě. Ta se rovná čisté současné hodnotě pohledávek z odměn za záruku, pokud je v tržní hodnotě. Není-li účtována žádná odměna za záruku nebo nepředstavuje-li protiplnění reálnou hodnotu, je reálná hodnota stanovena na základě kotovaných cen na aktivním trhu pro smlouvy o finanční záruce, které jsou přímo srovnatelné se závazkem z uzavřené smlouvy o finanční záruce, jsou-li k dispozici, nebo pomocí metody oceňování. Pokud nelze reálnou hodnotu spolehlivě určit přímým pozorováním aktivního trhu ani jinou metodou oceňování, je závazek ze smlouvy o finanční záruce prvotně oceněn ve výši celoživotních očekávaných úvěrových ztrát za dobu trvání.

Následná ocenění závisí na vývoji expozice vůči úvěrovému riziku z finanční záruky. Nedojde-li k významnému zvýšení úvěrového rizika („fáze 1“), jsou závazky z finančních záruk oceněny ve výši dvanáctiměsíční očekávané úvěrové ztráty, nebo původně vykázané částky snížené případně o oprávků, podle toho, co je vyšší. Dojde-li k významnému zvýšení úvěrového rizika („fáze 2“), jsou závazky z finančních záruk oceněny ve výši očekávané úvěrové ztráty za dobu trvání, nebo původně vykázané částky snížené případně o oprávků, podle toho, co je vyšší (viz bod **6.5**).

Finanční závazky jsou klasifikovány jako dlouhodobé, s výjimkou finančních závazků se splatností do 12 měsíců od rozvahového dne. Smlouvy o finanční záruce jsou klasifikovány jako krátkodobé závazky s výjimkou případů, kdy má EU bezpodmínečné právo odložit vypořádání závazku nejméně o dvanáct měsíců od data vykázaní.

Svěřenské fondy EU, které jsou považovány za součást provozních činností Komise (tj. svěřenský fond Madad a svěřenský fond pro Kolumbii), jsou zachyceny v účetnictví Komise a jsou následně konsolidovány v roční účetní závěrce EU. Příspěvky do svěřenských fondů EU od jiných dárců tudíž splňují kritéria podmíněných výnosů z nesměnných transakcí. Dokud nejsou splněny podmínky vázané na tyto převedené příspěvky, tj. dokud fondu nevzniknou způsobilé náklady, jsou tyto příspěvky vykazovány jako finanční závazky. Svěřenský fond je povinen financovat konkrétní projekty a při likvidaci vrátit zbývající finanční prostředky. K rozvahovému dni se zbývající závazky z příspěvků oceňují ve výši obdržených příspěvků snížené o náklady fondu, případně s použitím odhadů. Pro účely vykazování jsou čisté náklady rozvrhovány do příspěvků od jiných dárců v poměru podle čistých příspěvků uhrazených ke dni 31. prosince. Toto rozvržení je pouze orientační. Při likvidaci svěřenského fondu rozhodne o skutečném rozdělení zbývajících zdrojů rada fondu.

Stejně zásady oceňování se vztahují na externí příspěvky na programy EU v případě, že jsou tyto příspěvky přijímány s podmínkou použití zdrojů podle dohod o přiznání příspěvku nebo jejich vrácení přispěvateli.

1.5.13 Závazky

Významná část závazků EU představuje neuhrazené žádosti příjemců grantů a dalších finančních prostředků EU o proplacení nákladů (nesměnné transakce). Jako splatné závazky jsou zachyceny po obdržení žádosti o proplacení nákladů, a to ve výši požadované k proplacení. Poté, co jsou ověřeny a schváleny jako způsobilé, se tyto závazky oceňují v jejich způsobilé výši.

Závazky z pořízení zboží a služeb se zaúčtovávají po obdržení faktury v původní výši; odpovídající náklady se zaúčtují po dodání zboží či služeb a jejich schválení EU.

1.5.14 Náklady, výnosy, příjmy a výdaje příštích období

Transakce a účetní případy se ve finančních výkazech zachycují za období, s nímž souvisejí. Není-li ke konci roku dosud vystavena faktura, ale EU již poskytla službu nebo dodala zboží nebo existuje-li smluvní

ujednání (např. odkazující na smlouvu), je ve finančních výkazech zachycen příjem příštích období. Pokud byla před koncem roku vystavena faktura, avšak služby dosud nebyly poskytnuty či zboží dosud nebylo dodáno, zaúčtuje se výnos příštích období, který se v období následujícím přeúčtuje do výnosů období běžného.

Rovněž náklady se účtují do období, k němuž se vztahují. Na konci účetního období se výdaje příštích období vykazují na základě odhadované výše závazku převést příslušnou částku za dané období. Výdaje příštích období jsou počítány v souladu s podrobnými provozními a praktickými pokyny Komise, jejichž cílem je zajistit, aby finanční výkazy podávaly věrný a poctivý obraz hospodářské situace a dalších jevů, jež mají zachycovat. Obdobně platí, že byla-li uskutečněna platba předem za služby či zboží, jež dosud nebylo dodáno, bude tento výdaj časově rozlišen a v následujícím účetním období zachycen jako náklad běžného období.

1.6 VÝKAZ O FINANČNÍ VÝKONNOSTI

1.6.1 Příjmy

VÝNOSY Z NESMĚNNÝCH TRANSAKČÍ

Převážná většina výnosů EU plyne z nesměnných transakcí, a to následovně:

Zdroje z HND, DPH a vlastní zdroje z plastových obalových odpadů

Výnosy se zaúčtují do období, v němž Komise odešle členským státům výzvu s žádostí o jejich příspěvky. Výnosy se oceňují v „požadované výši“. Jelikož zdroje plynoucí z DPH, HND a plastových obalových odpadů vycházejí z odhadů údajů za daný rozpočtový rok, je možné je měnit až do okamžiku, kdy členské státy zveřejní konečné údaje. Vliv změny odhadu se zohlední při určování čistého zisku nebo ztráty za období, v němž ke změně došlo.

Tradiční vlastní zdroje

Částky k inkasu z nesměnných transakcí a související výnosy se zaúčtovávají v okamžiku, kdy jsou od členských států doručeny příslušné měsíční výkazy „A“ (včetně vybraných cel a dlužných částek, na něž je poskytnuta jistota a jež nejsou zpochybněny). K datu vykazání se provádí odhad příjmů, které členské státy za dané období vybraly, avšak dosud Komisi neuhradily; tyto příjmy jsou zaúčtovány jako příjmy příštích období. Doručené čtvrtletní výkazy „B“ členských států (včetně odvodů, jež nebyly vybrány a na něž nebyla poskytnuta jistota, a včetně částek, na něž byla poskytnuta jistota, ale které dlužníci zpochybnili) se zaúčtují jako výnosy snížené o náklady na výběr, na něž mají členské státy nárok. Dále se zaúčtuje snížení hodnoty ve výši odhadované nevybrané částky.

Pokuty

Výnosy z pokut se zaúčtovávají v okamžiku, kdy EU přijme rozhodnutí o uložení pokuty a kdy je toto rozhodnutí oficiálně oznámeno adresátovi. Po rozhodnutí o udělení pokuty mohou pokutované subjekty ve lhůtě dvou měsíců od data oznámení:

- a) buď rozhodnutí přijmout, v kterémžto případě musejí pokutu uhradit ve stanovené lhůtě, čímž ji EU inkasuje s konečnou platností, nebo
- b) rozhodnutí odmítnout a napadnout ho v souladu s právem EU.

I když podnik opravný prostředek podá, musí pokutu ve lhůtě tří měsíců uhradit, neboť opravný prostředek nemá odkladný účinek (článek 278 SFEU). Přijaté peněžní prostředky se použijí k vyrovnání částky k inkasu. S výhradou souhlasu účetního Komise však může podnik místo úhrady předložit bankovní záruku ve výši dlužné částky. Pokuta se v takovém případě nadále vykazuje jako částka k inkasu. Není-li předložena ani peněžní hotovost, ani záruka, a panují-li pochybnosti o platební schopnosti podniku, je k pohledávce vytvořena opravná položka.

Jestliže podnik podá proti rozhodnutí opravný prostředek a pokutu prozatímne zaplatí, vykáže se tato částka jako podmíněný závazek, nebo, pokud se zdá pravděpodobné, že by Tribunál nemusel vydat rozhodnutí ve prospěch EU, vytvoří se ke krytí tohoto rizika rezerva. Jestliže je namísto úhrady poskytnuta záruka, odepíše se zbývající částka k inkasu.

Kumulované úroky, které Komisi naběhnou z bankovních účtů, na které byly uloženy došlé platby, se zaúčtovávají jako výnosy a o stejnou částku se zvýší podmíněně závazky.

Od roku 2010 Komise spravuje všechny prozatímně inkasované pokuty ve fondu zřízeném pro tento účel (BUFI). Prostředky tohoto fondu investuje do finančních nástrojů.

VÝNOSY ZE SMĚNNÝCH TRANSAKČÍ

Výnosy z prodeje zboží a služeb se zaúčtovávají v okamžiku, kdy podstatná rizika a výhody plynoucí z vlastnictví zboží přejdou na kupujícího. Výnosy spojené s transakcí, jejíž součástí je poskytnutí služeb, se zaúčtují s ohledem na stupeň dokončení transakce k rozvahovému dni.

Výnosový a nákladový úrok

Výnosový a nákladový úrok je zachycován ve výkazu o finanční výkonnosti pomocí metody efektivní úrokové sazby. Jde o způsob výpočtu naběhlé hodnoty finančního aktiva nebo závazku a rozložení výnosového a nákladového úroku do příslušného období. Při výpočtu efektivní úrokové sazby EU odhaduje peněžní toky, přičemž přihlíží ke všem smluvním podmínkám finančního nástroje (například možnosti předčasného splacení), nikoli však k budoucím úvěrovým ztrátám. Do výpočtu jsou zahrnuty veškeré poplatky a další protiplnění úrokové sazby, které si zaplatí smluvní strany a které jsou nedílnou součástí efektivní úrokové sazby, dále transakční náklady a všechny ostatní prémie nebo slevy.

Jakmile se finanční aktivum nebo skupina podobných finančních aktiv považuje za úvěrově znehodnocené („fáze 3“), vypočte se úrokový výnos pomocí úrokové sazby používané k diskontování budoucích peněžních toků za účelem ocenění ztráty ze snížení hodnoty.

Výnosy z dividend

Výnosy z dividend a podobné výplaty zisku se zaúčtovávají v okamžiku, kdy vzniká nárok na jejich úhradu.

Výnosy a náklady z finančních aktiv v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty

Jedná se o zisky (výnosy) a ztráty (náklady) v reálné hodnotě z těchto finančních aktiv, včetně těch, které vyplývají z přepočtu cizích měn. U úročených finančních aktiv to zahrnuje i úroky. Viz také bod 3.9.

Výnosy ze smluv o finanční záruce

Výnosy ze smluv o finanční záruce (záruční prémie) se vykazují po dobu, kdy je EU připravena nahradit držiteli smlouvy o finanční záruce případnou úvěrovou ztrátu. Použitý odpisový plán zohledňuje plynutí času a objem zaručené expozice. Výnosy ze smluv o finanční záruce zahrnují také amortizaci závazků ze smluv o finanční záruce v případech, kdy byla záruka poskytnuta bez protihodnoty nebo v nominální protihodnotě.

1.6.2 Náklady

Náklady na nesměnné transakce představují většinu nákladů EU. Souvisejí s převody na příjemce a tvoří je tři typy: i) nárokové částky; ii) převody podle dohod a granty a iii) příspěvky a dary závislé na volném uvážení.

Převody se zaúčtovávají jako náklady období, během něhož došlo k událostem zakládajícím převod, pokud je charakter převodu povolen předpisem (finančním nařízením, služebním řádem či jiným právním předpisem) nebo pokud byla podepsána smlouva, která převod povoluje; pokud příjemce splnil kritéria způsobilosti, byla-li stanovena, a pokud lze přiměřeným způsobem odhadnout danou částku.

Došlá žádost o platbu nebo proplacení nákladů, která splňuje kritéria pro zaúčtování, se zachytí jako náklad ve výši způsobilých nákladů. Vzniklé způsobilé náklady, které jsou ke konci účetního období závazkem vůči příjemcům, které však příjemci dosud nevykázali, se odhadnou a zaúčtují jako výdaje příštích období.

Náklady plynoucí ze směnných transakcí, jež jsou vynaloženy na pořízení zboží a služeb, se zachycují po dodání a jejich akceptaci ze strany EU. Účtují se ve výši původní fakturované částky. Náklady na služby, jež byly dodány během období, ale za něž dosud nebyla obdržena nebo schválena faktura, se odhadnou a vykážou ve výkazu o finanční výkonnosti.

1.7 PODMÍNĚNÁ AKTIVA A PODMÍNĚNÉ ZÁVAZKY

1.7.1 Podmíněná aktiva

Podmíněné aktivum je možné aktivum, které vyplývá z minulých událostí a jehož existence se potvrdí pouze tak, že v budoucnu dojde, nebo nedojde k nejméně jedné nejisté události, která není plně pod kontrolou EU. Podmíněné aktivum je vykázáno, je-li pravděpodobný příliv ekonomického prospěchu nebo potenciálního přínosu.

1.7.2 Podmíněné závazky

Podmíněný závazek je možný závazek, který vyplývá z minulých událostí a jehož existence se potvrdí pouze tak, že v budoucnu dojde, nebo nedojde k nejméně jedné nejisté události, která není plně pod kontrolou EU, anebo se jedná o současný závazek, který vyplývá z minulých událostí, ale nebyl vykázán – buď proto, že není pravděpodobné, že k jeho splnění bude nutný odliv zdrojů představujících ekonomický prospěch nebo potenciální přínos, anebo za vzácných okolností, kdy výši závazku nelze dostatečně spolehlivě stanovit. Podmíněný závazek se vykáže, pokud není nepravděpodobná možnost odlivu zdrojů představujících ekonomický užitek nebo potenciální přínos.

1.8 VÝKAZ PENĚŽNÍCH TOKŮ

Údaje o peněžních tocích umožňují posoudit schopnost EU generovat peněžní prostředky a ekvivalenty a její potřebu těchto peněžních toků využívat.

Výkaz peněžních toků se sestavuje nepřímou metodou. Znamená to, že hospodářský výsledek za rozpočtový rok se upraví o účinky nepeněžních transakcí, o případné časové rozlišení příchozích a odchozích peněžních toků v provozní oblasti, které jsou přiřazeny minulému či budoucímu období, a dále o příchozí a odchozí peněžní toky v rámci investiční činnosti.

Peněžní toky z cizoměnových transakcí se účtují v měně, kterou EU používá jako vykazovací (euro), a to po přepočtu na euro pomocí příslušných směnných kurzů platných v den, kdy dochází k peněžnímu toku.

Výkaz peněžních toků uvádí peněžní toky za dané období v členění na provozní, investiční a finanční činnosti.

Provozními činnostmi EU jsou činnosti neinvestiční a nefinanční povahy. Patří k nim většina realizovaných činností.

Investičními činnostmi se rozumí pořízování a vyřazování dlouhodobého nehmotného majetku, budov, strojů a zařízení, jakož i ostatních investic, jež nejsou zahrnuty mezi peněžní ekvivalenty. Mezi investiční činnosti nejsou řazeny úvěry poskytnuté příjemcům, protože jsou součástí obecných cílů, a tedy každodenní činnosti EU. Cílem je vykazovat faktické investice EU.

Finanční činnosti jsou činnosti, které vedou ke změnám v rozsahu a skladbě výpůjček jiných, než jsou výpůjčky poskytnuté příjemcům metodou „back-to-back“ nebo k pořízování budov, strojů a zařízení (které jsou zahrnuty do provozních činností).

2. PŘÍLOHA K ROZVAZE

AKTIVA

2.1 DLOUHODOBÝ NEHMOTNÝ MAJETEK

v milionech EUR

Účetní hodnota brutto k 31. 12. 2021	1 636
Přírůstky	280
Úbytky	(54)
Převody mezi kategoriemi majetku	0
Ostatní změny	(12)
Účetní hodnota brutto k 31. 12. 2022	1 849
Oprávkky k 31. 12. 2021	(867)
Odpisy za daný rok	(135)
Zrušené odpisy	-
Úbytky	49
Převody mezi kategoriemi majetku	0
Ostatní změny	3
Oprávkky k 31. 12. 2022	(949)
Účetní hodnota netto k 31. 12. 2022	900
Účetní hodnota netto k 31. 12. 2021	769

Výše uvedené údaje se týkají především programového vybavení počítačů.

2.2 BUDOVY, STROJE A ZAŘÍZENÍ

Mezi vesmírná zařízení je řazen provozovaný dlouhodobý majetek sloužící oběma vesmírným programům EU, jimiž jsou globální družicové navigační systémy (GNSS), tj. Galileo a EGNOS, a dále Evropský program monitorování Země (Copernicus). Majetek patřící k vesmírným systémům, který zatím není v provozu, je řazen pod položku „nedokončený majetek“. Majetek související s vesmírnými programy EU je budován s pomocí Evropské kosmické agentury (ESA).

Pokud jde o systém Galileo, dvě družice vypuštěné v prosinci 2021 byly v březnu 2022 prohlášeny za funkční. Do konstelace v současné době patří 28 družic. Po dokončení bude v konstelaci systému v provozu 30 družic (včetně šesti náhradních). Čistá účetní hodnota provozovaného dlouhodobého majetku systému Galileo zahrnující jak družice, tak pozemní systémy, dosahovala k 31. prosinci 2022 výše 3 056 milionů EUR (2021: 3 413 milionů EUR). Celková hodnota nedokončeného majetku činí 1 812 milionů EUR (2021: 1 344 milionů EUR).

Pokud jde o program Copernicus, po technickém incidentu s přístrojem SAR (poskytující radarová data) na palubě družice Sentinel-1B a navzdory veškerému úsilí o obnovení činnosti této družice se v červenci 2022 dospělo k závěru, že družice Sentinel-1B již nemůže v rámci mise Sentinel-1 nadále pokračovat. Družice Sentinel 1B tak byla plně odepsána (86 milionů EUR po odečtení kumulovaných odpisů). Celková čistá účetní hodnota provozovaného dlouhodobého majetku programu Copernicus činí 634 milionů EUR (2021: 937 milionů EUR). Další 2 583 milionů EUR je ve spojitosti s družicemi Copernicus vykázáno jako nedokončený majetek (2021: 2 115 milionů EUR).

Dlouhodobý majetek související s pozemní infrastrukturou služby EGNOS ve výši 106 milionů EUR (2021: 130 milionů EUR) je rovněž zahrnut v položce „Vesmírná zařízení“. Kromě toho nedokončený majetek služby EGNOS činí 292 milionů EUR (2021: 189 milionů EUR).

Budovy, stroje a zařízení

v milionech
EUR

	Pozemky a budovy	Vesmírná zařízení	Stroje a zařízení	Nábytek a vozový park	Technické vybavení počítačů	Ostatní	Finanční leasing	Nedokončený majetek	Celkem
Účetní hodnota brutto k 31. 12. 2021	6 547	7 730	568	281	781	347	2 651	3 890	22 793
Přírůstky	34	7	36	13	107	24	139	1 349	1 710
Úbytky	(6)	(340)	(32)	(14)	(49)	(10)	(109)	-	(561)
Převody mezi kategoriemi majetku	32	206	0	1	0	6	-	(245)	0
Ostatní změny	(0)	-	-	-	(0)	0	(6)	-	(6)
Účetní hodnota brutto k 31. 12. 2022	6 608	7 603	572	280	838	367	2 675	4 995	23 937
Oprávky k 31. 12. 2021	(3 846)	(3 250)	(479)	(208)	(581)	(276)	(1 487)		(10 126)
Tvorba odpisů za rok	(172)	(811)	(42)	(15)	(96)	(21)	(133)		(1 290)
Zrušení odpisů	0	-	-	0	(0)	-	5		6
Úbytky	2	255	27	14	47	9	62		417
Převody mezi kategoriemi majetku	0	-	0	(0)	(0)	(0)	-		(0)
Ostatní změny	-	-	(0)	(0)	-	0	(22)		(22)
Oprávky k 31. 12. 2022	(4 016)	(3 807)	(494)	(209)	(630)	(288)	(1 574)		(11 015)
ÚČETNÍ HODNOTA NETTO K 31. 12. 2022	2 592	3 796	78	71	208	79	1 101	4 995	12 922
ÚČETNÍ HODNOTA NETTO K 31. 12. 2021	2 701	4 480	89	73	199	72	1 164	3 890	12 669

2.3 INVESTICE VYKAZOVANÉ EKVIVALENČNÍ METODOU

Účast EU, zastupované Komisí, v Evropském investičním fondu (EIF) je vykazována jako účast v přidružené účetní jednotce pomocí ekvivalenční metody. EIF je finanční institucí EU, která se specializuje na poskytování rizikového kapitálu a záruk malým a středním podnikům. EIF působí jako partnerství veřejného a soukromého sektoru, jehož členy jsou Evropská investiční banka (EIB), EU a skupina finančních institucí.

K 31. prosinci 2022 měla EU 30 % vlastnických podílů v EIF (2021: 30 %) a 30 % hlasovacích práv (2021: 30 %). Níže uvedená tabulka znázorňuje vývoj účasti EU v EIF v běžném roce.

	<i>v milionech EUR</i>
Evropský investiční fond	
Účasti k 31. 12. 2021	1 192
<i>Příspěvky</i>	–
<i>Obdržené dividendy</i>	(4)
<i>Podíl na čistém zisku</i>	24
<i>Podíl na čistých aktivech</i>	102
Účasti k 31. 12. 2022	1 313

Souhrnné finanční údaje EIF:

	<i>v milionech EUR</i>	
	31. 12. 2022	31. 12. 2021
	EIF celkem	EIF celkem
<i>Aktiva</i>	5 504	5 187
<i>Pasiva</i>	(1 127)	(1 213)
<i>Výnosy</i>	340	781
<i>Náklady</i>	(261)	(217)
<i>Zisk/(ztráta)</i>	79	564

Sesouhlasení výše uvedených souhrnných finančních údajů a účetní hodnoty drženého podílu v EIF je následující:

	<i>v milionech EUR</i>	
	31. 12. 2022	31. 12. 2021
<i>Čistá aktiva přidružené účetní jednotky</i>	4 377	3 974
Vlastnická účast EK v EIF	30,0 %	30,0 %
<i>Účetní hodnota</i>	1 313	1 192

K 31. prosinci 2022 EU, zastoupená Komisí, splatila 20 % svých upsaných akcií v základním kapitálu EIF a nesplacená (zatím nevyžádaná) částka činí:

	<i>v milionech EUR</i>	
	Celkový kapitál EIF	Upsaný kapitál EU
<i>Základní kapitál celkem</i>	7 300	2 190
<i>Splaceno</i>	(1 460)	(438)
Nevyžádáno	5 840	1 752

2.4 FINANČNÍ MAJETEK

	Bod	v milionech EUR	
		31. 12. 2022	31. 12. 2021
Dlouhodobé			
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	2.4.1	199 918	160 214
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty	2.4.2	26 513	21 660
		226 431	181 874
Krátkodobé			
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	2.4.1	4 437	3 353
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty	2.4.2	4 544	3 391
		8 981	6 744
Celkem		235 412	188 618

2.4.1 Finanční aktiva v naběhlé hodnotě

	Bod	v milionech EUR	
		31. 12. 2022	31. 12. 2021
Úvěry pro Nástroj pro oživení a odolnost (NGEU) a finanční pomoc	2.4.1.1	204 103	163 392
Ostatní úvěry	2.4.1.2	251	176
Celkem		204 354	163 568
<i>Dlouhodobé</i>		<i>199 918</i>	<i>160 214</i>
<i>Krátkodobé</i>		<i>4 437</i>	<i>3 353</i>

2.4.1.1 Úvěry pro Nástroj pro oživení a odolnost (NGEU) a finanční pomoc

	v milionech EUR						
	Nástroj pro oživení a odolnost (NGEU)	SURE	EFSM	Podpora platební bilance	Makrofinanční pomoc	Euratom	Celkem
<i>Celkem k 31. 12. 2021</i>	17 978	90 567	47 138	201	7 170	338	163 392
<i>Nové úvěry (nominální)</i>	27 187	8 718	2 200	–	7 535	–	45 639
<i>Splátky</i>	–	–	(2 700)	–	(10)	(23)	(2 733)
<i>Změny účetní hodnoty</i>	176	(155)	(51)	0	(60)	0	(90)
<i>Změny snížení hodnoty</i>	–	–	–	–	(2 023)	(82)	(2 105)
Celkem k 31. 12. 2022	45 340	99 130	46 587	201	12 613	232	204 103
<i>Dlouhodobé</i>	<i>45 156</i>	<i>99 026</i>	<i>42 666</i>	<i>200</i>	<i>12 482</i>	<i>218</i>	<i>199 749</i>
<i>Krátkodobé</i>	<i>184</i>	<i>104</i>	<i>3 921</i>	<i>1</i>	<i>130</i>	<i>14</i>	<i>4 354</i>

Nominální hodnota úvěrů k 31. prosinci 2022 činila 205 301 milionů EUR (2021: 162 394 milionů EUR), z čehož 160 145 milionů EUR se týká úvěrů na finanční pomoc a 45 156 milionů EUR Nástroje pro oživení a odolnost.

Řádek „změny snížení hodnoty“ odpovídá přecenění očekávaných úvěrových ztrát k 31. prosinci 2022. Řádek „změny účetní hodnoty“ odpovídá změně naběhlých úroků a změně premii/slev (nové premie/slevy a odpisy).

Programy finanční pomoci fungují na principu „back-to-back“. To znamená, že úvěry jsou financovány rovnocennými výpůjčkami za stejných podmínek. Splatnost je stejná, emisní premie/slevy a náklady jsou přeúčtovány příjemci úvěru. V okamžiku splatnosti příjemce úvěru uhradí částku Komisi a Komise výpůjčku splatí. Mezi podmínkami úvěrů poskytnutých v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a půjčkami v rámci NGEU neexistuje žádný vztah „back-to-back“ (financování těchto úvěrů viz bod **2.11.1.1**).

Nástroj pro oživení a odolnost

Nástroj pro oživení a odolnost je dočasným nástrojem, který má pomoci hospodářstvím členských států zotavit se z pandemie koronaviru a stát se odolnými, pokud jde o zelenou a digitální transformaci. V rámci nástroje EU na podporu oživení (NGEU) si Komise půjčuje finanční prostředky, které Nástroj pro oživení a odolnost využívá k financování reforem a investic členských států. Ty musí být v souladu s prioritami EU a musí být zaměřeny na výzvy stanovené v doporučeních pro jednotlivé země v rámci evropského semestru pro koordinaci hospodářských a sociálních politik. Financování může mít podobu půjčky (vratná podpora) nebo grantu (nevratná podpora, viz bod 2.5). Členské státy mohou získat finanční prostředky až do výše předem dohodnutého přidělu prostředků na půjčky a granty. Aby mohly členské státy podporu využít, musí Evropské komisi předložit své národní plány pro oživení a odolnost. V každém plánu jsou stanoveny reformy a investice, které mají být provedeny do konce roku 2026, a definovány jasné milníky a cíle, které analyzuje Evropská komise a schvaluje Evropská rada. Úvěry z Nástroje pro oživení a odolnost mohou být vypláceny do 31. prosince 2026, ale až po dosažení dohodnutých milníků a cílů.

K 31. prosinci 2022 činil objem podepsaných úvěrových smluv 153,9 miliardy EUR, z čehož 45,2 miliardy EUR již bylo vyplaceno.

Podpora na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci (SURE)

SURE je evropský nástroj, jehož cílem je udržet lidem práci a podpořit pracovní místa postižená koronavirovou pandemií. Nástroj dává členským státům možnost žádat o finanční pomoc EU na podporu financování náhlého a významného navýšení vnitrostátních veřejných výdajů v souvislosti s vnitrostátními režimy zkrácené pracovní doby a podobnými opatřeními, včetně opatření pro osoby samostatně výdělečně činné, nebo s některými opatřeními přijatými v oblasti zdraví v reakci na krizi, zejména na pracovištích. Může poskytnout finanční pomoc ve výši až 100 miliard EUR ve formě půjček postiženým členským státům.

K 31. prosinci 2022 Rada schválila a Komise podepsala dohody o půjčce na finanční pomoc ve výši 98,4 miliardy EUR. Využitelnost nástroje skončila k 31. prosinci 2022 a již nejsou evidovány žádné nevyplacené prostředky.

Evropský mechanismus finanční stability (EFSM)

Mechanismus EFSM umožnil poskytnout finanční pomoc členskému státu, u něhož v důsledku mimořádných událostí, které nemůže ovlivnit, nastanou obtíže nebo který je z téhož důvodu závažnými obtížemi vážně ohrožen. Tato pomoc může mít podobu úvěru nebo úvěrové linky. Platnost programu skončila, ale zůstává otevřen pro konkrétní úkoly, jako je prodloužení splatnosti úvěrů. V prosinci 2021 požádalo Portugalsko o prodloužení splatnosti částky 2,2 miliardy EUR z celkové částky úvěru 2,7 miliardy EUR splatné v roce 2022. Komise si vypůjčila 2,2 miliardy EUR na refinancování úvěru, který byl prodloužen o 4,5 roku. Zbývající částka 0,5 miliardy EUR byla splacena.

Platební bilance

Jedná se o finanční nástroj určený k uskutečňování politik, který poskytuje střednědobou finanční pomoc členským státům, jež nepřijaly euro. Umožňuje poskytovat úvěry členským státům, které se potýkají s obtížemi v oblasti své platební bilance či pohybu kapitálu nebo jim takové obtíže vážně hrozí. Maximální nesplacená výše úvěrů poskytnutých v rámci tohoto nástroje je omezena na 50 miliard EUR. U podepsaných úvěrových smluv nejsou žádné nevyčerpané částky.

Makrofinanční pomoc

Makrofinanční pomoc je druh finanční pomoci EU partnerským zemím, které se potýkají s krizí platební bilance. Má podobu střednědobých či dlouhodobých úvěrů anebo příspěvků, případně tyto nástroje vhodně kombinuje a obecně doplňuje financování poskytované v souvislosti s ozdravným a reformním programem, který podporuje MMF.

V průběhu roku 2022 byly vyplaceny další úvěry ve výši 7,5 miliardy EUR, včetně 7,2 miliardy EUR nových úvěrů Ukrajině, které byly poskytnuty s cílem podpořit hospodářskou stabilizaci Ukrajiny a posílit okamžitou odolnost země v důsledku nevyprovokované a neodůvodněné útočné války ze strany Ruska. Celková nominální expozice nesplacených úvěrů makrofinanční pomoci ke konci roku činila 15 miliard EUR, z toho 11,6 miliardy EUR bylo poskytnuto Ukrajině.

Za úvěry a související výpůjčky v rámci makrofinanční pomoci ručí společný rezervní fond a v případě potřeby rozpočet EU. Kromě toho jsou úvěry poskytnuté Ukrajině v rámci mimořádného programu makrofinanční pomoci v roce 2022 v celkové výši 6 miliard EUR rovněž kryty systémem záruk členských států za 61 % expozice, přičemž prvních 9 % ztrát je kryto ze společného rezervního fondu. Z těchto záruk bylo do konce roku 2022 podepsáno 1,6 miliardy EUR a dalších 1,6 miliardy EUR bylo podepsáno do

31. května 2023. Zbývající záruky stále podléhají správním postupům členských států, které by měly být dokončeny v průběhu roku 2023.

K 31. prosinci 2022 činí opravná položka ze snížení hodnoty u úvěrů makrofinanční pomoci 2,3 miliardy EUR (2021: 293 milionů EUR), z čehož 2,2 miliardy EUR připadá na úvěry Ukrajině. Ačkoli všechny částky splatné Ukrajinou v roce 2022 byly zaplacený včas a v době sestavení roční účetní závěrky nejsou žádné úroky z úvěrů Ukrajině po splatnosti, znehodnocení odpovídá očekávaným úvěrovým ztrátám z úvěrů EU poskytnutých Ukrajině za celou dobu jejich trvání, které byly vzhledem k významné nejistotě odhadnuty se zvláštní opatrností.

Záruky poskytnuté členskými státy pro výjimečnou makrofinanční pomoc představují úvěrové posílení pro rozpočet EU, a snižují tak očekávané úvěrové ztráty z těchto úvěrů na 0,3 miliardy EUR (z celkové opravné položky z titulu znehodnocení ve výši 2,2 miliardy EUR, která pokrývá všechny úvěry makrofinanční pomoci Ukrajině). Viz také bod 6.5.

K 31. prosinci 2022 je z podepsaných úvěrových smluv v rámci makrofinanční pomoci podmíněně nevyčerpano 285 milionů EUR (2021: 625 milionů EUR).

Půjčky Evropského společenství pro atomovou energii (Euratom)

Evropské společenství pro atomovou energii (Euratom, zastupovaný Komisí) půjčuje peníze členským i nečlenským státům a jejich subjektům na financování projektů souvisejících s energetickými zařízeními. Z celkových nesplacených úvěrů Euratomu k 31. prosinci 2022 se 300 milionů EUR (nominální hodnota) týká úvěrů společnosti Energoatom, za které ručí Ukrajina. U těchto úvěrů byla vytvořena opravná položka z titulu znehodnocení ve výši 95 milionů EUR.

K 31. prosinci 2022 obdržela Komise záruky od třetích stran na pokrytí půjček Euratomu ve výši 327 milionů EUR (2021: 350 milionů EUR). U podepsaných úvěrových smluv nejsou žádné nevyčerpané částky.

Efektivní úrokové sazby u úvěrů (vyjádřené intervalem úrokových sazeb)

	31. 12. 2022	31. 12. 2021
<i>Nástroj pro oživení a odolnost (NGEU)</i>	0,14 % – 2,54 %	0,11 % – 0,12 %
<i>SURE</i>	(0,48) % – 2,78 %	(0,48) % – 0,77 %
<i>EFSM</i>	(0,03) % – 3,79 %	(0,03) % – 3,79 %
<i>Podpora platební bilance</i>	2,95 %	2,95 %
<i>Makrofinanční pomoc</i>	(0,14) % – 3,70 %	(0,14) % – 3,70 %
<i>Euratom</i>	(0,08) % – 1,53 %	(0,08) % – 1,66 %

Rozpočtová záruka EU

Z rozpočtu EU jsou poskytovány záruky na výpůjčky Komise, z nichž jsou financovány úvěry v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a programů finanční pomoci. Pokud by v budoucnu nedošlo ke splacení půjčených částek, může se stát, že by příslušné půjčené částky musely být splaceny z rozpočtu EU.

- Za výpůjčky nástroje NGEU a výpůjčky související s úvěry členským státům v rámci EFSM a podpory platební bilance poskytuje záruku pouze rozpočet EU,
- výpůjčky související s nástrojem SURE a kryté zárukami z rozpočtu EU jsou podpořeny zárukami členských států ve výši 25 miliard EUR a
- výpůjčky makrofinanční pomoci na úvěry třetím zemím jsou kryty v první řadě ze společného rezervního fondu (viz bod 2.4.2) a poté z rozpočtu EU, s výjimkou úvěrů makrofinanční pomoci na mimořádnou finanční pomoc Ukrajině ve výši 6 miliard EUR, které jsou kryty zárukami poskytnutými členskými státy poté, co je prvních 9 % ztrát pokryto ze společného rezervního fondu,
- výpůjčky Euratomu jsou kryty v první řadě zárukami třetích stran, poté zárukami společného rezervního fondu (viz bod 2.4.2) a následně rozpočtem EU.

Podrobnější informace naleznete v bodě 6.6.

Povinnosti Spojeného království vyplývající z jeho vystoupení z EU

V souladu s článkem 143 dohody o vystoupení odpovídá Spojené království Unii za svůj podíl podmíněných finančních závazků souvisejících s půjčkami na finanční pomoc (EFSM, makrofinanční pomoc, podpora platební bilance a Euratom), které byly schváleny nebo o kterých bylo rozhodnuto ke dni vystoupení, tj. k 31. lednu 2020. Článek 143 vyžaduje, aby v případě selhání v souvislosti s úvěrem na finanční pomoc, který byl schválen před datem vystoupení, bylo Spojené království Unii odpovědné za svůj podíl plateb provedených Unii v rámci operace v selhání, ledaže by tento podíl mohl být pokryt podílem Spojeného království na tvorbě rezerv v Záručním fondu pro vnější vztahy, podfondu společného rezervního fondu, je-li to relevantní (tj. úvěry makrofinanční pomoci a Euratomu ve třetích zemích) – viz bod 4.1.1.

Nesplacený podmíněný závazek EU týkající se výše uvedených úvěrů na finanční pomoc činil k datu vystoupení 53,9 miliardy EUR. Po splátkách od uvedeného data, hodnota těchto úvěrů, na něž se vztahuje záruka EU k 31. prosinci 2022, činí 52,4 miliardy EUR – podíl Spojeného království je zde 6,5 miliardy EUR.

2.4.1.2 Ostatní úvěry

Jedná se o tři typy úvěrů:

- Úvěry poskytnuté z rozpočtových programů EU (např. program MEDA pro evropsko-středomořské partnerství a program EU pro zaměstnanost a sociální inovace). Tyto úvěry k 31. prosinci 2022 činily 79 milionů EUR (2021: 74 milionů EUR).
- Postoupené úvěry: Jedná se o úvěry poskytované EIB a zaručené programy EFSI a ELM. Úvěry nebyly splaceny, Komise uhradila čerpání záruk, a má tedy právo na jejich vymáhání. V důsledku toho jsou nyní úvěry vykázány v rozvaze EU. K 31. prosinci 2022 drží Komise práva na vymáhání 1,0 miliardy EUR těchto úvěrů, včetně naběhlých úroků (2021: 855 milionů EUR). Po zohlednění očekávaných úvěrových ztrát však částka vykázaná v rozvaze činí 126 milionů EUR (2021: 48 milionů EUR).
- Termínované vklady ve výši 46 milionů EUR (2021: 54 milionů EUR) se splatností delší než 3 měsíce, které nesplňují definici peněžních ekvivalentů.

2.4.2 Finanční aktiva v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty

	Bod	v milionech EUR	
		31. 12. 2022	31. 12. 2021
<i>Finanční aktiva v RH do zisku nebo ztráty nederivátová</i>	2.4.2.1	30 073	24 223
<i>Finanční aktiva v RH do zisku nebo ztráty derivátová</i>	2.4.2.2	984	828
Celkem		31 057	25 051
<i>Dlouhodobé</i>		26 513	21 660
<i>Krátkodobé</i>		4 544	3 391

2.4.2.1 Finanční aktiva v RH do zisku nebo ztráty nederivátová

Finanční aktiva v RH do zisku nebo ztráty nederivátová podle typu

	v milionech EUR	
	31. 12. 2022	31. 12. 2021
<i>Dluhové cenné papíry</i>	24 647	19 326
<i>Fondy peněžního trhu, fondy obchodované na burze a investice do společných portfolií</i>	2 895	2 513
<i>Ostatní kapitálové investice</i>	2 532	2 384
Celkem	30 073	24 223
<i>Dlouhodobé</i>	25 534	20 834
<i>Krátkodobé</i>	4 539	3 390

Dluhové cenné papíry jsou především státní a podnikové dluhopisy. Jsou drženy ve fondech (portfoliích) spravovaných Komisí (zejména společný rezervní fond, fond BUFI) nebo EIB jménem EU (zejména program H2020 a Inovační fond). Výkonnost portfolií se hodnotí na základě reálné hodnoty (tržní hodnoty).

Fondy peněžního trhu jsou vzájemné fondy, které investují do krátkodobých dluhových cenných papírů (např. jednotný fond EIB). Fondy obchodované na burze jsou investiční fondy, které se obchodují na burzách cenných papírů. Sledují indexy a drží aktiva, jako jsou akcie, dluhopisy, měny a finanční smlouvy typu futures. Investice do společných portfolií jsou finanční prostředky EU z programů CEF a H2020 sloučené s prostředky členských států z programu NER 300. Slouží k poskytování záruk na finanční a investiční operace EIB.

„Ostatní kapitálové investice“ se týkají především investic peněz z rozpočtu EU – prostřednictvím prováděcích partnerů – do rizikového kapitálu nebo jiných typů investičních fondů pro plnění cílů politiky EU. Například zlepšení přístupu k financování pro začínající malé a střední podniky, výzkum a inovace, jakož i infrastruktura v EU i mimo ni.

Fin. aktiva v RH do zisku nebo ztráty nederivátová podle programu

	<i>v milionech EUR</i>	
	31. 12. 2022	31. 12. 2021
<i>Inovační fond</i>	6 476	4 195
<i>Investice z fondu BUFI</i>	2 015	1 257
<i>ESUO v likvidaci</i>	1 222	1 382
<i>Evropská banka pro obnovu a rozvoj</i>	188	188
<i>Důchodový systém pro místní zaměstnance ESVČ</i>	84	69
	9 985	7 091
<i>Rozpočtové záruční fondy:</i>		
<i>Společný rezervní fond</i>	14 057	11 272
	14 057	11 272
<i>Finanční nástroje financované z rozpočtu EU:</i>		
<i>Horizont 2020 a Horizont Evropa</i>	3 766	3 342
<i>Nástroj pro propojení Evropy</i>	697	762
<i>Kapitálové nástroje EU pro malé a střední podniky</i>	512	684
<i>Evropský fond pro jihovýchodní Evropu</i>	214	213
<i>Fond „Zelenou energií k růstu“</i>	107	146
<i>Nástroj efektivního využívání energie</i>	109	107
<i>Ostatní</i>	628	606
	6 031	5 861
Celkem	30 073	24 223
<i>Dlouhodobé</i>	25 534	20 834
<i>Krátkodobé</i>	4 539	3 390

Inovační fond (IF)

Inovační fond byl zřízen směrnicí (EU) 2018/410 a zavádí systém pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii. Účelem je využít příjmy na podporu inovací v oblasti nízkouhlíkových technologií a postupů v určitých hospodářských odvětvích. Inovační fond získává příjmy z postupného zpeněžování 450 milionů povolenek a také z nevyčerpaných prostředků z 300 milionů povolenek, které jsou k dispozici pro program NER300 (viz bod 3.8). EIB spravuje tyto prostředky do doby, než jsou použity k určenému účelu, a investuje je do dluhových cenných papírů.

Investice z fondu BUFI

Komise zřídila fond pro rozpočtové pokuty (dále jen „fond BUFI“), který spravuje finanční prostředky, jež Komise předběžně získává z pokut za napadené porušení pravidel hospodářské soutěže. Až do konečného soudního rozhodnutí investuje Komise peníze do dluhových nástrojů. V průběhu roku 2022 adresát pokuty prozatímne zaplatil částku 0,9 miliardy EUR, která byla investována do tohoto fondu, což je hlavní důvod, proč zde došlo k nárůstu.

ESUO v likvidaci

Platnost Smlouvy o ESUO skončila 23. července 2002 a veškerá aktiva ESUO byla převedena na Evropskou unii a vyčleněna na výzkum v odvětvích spojených s uhelným a ocelářským průmyslem, například na průlomové technologie vedoucí k výrobě oceli s téměř nulovými emisemi uhlíku. Do doby, než jsou tyto prostředky poskytnuty na výzkum, je Komise investuje do dluhových cenných papírů.

Evropská banka pro obnovu a rozvoj

V Evropské bance pro obnovu a rozvoj (EBRD) drží EU finanční investici do základního kapitálu, kterou k 31. prosinci 2022 představovalo 90 044 akcií (2021: 90 044 akcií), což představuje 3 % celkového upsaného základního kapitálu. Upsaný podíl EU na základním kapitálu EBRD činí celkem 900 milionů EUR, z nichž 713 milionů EUR je zatím nesplaceno. Z dohody o založení EBRD vyplývají pro akcionáře určitá smluvní omezení, například nepřevoditelnost akcií a umoření ve výši maximálně původní kupní ceny. Svě investice do EBRD oceňuje EU reálnou hodnotou. Původní kupní cena se považuje za nejlepší odhad jejich reálné hodnoty, zejména z důvodu smluvních omezení uvedených výše. Ačkoliv akcie EBRD nejsou kotované na burze, nedávné transakce spojené s jejím vlastním kapitálem (kapitálové emise v nominální hodnotě) ukazují, že cena představuje v této situaci nejlepší odhad reálné hodnoty.

Společný rezervní fond

EU ručí za kapitálové investice a úvěry, které prováděcí partneři poskytují státům a podnikům. Na úhradu pohledávek ze selhání nebo jiných ztrát se v souladu s právními předpisy z rozpočtu EU postupně vyčleňují prostředky na vytvoření kapitálové rezervy, tj. společného rezervního fondu. Společný rezervní fond zahrnuje také půjčky, které Komise poskytuje na financování úvěrů makrofinanční pomoci a Euratomu nečlenským státům.

Komise v souladu s finančním nařízením zřídila společný rezervní fond, který spravuje kapitálovou rezervu („tvorbu rezerv“) pro všechny rozpočtové záruky a úvěry finanční pomoci třetím zemím v rámci jednoho společného portfolia. Kromě prostředků z rozpočtu EU získává společný rezervní fond zpětně získané prostředky z operací v selhání, výnosy z investic a příjmy z odměn za rozpočtové záruky EU. Do společného rezervního fondu mohou dobrovolně přispívat rovněž členské státy i další přispěvatelé, kteří tímto způsobem zvyšují dostupné záruky EU.

Ve společném rezervním fondu se příchozí příspěvky rozdělí do podfondů v závislosti na přispívajícím programu. V právních aktech programů jsou pro poskytované záruky stanovena nezbytná ustanovení. Rozpočet EU sdružuje tyto jednotlivě poskytované prostředky v rámci společného rezervního fondu, aby se optimalizovala správa aktiv.

K 31. prosinci 2022 činila aktiva společného rezervního fondu 14,4 miliardy EUR, z nichž 14,1 miliardy EUR bylo investováno do nederivátových finančních aktiv v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty (dluhových cenných papírů).

Horizont 2020 a Horizont Evropa

Podle nařízení EU, kterým se zavádí program Horizont 2020 – rámcový program pro výzkum a inovace (2014–2020), byly vytvořeny nové finanční nástroje s cílem zlepšit přístup k financování pro subjekty působící v oblasti výzkumu a inovací (R&I). Jedná se o tyto nástroje:

- *služba v oblasti půjček a záruk pro výzkum a inovace InnovFin*, v jejímž rámci Komise sdílí finanční riziko spojené s portfoliem nových finančních operací, do nichž vstupuje EIF,
- *záruka pro MSP InnovFin, včetně nástroje pro neomezené záruky iniciativy na podporu malých a středních podniků (SIUGI)* – jedná se o záruční nástroje, jež spravuje EIF a jež poskytují záruky a protizáruky finančním zprostředkovatelům za nová úvěrová portfolia (v rámci SIUGI Komise sdílí finanční riziko plynoucí z poskytnuté záruky s členskými státy, EIF a EIB),
- *kapitálový nástroj pro výzkum a inovace InnovFin*, jenž realizuje investice do fondů rizikového kapitálu a jež spravuje EIF, a
- *fond ERI (fond Evropské rady pro inovace)*, který poskytuje kapitálové financování s cílem urychlit opatření v oblasti inovací a uvádění na trh. Fond ERI je financován z programů Horizont Evropa a H2020. Dosavadní investice se vztahují především k programu H2020.

Nástroj pro propojení Evropy

Podle nařízení (EU) č. 1316/2013 byl dluhový nástroj v rámci Nástroje pro propojení Evropy (CEF) zřízen s cílem rozšířit přístup k financování infrastrukturním projektům v oblasti dopravy, telekomunikací a

energetiky. Na základě dohody s EU jej spravuje EIB. Uvedený nástroj umožňuje sdílet rizika dluhového financování v podobě prioritního a podřízeného dluhu či záruk a podporovat projektové dluhopisy zajištěné EU.

Kapitálové nástroje EU pro malé a střední podniky

Jedná se o kapitálové nástroje financované z programu COSME, programu pro konkurenceschopnost a inovace, programu MAP a Iniciativy pro růst a zaměstnanost. Tyto nástroje, jež spravuje EIF, podporují zakládání a financování startupů z řad malých a středních podniků, a to v jejich rané fázi a fázi růstu. Za tímto účelem jsou uskutečňovány investice do vhodných specializovaných fondů rizikového kapitálu.

Hierarchie reálných hodnot nederivátových finančních aktiv v RH do zisku nebo ztráty

Typ finančního aktiva	v milionech EUR	
	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Úroveň 1: Kotované ceny na aktivních trzích	24 677	19 336
Úroveň 2: Pozorováním zjistitelné vstupní údaje s výjimkou kotovaných cen	3 061	2 698
Úroveň 3: Metody ocenění se vstupy, které nejsou založeny na pozorovatelných tržních údajích	2 335	2 190
Celkem	30 073	24 223

Během sledovaného období nedocházelo k převodům mezi úrovní 1 a 2 hierarchie reálných hodnot.

Sesouhlasení nederivátových finančních aktiv oceňovaných s použitím vstupů, které nejsou založeny na zjistitelných tržních údajích (úroveň 3)

Změny reálné hodnoty		v milionech EUR
Počáteční zůstatek k 1. 1. 2022		2 190
Investice v daném období		383
Kapitálové splátky		(143)
Vypořádané příjmy		(115)
Zisky nebo ztráty za dané období v přebytku nebo schodku		19
Převody do úrovně 3		-
Převody z úrovně 3		-
Ostatní		-
Konečný zůstatek k 31. 12. 2022		2 335

Čisté ztráty z nederivátových aktiv úrovně 3 držených ke konci roku 2022 činily 87 milionů EUR (2021: čisté zisky 295 milionů EUR). Jsou zahrnuty jako finanční výnosy v položce „Zisky z nederivátových finančních aktiv nebo závazků v RH do zisku nebo ztráty“ (viz bod 3.9) a jako finanční náklady v položce „Ztráty z nederivátových finančních aktiv nebo závazků v RH do zisku nebo ztráty“ (viz bod 3.15).

2.4.2.2 Finanční aktiva a závazky v RH do zisku nebo ztráty derivátová

Finanční aktiva a závazky v RH do zisku nebo ztráty derivátová podle typu

Druh derivátu	31. 12. 2022			31. 12. 2021		
	Pomyslná hodnota	Reálná hodnota Aktivum	Reálná hodnota Závazek	Pomyslná hodnota	Reálná hodnota Aktivum	Reálná hodnota Závazek
Měnový forward	488	5	-	646	2	-
Záruka za kapitálové portfolio	4 694	979	(17)	4 148	826	(1)
Záruky za měnové riziko	87	-	(8)	28	-	(4)
Celkem	5 269	984	(25)	4 822	828	(5)
<i>Dlouhodobé</i>		979	(9)		826	(5)
<i>Krátkodobé</i>		5	(15)		2	-

Měnový forward

EU uzavírá kontrakty na měnový forward za účelem zajištění kurzového rizika, jež plyne z dluhových cenných papírů denominovaných v USD, které drží záruční fond EFSI. Na základě těchto kontraktů EU dodá v den splatnosti smluvně dohodnutou pomyslnou cizoměnovou částku (část k vyplacení), uvedenou v tabulce výše, a obdrží odpovídající pomyslnou částku v EUR (část k inkasu). Tyto derivátové kontrakty jsou k rozvahovému dni oceněny reálnou hodnotou a vykázány v této hodnotě buď jako finanční aktiva, nebo finanční závazky. Podle toho, zda je jejich reálná hodnota kladná, či záporná, jsou vykázány do zisku, nebo ztráty.

Záruky za kapitálová portfolia

Položka „Záruka za kapitálové portfolio“ zahrnuje záruky poskytnuté EU finančním institucím za portfolia kapitálových investic. Tyto záruky jsou klasifikovány jako derivátový finanční nástroj a účtují se jako finanční aktivum nebo finanční závazek v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty, neboť nesplňují definici závazku z finančních záruk, viz bod 1.5.12. Finanční závazek EU je oceněn podle hodnoty podkladových investic.

Celková částka představuje zejména záruku EU v rámci EFSI poskytnutou skupině EIB s podkladovými kapitálovými investicemi provedenými EIB a EIF ve výši 3,5 miliardy EUR (2021: 3,1 miliardy EUR). Reálná hodnota záruky EU za kapitálová portfolia EFSI dosáhla celkové částky 967 milionů EUR (2021: 763 milionů EUR).

Záruka za měnové riziko

EU ručí za měnové riziko v rámci záruky EFSI, kterou ručí za swapové kontrakty a forwardy, jejichž cílem je zajištění proti měnovému riziku u investičních operací na rozvíjejících se trzích. EU rovněž kryje devalvací cizí měny (UAH) ve vztahu k úvěrům poskytnutým finančními institucemi malým a středním podnikům na Ukrajině v rámci finančního nástroje pro malé a střední podniky v rámci Východního partnerství.

Hierarchie reálných hodnot derivátových finančních aktiv a závazků

v milionech
EUR

Druh derivátu	31. 12. 2022		31. 12. 2021	
	Aktivum oceňované reálnou hodnotou	Reálná hodnota Závazek	Reálná hodnota Aktivum	Reálná hodnota Závazek
Úroveň 1: Kotované ceny na aktivních trzích	-	-	-	-
Úroveň 2: Pozorováním zjistitelné vstupní údaje s výjimkou kotovaných cen	5	(3)	2	(2)
Úroveň 3: Metody ocenění se vstupů, které nejsou založeny na pozorovatelných tržních údajích	979	(21)	826	(2)
Celkem	984	(25)	828	(5)

Během sledovaného období nedocházelo k převodům mezi úrovní 1 a 2. Deriváty na úrovni reálné hodnoty 3 zahrnují především záruky na kapitálová portfolia.

Sesouhlasení derivátových finančních aktiv a závazků oceňovaných s použitím vstupů, které nejsou založeny na zjistitelných tržních údajích (úroveň 3)

v milionech EUR

Změny reálné hodnoty	
Počáteční zůstatek aktiv/(závazků) k 1. 1. 2022	824
Vyplacené žádosti o čerpání záruk	51
Vrácená čerpání záruk	-
Výnosy z vypořádaných záruk	(98)
Zisky nebo ztráty za dané období v přebytku nebo schodku	181
Převody do úrovně 3	-
Převody z úrovně 3	-
Ostatní	-
Konečný zůstatek k 31. 12. 2022	958

Čisté zisky z derivátových aktiv úrovně 3 držených ke konci roku 2022 činily 181 milionů EUR (2021: čisté zisky 777 milionů EUR). Tato částka je zahrnuta v položce „Zisky z derivátových finančních aktiv nebo závazků v RH do zisku nebo ztráty“ ve finančních výnosech (viz bod 3.9).

2.5 PŘEDBĚŽNÉ FINANCOVÁNÍ

	Bod	31. 12. 2022	31. 12. 2021
<i>v milionech EUR</i>			
Dlouhodobé			
Předběžné financování	2.5.1	47 179	57 764
Ostatní zálohy členským státům	2.5.2	216	2 901
Příspěvky do svěřenských fondů		86	126
		47 482	60 792
Krátkodobé			
Předběžné financování	2.5.1	46 927	28 427
Ostatní zálohy členským státům	2.5.2	6 087	4 229
		53 014	32 656
Celkem		100 496	93 447

Objem předběžného financování v jednotlivých programech musí dostačovat k tomu, aby se příjemcem zajistila nezbytná počáteční hotovost na zahájení a pokračování projektu. Současně je však třeba ochránit finanční zájmy EU a zohledňovat omezení právní a praktické povahy i omezení z hlediska nákladové účinnosti.

2.5.1 Předběžné financování

	Hrubá částka	Zúčtováno (časově rozlišené položky)	Čistá částka k 31. 12. 2022	Hrubá částka	Zúčtováno (časově rozlišené položky)	Čistá částka k 31. 12. 2021
<i>v milionech EUR</i>						
Sdílené řízení						
<i>EZFRV a další nástroje rozvoje venkova</i>	3 051	(527)	2 525	3 172	(208)	2 965
<i>EFRR a FS</i>	29 812	(4 932)	24 880	23 531	(4 571)	18 960
<i>ESF</i>	11 621	(1 974)	9 647	9 085	(1 823)	7 263
<i>Ostatní</i>	8 063	(4 498)	3 565	4 836	(2 263)	2 572
	52 548	(11 931)	40 617	40 624	(8 865)	31 760
Přímé řízení						
<i>Prováděné:</i>						
<i>Komisí</i>	41 722	(13 695)	28 027	46 494	(11 970)	34 525
<i>z toho Nástrojem pro oživení a odolnost (NGEU)</i>	28 347	(5 389)	22 958	34 879	(4 065)	30 814
<i>výkonnými agenturami EU</i>	29 566	(17 104)	12 462	23 931	(15 030)	8 901
<i>svěřenskými fondy</i>	738	(582)	156	1 140	(847)	293
	72 026	(31 381)	40 645	71 565	(27 847)	43 718
Nepřímé řízení						
<i>Prováděné:</i>						
<i>ostatními agenturami a subjekty EU</i>	2 892	(1 262)	1 631	1 657	(687)	971
<i>třetími zeměmi</i>	1 797	(1 275)	522	1 874	(1 261)	614
<i>mezinárodními organizacemi</i>	12 488	(7 491)	4 997	9 545	(5 955)	3 590
<i>ostatními subjekty</i>	15 208	(9 513)	5 695	12 992	(7 453)	5 539
	32 385	(19 540)	12 845	26 069	(15 356)	10 713
Celkem	156 958	(62 852)	94 106	138 258	(52 068)	86 191
<i>Dlouhodobé</i>	47 179	-	47 179	57 764	-	57 764
<i>Krátkodobé</i>	109 778	(62 852)	46 927	80 494	(52 068)	28 427

Jako předběžné financování se označují vyplacené peníze, tedy čerpání prostředků na platby. Jak je vysvětleno v bodě 1.5.7, jedná se o zálohy, jež dosud nebyly vykázány jako náklad. Ačkoliv se tedy předběžným financováním snižují zbývající závazky (viz bod 5.1), jedná se o náklady, jež mají být teprve schváleny a vykázány ve výkazu o finanční výkonnosti.

V případě sdíleného řízení se největší část předběžného financování týká programového období 2014–2020. V oblasti soudržnosti byly provedeny nové platby předběžného financování, které se týkají zejména balíčku REACT EU (3,5 miliardy EUR) a programového období 2021–2027 (5,4 miliardy EUR).

Pro období 2014–2020 existuje počáteční předběžné financování, které může být zúčtováno (tj. vykázáno ve výkazu o finanční výkonnosti) až v závěrečné části programového období a je vykázáno jako dlouhodobé předběžné financování. Vzhledem k tomu, že se blížíme ke konci období provádění tohoto předchozího víceletého finančního rámce a v následujících 12 měsících bude splatných více částek, je toto původní předběžné financování postupně překlasifikováno na krátkodobé předběžné financování a bylo zahájeno i jeho zúčtování. Tato situace je hlavním důvodem poklesu dlouhodobého předběžného financování a významným faktorem zvýšení částky krátkodobého předběžného financování.

V případě přímého řízení jsou největší částky předběžného financování spojeny s nevratnou podporou týkající se Nástroje pro oživení a odolnost, který začal fungovat v roce 2021, a to v čisté výši 23 miliard EUR ke konci roku (2021: 30,8 miliardy EUR). Tyto částky se snížily, protože byly zúčtovány v důsledku dosažení milníků členskými státy v průběhu roku 2022. Další významné částky v celkové výši 13 miliard EUR (2021: 8,5 miliardy EUR) se týkají oblasti výzkumu (zejména programů Horizont 2020 a Horizont Evropa, které provádějí výkonné agentury EU a Komise. Vzhledem k tomu, že nový víceletý finanční rámec nabírá na intenzitě, bylo uděleno více grantů a následně vyplaceno více předběžných plateb.

V rámci nepřímého řízení pokrývá předběžné financování zejména programy vnitřních politik, jako jsou Galileo a EGNOS (vesmírné programy), ale rovněž nástroje související s nástrojem Globální Evropa (včetně nástrojů pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci). Nejvýraznější nárůst předběžného financování v této položce, 1,1 miliardy EUR, se týká nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci a jeho předchůdců. Podobně jako u předběžného financování přímého řízení se i zde nárůst týká především nových plateb v rámci programového období 2021–2027, které nabírá na tempu.

Jistoty získané za předběžné financování

Po příjemcích, kteří nejsou členskými státy, požaduje Komise v některých případech při platbě záloh (předběžného financování) poskytnutí jistoty. U jistot tohoto druhu se vykazují dvě hodnoty: „nominální“ a „průběžná“. U „nominální“ hodnoty se rozhodná událost váže k existenci jistoty. U „průběžné“ hodnoty je rozhodnou událostí výplata předběžného financování oproti poskytnutí jistoty později snížené následným zúčtováním. Nominální hodnota získaných jistot za předběžné financování k 31. prosinci 2022 činila 518 milionů EUR, zatímco jejich průběžná hodnota činila 464 milionů EUR (2021: 433 milionů EUR, resp. 383 milionů EUR).

Účinné krytí určité části předběžného financování, která je vyplácena v rámci sedmého rámcového programu pro výzkum a technologický rozvoj (7. RP) a v rámci programů Horizont 2020 a Horizont Evropa, zajišťuje vzájemný pojišťovací mechanismus (Mutual Insurance Mechanism, MIM), dříve známý jako Účastnický záruční fond (Participants Guarantee Fund, PGF). Vzájemný pojišťovací mechanismus je nástrojem vzájemného zajištění, jenž byl zřízen ke krytí rizika, že by příjemci při provádění nepřímých akcí v rámci těchto programů neuhradili dlužné částky. Všichni účastníci nepřímých akcí, kteří pobírají od EU grant, přispívají 5 % z maximálního příspěvku EU do kapitálu MIM, který Komise investuje na finančních trzích, aby generoval úroky. Úroky mohou být použity na úhradu dluhů, které nesplácí účastník, jenž neplní své závazky vůči Unii. Na konci nepřímé akce jsou příspěvky účastníkům vyplaceny zpět. EU (zastoupená Komisí) plní roli pověřeného zástupce účastníků MIM, avšak vlastníkem fondu jsou účastníci. MIM je tedy samostatným subjektem, který není v této roční účetní závěrce EU konsolidován.

K 31. prosinci 2022 dosahovalo předběžné financování kryté MIM celkem 2,7 miliardy EUR (2021: 2,4 miliardy EUR). Celková aktiva MIM, včetně finančních aktiv spravovaných Komisí, činila 2,6 miliardy EUR (2021: 2,5 miliardy EUR).

2.5.2 Ostatní zálohy členským státům

	<i>v milionech EUR</i>	
	31. 12. 2022	31. 12. 2021
<i>Zálohy členským státům na finanční nástroje v rámci sdíleného řízení</i>	3 390	3 647
<i>Režimy podpory</i>	2 914	3 483
Celkem	6 303	7 130
<i>Dlouhodobé</i>	216	2 901

Zálohy členskými státy na finanční nástroje v rámci sdíleného řízení

V rámci programů evropských strukturálních a investičních fondů (ESI fondů) lze z rozpočtu EU provádět ve prospěch členských států zálohové platby, které jim umožňují přispívat na finanční nástroje (tj. úvěry, kapitálové investice nebo záruky). Tyto finanční nástroje jsou vytvořeny a spravovány členskými státy, nikoliv Komisí. Prostředky, které nejsou do konce roku na tyto nástroje využity, jsou však vlastnictvím EU (stejně jako veškeré předběžné financování), a v rozvaze EU jsou tedy vykázány jako aktiva.

V rámci politiky soudržnosti na období 2014–2020 přispěly členské státy částkou ve výši 17 181 milionů EUR. Odhaduje se, že k 31. prosinci 2022 z ní zbývalo vyčerpat ještě 3 303 milionů EUR. Jedná se mj. o příspěvek členských států na iniciativu na podporu malých a středních podniků, tedy nástroj, který má podnítit vyšší objem bankovního úvěrování této kategorie podniků (bez částek, které stále ještě představují předběžné financování, bylo zapláceno 1 449 milionů EUR, z nichž se odhaduje, že dosud nečerpáno zůstává 292 milionů EUR).

V oblasti rozvoje venkova zůstalo ke konci roku nevyužito 86 milionů EUR.

Režimy podpory

Obdobně jsou v rozvaze EU jako majetek (zálohy) vykazovány i uhrazené částky odpovídající zálohám zaplaceným členskými státy na různé režimy podpory (státní podpora, tržní opatření EZZF či investiční opatření EZFRV), které nebyly ke konci roku využity. Komise hodnotu těchto záloh odhadla na základě údajů, které poskytly členské státy. Výsledné částky jsou uvedeny v rámci výše uvedené podpoložky režimů podpory.

Pro VFR na období 2014–2020 se nevyčerpané prostředky ke konci roku odhadovaly na 1 198 milionů EUR u politiky soudržnosti a 1 670 milionů EUR u zemědělské politiky a rozvoje venkova.

2.6 POHLEDÁVKY ZE SMĚNNÝCH A ČÁSTKY K INKASU Z NESMĚNNÝCH TRANSAKČÍ

	Bod	v milionech EUR	
		31. 12. 2022	31. 12. 2021
Dlouhodobé			
Částky k inkasu z nesměnných transakcí	2.6.1	16 339	34 892
Pohledávky ze směnných transakcí	2.6.2	2 532	5 750
		18 870	40 642
Krátkodobé			
Částky k inkasu z nesměnných transakcí	2.6.1	25 832	29 473
Pohledávky ze směnných transakcí	2.6.2	3 497	2 323
		29 329	31 796
Celkem		48 199	72 438

2.6.1 Částky k inkasu z nesměnných transakcí

	Bod	v milionech EUR	
		31. 12. 2022	31. 12. 2021
Dlouhodobé			
Členské státy	2.6.1.1	503	2 497
Dohoda o vystoupení Spojeného království	2.6.1.2	14 810	30 839
Příjmy a náklady příštích období	2.6.1.4	1 011	1 556
Ostatní částky k inkasu		15	–
		16 339	34 892
Krátkodobé			
Členské státy	2.6.1.1	6 036	5 682
Dohoda o vystoupení Spojeného království	2.6.1.2	9 061	10 913
Pokuty za porušení hospodářské soutěže	2.6.1.3	9 420	11 698
Příjmy a náklady příštích období	2.6.1.4	1 239	1 097
Ostatní částky k inkasu		75	83
		25 832	29 473
Celkem		42 170	64 365

2.6.1.1 Částky k inkasu od členských států

	v milionech EUR	
	31. 12. 2022	31. 12. 2021
TVZ na účtu A	4 397	6 137
TVZ na zvláštním účtu	1 356	1 405
Pohledávka z titulu vlastních zdrojů	7	15
Snížení hodnoty	(686)	(875)
Ostatní	–	–
Částky vlastních zdrojů k inkasu	5 073	6 683
Evropský zemědělský záruční fond (EZZF)	1 621	1 525
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV) a další nástroje pro rozvoj venkova	189	668
Snížení hodnoty	(591)	(843)
Částky k inkasu – EZZF a rozvoj venkova	1 219	1 350
Inkaso předběžného financování	13	26
DPH: zaplacená částka a nárok na vrácení	54	45
Ostatní částky k inkasu vůči členským státům	180	73
Celkem	6 539	8 178
<i>Dlouhodobé</i>	<i>503</i>	<i>2 497</i>
<i>Krátkodobé</i>	<i>6 036</i>	<i>5 682</i>

Dlouhodobé pohledávky za členskými státy se týkají zejména nerealizovaných rozhodnutí o schválení souladu v případě Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF), a dále Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV). Částky související s těmito rozhodnutími se inkasují v ročních splátkách.

Částky vlastních zdrojů k inkasu

Účtem A se rozumí měsíční výkaz, ve kterém členské státy uvádějí zjištěné tradiční vlastní zdroje (TVZ) na něž má Komise nárok. V tabulce jsou uvedeny částky účtu A, které Komisi dosud nebyly vyplaceny. Tradiční vlastní zdroje tvoří zejména cla vybíraná členskými státy jménem Komise.

Objem účtu A ke konci roku se zpravidla držel v rozmezí od 3 do 4 miliard EUR. V roce 2021 však byly tyto částky podstatně vyšší, protože zahrnovaly částky TVZ související s případy podhodnocení. Vývoj v roce 2022 lze vysvětlit zejména platbami přijatými v souvislosti s těmito případy a také úpravami dluhů na základě soudního rozhodnutí.

Ve věci porušení smlouvy Spojeným královstvím (Porušení smlouvy č. 2018/2008) vydal Soudní dvůr dne 8. března 2022 příslušný rozsudek a potvrdil, že Spojené království porušilo své povinnosti v souvislosti s ochranou rozpočtu Unie. Případ vychází ze zprávy úřadu OLAF za rok 2017, v níž se uvádí, že se dovozci ve Spojeném království vyhnuli zaplacení značných částek cel tím, že použili fiktivní a falešné faktury a nesprávně určili celní hodnoty při dovozu. Komise na základě metodiky úřadu OLAF a JRC a na základě dostupných informací odhadla, že v důsledku porušení předpisů Spojeným královstvím v období od listopadu 2011 do října 2017 vznikly rozpočtu EU ztráty ve výši 2,1 miliardy EUR (netto, tj. po odečtení nákladů na výběr ve výši 20 %, jež si ponechává Spojené království, od celkové hrubé částky 2,7 miliardy EUR). Soudní dvůr ve svém rozsudku obecně podpořil tvrzení Komise, ale požádal ji, aby přepočítala dlužnou částku s přihlédnutím k dalším prvkům pro vyčíslení celních ztrát. V červnu 2022 zaplatilo Spojené království Komisi předběžnou částku.

Komise posoudila rozsudek a zejména připomínky Soudního dvora týkající se stanovení dlužných částek. Po podrobné analýze byla konečná částka jistiny stanovena na 1,6 miliardy EUR (čistá částka po odečtení nákladů na výběr ve výši 20 %). Zbývající částku Spojené království uhradilo v lednu 2023. Následně byly přepočítány i úroky z prodlení ve výši 1,4 miliardy EUR, které Spojené království uhradilo v únoru 2023. Obě platby byly provedeny po odečtení podílu Spojeného království podle ustanovení dohody o vystoupení (viz bod **2.6.1.2**).

V návaznosti na tyto platby Komise dne 15. února 2023 případ porušení smlouvy uzavřela.

Při použití stejných parametrů pro přepočet odhadovaných ztrát TVZ, které má 27 členských států zaplatit za textil a obuv dovezené z Číny za výrazně podhodnocenou hodnotu, byla na vymahatelné pohledávky k 31. prosinci 2022 uplatněna záporná úprava ve výši 0,6 miliardy EUR. S členskými státy probíhají další vyjasňování s cílem stanovit konečné dlužné částky. Úroky z prodlení splatné v souvislosti s těmito případy se v současné době odhadují na 0,6 miliardy EUR.

„Zvláštním účtem“ se rozumí stanovené nároky, jež nejsou na účtu A uvedeny z toho důvodu, že členské státy příslušné částky nevybraly a že za ně nebyla poskytnuta jistota (tj. záruka) (anebo že za ně jistota poskytnuta byla, avšak jsou předmětem sporu). Tyto nároky podléhají snížení hodnoty na základě informací poskytovaných každoročně členskými státy. Částky znehodnocení představují obecně ke konci každého roku podobné procento jistiny.

Částky k inkasu – EZZF a rozvoj venkova

V této položce jsou vykázány především pohledávky za členskými státy k 31. prosinci 2022 ve výši, kterou tyto státy vykázaly a certifikovaly k 15. říjnu 2022. U pohledávek vzniklých v době od jejich vykázání do 31. prosince 2022 byl proveden odhad. Komise odhaduje i vyšší opravných položek k pohledávkám za příjemci, jejichž inkaso je nepravděpodobné. Vytvoření opravné položky však neznamená, že by se Komise vzdávala práva vymáhat tyto částky v budoucnu. V opravné položce je zahrnuta srážka ve výši 20 %, jež odpovídá částce, kterou si členské státy mohou ponechat na pokrytí správních nákladů.

2.6.1.2 Dohoda o vystoupení Spojeného království

„Dohoda o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii“ (č. j. 2019/C 384 I/01) (dále jen „dohoda o vystoupení“) podepsaná mezi EU a Spojeným královstvím stanoví pro obě strany různé finanční závazky. K 31. prosinci 2022 činila čistá pohledávka za Spojeným královstvím na základě těchto závazků 23 871 milionů EUR (2021: 41 753 milionů EUR), z nichž 9 061 milionů EUR má být vyplaceno během 12 měsíců po datu vykázání (2021: 10 913 milionů EUR):

v milionech
EUR

	Článek 140	Článek 142	Ostatní	31. 12. 2022	31. 12. 2021
<i>Splatné ze strany Spojeného království</i>	17 029	9 587	68	26 683	43 982
<i>Splatné Spojenému království</i>	-	-	(2 812)	(2 812)	(2 229)
Celkem	17 029	9 587	(2 744)	23 871	41 753
<i>Dlouhodobé</i>	8 465	9 298	(2 953)	14 810	30 839
<i>Krátkodobé</i>	8 563	288	209	9 061	10 913

Podíl Spojeného království (článek 139)

V souladu s článkem 139 odpovídá podíl Spojeného království na finančních závazcích vyplývajících z dohody o vystoupení procentnímu podílu vypočítanému jako poměr mezi vlastními zdroji poskytnutými Spojeným královstvím v letech 2014 až 2020 a vlastními zdroji poskytnutými v tomto období všemi členskými státy a Spojeným královstvím, upravený o částku, o níž byly členské státy informovány před 1. únorem 2022. Konečný podíl Spojeného království byl vyčíslen na 12,431681219587700 %.

Platby v rámci dohody o vystoupení

Platební mechanismus, který se použije na závazky stanovené mezi oběma stranami, je stanoven v článku 148. Souhrnně lze říci, že EU fakturuje čisté částky splatné ze strany Spojeného království v dubnu a září každého roku a Spojené království je každý měsíc platí. Částky vykázané v dubnu daného roku je třeba zaplatit ve čtyřech stejných měsíčních splátkách od června do září daného roku. Částky vykázané v září je třeba zaplatit v osmi stejných měsíčních splátkách od října daného roku do května roku následujícího. Vzhledem k tomu, že některé vykazované částky jsou nutně založeny na prognózách a odhadech, je výkaznictví každoročně aktualizováno na základě skutečných údajů.

V roce 2022 celková částka vykázaná Spojenému království podle článku 136 a článků 140 až 147 činila 9 815 milionů EUR (2021: 11 930 milionů EUR), z nichž 3 418 milionů EUR bylo vykázáno v dubnu 2022 a 6 397 milionů EUR v září 2022 (2021: 3 763 milionů EUR, resp. 8 166 milionů EUR).

Celkový objem plateb přijatých v roce 2022 činil 10 921 milionů EUR (2021: 6 826 milionů EUR). Z této částky se 5 104 milionů EUR vztahovalo ke zbývajícím částem zprávy ze září 2021 a bylo vyplaceno v pěti stejných splátkách v období od ledna do května 2022 (2021: nula), 3 418 milionů EUR se vztahovalo ke zprávě za duben 2022 a bylo vyplaceno ve čtyřech stejných měsíčních splátkách v období od června do září 2022 (2021: 3 763 milionů EUR) a 2 399 milionů EUR se vztahovalo ke zprávě za září 2022 a bylo vyplaceno ve třech stejných splátkách v období od října do prosince (2021: 3 062 milionů EUR).

v milionech EUR

	Zpráva ze září 2021 – zbývajcí část:	Zpráva z dubna 2022	Zpráva ze září 2022:	Platby celkem v roce 2022
	(splatné a uhrazeno od ledna do května 2022)	(splatné a uhrazeno od června do září 2022)	(splatné a uhrazeno od října do prosince 2022)	
Článek 140	5 090	4 029	2 437	11 556
Článek 142	18	236	11	265
Článek 136	29	–	7	37
Článek 147	–	6	–	6
	5 138	4 271	2 455	11 864
Článek 136	–	(573)	–	(573)
Článek 141	(34)	(0)	(56)	(90)
Článek 143	–	(163)	–	(163)
Článek 144	–	(73)	–	(73)
Článek 145	–	(37)	–	(37)
Článek 146	–	(7)	–	(7)
	(34)	(853)	(56)	(943)
Celkem	5 104	3 418	2 399	10 921

Zbývajcí zůstatek faktury ze září 2022 na konci roku ve výši 3 998 milionů EUR byl uhrazen v pěti stejných měsíčních splátkách v období od ledna do května 2023 (2022: 5 104 milionů EUR).

Článek 140 – Zbývajcí závazky

Spojené království se zavázalo uhradit EU svůj podíl zbývajcích rozpočtových závazků ke dni 31. prosince 2020 (tzv. „zbývajcí závazky z brexitu“) s úpravami dle požadavků článku 140. K 31. prosinci 2022 činila celková částka vykázaná jako pohledávka 17 029 milionů EUR (2021: 28 620 milionů EUR), z nichž 8 563 milionů EUR je splatných do 12 měsíců od konce roku. Následující tabulka uvádí hlavní pohyby mezi celkovou částkou vykázanou jako pohledávka k 31. prosinci 2021 a celkovou částkou vykázanou jako pohledávka k 31. prosinci 2022:

v milionech EUR

Částka, kterou Spojené království dlužilo k 31. 12. 2021	28 620
<i>Čisté finanční opravy týkající se období 2014–2020 nebo předchozích programových období (včetně úprav o odpočty na rok 2021)</i>	(123)
<i>Tradiční vlastní zdroje týkající se roku 2020 a poskytnuté Unii v roce 2022 (včetně úprav odpočtů za rok 2021)</i>	–
Čisté platby přijaté od Spojeného království v roce 2022	(11 556)
Úprava odhadovaného neplnění	88
Celkem	17 029
<i>Dlouhodobé</i>	8 465
<i>Krátkodobé</i>	8 563

Meziroční pokles celkové částky vykázané jako pohledávka činil 11 591 milionů EUR a byl způsoben zejména platbami přijatými od Spojeného království v roce 2022 (11 556 milionů EUR).

Celkový odpočet čistých finančních oprav týkajících se období 2014–2020 nebo předchozích programových období ve výši 123,5 milionu EUR zahrnuje částky fakturované v září 2022, které do té doby nebyly zahrnuty do roční účetní závěrky za rok 2021 (39,1 milionu EUR, splatné od ledna do května 2023), a částky, které mají být fakturovány v září 2023 a mají být splatné v období od října 2023 do května 2024 (84,4 milionu EUR).

Celkový odpočet TVZ týkajících se roku 2020 a poskytnutých Unii v roce 2022 činil nulu, neboť nedošlo k žádným úpravám již fakturovaných částek a nejsou známy žádné částky, které by měly být zahrnuty do faktury z dubna 2023 nebo ze září 2023.

Částka, která má být uhrazena do 12 měsíců ode dne vykazání (8 563 milionů EUR), zahrnuje zbývající zůstatek faktury ze září 2022 (4 061 milionů EUR), částku fakturovanou v dubnu 2023 (2 647 milionů EUR) a částku, která má být fakturována v září 2023 a má být splatná v období od října do prosince 2023 (1 855 milionů EUR). Částka fakturovaná v dubnu 2023 se skládá z částky 2 515 milionů EUR týkající se podílu Spojeného království na odhadovaném plnění zbývajících závazků v roce 2023 a z částky 132 milionů EUR na úpravu podílu Spojeného království na zbývajících závazcích v důsledku plnění v roce 2022. Částka, která má být fakturována v září 2023 a má být splatná v období od října do prosince 2023, se skládá z částky 1 887 milionů EUR, které se týkají podílu Spojeného království na odhadovaném plnění zbývajících závazků v roce 2023, a částky 32 milionů EUR, které se týkají odpočtů za čisté finanční opravy.

Odhadované neplnění bylo upraveno o 88 milionů EUR tak, aby odráželo skutečné zrušení závazků v letech 2021 a 2022 a také odhadované zrušení zbývajících závazků z brexitu na konci roku 2022.

Článek 142 – Závazky Unie ke konci roku 2020

Spojené království se zavázalo, že do konce roku 2020 uhradí EU svůj podíl na závazcích Unie s výjimkou závazků: a) s odpovídajícími aktivy a b) týkajícími se fungování rozpočtu a správy vlastních zdrojů (včetně částek, které již byly pokryty zbývajících závazky, viz článek 140 výše). Hlavní částka zde připadá na závazky EU ze zaměstnaneckých požitků po skončení pracovního poměru (důchody a nemocenské pojištění) existující k 31. prosinci 2020.

Neuhrazené závazky za rok 2020 podle čl. 142 odst. 6

v milionech
EUR

	Důchodový systém evropských úředníků	Společný systém zdravotního pojištění	31. 12. 2022	31. 12. 2021
<i>Neuhrazené závazky za rok 2020</i>	67 840	5 168	73 008	114 507
Podíl Spojeného království	8 434	642	9 076	14 235
Příspěvky PSEO/JSIS	250	9	259	236
Celkem	8 684	651	9 335	14 471
<i>Dlouhodobé</i>	<i>8 434</i>	<i>642</i>	<i>9 076</i>	<i>14 235</i>
<i>Krátkodobé</i>	<i>250</i>	<i>9</i>	<i>259</i>	<i>236</i>

Podle standardního způsobu platby stanoveného v čl. 142 odst. 6 přispívá Spojené království každoročně na čisté platby provedené z rozpočtu Unie v předchozím roce za každého příjemce důchodového systému evropských úředníků (PSEO) a na související příspěvek rozpočtu Unie na Společný systém zdravotního pojištění (JSIS) za každého příjemce nebo osobu, která prostřednictvím příjemce požívá výhod. Příspěvky jsou splatné ve čtyřech měsíčních splátkách od června do září příslušného roku.

Podíl Spojeného království na čistých platbách z rozpočtu Unie v roce 2022 příjemcům PSEO a JSIS činil 250 milionů EUR, resp. 9 milionů EUR. Tyto částky byly Spojenému království sděleny v rámci faktury za duben 2023 (a jsou tedy splatné ve čtyřech stejných měsíčních splátkách v období od června do září 2023).

Kromě toho činily k 31. prosinci 2022 neuhrazené závazky Spojeného království za rok 2020 podle čl. 142 odst. 6 týkající se důchodového systému evropských úředníků (PSEO) a Společného systému zdravotního pojištění (JSIS) 8 434 milionů EUR, resp. 642 milionů EUR (2021: 13 032 milionů EUR, resp. 1 203 milionů EUR). Snížení u systému PSEO a JSIS bylo způsobeno pojistněmatematickým ziskem ze změn finančních předpokladů – další podrobnosti viz bod 2.9. Je třeba poznamenat, že pojistněmatematické zisky (nebo ztráty) ze změn finančních předpokladů sice ovlivňují současnou hodnotu nesplacených závazků za rok 2020 vypočtených na základě standardu IPSAS 39 / účetního pravidla č. 12, ale nemění ani výši dávek, které bude muset EU skutečně vyplatit, ani implicitně příspěvky Spojeného království na tyto platby splatné podle mechanismu standardního vypořádání na základě čl. 142 odst. 6.

K 31. prosinci 2022 Spojené království nevyužilo možnosti předčasného vypořádání, která stanoví úhradu nesplacených závazků systémů PSEO a JSIS za rok 2020 vypočtených na základě pojistněmatematického přecenění provedeného v souladu se standardem IPSAS 39 / účetním pravidlem EU č. 12, v pěti stejných splátkách postupem podle čl. 142 odst. 6 posledního pododstavce.

Neuhrazené závazky za rok 2020 podle čl. 142 odst. 5

Podle čl. 142 odst. 5 přispívá Spojené království na závazky týkající se ostatních důchodových (penzijních) systémů vykázané v konsolidované účetní závěrce Unie za rozpočtový rok 2020 v deseti splátkách počínaje 31. říjnem 2021 (přičemž každá roční splátka je splatná v osmi měsíčních splátkách od října do května následujícího roku). Tyto závazky v konsolidované roční účetní závěrce Unie za rozpočtový rok 2020 činily 2 344 miliard EUR, což znamená, že podíl Spojeného království k 31. prosinci 2020 činil 291 milionů EUR. Se zohledněním částek obdržených od Spojeného království do konce roku 2022 v celkové výši 40 milionů EUR se nesplacený podíl Spojeného království na ostatních důchodových (penzijních) systémech snížil k 31. prosinci 2022 na 251 milionů EUR, z nichž 29 milionů EUR má být uhrazeno během 12 měsíců následujících po konci roku.

Další informace týkající se závazků ze zaměstnaneckých požitků viz bod **1.5.10** a bod **2.9**.

Ostatní výrobky

	<i>v milionech EUR</i>	
	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Splatné ze strany Spojeného království:		
Článek 136	–	557
Článek 147	68	53
	68	610
Splatné Spojenému království:		
Článek 136	(678)	–
Článek 141	(1 637)	(1 818)
Článek 143	(313)	(163)
Článek 144	(54)	(73)
Článek 145	(111)	(148)
Článek 146	(20)	(27)
	(2 812)	(2 229)
Celkem	(2 744)	(1 618)
<i>Dlouhodobé</i>	<i>(2 953)</i>	<i>(711)</i>
<i>Krátkodobé</i>	<i>209</i>	<i>(908)</i>

Článek 136 – Rezervy použitelné v souvislosti s vlastními zdroji

Článek 136 stanoví rezervy použitelné po 31. prosinci 2020 v souvislosti s vlastními zdroji. Spojené království je oprávněno obdržet, nebo případně povinnu uhradit, svůj podíl, pokud mají být vlastní zdroje související s rozpočtovými roky do roku 2020 včetně poskytnuty, opraveny nebo se jich týkají úpravy po 31. prosinci 2020. Spojené království tak podléhá veškerým úpravám vlastních zdrojů z DPH a HND, které se vztahují k rozpočtovým rokům do roku 2020 včetně. Tyto úpravy DPH a HND však budou provedeny pouze v případě, že o nich bude rozhodnuto nejpozději do 31. prosince 2028. Zohlední se rovněž aktualizace opravy pro Spojené království za období 2018–2019.

Kromě toho je Spojené království povinnu platit tradiční vlastní zdroje, které vybralo po 28. únoru 2021, ale které souvisejí s rokem 2020 a dřívějšími roky. Od této částky se pak odečte podíl Spojeného království na celkové disponibilní částce. Zvláštní účet pro tradiční vlastní zdroje se zcela zlikviduje k 31. prosinci 2025.

V období od ledna do února 2023 Spojené království uhradilo nesplacený dluh, který vznikl v souvislosti s případem, kdy se dovozci ve Spojeném království vyhnuli zaplacení značných částek cel tím, že použili fiktivní a falešné faktury a nesprávně určili celní hodnoty při dovozu. Výše jistiny činila 1,6 miliardy EUR a výše souvisejících úroků z prodlení 1,4 miliardy EUR (viz bod **2.6.1.1**). Podíl Spojeného království definovaný v článku 139 dohody o vystoupení činil 370 milionů EUR a byl kompenzován platbami, které Spojené království obdržel v roce 2023.

Čistá nesplacená částka splatná ze strany Spojeného království k 31. prosinci 2022 činí 678 milionů EUR, z nichž 699 milionů EUR bude muset Spojené království uhradit do 12 měsíců po konci roku a 1 377 milionů EUR bude muset EU uhradit Spojenému království později:

Částka splatná ze strany Spojeného království k 31. 12. 2021	557
Částka fakturovaná Spojenému království v září 2022	20
Podíl Spojeného království na případu podhodnocení	(370)
Platby vyplacené Spojenému království v roce 2022	536
Oprava pro Spojené království včetně opravené částky, která byla předmětem aktualizace opravy pro Spojené království za období 2018–2019 provedené v roce 2022 (3,7 milionu EUR)	11
Aktualizace úprav DPH a HND (zůstatky za rok 2021)	(64)
Úpravy DPH a HND (zůstatky za rok 2022)	(1 377)
Čisté tradiční vlastní zdroje Spojeného království po 28. únoru 2021	8
Částka splatná Spojenému království k 31. 12. 2022	(678)
<i>Dlouhodobé</i>	<i>(1 377)</i>
<i>Krátkodobé</i>	<i>699</i>

Je třeba poznamenat, že částka 699 milionů EUR, kterou má Spojené království uhradit během následujících 12 měsíců po konci roku, zahrnuje odpočet částky 370 milionů EUR související s výše uvedeným případem týkajícím se cel. Vzhledem k tomu, že tato částka byla vypořádána odděleně od mechanismu fakturace, nebyla zahrnuta do faktury za duben 2023.

Článek 141 – Pokuty

Spojené království má nárok na svůj podíl na pokutách, o nichž bylo rozhodnuto před 31. prosincem 2020, a rovněž na pokutách, o nichž Unie rozhodla po 31. prosinci 2020 postupem podle čl. 92 odst. 1, jakmile se tyto pokuty stanou konečnými. Výše pokut týkající se Spojeného království, které nebyly uhrazeny k 31. prosinci 2022, činí 12,4 miliardy EUR (2020: 13,8 miliardy EUR). Pokles o 1,4 miliardy EUR je způsoben zejména čistým snížením pokut o 1,3 miliardy EUR (pokuty ve výši 0,2 miliardy EUR udělené v roce 2022 minus pokuty ve výši 1,5 miliardy EUR potvrzené a zaplacené, snížené nebo zrušené soudními rozhodnutími v průběhu roku 2022) a nárůstem znehodnocení pokut o 0,1 miliardy EUR. Podíl pokut týkajících se Spojeného království neuhrazených k 31. prosinci 2022 činí 1,5 miliardy EUR (2021: 1,7 miliardy EUR), z nichž částka 5,4 milionu EUR bude zahrnuta do faktury v září 2023 a vyplacena Spojenému království v období od října 2023 do května 2024. Kromě toho má Spojené království nárok na svůj podíl na konečných pokutách, které k 31. prosinci 2022 již nebyly splatné (7,5 milionu EUR, které budou rovněž zahrnuty do faktury za září 2023 a vyplaceny Spojenému království v období od října 2023 do května 2024), a na svůj podíl na konečných pokutách, které byly fakturovány v září 2022, ale ke konci roku ještě nebyly zaplacené (93,7 milionu EUR, vyplaceno Spojenému království v období od ledna do května 2023). Celkový podíl Spojeného království na pokutách tak činí 1,6 miliardy EUR (2021: 1,8 miliardy EUR), z nichž 98,6 milionu EUR má být vyplaceno během 12 měsíců následujících po datu vykázání (2021: 90,2 milionu EUR).

Článek 143 – Podmíněné finanční závazky: úvěry na finanční pomoc, EFSI, EFSD a ELM

Podle tohoto článku je Spojené království odpovědné za financování svého podílu na podmíněných závazcích EU, pokud jde o jeho činnosti související s výpůjčkami, půjčkami a zárukami, pokud by k nim došlo a pokud by se na ně vztahovaly stávající záruční fondy – související podmíněné závazky viz bod 4.1. EU vrátí Spojenému království částky, kterými již Spojené království přispělo do záručních fondů a které již nejsou zapotřebí. Spojené království má rovněž právo na zpětné toky z operací, u kterých sdílí závazek. K 31. prosinci 2022 činí částka, která má být Spojenému království vyplacena během příštích 12 měsíců, 313 milionů EUR (2021: 163 milionů EUR). Tato částka zahrnuje podíl Spojeného království na zpětně získaných částkách a čistých příjmech vybraných v roce 2022 (79,5 milionu EUR), přebytek tvorby rezerv (216,2 milionu EUR), dopad úpravy v důsledku změny nakládání se ztrátami ze správy aktiv (16,9 milionu EUR), jakož i další úpravu o částky zpětně získané v roce 2021 za ELM, které byly identifikovány během dohodnutých postupů přezkumu (7 011 EUR).

Článek 144 – Finanční nástroje

Podle tohoto článku se EU zavázala vrátit Spojenému království jeho podíl na zpětných tocích, které vyplývají z finančních operací schválených do data vystoupení, jakož i jeho podíl na platbách na finanční operace schválené po datu vystoupení. K 31. prosinci 2022 činí částka, která má být Spojenému

království vyplacena během příštích 12 měsíců, 54 milionů EUR (2021: 73 milionů EUR). Tato částka zahrnuje odpočet ve výši 215 EUR vyplývající z korekce směnného kurzu vztahující se k roku 2021.

Článek 145 – Evropské společenství uhlí a oceli v likvidaci (ESUO v likvidaci)

Spojené království má nárok na svůj podíl čistých aktiv ESUO v likvidaci k 31. prosinci 2020, který má být splacen v pěti splátkách dne 30. června každého roku počínaje rokem 2021. Čistá aktiva ESUO v likvidaci k 31. prosinci 2020 činila 1,5 miliardy EUR, z čehož podíl Spojeného království činí 184 milionů EUR. Po zaplacení druhé splátky ve výši 37 milionů EUR v roce 2022 činí nesplacená částka k 31. prosinci 2022 111 milionů EUR (2021: 148 milionů EUR), z nichž má být 37 milionů EUR vyplaceno do 12 měsíců po datu vykázání.

Článek 146 – Investice do Evropského investičního fondu (EIF)

Spojené království má nárok na svůj podíl na investicích EU do splaceného základního kapitálu fondu EIF k 31. prosinci 2020, který má být splacen v pěti splátkách 30. června každého roku počínaje rokem 2021. Investice EU do splaceného základního kapitálu fondu EIF k 31. prosinci 2020 činily 267 milionů EUR, z čehož podíl Spojeného království činí 33 milionů EUR. Po zaplacení druhé splátky ve výši 7 milionů EUR činí nesplacená částka k 31. prosinci 2022 20 milionů EUR (2021: 27 milionů EUR), z nichž má být 7 milionů EUR vyplaceno do 12 měsíců po datu vykázání.

Článek 147 – Soudní spory

Spojené království se zavázalo přispět svým podílem na platbách EU, které vyplývají ze soudních sporů týkajících se finančních zájmů Unie, které se staly splatnými, za předpokladu, že skutečnosti, které jsou předmětem těchto sporů, nastaly nejpozději 31. prosince 2020. S ohledem na rezervy a časové rozlišení na konci roku, jakož i na skutečné platby EU za soudní spory v roce 2022 činí odhadovaná částka, kterou bude muset Spojené království zaplatit, 68 milionů EUR (2021: 53 milionů EUR), z nichž má být 18 milionů EUR vyplaceno do 12 měsíců po datu vykázání.

2.6.1.3 Částky k inkasu – pokuty za porušení hospodářské soutěže

	<i>v milionech EUR</i>	
	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Částky k inkasu – pokuty (brutto)	13 635	14 922
Prozatímní platby	(2 980)	(2 100)
Snížení hodnoty	(1 235)	(1 125)
Celkem	9 420	11 698
<i>Dlouhodobé</i>	–	–
<i>Krátkodobé</i>	9 420	11 698

Společnosti, jimž byla uložena pokuta a jež podaly nebo plánují podat opravný prostředek, mohou uhradit prozatímní platbu nebo Komisi předložit bankovní záruku. Pokud jde o celkovou výši neuhrazených pokut ke konci roku, 2 980 milionů EUR (2021: 2 100 milionů EUR) bylo přijato jako předběžné platby, zatímco na 9 066 milionů EUR (2021: 11 067 milionů EUR) byly získány záruky.

Výši opravných položek z důvodu snížení hodnoty stanovila Komise na základě posouzení jednotlivých pokut, jež nebyly ke konci roku inkasovány nebo kryty zárukou a u nichž Komise očekává, že nebudou uhrazeny.

Pro případ povinnosti vrátit předběžně vyplacené částky dotčeným pokutovaným společnostem je vykázán podmíněný závazek – viz bod 4.2.1.

2.6.1.4 Příjmy a náklady příštích období

	<i>v milionech EUR</i>	
	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Příjmy příštích období	1 936	2 313
Náklady příštích období týkající se nesměnných transakcí	315	340
Celkem	2 250	2 653
<i>Dlouhodobé</i>	1 011	1 556
<i>Krátkodobé</i>	1 239	1 097

Příjmy příštích období zahrnují 1,8 miliardy EUR (2021: 2 miliardy EUR), u nichž Komise předpokládá, že je zinkasuje od členských států v rámci soudržnosti v důsledku kontroly a schválení roční účetní závěrky předložené členskými státy. Očekává se, že největší část této částky (1 miliardy EUR) bude inkasována jen při uzavření příslušných programů (v důsledku opatření investiční iniciativy pro reakci na koronavirus), a bude proto klasifikována jako dlouhodobá.

2.6.2 Pohledávky ze směnných transakcí

	<i>v milionech EUR</i>	
	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Dlouhodobé		
<i>Finanční záruky – pohledávky</i>	1 832	2 630
<i>Úrok z prodlení</i>	597	3 052
<i>Ostatní pohledávky</i>	103	68
	2 532	5 750
Krátkodobé		
<i>Finanční záruky – pohledávky</i>	369	485
<i>Zákazníci</i>	288	302
<i>Snížení hodnoty pohledávek za zákazníky</i>	(171)	(172)
<i>Náklady příštích období týkající se nesměnných transakcí</i>	291	236
<i>Úrok z prodlení</i>	2 554	1 127
<i>Ostatní</i>	167	345
	3 497	2 323
Celkem	6 029	8 073

Úroky z prodlení se týkají především případů vlastních zdrojů a naběhlých úroků ze záruk poskytnutých společnostmi, kterým byla udělena pokuta. Snížení úroků z prodlení souvisí především s přepočty, které byly provedeny po rozsudku Soudního dvora v případě podhodnocení uvedeném v bodě **2.6.1.1**. Částka týkající se Spojeného království v tomto případě podhodnocení je vykázána jako krátkodobá pohledávka (1,4 miliardy EUR), zatímco dlouhodobá částka úroků z prodlení (0,6 miliardy EUR) se týká výhradně členských států.

Pohledávka ze smlouvy o finanční záruce představuje budoucí odměnu, kterou EU očekává za poskytnuté záruky. Většina záruk EU je nevýdělečná nebo je jejich cena nižší než tržní sazba. Proto je pohledávka ze smlouvy o finanční záruce výrazně nižší než závazek ze smlouvy o finanční záruce (viz bod **2.11.2**). Z celkové částky pohledávky ze smlouvy o finanční záruce ve výši 2 201 milionů EUR k 31. prosinci 2022 je 2 198 milionů EUR klasifikováno jako finanční aktiva v reálné hodnotě vykazované do zisku a ztráty (úroveň reálné hodnoty 3). V porovnání s počátečním zůstatkem ve výši 3 115 milionů EUR k 1. lednu 2022 se pohledávky ze smlouvy o finanční záruce celkově snížily o 914 milionů EUR, z čehož 344 milionů EUR připadá na prémie za záruky přijaté v roce 2022 a 571 milionů EUR na nižší prémie za záruky, jejichž přijetí se očekává v budoucnu.

2.7 ZÁSoby

	<i>v milionech EUR</i>	
	31. 12. 2022	31. 12. 2021
<i>Vědecký materiál</i>	54	58
<i>Ostatní</i>	28	26
Celkem	82	84

2.8 PENĚŽNÍ PROSTŘEDKY A PENĚŽNÍ EKVIVALENTY

v milionech

	Bod	31. 12.	31. 12.
<i>Účty u ministerstev financí a centrálních bank</i>		21 413	20 121
<i>Běžné účty</i>		178	453
<i>Zálohové účty</i>		8	8
<i>Převody (peníze na cestě)</i>		–	–
<i>Bankovní účty pro plnění rozpočtu</i>	2.8.1	21 598	20 582
<i>NGEU</i>	2.8.2	19 929	18 027
<i>Finanční nástroje</i>	2.8.3	2 713	2 838
<i>Pokuty</i>	2.8.4	914	1 953
<i>Ostatní orgány, agentury a subjekty</i>		1 344	1 396
<i>Svěřenské fondy</i>		47	65
Celkem		46 544	44 860

2.8.1 Bankovní účty pro plnění rozpočtu

V této položce jsou vykázány finanční prostředky, které má Komise na svých bankovních účtech v jednotlivých členských státech a státech ESVO (u ministerstva financí nebo centrální banky), na běžných účtech u obchodních bank, na zálohových účtech a na účtech pokladní hotovosti. Pokladní zůstatek na konci roku 2022 tvoří tyto hlavní složky:

- Nevycerpané rozpočtové prostředky ke konci roku ve výši 10,9 miliardy EUR, z nichž 8 miliard EUR se týká účelově vázaných příjmů, 0,6 miliardy EUR se týká úvěrů v rámci nástroje NGEU a 2,3 miliardy EUR se týká prostředků na platby (včetně 0,6 miliardy EUR z EZZF),
- částka 3,2 miliardy EUR náležející pokladnám agentur spravovaných Komisí, která nebyla ke konci roku vyčerpána,
- částka 5,2 miliardy EUR dodatečných tradičních vlastních zdrojů uhrazených, ale nezahrnutých do rozpočtu, a
- částka 0,5 miliardy EUR konečných pokut, která dosud nebyla zahrnuta do rozpočtu.

2.8.2 NGEU

Nástroj NGEU má uloženou hotovost na bankovním účtu u Evropské centrální banky (ECB). Díky zavedení diverzifikované strategie financování v rámci nástroje NGEU – viz bod **2.11** – je peněžní zůstatek v nástroji NGEU značný a k 31. prosinci 2022 dosáhl 19,9 miliardy EUR (18 miliard EUR v roce 2021). Vysoký peněžní zůstatek je udržován s cílem zajistit, aby částky na bankovním účtu nástroje NGEU byly dostatečné k uspokojení všech nadcházejících potřeb v oblasti výplaty prostředků a zachování stanovené bezpečnostní rezervy, přičemž je třeba se vyvarovat nadměrně vysokých zůstatků.

2.8.3 Finanční nástroje

V této položce jsou vykázány převážně peněžní ekvivalenty, které spravují fiduciární správci jménem Komise. Děje se tak za účelem realizace určitých programů v rámci finančních nástrojů, jež jsou financovány z rozpočtu EU: 1,9 miliardy EUR k 31. prosinci 2022, z čehož 0,6 miliardy EUR se týká nástroje pro úvěrové záruky v rámci programu COSME (COSME LGF) – viz bod **4.1.2**. Zahrnuje také peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty ve výši 0,3 miliardy EUR držené ve společném rezervním fondu, které ke konci roku ještě nebyly investovány do cenných papírů a peněžní ekvivalenty ve výši 0,4 miliardy EUR (krátkodobé obchodní cenné papíry) náležející do Inovačního fondu spravovaného EIB – viz bod **2.4.2.1**. Tato položka nezahrnuje rezervu v oblasti likvidity související se společným rezervním fondem (0,3 miliardy EUR k 31. prosinci 2022), která je uložena v centrální pokladně Komise. Peněžní prostředky vázané ve finančních nástrojích lze používat pouze v rámci příslušných programů.

2.8.4 Pokuty

Jedná se především o částky získané v souvislosti s pokutami, které Komise vyměřila v dosud neukončených řízeních. Tyto částky jsou vedeny na zvláštních vkladových účtech, které se nepoužívají pro žádné jiné účely. Pokud je podán opravný prostředek nebo pokud není známo, zda pokutovaná společnost opravný prostředek podá, vykazuje se daná částka jako podmíněný závazek v bodě **4.2.1**. Od roku 2010 spravuje Komise všechny následné prozatímně inkasované pokuty ve fondu BUFI, jehož prostředky investuje do finančních nástrojů klasifikovaných jako nederivátová finanční aktiva v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty (viz bod **2.4.2**). Snížení peněžních prostředků souvisejících s pokutami ke konci roku 2022 je způsobeno tím, že společnosti Intel byla v únoru 2022 vrácena předběžně zaplacená pokuta ve výši 1 060 milionů EUR v návaznosti na rozsudek Tribunálu EU ve věci Intel Corporation vs. Komise.

PASIVA

2.9 DŮCHODY A DALŠÍ ZAMĚSTNANECKÉ POŽITKY

2.9.1 Čisté závazky v rámci systému zaměstnaneckých požitků

v milionech
EUR

	Důchodový systém evropských úředníků	Ostatní důchodové systémy	Společný systém zdravotního pojištění	31. 12. 2022 Celkem	31. 12. 2021 Celkem
Závazky z definovaných požitků	73 126	1 880	6 064	81 070	122 926
Aktiva plánu	Nezařazeno	(63)	(390)	(453)	(460)
Čisté závazky	73 126	1 817	5 674	80 617	122 466

Výrazný pokles celkových závazků z titulu zaměstnaneckých požitků je dán zejména poklesem čistého závazku důchodového systému evropských úředníků, který je ze všech největší. Pokles závazku důchodového systému PSEO plyne zejména z pojistněmatematické ztráty ze změn základních finančních předpokladů (viz bod 2.9.4). K tomu přispěl prudký růst reálné diskontní sazby v tomto roce, která se po třech po sobě jdoucích letech opět dostala do kladných hodnot. Je třeba poznamenat, že i když růst nebo pokles reálné diskontní sazby ovlivňuje objem závazků na konci roku, nemění výši dávek, které budou muset být příjemcům v budoucích letech z rozpočtu EU skutečně vyplaceny.

Výsledný pokles závazku byl částečně kompenzován nárůstem způsobeným tím, že nároky spojené se služebním poměrem vzniklé v průběhu roku jsou vyšší než dávky, jež byly během roku vyplaceny. Je zde také nárůst daný ročním úrokovým nákladem (zaúčtováním diskontování závazku).

Důchodový systém evropských úředníků

Tento závazek z definovaných požitků odpovídá současné hodnotě předpokládaných budoucích výplat, jež EU musí provést za účelem splnění důchodových závazků, jež plynou ze služebních poměrů v běžném a předchozím období. Tento systém je průběžný a všechny platby, které je třeba každoročně ze systému provádět, jsou tudíž každý rok zahrnovány do rozpočtu EU.

V souladu s článkem 83 služebního řádu dávky důchodového systému zaměstnanců představují výdaj z rozpočtu EU. Systém je financován fiktivně a za vyplácení těchto dávek společně ručí členské státy. Aktivním členům systému je ze základního platu strháván povinný důchodový příspěvek, jenž aktuálně činí 10,1 %. Tyto příspěvky se považují za příjmy rozpočtu na daný rok a obecně pomáhají financovat výdaje EU (viz také bod 3.8).

Závazky z důchodového systému byly oceněny na základě počtu zaměstnanců, již jsou členy systému PSEO (zaměstnanců v aktivní službě, zaměstnanců v důchodu, zaměstnanců v pracovní neschopnosti a pozůstalých zesnulých zaměstnanců) k 31. prosinci 2022 a v souladu s ustanoveními služebního řádu platnými k uvedenému datu. Toto ocenění bylo provedeno v souladu s ustanoveními o započítávání standardu IPSAS 39 (a tudíž i v souladu s účetním pravidlem EU č. 12).

Ostatní důchodové systémy

Tento závazek plyne z penzijních nároků stávajících a bývalých členů Komise, Evropského soudního dvora a Účetního dvora, Rady, evropského veřejného ochránce práv a evropského inspektora ochrany údajů. Patří sem též závazky z důchodů poslanců Evropského parlamentu.

Společný systém zdravotního pojištění

Kromě výše uvedených důchodových systémů se oceňují odhadované závazky, které má EU vůči Společnému systému zdravotního pojištění (JSIS). Tyto závazky plynou z nákladů na zdravotní péči, jež musí být hrazeny po ukončení služebního poměru (po odečtení jejich příspěvků). Jak je uvedeno v bodě 1.5.10, výpočet tohoto závazku zohledňuje celou dobu aktivní služby, tak aby jak důchodový systém, tak

systém zdravotního pojištění v rámci plánu zaměstnaneckých požitků po skončení pracovního poměru byly v účetnictví konzistentně zachycovány.

Vzhledem k povinnosti zachytit věrně ekonomickou podstatu dané situace stanovené jak v účetních pravidlech EU, tak ve standardech IPSAS, nebyl při přiřazování dávek době služby standard IPSAS 39 vykládán úžeji. Pokud by měly být náklady na služební poměr v systému JSIS plně kumulovány po dobu deseti let za všechny zaměstnance, a nikoliv za dobu aktivní služby zaměstnance, promítlo by se to do závazku z definovaných požitků ke konci roku jako nárůst o 1,2 miliardy EUR. Jak už však bylo uvedeno, užíší výklad by byl v rozporu s kvalitativním znakem věrného a poctivého obrazu, a tedy by se nemělo za to, že podává spolehlivé informace v souladu s účetním pravidlem EU č. 1 a koncepčním rámcem IPSAS. Tento odhad je silně závislý na vývoji služebního postavení současných zaměstnanců (zejména počtu zaměstnanců se smlouvou na dobu určitou, kteří by se v budoucnu měli stát úředníky).

2.9.2 Změna současné hodnoty závazků z definovaných požitků pro zaměstnance

Současná hodnota závazků z definovaných požitků se určí diskontováním očekávaných budoucích výplat nezbytných ke splnění závazků, jež plynou ze služebního poměru zaměstnanců v běžném a předchozím období.

Analýza změn závazků z definovaných požitků v běžném roce je uvedena níže:

v milionech
EUR

	Důchodový systém evropských úředníků	Ostatní důchodové systémy	Společný systém zdravotního pojištění	Celkem
Současná hodnota k 31. 12. 2021	109 679	2 600	10 647	122 926
Zachyceno ve výkazu o finanční výkonnosti				
<i>Náklady na služební poměry v běžném období</i>	4 575	118	310	5 003
<i>Úrokové náklady</i>	1 096	18	106	1 220
<i>Náklady na služební poměry minulých období</i>	-	28	-	28
Zachyceno v čistých aktivech				
<i>Přecenění závazků z titulu zaměstnaneckých požitků</i>				
<i>Pojistněmatematické (zisky)/ztráty</i>				
<i>z empirických korekcí</i>	1 226	54	(267)	1 014
<i>Pojistněmatematické (zisky)/ztráty</i>				
<i>z demografických předpokladů</i>	78	1	11	91
<i>Pojistněmatematické (zisky)/ztráty</i>				
<i>z finančních předpokladů</i>	(41 533)	(862)	(4 642)	(47 036)
Ostatní				
<i>Vyplacené dávky</i>	(1 996)	(78)	(102)	(2 176)
Současná hodnota k 31. 12. 2022	73 126	1 880	6 064	81 070

Náklady na služební poměry v běžném období představují zvýšení současné hodnoty závazků z definovaných požitků, jež plynou ze služebního poměru stávajících členů v běžném roce.

Úrokové náklady vyjadřují nárůst současné hodnoty závazků z definovaných požitků za sledované období, který je dán tím, že se o jedno období přiblížil termín vyplacení těchto požitků.

Pojistněmatematické zisky a ztráty z empirických korekcí vyjadřují vliv rozdílu mezi očekáváním založeným na předpokladech učiněných v minulém roce pro rok 2022 a skutečností v roce 2022.

Pojistněmatematické zisky a ztráty ze změn v hodnotách pojistněmatematických předpokladů (demografických proměnných jako fluktuace a úmrtnost zaměstnanců a finančních proměnných jako diskontní sazby a očekávaný nárůst platů) vznikají při aktualizaci těchto předpokladů odrážející změny relevantních podmínek.

Požitky (např. důchody nebo proplácení výdajů na lékařskou péči) jsou vypláceny během roku v souladu s pravidly systému. O vyplacené požitky se snižují závazky z definovaných požitků.

2.9.3 Aktiva plánu

	<i>v milionech EUR</i>		
	Ostatní důchodové systémy	Společný systém zdravotního pojištění	Celkem
Současná hodnota k 31. 12. 2021	74	386	460
<i>Čisté změny v aktivech plánu</i>	<i>(11)</i>	<i>5</i>	<i>(7)</i>
Současná hodnota k 31. 12. 2022	63	390	453

2.9.4 Pojistněmatematické předpoklady – zaměstnanecké požitky

Základní pojistněmatematické předpoklady používané při oceňování dvou hlavních systémů zaměstnaneckých požitků EU jsou uvedeny níže:

	2022	2021
Důchodový systém evropských úředníků		
<i>Nominální diskontní sazba</i>	3,6 %	1,0 %
<i>Předpokládaná míra inflace</i>	2,4 %	2,0 %
<i>Reálná diskontní sazba</i>	1,1 %	(1,0) %
<i>Očekávaná míra budoucího nárůstu platů</i>	1,5 %	1,8 %
<i>Věk odchodu do důchodu</i>	63/64/66	63/64/66
Společný systém zdravotního pojištění		
<i>Nominální diskontní sazba</i>	3,6 %	1,0 %
<i>Předpokládaná míra inflace</i>	2,4 %	2,0 %
<i>Reálná diskontní sazba</i>	1,1 %	(1,0) %
<i>Očekávaná míra budoucího nárůstu platů</i>	1,6 %	1,9 %
<i>Trend vývoje nákladů na zdravotní péči</i>	2,3 %	2,5 %
<i>Věk odchodu do důchodu</i>	63/64/66	63/64/66

Míra úmrtnosti v roce 2022 vychází z Úmrtnostní tabulky úředníků EU (EU Civil Servants Life Table, EULT 2018), která zahrnuje dynamický trend v horizontu 20 let.

Nominální diskontní sazba je stanovena jako hodnota výnosu dluhopisu s nulovým kupónem denominovaným v eurech (se splatností 18 let od prosince 2022 v případě Důchodového systému evropských úředníků (PSEO) a 20 let v případě Společného systému zdravotního pojištění). Jako míra inflace byla použita očekávaná míra inflace během odpovídajícího období. Musí empiricky vycházet z předpokládaných hodnot vyjádřených indexovanými dluhopisy na evropských finančních trzích. Reálná diskontní sazba se vypočítá z nominální diskontní sazby a očekávané dlouhodobé míry inflace.

V roce 2022 vedl prudký nárůst nominálních sazeb k celkovému zvýšení reálné diskontní sazby, což způsobilo změnu dříve pozorovaného negativního trendu a přispělo k výrazným pojistněmatematickým ziskům vyplývajícím z finančních předpokladů v uvedeném roce.

2.9.5 Analýza citlivosti

Analýza citlivosti vychází ze simulací změny (za jinak stejných podmínek) hodnoty daných předpokladů.

Citlivost důchodového systému evropských úředníků

Změna předpokládané diskontní sazby o deset bazických bodů (0,1 %) by měla tyto účinky:

	2022	2021
--	------	------

	Zvýšení o 0,1 %	Snížení o 0,1 %	Zvýšení o 0,1 %	Snížení o 0,1 %
Závazky z definovaných požitků	(1 316)	1 352	(2 464)	2 544

Změna předpokládaného trendu nárůstu platů o deset bazických bodů (0,1 %) by měla tyto účinky:

	2022		2021	
	Zvýšení o 0,1 %	Snížení o 0,1 %	Zvýšení o 0,1 %	Snížení o 0,1 %
Závazky z definovaných požitků	1 312	(1 280)	2 414	(2 345)

Změna předpokládaného věku odchodu do důchodu o jeden rok by měla tyto účinky:

	2022		2021	
	Zvýšení o 1 rok	Snížení o 1 rok	Zvýšení o 1 rok	Snížení o 1 rok
Závazky z definovaných požitků	(727)	988	(1 155)	1 527

Citlivost Společného systému zdravotního pojištění

Změna předpokládaného trendu vývoje nákladů na zdravotní péči o deset bazických bodů by měla tyto účinky:

	2022		2021	
	Zvýšení o 0,1 %	Snížení o 0,1 %	Zvýšení o 0,1 %	Snížení o 0,1 %
Agregovaná suma nákladů na služební poměry běžného období a složek úrokových nákladů u čistých periodických nákladů na zdravotní péči čerpanou po ukončení pracovního poměru	10	(10)	13	(12)
Závazky z definovaných požitků	148	(144)	317	(307)

Změna předpokládané diskontní sazby o deset bazických bodů (0,1 %) by měla tyto účinky:

	2022		2021	
	Zvýšení o 0,1 %	Snížení o 0,1 %	Zvýšení o 0,1 %	Snížení o 0,1 %
Závazky z definovaných požitků	(118)	121	(265)	274

Změna předpokládaného trendu nárůstu platů o deset bazických bodů (0,1 %) by měla tyto účinky:

	2022		2021	
	Zvýšení o 0,1 %	Snížení o 0,1 %	Zvýšení o 0,1 %	Snížení o 0,1 %
Závazky z definovaných požitků	(23)	22	(42)	41

Změna předpokládaného věku odchodu do důchodu o jeden rok by měla tyto účinky:

	2022		2021	
	Zvýšení o 1 rok	Snížení o 1 rok	Zvýšení o 1 rok	Snížení o 1 rok
Závazky z definovaných požitků	(173)	184	(317)	334

2.10 REZERVY

v milionech
EUR

	Stav k 31. 12. 2021	Dodatečné rezervy	Nečerpané a zrušené částky	Čerpané částky	Převody mezi kategorie mi	Změna v odhadu	Stav k 31. 12. 2022
<i>Soudní spory:</i>							
<i>Zemědělství</i>	354	222	(83)	(216)	-	-	277
<i>Ostatní</i>	22	54	(3)	(2)	(0)	0	71
<i>Demontáž jaderných zařízení</i>	2 440	-	-	(38)	-	(657)	1 745
<i>Finanční rezervy</i>	1	-	-	-	-	0	1
<i>Ostatní</i>	530	494	(249)	(100)	0	2	677
Celkem	3 348	770	(336)	(356)	0	(654)	2 771
Dlouhodobé	2 950	242	(85)	(218)	(36)	(654)	2 199
Krátkodobé	398	527	(251)	(138)	36	(0)	571

Rezervy představují spolehlivě odhadnuté částky, jež plynou z minulých událostí a v budoucnu budou muset být pravděpodobně z rozpočtu EU uhrazeny.

Soudní spory

V této položce jsou odhadnuty částky, jež pravděpodobně budou muset být uhrazeny po konci roku, a to v souvislosti s několika probíhajícími soudními řízeními. Částky v položce Zemědělství souvisí se soudními spory vedenými členskými státy ohledně rozhodnutí o schválení souladu v případech EZZF a EZFRV.

Demontáž jaderných zařízení

V roce 2017 byl základ pro tvorbu této rezervy aktualizován na základě „strategie JRC o programu vyřazování jaderných zařízení z provozu a nakládání s odpady“ (D&WMP) aktualizované v roce 2017. Přezkum strategie spolu s přezkumem rozpočtu a personálních potřeb byl proveden s pomocí odborné skupiny pro program D&WM. Představuje nejlepší dostupný odhad rozpočtu a personálu potřebného k dokončení vyřazení jaderných zařízení v areálech JRC v Ispře, Geelu, Karlsruhe a Pettenu z provozu.

V souladu s účetními pravidly EU je rezerva indexována mírou inflace a poté diskontována na čistou současnou hodnotu (s použitím křivky swapu, jehož předmětem jsou úrokové platby v eurech). Tímto způsobem byla k 31. prosinci 2022 vypočtena rezerva v objemu 1 745 milionů EUR. Předpokládá se, že v roce 2023 bude z rezervy čerpáno 35 milionů EUR a v následujících letech 1 710 milionů EUR. Pokles oproti roku 2021 je výsledkem zejména prudkého zvýšení diskontních sazeb použitých na odhadované budoucí náklady.

Je třeba poznamenat, že vzhledem k značné nejistotě, která je dlouhodobým plánováním vyřazování jaderných zařízení z provozu spojena, by tento odhad mohl být v budoucnu výrazně vyšší. Nejistota pramení především z konečného stavu areálu, v němž dojde k vyřazení, jaderného materiálu, aspektů nakládání s odpadem a jeho ukládáním, nedefinovaných nebo neúplně definovaných vnitrostátních regulačních rámců, složitých a časově náročných licenčních řízení a budoucího vývoje relevantního trhu.

2.11 FINANČNÍ ZÁVAZKY

	Bod	v milionech EUR	
		31. 12. 2022	31. 12. 2021
Dlouhodobé			
Fin. závazky v naběhlé hodnotě	2.11.1	323 798	214 824
Finanční závazky v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty	2.4.2.2	9	5
Závazky z finančních záruk	2.11.2	177	146
		323 985	214 974
Krátkodobé			
Fin. závazky v naběhlé hodnotě	2.11.1	22 022	23 501
Finanční závazky v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty	2.4.2.2	15	-
Závazky z finančních záruk	2.11.2	6 279	7 648
		28 316	31 149
Celkem		352 301	246 123

2.11.1 Finanční závazky v naběhlé hodnotě

	Bod	v milionech EUR	
		31. 12. 2022	31. 12. 2021
Výpůjčky pro NGEU a finanční pomoc	2.11.1.1	344 303	236 720
Ostatní finanční závazky	2.11.1.2	1 517	1 605
Celkem		345 820	238 325
<i>Dlouhodobé</i>		323 798	214 824
<i>Krátkodobé</i>		22 022	23 501

2.11.1.1 Výpůjčky pro NGEU a finanční pomoc

	v milionech EUR						
	NGEU	SURE	EFSM	Podpora platební bilance	Makrofinanční pomoc	Euratom	Celkem
<i>Celkem k 31. 12. 2021</i>	91 000	90 567	47 138	201	7 464	351	236 720
<i>Nové výpůjčky – nominální</i>	150 267	8 718	2 200	-	7 535	-	168 720
<i>Splátky</i>	(53 381)	-	(2 700)	-	(10)	(23)	(56 114)
<i>Změny účetní hodnoty</i>	(4 758)	(155)	(51)	0	(60)	0	(5 023)
Celkem k 31. 12. 2022	183 129	99 130	46 587	201	14 929	327	344 303
<i>Dlouhodobé</i>	165 546	99 026	42 666	200	14 798	314	322 549
<i>Krátkodobé</i>	17 583	104	3 921	1	131	14	21 754

Výpůjčky se týkají převážně dlouhodobých dluhopisů, s výjimkou nástroje NGEU, kde se jedná o pokladniční poukázky EU s krátkou splatností ve výši 17 miliard EUR (2021: 20 miliard EUR). Kromě výpůjček v rámci nástroje NGEU, jak je uvedeno níže, fungují všechny výpůjčky na principu „back-to-back“, což znamená, že k nim existují odpovídající ekvivalentní úvěry (za stejných podmínek, se stejnými úrokovými sazbami, se stejnou splatností atd.) – viz bod **2.4.1.1**.

Výpůjčky v rámci nástroje NGEU financují úvěry Nástroje pro oživení a odolnost, nevratnou podporu Nástroje pro oživení a odolnost a další programy VFR. Existuje pololetní plán úvěrů, který vychází z předpokládaného odlivu prostředků na úvěry a nevratnou podporu. Komise uplatňuje diverzifikovanou strategii financování a využívá různé dlouhodobé a krátkodobé nástroje financování, což jí umožňuje nabízet přijímajícím členským státům dlouhodobé úvěry za atraktivních podmínek. Výpůjční náklady jsou pak podle jednotného přístupu přiděleny příjemcům úvěrů a do rozpočtu EU (v případě nevratné podpory).

V rámci diverzifikované strategie financování nástroje NGEU vydává Komise krátkodobé směnky (na dobu 3 nebo 6 měsíců), které mohou být splaceny v průběhu téhož nebo následujícího roku. Částka 53,4 miliardy EUR v řádku „splátky“ v rámci Nástroje pro oživení a odolnost se týká těchto krátkodobých výpůjček. Čisté dodatečné výpůjčky pro nástroj NGEU v roce 2022 činily 96,9 miliardy EUR.

Řádek „změny účetní hodnoty“ odpovídá změně naběhlých úroků a změnám prémie/slev (nové prémie/slevy a odpisy).

V případě nástroje NGEU se řádek „změny účetní hodnoty“ týká především slev z emisí dluhopisů v roce 2022. Pokud jsou kupónové sazby nižší než tržní sazby, dlužník obdrží méně, než je nominální hodnota výpůjčky. Rozdíl je ve výši slevy. Ta se postupně odepisuje jako finanční náklad a je součástí výpočtu efektivní úrokové míry výpůjčky.

Záruku za splacení výše uvedených výpůjček v konečném důsledku poskytuje rozpočet EU (viz bod 2.4.1.1), a tedy i každý členský stát.

Efektivní úrokové sazby výpůjček (vyjádřené intervalem úrokových sazeb)

	31. 12. 2022	31. 12. 2021
NGEU	(0,49) % – 3,41 %	(0,95) % – 0,74 %
SURE	(0,48) % – 2,78 %	(0,48) % – 0,77 %
EFSM	(0,03) % – 3,79 %	(0,03) % – 3,79 %
Podpora platební bilance	2,95 %	2,95 %
Makrofinanční pomoc	(0,14) % – 3,70 %	(0,14) % – 3,70 %
Euratom	(0,08) % – 1,53 %	(0,08) % – 1,58 %

2.11.1.2 Ostatní finanční závazky

	v milionech EUR	
	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Dlouhodobé		
Závazky z finančního leasingu	847	1 017
Splátky za budovy	296	291
Ostatní	106	133
	1 249	1 441
Krátkodobé		
Závazky z finančního leasingu	103	103
Splátky za budovy	48	54
Pokuty, jež mají být vráceny	–	–
Ostatní	117	6
	268	164
Celkem	1 517	1 605

Závazky z finančního leasingu

	Budoucí splátky			Závazky celkem
	< 1 rok	1–5 let	> 5 let	
Pozemky a budovy	97	393	447	938
Jiný hmotný majetek	6	7	–	13
Celkem k 31. 12. 2022	103	400	447	951
Úroková složka	39	124	74	237
Celkem budoucí minimální leasingové splátky k 31. 12. 2022	143	524	521	1 188
Celkem budoucí minimální leasingové splátky k 31. 12. 2021	145	619	631	1 395

Výše uvedené položky připadající na leasing a budovy bude nutno financovat z budoucích rozpočtů.

2.11.2 Závazky z finančních záruk

	31. 12. 2022		31. 12. 2021	
	Finanční záruky – pohledávky (Bod 2.6.2)	Finanční záruka závazky	Finanční záruky – pohledávky (Bod 2.6.2)	Finanční záruka závazky
<i>v milionech EUR</i>				
<i>Programy rozpočtových záruk EU</i>				
Záruka EFSI	2 039	2 178	2 917	3 618
Záruky EIB ELM	47	2 358	106	2 569
Záruka EFSD	3	180	2	139
Záruka InvestEU	46	332	–	–
Záruka NDICI EU	0	203	–	4
	2 134	5 252	3 024	6 330
<i>Programy finančních nástrojů EU</i>				
COSME	0	617	0	780
Horizont 2020	37	422	59	410
Záruční nástroj pro kulturní a kreativní odvětví	–	60	–	110
Ostatní	29	106	32	165
	66	1 204	90	1 464
Celkem	2 201	6 456	3 115	7 794
<i>Dlouhodobé</i>	<i>1 832</i>	<i>177</i>	<i>2 630</i>	<i>146</i>
<i>Krátkodobé</i>	<i>369</i>	<i>6 279</i>	<i>485</i>	<i>7 648</i>

EU uplatňuje vykazování smluv o finanční záruce v hrubé výši, kdy jsou příjmy ze záruky, které mají být teprve obdrženy, vykázány jako část k inkasu smlouvy o finanční záruce (vykázána v položce pohledávky ze směnných transakcí – viz bod **2.6.2**) a závazek ze smlouvy o finanční záruce je vykázán jako závazek EU za krytí budoucích nároků ze záruk.

Finančně nejvýznamnějšími programy finančních záruk zůstávají záruka EFSI a záruka ELM, jejichž závazky z finančních záruk činí 2 178 milionů EUR, resp. 2 358 milionů EUR. Zatímco u záruky EFSI má EU nárok na očekávanou odměnu ve výši 2 039 milionů EUR, která je vykázána jako pohledávka z finanční záruky a která z velké části pokrývá závazek, u záruky ELM činí očekávané příjmy 47 milionů EUR, což pokrývá pouze malou část záruky. Důvodem je vysoký podíl dotací EU na ELM. V roce 2022 byly podepsány nové záruční dohody v rámci programů InvestEU a NDICI, což vedlo k vykázání nových závazků z finančních záruk (viz také bod **4.1.1**).

Většina zbývajících záručních programů EU, zejména těch, které jsou určeny pro rizikovější financování malých a středních podniků nebo pro odvětví inovací, je nevýdělečná. Další informace o zárukách v rámci programu H2020 viz bod **2.4.2.1** a informace o programu COSME viz bod **4.1.2**.

2.12 ZÁVAZKY

v milionech
EUR

	Brutto	Úpravy	Netto k 31. 12. 2022	Brutto	Úpravy	Netto k 31. 12. 2021
Žádosti o proplacení nákladů a faktury obdržené od:						
<i>členských států</i>						
<i>EZFRV a další nástroje rozvoje venkova</i>	80	(0)	80	30	(0)	30
<i>EFRR a FS</i>	6 258	(1 614)	4 644	6 484	(1 878)	4 606
<i>ESF</i>	2 796	(368)	2 428	3 311	(596)	2 715
<i>Nástroj pro oživení a odolnost (NGEU)</i>	24 629		24 629	19 118		19 118
<i>Ostatní</i>	1 075	(170)	904	663	(58)	605
<i>soukromých a veřejných subjektů</i>	1 527	(467)	1 060	1 563	(320)	1 244
Obdržené žádosti o proplacení nákladů a faktury celkem	36 366	(2 620)	33 745	31 169	(2 851)	28 318
EZZF	15 795	Nezařazeno	15 795	15 650	Nezařazeno	15 650
Závazky z vlastních zdrojů	3 764	Nezařazeno	3 764	38	Nezařazeno	38
Ostatní závazky	1 679	Nezařazeno	1 679	2 030	Nezařazeno	2 030
Ostatní	357	Nezařazeno	357	335	Nezařazeno	335
Celkem	57 961	(2 620)	55 341	49 223	(2 851)	46 372

Závazky zahrnují obdržené faktury a žádosti o proplacení nákladů, které ke konci roku nebyly zaplacený. Jsou prvotně vykazovány v okamžiku přijetí faktury/žádosti ve výši požadované částky. Následně jsou závazky upraveny tak, aby odrážely pouze částky, jež byly na základě přezkumu nákladů schváleny, a částky, u nichž se předpokládá, že budou způsobilé. Částky, u nichž se předpokládá, že budou nezpůsobilé, jsou uvedeny ve sloupci „Úpravy“; přičemž největší částky se týkají strukturálních opatření.

Výrazný nárůst oproti konci předchozího roku je způsoben především Nástrojem pro oživení a odolnost (NGEU), který začal fungovat v roce 2021 a u něhož nesplacené závazky k 31. prosinci 2022 činily 24,6 miliardy EUR. Tyto částky představují žádosti o platbu obdržené ke konci roku, u nichž se ještě čekalo na posouzení milníků a cílů.

Nařízení o společných ustanoveních 2013/1303, které se vztahuje na strukturální fondy (EFRR a ESF), Fond soudržnosti a Evropský námořní a rybářský fond (ENRF), v případě programového období 2014–2020 předpokládá, že rozpočet EU bude chráněn systematickým zadržováním 10% z každé provedené průběžné platby. Poté, co skončí účetní období podle tohoto nařízení (1. července – 30. června), proběhne do února kompletní cyklus kontrol, do něhož patří řídicí kontroly prováděné řídicími orgány a audity prováděné auditními orgány. Komise posoudí dokumenty sloužící k získání jistoty a účetní závěrku, jež jí předloží příslušné orgány z členských států. Teprve poté, co je tento přezkum finalizován a co jsou účetní závěrky schváleny, je vyplacen/inkasován konečný zůstatek. Částka zadržovaná v souladu s tímto ustanovením dosahovala ke konci roku 2022 celkem 8,8 miliardy EUR. Část z toho (1,3 miliardy EUR) se na základě informací v účetních závěrkách členských států odhaduje na nezpůsobilou, a je proto zahrnuta do sloupce „Úpravy“.

Žádosti o předběžné financování

Kromě výše uvedených částek byly ke konci roku 2022 obdrženy žádosti o předběžné financování ve výši 3 miliardy EUR, které nebyly na konci roku dosud proplaceny. Podle účetních pravidel EU se o těchto částkách neúčtuje jako o závazcích.

Závazky z vlastních zdrojů

Závazky z vlastních zdrojů se týkají příspěvků členských států do rozpočtu EU, které mají být uhrazeny na konci roku. Opravné rozpočty se plní podle čl. 10a odst. 3 nařízení č. 609/2014. Vysoký zůstatek k 31. prosinci 2022 byl způsoben přijetím opravného rozpočtu č. 5/2022 dne 23. listopadu 2022. V souladu s tímto právním ustanovením byly výsledné částky vráceny členským státům první pracovní den v lednu 2023.

2.13 VÝDAJE A VÝNOSY PŘÍŠTÍCH OBDOBÍ

	<i>v milionech EUR</i>	
	31. 12. 2022	31. 12. 2021
<i>Výdaje příštích období</i>	85 870	77 819
<i>Výnosy příštích období</i>	127	126
<i>Ostatní</i>	167	123
Celkem	86 164	78 068

Výdaje příštích období se člení následovně:

	<i>v milionech EUR</i>	
	31. 12. 2022	31. 12. 2021
<i>Nástroj pro oživení a odolnost (NGEU)</i>	17 188	8 263
<i>EZZF</i>	25 316	25 241
<i>EZFRV a další nástroje pro rozvoj venkova</i>	19 625	19 245
<i>EFRR a Fond soudržnosti</i>	8 741	10 710
<i>ESF</i>	3 366	3 499
<i>Ostatní</i>	11 633	10 859
Celkem	85 870	77 819

Výdaje příštích období jsou zaúčtované náklady, k nimž Unie teprve obdrží žádosti o proplacení. V případě politiky soudržnosti souvisí pokles především se skutečností, že období 2014–2020 je ve své závěrečné fázi. Kromě toho je čerpání prostředků v rámci stávajícího programového období poměrně pomalé, a proto nedošlo k vykázání výdajů příštích období na období 2021–2027. Na druhou stranu dochází k nárůstu výdajů příštích období u Nástroje pro oživení a odolnost, neboť členské státy postupují v provádění reforem a investic a plní milníky.

ČISTÁ AKTIVA

2.14 REZERVNÍ FONDY

Bod	v milionech EUR	
	31. 12. 2022	31. 12. 2021
<i>Ostatní rezervní fondy</i>	1 312	1 325
Celkem	1 312	1 325

Tato položka připadá zejména na rezervní fond na ESUO v likvidaci (865 milionů EUR), pokud jde o majetek Výzkumného fondu pro uhlí a ocel, který byl vytvořen v souvislosti s ukončením činnosti ESUO v likvidaci, a také na rezervní fond Úřadu Evropské unie pro duševní vlastnictví (293 milionů EUR).

2.15 ČÁSTKY K VYŽÁDÁNÍ OD ČLENSKÝCH STÁTŮ

v milionech EUR	
Částky k vyžádání od členských států k 31. 12. 2021	83 624
<i>Výsledek plnění rozpočtu za rok 2021 připsaný členskými státy</i>	3 227
<i>Přecenění závazků z titulu zaměstnaneckých požitků</i>	(46 048)
<i>Ostatní</i>	(115)
<i>Výsledek hospodaření za běžný rok</i>	91 949
Částky k vyžádání od členských států k 31. 12. 2022 celkem	132 637

Tato částka představuje část nákladů vzniklých EU do 31. prosince, kterou je třeba uhradit z budoucích rozpočtů. Podle pravidel akruálního účetnictví se řada nákladů zachycuje v roce n, přestože k jejich faktické úhradě může dojít až v roce n+1 (nebo později) z rozpočtu na rok n+1 (nebo na pozdější období). Vykázání těchto závazků v účetní závěrce a skutečnost, že odpovídající částky jsou financovány z budoucích rozpočtů, vede k tomu, že ke konci roku pasiva vysoce převyšují aktiva. Nejvýznamnější částky, které je třeba vysvětlit, se týkají výpůjček v souvislosti s nevratnou podporou přijatou v rámci NGEU, činnosti EZZF a závazků z titulu zaměstnaneckých požitků.

Dále je třeba poznamenat, že výše uvedené nemá dopad na výsledek rozpočtového hospodaření. Rozpočtové příjmy by totiž měly být vždy nejméně rovny rozpočtovým výdajům, s tím, že případný přebytek příjmů se vrací členským státům.

Přecenění závazků z titulu zaměstnaneckých požitků souvisí s pojistněmatematickými zisky a ztrátami v důsledku pojistněmatematického přecenění těchto závazků.

Výrazné zvýšení částek, které mají být vyžádány od členských států v posledních dvou letech, je způsobeno především výpůjčkami v souvislosti s nevratnou podporou přijatou v rámci NGEU v tomto období.

3. PŘÍLOHA K VÝKAZU O FINANČNÍ VÝKONNOSTI

PŘÍJMY

VÝNOSY Z NESMĚNNÝCH TRANSAKČÍ: VLASTNÍ ZDROJE

3.1 ZDROJE Z HND

Základní složkou provozních výnosů EU jsou výnosy z vlastních zdrojů. Příjmy z HND (hrubého národního důchodu) činí 103 880 milionů EUR na rok 2022 (2021: 115 955 milionů EUR) a jsou nejvýznamnější ze čtyř kategorií vlastních zdrojů. Na HND každého členského státu je uplatňována stejná procentní sazba. Příjmy z HND se používají k vyrovnání rozdílu mezi příjmy a výdaji rozpočtu, tedy k financování té části rozpočtu, která není pokryta příjmy ze žádných jiných zdrojů. Pokles příjmů z HND v roce 2022 oproti roku 2021 lze vysvětlit více faktory: zapsáním vyššího přebytku do rozpočtu o 1,5 miliardy EUR, zvýšením prognózy cel o 6,4 miliardy EUR, vyšším příspěvkem z DPH o 1,8 miliardy EUR a vyšším příspěvkem Spojeného království v souvislosti s dohodou o vystoupení (3,9 miliardy EUR).

3.2 TRADIČNÍ VLASTNÍ ZDROJE

Tradiční vlastní zdroje se týkají zejména cel, kde si členské státy ponechávají jako kompenzaci za náklady na výběr 25 % částek, takže výše uvedené částky jsou uvedeny v čisté výši již po odečtení této srážky. Výběr cel se v důsledku hospodářského oživení výrazně zvýšil.

3.3 ZDROJE Z DPH

Vlastní zdroj z DPH se vypočítává na základě DPH členských států, které jsou pro tento účel harmonizovány podle pravidel EU. Na celkovou částku příjmů z DPH vybraných v každém členském státě ze všech zdanitelných plnění vydělenou váženou průměrnou sazbou DPH se použije jednotná sazba ve výši 0,30 %. Základ DPH je v případě každého členského státu omezen maximálně na 50 % jeho HND.

3.4 VLASTNÍ ZDROJE Z PLASTOVÝCH OBALOVÝCH ODPADŮ

Na hmotnost plastových obalových odpadů vyprodukovaných v každém členském státě, které nejsou recyklovány, se uplatňuje jednotná sazba ve výši 0,80 EUR za kilogram. Množství nerecyklovaného plastového obalového odpadu v daném roce se vypočítá jako rozdíl mezi množstvím vyprodukovaného plastového obalového odpadu a množstvím recyklovaného plastového obalového odpadu v daném roce v určitém členském státě. Nárok na určité roční paušální snížení příspěvků na vlastní zdroj z plastových obalových odpadů mají Bulharsko, Česko, Estonsko, Řecko, Španělsko, Chorvatsko, Itálie, Kypr, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Malta, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko a Slovensko. Tento relativně nový vlastní zdroj byl zaveden v roce 2021, kdy vstoupilo v platnost nové rozhodnutí o vlastních zdrojích 2020/2053.

VÝNOSY Z NESMĚNNÝCH TRANSAKČÍ: PŘEVODY

3.5 POKUTY

Výnosy ve výši 915 milionů EUR (2021: 1 990 milionů EUR) plynou zejména z pokut, které Komise uložila členským státům za porušení právních předpisů EU (640 mil. EUR), a z pokut uložených společností za porušení pravidel hospodářské soutěže EU (272 mil. EUR).

3.6 INKASO NÁKLADŮ

	<i>v milionech EUR</i>	
	2022	2021
<i>Sdílené řízení</i>	1 110	1 682
<i>Přímé řízení</i>	90	61
<i>Nepřímé řízení</i>	19	51
Celkem	1 219	1 794

V této položce jsou zaznamenány především inkasní příkazy vystavené Komisí, které jsou hrazeny v hotovosti nebo započítány vůči následným platbám zachyceným v účetnictví Komise (tj. odečteny od těchto následných plateb). Inkasní příkazy se vystavují za účelem zpětného získání výdajů, které již byly uhrazeny z rozpočtu EU. Inkaso je prováděno na základě kontrol, auditů nebo analýz způsobilosti, a chrání tak rozpočet EU před vynakládáním výdajů v rozporu s právními předpisy.

Do uvedené položky jsou zahrnuty i inkasní příkazy, které vystavily členské státy vůči příjemcům prostředků z EZZF. Zachyceny jsou v ní i změny odhadovaných příjmů příštích období, k nimž dochází mezi koncem předchozího a koncem stávajícího roku.

Částky ve výše uvedené tabulce představují výnosy získané vydáním inkasních příkazů. Tyto údaje tedy nemohou v plném rozsahu vyjádřit a ani nevyjadřují opatření přijatá za účelem ochrany rozpočtu EU. Zejména v oblasti politiky soudržnosti platí zvláštní mechanismy, jimiž jsou nezpůsobilé výdaje opravovány a jež většinou nevyžadují vystavování inkasních příkazů. Rozpočet EU je rovněž chráněn prostřednictvím odnětí výdajů a zpětného získávání prostředků z předběžného financování.

Největší část připadá na částky získané zpět v rámci sdíleného řízení:

Zemědělství: EZZF a rozvoj venkova

V rámci EZZF a EZFRV jsou v této položce mezi výnosy běžného období zaúčtovány finanční opravy běžného období a částky k vrácení, které členské státy vykázaly a v průběhu roku inkasovaly zpět, jakož i čistý nárůst nesplacených částek k inkasu vykázaných členskými státy ve spojitosti s podvody a nesrovnalostmi, jež mají být uhrazeny ke konci roku.

Politika soudržnosti

Největší položky týkající se politiky soudržnosti jsou částky, které by Komise měla inkasovat od členských států. Inkaso bude provedeno po kontrole a schválení účetních závěrek předložených členskými státy na začátku roku 2023. Částky, které mají být získány zpět, představují v podstatě rozdíl mezi částkami původně vykázanými jako způsobilé během účetního období a částkami potvrzenými jako způsobilé v roční účetní závěrce členských států. Nízká částka znamená, že kontroly zavedené na úrovni členských států umožnily odhalit nezpůsobilé částky již v rané fázi procesu.

3.7 DOHODA O VYSTOUPENÍ SPOJENÉHO KRÁLOVSTVÍ

Jedná se o čisté částky, které Spojené království dluží v rámci dohody o vystoupení podepsané po odchodu Spojeného království z Unie v roce 2020 (viz bod **2.6.1.2**) a které se každoročně upravují v souladu s požadavky dohody o vystoupení. V roce 2022 jsou příjmy nulové a místo toho jsou vykázány výdaje – to vyplývá především z velkého snížení nesplacené pohledávky za Spojeným královstvím týkající se důchodů a dalších zaměstnaneckých požitků (článek 142) a rovněž z dodatečných částek splatných Spojenému království v souvislosti s vlastními zdroji (článek 136).

3.8 OSTATNÍ VÝNOSY Z NESMĚNNÝCH TRANSAKČÍ

	<i>v milionech EUR</i>	
	2022	2021
<i>Příspěvky členských států do inovačního fondu</i>	3 192	2 187
<i>Daně a příspěvky zaměstnanců</i>	1 439	1 367
<i>Příspěvky třetích zemí</i>	1 307	1 056
<i>Příspěvky členských států do nástroje ESI a na vnější pomoc</i>	204	199
<i>Převod majetku</i>	321	356
<i>Rozpočtové úpravy</i>	3 246	1 245
<i>Úpravy rezerv</i>	991	65
<i>Ostatní</i>	695	261
Celkem	11 395	6 737

Příspěvky členských států do inovačního fondu jsou příjmy související s prodejem emisních povolenek, které mají být použity na podporu inovací v oblasti nízkouhlíkových technologií.

Výnosy z daní a příspěvků zaměstnanců pocházejí primárně ze srážek z platů zaměstnanců. Podstatné částky představují v této kategorii příspěvky na důchodové pojištění a daň z příjmů.

Jako příspěvky třetích zemí jsou vykázány zejména příspěvky zemí ESVO (646 milionů EUR), jakož i finanční příspěvky třetích států do programů Horizont Evropa (427 milionů EUR) a ERASMUS+ (145 milionů EUR).

Příspěvky členských států se týkají především 165 milionů EUR na financování nástroje pro uprchlíky v Turecku.

Rozpočtové úpravy představují především přebytek rozpočtu z předchozího roku, který činil 3 227 milionů EUR (2021: 1 769 milionů EUR).

Nárůst výnosů souvisejících s rezervami je způsoben zejména snížením rezervy na demontáž jaderných zařízení (viz bod **2.10**).

Ostatní výnosy z nesměnných transakcí zahrnují příspěvky hostitelského státu zařízení ITER a členské příspěvky na společný evropský podnik pro ITER a rozvoj energie z jaderné syntézy Fusion for Energy (155,5 milionu EUR) a opravnou položku z odpisu vymahatelných pohledávek TVZ (189 milionů EUR).

VÝNOSY ZE SMĚNNÝCH TRANSAKČÍ

3.9 VÝNOSY Z FINANČNÍCH ČINNOSTÍ

v milionech

	2022	2021
Úrok:		
<i>Platby v prodlení</i>	(927)	1 529
<i>Úvěry</i>	1 238	1 160
<i>Výpůjčky</i>	325	220
<i>Ostatní</i>	127	10
<i>Výnosy z pohledávek ze smlouvy o finanční záruce</i>	1 282	987
<i>Zisky z finančních aktiv nebo závazků v RH do zisku nebo ztráty:</i>		
<i>Nederiváty</i>	128	324
<i>Deriváty</i>	294	815
<i>Dividendy</i>	114	30
<i>Ostatní</i>	20	16
Celkem	2 602	5 092

Výnosový úrok z plateb v prodlení pochází zejména ze splatných a včas neuhrazených pokut a příspěvků z vlastních zdrojů. Záporná částka je vysvětlena výrazným snížením naběhlých příjmů z úroků z prodlení v případě podhodnocení uvedeného v bodě **2.6.1.1**, a to z 1,4 miliardy EUR vykázaných v roce 2021 na 0,4 miliardy EUR v roce 2022. Toto snížení o 1 miliardu EUR je důsledkem rozsudku Soudního dvora vydaného v březnu 2022, a je tedy vykázáno v rozpočtovém roce 2022.

Úroky z úvěrů se týkají především EFSM (0,8 mld. EUR), kde jsou nesplacené částky úročeny především vysokou efektivní úrokovou sazbou. Další 0,2 miliardy EUR se týká úvěrů v rámci Nástroje pro oživení a odolnost, u nichž nové výplaty v roce 2022 měly vyšší efektivní úrokové sazby než v loňském roce. Úroky z úvěrů z nástroje SURE jsou v porovnání s výší nesplacených úvěrů nízké (0,2 mld. EUR). Je tomu tak proto, že značná část minulých transakcí měla nižší nebo záporné úrokové sazby. Viz také bod **2.4.1**.

Úrokové výnosy z výpůjček připadají především na nástroje NGEU a SURE a jsou způsobeny zápornými efektivními úrokovými sazbami u některých minulých transakcí.

Výnosy ze smluv o finanční záruce se týkají především umořování závazků z finančních záruk. Lze je interpretovat jako zproštění EU závazků ze záruk za období, kdy byla EU připravena odškodnit držitele záruk za úvěrové ztráty. Vykázání výnosů z finančních záruk tedy odráží plynutí času a zaručený objem. Odepisování se vztahuje na oba typy záruk, jak na ty, za které je poskytováno protiplnění, tak na ty, za které si EU neúčtuje žádnou nebo jen nominální odměnu (viz bod **2.11.2**). Z úročených záruk je nejvýznamnější záruka EFSI poskytnutá EIB za dluhové portfolio v rámci specializovaného nástroje pro infrastrukturu a inovace (IIW) v kombinaci s dluhovými portfolii programu InvestEU od roku 2022 (viz bod **4.1.1**). V roce 2022 činily výnosy ze záruky EFSI v souvislosti s těmito kombinovanými dluhovými portfolii 313 milionů EUR.

Výnosy související se smlouvami o finančních zárukách ve výši 1 282 milionů EUR jsou kompenzovány ztrátami ze snížení hodnoty závazků z finančních záruk ve výši 362 milionů EUR, které se týkají čerpání záruk po odečtení částek získaných zpět ve výši 360 milionů EUR a nerealizovaných ztrát ze snížení hodnoty ve výši 1 milion EUR (viz body **3.15** a **6.5**). Kromě toho EK dotovala programy finančních záruk (514 milionů EUR) tím, že si neúčtovala žádné záruční prémie nebo je účtovala za nižší než tržní sazby (bod **3.15**). Čistým výsledkem vyplývajícím z programů finančních záruk je celkový přebytek ve výši 406 milionů EUR.

3.10 OSTATNÍ VÝNOSY ZE SMĚNNÝCH TRANSAKČÍ

	<i>v milionech EUR</i>	
	2022	2021
<i>Výnosy z poplatků za poskytnuté služby (agentury)</i>	694	689
<i>Kurzové zisky</i>	330	299
<i>Prodej zboží</i>	121	53
<i>Podíl na čistém výsledku EIF</i>	24	169
<i>Výnosy z dlouhodobého majetku</i>	26	2
<i>Ostatní</i>	475	285
Celkem	1 669	1 497

Výnosy z poplatků za poskytnuté služby zahrnují zejména poplatky za registraci účtované Evropskou agenturou pro léčivé přípravky a poplatky za ochranné známky vybrané Úřadem Evropské unie pro duševní vlastnictví.

NÁKLADY

3.11 SDÍLENÉ ŘÍZENÍ

	<i>v milionech EUR</i>	
Vynaložené členskými státy	2022	2021
<i>Evropský zemědělský záruční fond</i>	41 031	40 829
<i>Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a další nástroje pro rozvoj venkova</i>	16 073	15 451
<i>Evropský fond pro regionální rozvoj a Fond soudržnosti</i>	43 083	46 932
<i>Evropský sociální fond</i>	14 649	16 727
<i>Ostatní</i>	3 482	4 835
Celkem	118 318	124 774

Přechod z předchozího víceletého finančního rámce na období 2014–2020 na stávající víceletý finanční rámec na období 2021–2027 vysvětluje pokles výdajů v oblasti soudržnosti (EFRR, Fond soudržnosti, ESF): náklady vykázané za předchozí období se snižují, zatímco náklady týkající se současného období jsou zejména v důsledku pomalého zahájení jeho provádění nízké.

Další výdaje zahrnují zejména Evropský námořní a rybářský fond (0,8 miliardy EUR), Fond solidarity Evropské unie (0,9 miliardy EUR), rezervu na vyrovnání se s důsledky brexitu (0,4 miliardy EUR), azyl a migraci (0,6 miliardy EUR), vnitřní bezpečnost (0,4 miliardy EUR) a Fond evropské pomoci nejchudším osobám (0,4 miliardy EUR).

3.12 PŘÍMÉ ŘÍZENÍ

	<i>v milionech EUR</i>	
	2022	2021
<i>Prováděné Komisí</i>	78 497	48 265
<i>z toho Nástrojem pro oživení a odolnost (NGEU)</i>	69 461	42 940
<i>Prováděné výkonnými agenturami EU</i>	14 962	14 232
<i>Prováděné svěřenskými fondy</i>	568	503
Celkem	94 027	63 000

Nárůst nákladů přímého řízení prováděného Komisí souvisí zejména s prováděním Nástroje pro oživení a odolnost, politiky v oblasti výzkumu a vnější činnosti. Hlavní výdaje se týkají Nástroje pro oživení a odolnost (69,5 miliardy EUR), které se oproti předchozímu roku výrazně zvýšily, protože členské státy využívají poskytnuté prostředky a dosahují milníků. Zbývající částky v rámci přímého řízení povětšinou připadají na provádění politiky v oblasti výzkumu (7,4 miliardy EUR) a vnějších činností, které zahrnují Nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci a jeho předchůdce (3,7 miliardy EUR), jakož i operace humanitární pomoci (1 miliarda EUR).

Dalších 3,1 miliardy EUR se týká Nástroje pro propojení Evropy, společného infrastrukturního fondu pro zavádění inteligentních sítí v oblasti dopravy, energetiky a telekomunikací.

3.13 NEPŘÍMÉ ŘÍZENÍ

	<i>v milionech EUR</i>	
	2022	2021
<i>Prováděné jinými agenturami a institucemi EU</i>	3 615	3 154
<i>Prováděné třetími zeměmi</i>	630	890
<i>Prováděné mezinárodními organizacemi</i>	4 650	3 622
<i>Vynakládané jinými subjekty</i>	4 738	3 225
Celkem	13 634	10 891

Z nákladů na nepřímé řízení se částka 6 miliard EUR týká vnější činnosti (zejména předvstupní pomoci, humanitární pomoci, mezinárodní spolupráce a politiky sousedství). Dalších 3,5 miliardy EUR bylo vynaloženo na zlepšování konkurenceschopnosti Evropy (v oblastech jako výzkum, vesmírné programy a vzdělávání).

3.14 NÁKLADY NA ZAMĚSTNANCE A DŮCHODY

	<i>v milionech EUR</i>	
	2022	2021
Náklady na zaměstnance	7 957	7 377
Náklady na důchody	6 251	5 040
Celkem	14 209	12 417

Náklady na důchody představují změny v důsledku pojistněmatematického přecenění závazků z titulu zaměstnaneckých požitků jiných než těch, které jsou vykázány v čistých aktivech. Nepředstavují proto skutečné platby důchodů za dané období, které jsou výrazně nižší, a to 2,2 miliardy EUR.

3.15 FINANČNÍ NÁKLADY

	<i>v milionech EUR</i>	
	2022	2021
<i>Nákladový úrok:</i>		
Výpůjčky	1 912	1 209
Úvěry	161	146
Finanční leasing	50	56
Ostatní	31	103
Smlouvy o finanční záruce – dotované protiplnění	514	233
<i>Čisté ztráty ze znehodnocení:</i>		
Smlouvy o finanční záruce	362	947
Úvěry a pohledávky	2 108	1 244
<i>Ztráta z finančních aktiv nebo závazků v RH do zisku nebo ztráty:</i>		
Nederiváty	2 344	210
Deriváty	126	40
Ostatní	29	13
Celkem	7 637	4 201

Nákladové úroky z přijatých výpůjček pocházejí zejména z EFSM (0,8 mld. EUR), nástroje NGEU (0,9 mld. EUR) a nástroje SURE (0,2 mld. EUR). Úroky z výpůjček z nástroje SURE jsou výrazně nižší než u ostatních programů, protože značná část z nich má nižší nebo záporné úrokové sazby. Záporné efektivní úrokové sazby u některých minulých transakcí SURE rovněž vysvětlují úrokové náklady na úvěry (tzv. „back-to-back“ úvěry se zápornými úrokovými sazbami).

Podrobnější informace o nákladech souvisejících s finančními zárukami jsou uvedeny v bodě 3.9.

Čisté ztráty ze znehodnocení úvěrů a pohledávek se týkají především dodatečného znehodnocení úvěrů poskytnutých Ukrajině v rámci úvěrů makrofinanční pomoci a úvěrů Euratomu ve výši 2,1 miliardy EUR zaúčtovaného v roce 2022 (viz body 2.4.1.1 a 6.5).

Hlavní ztráta z nederivátových finančních aktiv nebo závazků v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty pochází z dluhových cenných papírů společného rezervního fondu (1,1 mld. EUR) a Inovačního fondu (0,5 mld. EUR). V roce 2022 došlo k poklesu tržních cen dluhopisů v důsledku zvýšení úrokových sazeb. To mělo negativní dopad na reálnou hodnotu dluhopisů držených v portfoliích EU, což vedlo k vykázání převážně nerealizované ztráty z reálné hodnoty.

3.16 OSTATNÍ NÁKLADY

	<i>v milionech EUR</i>	
	2022	2021
<i>Správní náklady a náklady na IT</i>	2 321	2 105
<i>Úpravy rezerv</i>	769	583
<i>Náklady na dlouhodobý majetek</i>	1 518	1 205
<i>Náklady na správu pozemků a budov</i>	686	591
<i>Kurzové ztráty</i>	427	171
<i>Náklady na operativní leasing</i>	411	447
<i>Snížení pokut rozhodnutím soudu</i>	1 378	15
<i>Ostatní</i>	832	645
Celkem	8 342	5 762

Částka uvedená v řádku „Snížení pokut rozhodnutím soudu“ výše zahrnuje 997 milionů EUR v souvislosti se zrušením pokuty uložené v lednu 2018 společnosti Qualcomm za zneužití dominantního postavení na trhu. Tribunál EU v červnu 2022 pokutu zrušil a Komise se proti rozsudku Soudního dvora neodvolala, což vedlo k odpisu pohledávky z pokuty v roční účetní závěrce za rok 2022.

Souhrnná částka výdajů na výzkum a vývoj vykázaných jako náklad v roce 2022 činí:

	<i>v milionech EUR</i>	
	2022	2021
<i>Náklady na výzkum</i>	430	401
<i>Neaktivované náklady na vývoj</i>	133	122
Celkem	563	523

3.17 SEGMENTOVÝ VÝKAZ ČLENĚNÝ PODLE OKRUHŮ VFR

v milionech
EUR

	Jednotný trh, inovace a digitální agenda	Soudržnost a hodnoty	Přírodní zdroje a životní prostředí	Migrace a správa hranic	Odolnost, bezpečnost a obrana	Sousedství a svět	Evropská veřejná správa	Nepřičteno k žádnému okruhu VFR*	Celkem
Zdroje z HND	-	-	-	-	-	-	-	103 880	103 880
Tradiční vlastní zdroje	-	-	-	-	-	-	-	23 495	23 495
DPH	-	-	-	-	-	-	-	19 666	19 666
Nové vlastní zdroje	-	-	-	-	-	-	-	6 337	6 337
Pokuty	-	-	-	-	-	-	-	915	915
Inkaso nákladů	62	620	468	4	0	63	0	2	1 219
Dohoda o vystoupení Spojeného království	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostatní	1 173	140	345	0	657	206	1 896	6 977	11 395
Výnosy z nesměnných operací	1 236	761	813	4	657	269	1 896	161 271	166 908
Výnosy z finančních činností	1 471	18	1	-	0	362	6	743	2 602
Ostatní	111	(25)	(12)	(0)	(3)	67	480	1 052	1 669
Výnosy ze směnných transakcí	1 582	(7)	(11)	(0)	(3)	429	486	1 795	4 271
Výnosy celkem	2 817	754	802	4	654	699	2 382	163 067	171 179
Náklady vynakládané členskými státy:									
EZZF	-	-	(41 031)	-	-	-	-	-	(41 031)
EZFRV a další nástroje rozvoje venkova	-	-	(16 073)	-	-	-	-	-	(16 073)
EFRR a FS	-	(43 083)	-	-	-	-	-	-	(43 083)
ESF	-	(14 649)	-	-	-	-	-	-	(14 649)
Ostatní	-	(764)	(755)	(862)	(72)	(132)	-	(898)	(3 482)
Vynakládané Komisí, výkonnými agenturami a světenskými fondy	(12 765)	(73 573)	(906)	(459)	(303)	(5 802)	(12)	(208)	(94 027)
Vynaložené jinými agenturami a institucemi EU	(2 848)	(494)	(90)	(1 018)	(210)	(25)	(111)	1 180	(3 615)
Vynakládané třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi	(418)	(114)	(5)	(241)	(163)	(4 334)	(1)	(5)	(5 281)
Vynakládané jinými subjekty	(225)	(2 799)	(1)	(6)	(57)	(1 653)	(0)	2	(4 738)
Náklady na zaměstnance a důchody	(493)	(15)	(2)	(0)	(3)	(157)	(12 006)	(1 531)	(14 209)
Finanční náklady	(882)	(11)	(6)	(0)	(0)	(574)	(210)	(5 953)	(7 637)
Dohoda o vystoupení Spojeného království	-	-	-	-	-	-	-	(6 961)	(6 961)
Ostatní náklady	(2 195)	(168)	(305)	(19)	(8)	(281)	(3 421)	(1 946)	(8 342)
Náklady celkem	(19 825)	(135 670)	(59 174)	(2 604)	(816)	(12 957)	(15 761)	(16 321)	(263 128)
Výsledek hospodaření za	(17 008)	(134 916)	(58 372)	(2 600)	(163)	(12 258)	(13 379)	146 746	(91 949)

* Položka „Nepřičteno k žádnému okruhu VFR“ zahrnuje výsledek plnění rozpočtu a položky vyloučené z konsolidace u konsolidovaných účetních jednotek, mimorozpočtové operace a finančně nevýznamné nepřičtené programy.

Zobrazení výnosů a nákladů v členění podle okruhů VFR je založeno na odhadu, jelikož ne všechny závazky jsou spojeny s konkrétním okruhem VFR.

4. PODMÍNĚNÉ ZÁVAZKY A PODMÍNĚNÁ AKTIVA

Podmíněnými závazky se rozumí možné budoucí platební závazky EU, jež mohou vyplynout z minulých událostí či vydaných právně závazných příslibů, jež však budou záviset na budoucích událostech, nad nimiž nemá EU úplnou kontrolu. Týkají se především poskytnutých záruk a právních rizik. **Veškeré podmíněné závazky, s výjimkou závazků z pokut, záruk a finančních nástrojů do úrovně, na které jsou kryty fondy (viz bod 2.4.2.1), by v případě splatnosti byly v budoucích letech financovány z rozpočtu EU (a tedy členskými státy).**

Informace o rozpočtových zárukách EU poskytnutých na krytí výpůjček v rámci NGEU a finanční pomoci jsou uvedeny v bodě 2.4.1.1 a v bodě 2.11.1.1. Tyto informace byly již dříve zveřejněny v tomto oddíle, ale vzhledem k tomu, že případné uplatnění těchto záruk by záviselo na nesplácení poskytnutých úvěrů, které jsou podrobněji rozepsány v bodě 2.4.1.1, považuje se za vhodnější uvést tyto informace tam.

4.1 Záruky poskytnuté z rozpočtu EU

4.1.1 Záruky poskytnuté v rámci programů rozpočtových záruk EU (v nominální hodnotě)

v milionech

	31. 12. 2022			Dotovaná aktiva*
	Poskytnuté záruky			
	Strop	Schváleno	Vyplaceno	
Záruky EIB ELM	30 599	30 599	20 909	2 710
Záruka EFSI	25 793	24 615	21 084	8 571
Záruka EFSD	1 176	522	446	728
Záruka InvestEU	21 280	2 108	324	1 722
Záruka pro vnější činnost NDICI	27 020	4 515	156	1 067
Celkem	105 869	62 359	42 919	14 798

* Aktiva ve výši 2,7 miliardy EUR, na která byly vytvořeny rezervy v rámci záruk EIB a ELM, pokrývají také výpůjčky v rámci starší makrofinanční pomoci a Euratomu (viz bod 4.1.2).

	31. 12. 2021			Dotovaná aktiva*
	Poskytnuté záruky			
	Strop	Schváleno	Vyplaceno	
Záruky EIB ELM	33 026	33 026	20 835	2 700
Záruka EFSI	25 826	24 730	20 358	8 602
Záruka EFSD	1 391	611	535	796
Záruka pro vnější činnost NDICI	200	200	200	–
Celkem	60 442	58 566	41 928	12 098

* Aktiva ve výši 2,7 miliardy EUR, na která byly vytvořeny rezervy v rámci záruk EIB a ELM, pokrývají také výpůjčky v rámci starší makrofinanční pomoci a Euratomu (viz bod 4.1.2).

Výše uvedené tabulky uvádí rozsah expozice, jíž je rozpočet EU vystaven z důvodu možných budoucích plateb z titulu záruk, jež byly poskytnuty ve prospěch skupiny EIB nebo jiných finančních institucí. V kolonce Vyplaceno jsou uvedeny částky, které již byly poskytnuty konečným příjemcům. V kolonce Schváleno je vykázán součet těchto vyplacených prostředků spolu s objemem dohod s příjemci či finančními zprostředkovateli, které již byly podepsány, na základě nichž však ke konci roku ještě nic vyplaceno nebylo (19 440 milionů EUR). V kolonce Strop jsou uvedeny celkové záruky, k nimž se rozpočet EU, a tedy členské státy EU, zavázaly, neboť do maximální expozice, které je EU k 31. prosinci 2022 vystavena, je nutno započítat i operace povolené ke schválení, ale dosud neschválené (43 510 milionů EUR).

Programy rozpočtových záruk jsou zajištěny rezervami, které jsou postupně vytvářeny z rozpočtu a uloženy ve společném rezervním fondu jako likvidní rezerva ke krytí záruk čerpaných v budoucnu (viz bod 2.4.2.1). K 31. prosinci 2022 činily vytvořené rezervy 14 798 milionů EUR (2021: 12 098 milionů EUR). Opatření zavedená s cílem zajistit, aby tvorba rezerv byla dostatečná k pokrytí záruk čerpaných ve střednědobém horizontu, jsou uvedena v bodě 6.2. Jakékoli ztráty vzniklé v rámci programů rozpočtových záruk nad rámec vytvořených rezerv by musely být v každém případě pokryty z budoucích rozpočtů.

Záruky EIB ELM

Z rozpočtu EU jsou poskytnuty záruky za úvěry, jež schválí a poskytne EIB z vlastních zdrojů třetím zemím. K 31. prosinci 2022 činila výše nesplacených úvěrů krytých zárukou EU celkem 20 909 milionů EUR. Z rozpočtu EU jsou poskytnuty záruky v objemu:

- 20 482 milionů EUR prostřednictvím Záručního fondu pro vnější vztahy, podfondu společného rezervního fondu, a
- 427 milionů EUR za úvěry poskytnuté členskými státy před přistoupením.

Součástí záruk poskytnutých k 31. prosinci 2022 jsou schválené úvěry ve výši 2,1 miliardy EUR, které však ještě nebyly vyplaceny a jejichž budoucí vyplacení je podmíněno schválením ze strany EU.

V případě dohod podepsaných po roce 2007 (mandátů na období 2007–2013 a 2014–2021) je záruka EU za mandát EIB k poskytování úvěrů třetím zemím omezena na 65 % nesplacených zůstatků. V případě dohod z doby před rokem 2007 je záruka EU omezena na určitý procentní podíl ze stropů schválených úvěrových linek, tedy ve většině případů na 65 %, ale též na 70 %, 75 % či 100 %. Dokud není tohoto stropu dosaženo, kryje záruka EU celou částku v rámci stropu.

Rozhodnutím (EU) 2018/412 byl v rámci iniciativy EIB na posílení ekonomické odolnosti zřízen mandát k poskytování úvěrů soukromému sektoru na projekty zaměřené na dlouhodobou ekonomickou odolnost uprchlíků, migrantů, hostitelských a tranzitních společenství. Za riziko nesené v souvislosti se zárukami poskytnutými na finanční operace EIB v rámci soukromého mandátu iniciativy na posílení ekonomické odolnosti plynou do rozpočtu Unie poplatky, což vysvětluje pohledávky z odměn za záruku v rámci vnějšího úvěrového mandátu, která je jinak nevýdělečná (viz bod **2.11.2**).

Mandát ELM na období 2014–2020, který vypršel v roce 2021, byl posledním mandátem Záručního fondu pro vnější vztahy. Na nový mandát EIB se vztahuje záruka pro vnější činnost zřízená nařízením o NDICI.

Plnění ze záruky EU vyplácí podfond společného rezervního fondu Záruční fond pro vnější vztahy. Během roku 2022 byly čerpány záruky ve výši 190 milionů EUR po odečtení částek získaných zpět (2021: 93 milionů EUR).

Záruka pro Evropský fond pro strategické investice (EFSI)

EFSI představuje iniciativu, která je zaměřena na zvýšení schopnosti skupiny EIB nést riziko, což umožňuje EIB rozšířit své investice v zemích EU. Cílem EFSI je podpořit v EU další investice a zlepšit přístup malých společností k financování. Rozpočet EU na základě dohody mezi EU a EIB (dále jen „dohoda o EFSI“) poskytuje EIB ochranu proti případným ztrátám z jejich finančních a investičních operací formou záruky do výše 26 miliard EUR („záruka EU v rámci EFSI“).

Operace EFSI jsou prováděny prostřednictvím dvou specializovaných nástrojů: specializovaného nástroje pro infrastrukturu a inovace (IIW), který uplatňuje EIB (záruka EU v rámci EFSI v objemu 19 250 milionů EUR), a specializovaného nástroje pro malé a střední podniky (SMEW), který uplatňuje EIF (záruka EU v rámci EFSI v objemu 6 750 milionů EUR), přičemž oba nástroje mají dluhové a kapitálové portfolio. EIF jedná v rámci dohody s EIB na základě záruky EIB, na kterou se vztahuje protizáruka EU v rámci EFSI na základě dohody o EFSI. V zájmu zvýšení účinnosti záruky EU a zvýšení její schopnosti nést riziko vstoupila v roce 2022 v platnost kombinace dvou dluhových portfolií EFSI s InvestEU. Veškerá čerpání záruk a zpětně získané prostředky se rozdělují mezi EFSI a záruku InvestEU na základě účinných zaručených alokací.

EU a EIB plní v rámci EFSI rozdílné úlohy. EFSI je zřízen v rámci EIB, která financuje operace (dluhové a kapitálové investice) a k tomuto účelu si vypůjčuje potřebné finanční prostředky na kapitálových trzích. Skupina EIB přijímá investiční rozhodnutí nezávisle a řídí operace v souladu se svými pravidly a postupy. EU poskytuje za tyto operace záruku a ztráty EIB kryje do výše stropu této záruky.

S cílem zajistit, aby investice uskutečněné v rámci EFSI byly i nadále zaměřeny na konkrétní cíl řešení selhání trhu a aby plnily podmínky k tomu být chráněny zárukou EU, byla zavedena zvláštní struktura řízení. Jejím součástí je investiční výbor nezávislých odborníků, který prověřuje každý projekt, jež EIB v rámci IIW navrhne, z hlediska jeho způsobilosti pro krytí zárukou EU, a řídicí rada EFSI, která nad programem vykonává dohled.

Vzhledem k tomu, že nejsou splněna kritéria ovládnutí ani účetní požadavky účetních pravidel EU (a IPSAS) na konsolidaci, související zajištěná aktiva nejsou v konsolidované roční účetní závěrce EU vykázána.

Záruka EU poskytnutá skupině EIB v rámci EFSI se účtuje jako závazek z finanční záruky, pokud jde o dluhové portfolio IIW a dluhové portfolio SMEW (viz bod **2.11.2**), a jako derivát (finanční aktivum nebo závazek v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty) ve vztahu k oběma kapitálovým portfoliím (viz bod **2.4.2.2**). Záruka poskytnutá v rámci EFSI zahrnuje operace programů COSME, Horizont 2020, záručního nástroje pro kulturní a kreativní odvětví a programu EaSI, tedy jejich částí, které jsou kryté zárukou EU v rámci EFSI, jež platí pro dluhové portfolio SMEW.

V průběhu roku 2022 bylo ze záručního fondu EFSI, podfondu společného rezervního fondu, vyplaceno 21 milionů EUR čistých čerpání záruk (2021: nula).

Evropský fond pro udržitelný rozvoj (EFSD)

Evropský fond pro udržitelný rozvoj zřízený nařízením o EFSD má za cíl podporovat investice v Africe a zemích evropského sousedství a přispívat tak k udržitelnému rozvoji a pomáhat řešit konkrétní základní socioekonomické příčiny migrace. Na základě nařízení o EFSD byla EU oprávněna prováděcím partnerům poskytnout záruky ve výši 1,5 miliardy EUR (dále navyšované o externí příspěvky) na jejich investiční a finanční operace a zmírnit tak jejich investiční riziko. Záruka EFSD je krytá společným rezervním fondem – viz bod **2.4.2.1**. K 31. prosinci 2022 bylo v účinnosti sedmáct dohod o záruce EFSD s celkovým stropem záruk ve výši 1 176 milionů EUR, zatímco probíhající operace schválené protistranami a zaručené EU v rámci těchto dohod dosáhly celkové výše 522 milionů EUR. V případě jedné z dohod o záruce EFSD (se stropem záruky ve výši 145 milionů EUR), kde EU ručí za kapitálovou přiměřenost fondu pro zajištění měnových rizik, má EU v případě uplatnění záruky právo na úhradu podílu ve fondu v hodnotě vyplacené částky.

Záruka pro vnější činnost NDICI

Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/947 ze dne 9. června 2021 byl zřízen Nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa (dále jen „nástroj“), včetně Evropského fondu pro udržitelný rozvoj plus (dále jen „EFSD+“) a záruky pro vnější činnost, a to na období VFR 2021–2027. Cílem nařízení o NDICI je zvýšit soudržnost a účinnost vnějších činností EU, a zlepšit tak provádění různých politik v oblasti vnější činnosti.

Záruka pro vnější činnost podporuje operace EFSD+, na které se vztahují rozpočtové záruky, makrofinanční pomoc a úvěry třetím zemím. Je krytá společným rezervním fondem – viz bod **2.4.2.1**.

K 31. prosinci 2022 bylo podepsáno šest dohod o rozpočtových zárukách, které dosud nebyly vypořádány, s celkovým stropem 27,0 miliardy EUR, včetně dohody o záruce (nástupce programu ELM) podepsané s EIB v dubnu 2022 s celkovým stropem až 26,7 miliardy EUR. Do 31. prosince 2022 byly v rámci této dohody podepsány operace ve výši 4,5 miliardy EUR, z nichž bylo vyplaceno 156 milionů EUR.

Záruka InvestEU

Nařízení InvestEU (EU) 2021/523 umožňuje Komisi poskytnout záruky až do výše 26,2 miliardy EUR na podporu financování a investic finančních institucí. Cílem je pomoci dosáhnout cílů Unie ve čtyřech vnitřních politikách: udržitelná infrastruktura, výzkum, inovace a digitalizace, malé a střední podniky a sociální investice a dovednosti. Komise z rozpočtu InvestEU postupně vyčleňuje finanční prostředky („tvorí rezervy“) do společného rezervního fondu, aby vytvořila kapitálovou rezervu pro čerpání záruk. Nařízení InvestEU stanovilo míru tvorby rezerv na 40 % záruky EU k 31. prosinci 2022.

V březnu 2022 podepsala Komise se skupinou EIB první dohodu o záruce InvestEU s celkovým stropem 19,6 miliardy EUR, který byl dále navyšován o 0,3 miliardy EUR pocházející z několika programů EU kombinovaných se zárukou InvestEU (operace kombinování zdrojů). K 31. prosinci 2022 byly zárukou EU pokryty schválené operace v celkové výši 2,1 miliardy EUR, z čehož bylo vyplaceno 324 milionů EUR. Kromě toho bylo uzavřeno pět dohod o záruce s dalšími prováděcími partnery v celkové výši 1,4 miliardy EUR, u nichž dosud neproběhly žádné zaručené operace.

Kromě rozpočtu EU mohou členské státy a země EHP přispívat na program InvestEU ze své politiky soudržnosti, Nástroje pro oživení a odolnost nebo vnitrostátních fondů. Jedná se o dodatečnou částku záruky EU s mírou tvorby rezerv, která se stanovuje případ od případu. Komise nejprve podepíše dohodu o příspěvcích s členským státem nebo zemí EHP a poté dohodu o záruce s prováděcím partnerem. K 31. prosinci 2022 Komise podepsala dohody o příspěvcích s pěti členskými státy ve výši 1,7 miliardy EUR (z toho 0,3 miliardy EUR představují záruky „back-to-back“), ale dosud nepodepsala dohody o zárukách s prováděcími partnery.

Povinnosti Spojeného království vyplývající z jeho vystoupení z EU

V souladu s článkem 143 dohody o vystoupení odpovídá Spojené království Unii za svůj podíl podmíněných finančních závazků souvisejících s EFSI, EFSD a s operacemi mandátu EIB k poskytování

úvěrů třetím zemím, které byly schváleny ke dni vystoupení, tj. k 31. lednu 2020. Článek 143 vyžaduje, aby v případě žádosti o záruku na finanční operaci, která byla schválena před datem vystoupení, Spojené království odpovídalo Unii za svůj podíl plateb provedených Unii v rámci těchto operací, ledaže by tento podíl mohl být kryt podílem Spojeného království na tvorbě rezerv v záručním fondu, je-li to relevantní.

U úvěrů EIB v rámci vnějšího úvěrového mandátu (ELM) činila hodnota rozpočtové záruky EU k datu vystoupení pro operace schválené ke dni vystoupení 33,7 miliardy EUR. K 31. prosinci 2022 se tato částka změnila na 24,6 miliardy EUR (2021: 27,6 miliardy EUR). Podíl Spojeného království na tomto podmíněném závazku k 31. prosinci 2022 tedy činí 3,1 miliardy EUR (k 31. prosinci 2021: 3,4 miliardy EUR). Jak je však uvedeno výše, jakékoli selhání těchto úvěrů je nejprve kryto Záručním fondem pro vnější vztahy, podfondem společného rezervního fondu, a částky by byly od Spojeného království vyžádány pouze v případě, že by prostředky Spojeného království pro tento fond ve výši 305 milionů EUR k 31. prosinci 2022 nebyly dostatečné.

Pokud jde o operace EFSI, činila hodnota rozpočtové záruky EU k datu vystoupení pro operace schválené ke dni vystoupení 23,5 miliardy EUR. K 31. prosinci 2022 se tato částka změnila na 18,6 miliardy EUR (2021: 18,8 miliardy EUR). Podíl Spojeného království na tomto podmíněném závazku k 31. prosinci 2022 tedy činí 2,3 miliardy EUR. Veškeré čerpání záruk v rámci EFSI je nejprve kryto záručním fondem EFSI, podfondem společného rezervního fondu, a částky by byly od Spojeného království vyžádány pouze v případě, že by prostředky Spojeného království pro tento fond ve výši 1,0 miliardy EUR k 31. prosinci 2022 nebyly dostatečné.

Vzhledem k tomu, že prováděcí partneři neschválili žádné operace týkající se záruky EFSD před datem vystoupení, Spojené království zde nemá žádné povinnosti.

Podíl Spojeného království na platbách provedených v roce 2022 u operací schválených k datu vystoupení nebo po něm a do 31. prosince 2022 činil 51 milionů EUR (34 milionů EUR pro EFSI a 17 milionů EUR pro ELM), čímž se odpovídajícím způsobem snížila tvorba rezerv Spojeného království. Částka splatná Spojenému království v roce 2023 činí 313 milionů EUR (viz bod 2.6.1.2).

4.1.2 Záruky poskytnuté v rámci programů finančních nástrojů EU (v nominální hodnotě)

	<i>v milionech EUR</i>	
	31. 12. 2022	31. 12. 2021
<i>Horizont 2020</i>	2 649	2 590
<i>Nástroj pro propojení Evropy</i>	648	568
<i>COSME</i>	674	782
<i>Ostatní</i>	604	653
Celkem	4 576	4 593

Částky ve výše uvedené tabulce představují nesplacené nominální hodnoty záruk poskytnutých v rámci programů finančních nástrojů EU.

Jak je uvedeno v čl. 210 odst. 1 finančního nařízení, rozpočtové výdaje související s určitým finančním nástrojem a finanční závazky Unie **v žádném případě nesmějí přesáhnout výši příslušného rozpočtového závazku přijatého k tomuto účelu**, čímž je vyloučen vznik podmíněných závazků pro rozpočet. V praxi uvedené znamená, že tyto závazky mají svou obdobu na rozvahové straně aktiv nebo jsou kryty zbývajícími rozpočtovými závazky, které dosud nejsou zachyceny jako náklad.

Nástroj pro úvěrové záruky v rámci programu COSME sestává především z omezených záruk za portfolia rizikovějšího dluhového financování (především úvěrů), které finanční zprostředkovatelé nabízejí malým a středním podnikům. Nástroj COSME LGF provádí jménem EU Evropský investiční fond.

Další podrobnosti o programu Horizont 2020 a Nástroji pro propojení Evropy naleznete také v bodě 2.4.2.1.

Povinnosti Spojeného království vyplývající z jeho vystoupení z EU

Pokud jde o podmíněné závazky EU ohledně částek schválených ke dni vystoupení v souvislosti s finančními nástroji EU, včetně těch, které jsou uvedeny výše, pak platí, že jestliže by některé z těchto podmíněných závazků vznikly, byly by kryty z rozpočtu EU za použití finančních prostředků vedených na svěrenských účtech. V zásadě by tedy od Spojeného království nebyly požadovány žádné jiné částky než

jeho podíl na zbývajících rozpočtových závazcích, jak je uvedeno v článku 140 dohody o vystoupení – viz bod **2.6.1.2**.

4.2 Podmíněné závazky vztahující se k soudním sporům

4.2.1 Soudní spory v oblasti pokut

K 31. prosinci 2022 činily podmíněné závazky týkající se pokut 2 990 milionů EUR (2021: 2 111 milionů EUR). Vykázané údaje představují zejména pokuty, které Komise uložila za porušení pravidel hospodářské soutěže, které byly pokutovanými společnostmi prozatímně uhrazeny a proti nimž buď byl podán opravný prostředek, nebo u nichž není známo, zda k jeho podání dojde. Tento podmíněný závazek bude vykazován až do pravomocného rozhodnutí Soudního dvora, nebo do uplynutí lhůty k podání opravného prostředku. Úroky z prozatímních plateb jsou vykázány výsledkově a dále jako podmíněný závazek k vyjádření nejistoty o titulu Komise k těmto částkám.

Pokud by EU některý ze sporů, v nichž byly pokuty uloženy, prohrála, budou prozatímně uhrazené pokuty dotčeným společnostem vráceny bez dopadu na rozpočet. Pokuty jsou jako příjmy rozpočtu zachycovány až v okamžiku, kdy je jejich výše konečná (článek 107 finančního nařízení).

Nárůst o 1,2 miliardy EUR je způsoben zejména přijetím předběžné platby od pokutované společnosti (0,9 miliardy EUR), která v roce 2022 stáhla svou záruku a nahradila ji platbou předem.

4.2.2 Další soudní spory

	<i>v milionech EUR</i>	
	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Zemědělství	194	79
Soudržnost	–	210
Ostatní	2 909	1 153
Celkem	3 103	1 443

Zemědělství

Jde o podmíněné závazky vůči členským státům spojené s rozhodnutími o souladu výdajů z EZZF a na rozvoj venkova s pravidly Společenství, jež jsou předmětem probíhajících řízení u Soudního dvora. Určení konečného závazku a roku, v němž bude mít úspěšné odvolání za následek čerpání z rozpočtu, bude záviset na délce soudního řízení.

Soudržnost

Tyto podmíněné závazky vůči členským státům souvisejí s opatřeními v rámci politiky soudržnosti, u nichž se očekává ústní slyšení či rozsudek Soudního dvora.

Další soudní spory

Tato položka se týká žalob na EU o náhradu škody, dalších právních sporů a odhadovaných právních výloh. Je třeba upozornit, že v případě žaloby o náhradu škody podle článku 340 SFEU musí žalobce prokázat, že orgán dostatečně závažným způsobem porušil právní předpis, který přiznává práva jednotlivcům, že žalobce utrpěl skutečnou újmu a že mezi protiprávním jednáním a újmou existuje přímá příčinná souvislost. Výrazné zvýšení oproti předchozímu roku se týká především opravného prostředku v souvislosti se zamítnutou žalobou na náhradu škody požadovanou po Komisi v důsledku rozhodnutí o zákazu fúze, kdy jelikož není k dispozici spolehlivý odhad, odpovídá vykázaná částka výši požadované náhrady škody.

Povinnosti Spojeného království vyplývající z jeho vystoupení z EU

Podle článku 147 dohody o vystoupení Spojené království odpovídá za svůj podíl plateb nezbytných k vyrovnání podmíněných závazků Unie, které se stanou splatnými ve vztahu k soudním sporům týkajícím se finančních zájmů Unie, za předpokladu, že skutečnosti, které jsou předmětem těchto sporů, nastaly nejpozději 31. prosince 2020. Odhadovaná maximální expozice Spojeného království činí 384 milionů EUR

(2021: 179 milionů EUR). V případě soudních sporů, kdy se má za to, že částky budou uhrazeny z rozpočtu EU (viz bod **2.10**), je podíl Spojeného království zahrnut jako součást celkové částky splatné ze strany Spojeného království – viz podrobnosti v bodě **2.6.1.2**.

4.3 PODMÍNĚNÁ AKTIVA

	<i>v milionech EUR</i>	
	31. 12. 2022	31. 12. 2021
<i>Přijaté jistoty:</i>		
<i>Jistoty za plnění</i>	282	287
<i>Jiné jistoty</i>	6	8
<i>Ostatní podmíněná aktiva</i>	19	98
Celkem	307	393

Jistoty za plnění jsou požadovány k zajištění toho, aby příjemci finančních prostředků EU plnili své závazky, které jim vyplývají ze smluv s EU.

5. ROZPOČTOVÉ A PRÁVNÍ ZÁVAZKY

V tomto bodě jsou uvedeny informace o rozpočtovém procesu a budoucích potřebách financování, a nikoli o závazcích ke dni 31. prosince 2022.

Víceletý finanční rámec (VFR), jež schvalují členské státy, vymezuje na období sedmi let programy a stanoví pro jednotlivé okruhy stropy prostředků na závazky a celkovou výši prostředků na platby, v jejichž rámci je EU oprávněna přijímat rozpočtové a právní závazky a v konečném důsledku provádět platby. Viz tabulka č. 1.1 přílohy ke zprávám o plnění rozpočtu.

Právní závazky odpovídají schváleným programům, projektům a podepsaným dohodám či smlouvám, jež jsou tedy pro EU právně závazné. Právní závazek je úkon, kterým schvalující osoba zakládá nebo stanovuje (za EU) povinnost, ze které vyplývá zatížení rozpočtu (čl. 2 odst. 37 finančního nařízení).

Rozpočtový závazek je v zásadě přijímán před založením závazku právního. V případě některých víceletých programů či projektů je tomu však naopak a příslušný rozpočtový závazek je přijímán po dobu několika let v ročních splátkách, pokud tak stanoví základní právní akt. Například v oblasti soudržnosti článek 86 nařízení o společných ustanoveních (nařízení (EU) 2021/1060) stanoví, že rozhodnutí Komise o přijetí programu je právním závazkem ve smyslu uvedeného nařízení, avšak rozpočtové závazky Unie týkající se jednotlivých programů se v období od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2027 uskutečňují v ročních splátkách. Podobná ustanovení mohou být obsažena v dalších právních základech. Z tohoto důvodu se může stát, že se EU právně zaváže uhradit určitou sumu, avšak související rozpočtový závazek dosud není přijat (viz bod 5.2 níže).

Pokud je rozpočtový závazek přijat, ale nenásleduje provedení platby, je takto nevyužitý závazek označován jako „zbývající závazek“ neboli „RAL“ („Reste à Liquidier“). K těmto případům dochází u programů či projektů, jež mají nezřídka víceletý charakter, které jsou schváleny, ale u nichž budou platby realizovány až v příštích letech. Jedná se tak o platební závazky, jež mají být splněny v následujících letech. Jelikož se účetní závěrka vypracovává na aktuální bázi, zatímco zprávy o plnění rozpočtu se vypracovávají na bázi peněžních toků, byla část celkové nezaplacené částky (RAL) již vykázána jako náklad a je v rozvaze vykázána jako závazek (viz body 2.12 a 2.13). Výpočet těchto nákladů vychází buď z došlých žádostí o proplacení nákladů/faktur, nebo v případech, kdy EU žádosti k datu vykázání dosud neobdržela, z odhadu, jak pokročila realizace daného programu či projektu. Jakmile jsou platby v souvislosti s RAL provedeny, je související závazek odúčtován a v rozvaze se již nevykazuje. Část RAL, která dosud není vykázána jako náklad, není účtována mezi závazky, nýbrž je zveřejněna níže, viz bod 5.1.

Níže jsou tedy zveřejněny částky k 31. prosinci 2022, jež se EU zavázala uhradit za účelem splnění smluvních ujednání, a jež jsou tedy určeny k financování z budoucích rozpočtů EU.

v milionech
EUR

	Bod	31. 12. 2022	31. 12. 2021
<i>Zbývající rozpočtové závazky dosud nevykázané jako náklad</i>	5.1	364 503	266 526
<i>Významné právní závazky</i>	5.2	406 284	135 181
Celkem		770 787	401 707

5.1 ZBÝVAJÍCÍ ROZPOČTOVÉ ZÁVAZKY DOSUD NEVYKÁZANÉ JAKO NÁKLAD

v milionech EUR

	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Zbývající rozpočtové závazky dosud nevykázané jako náklad	364 503	266 526

V této položce jsou vykázány zbývající rozpočtové závazky (RAL) ve výši 452 821 milionů EUR (viz tabulka č. 6.4 ve zprávách o plnění rozpočtu) snížené o související částky, které jsou vykázány jako závazky v rozvaze a jako náklady ve výkazu o finanční výkonnosti. Zbývající rozpočtové závazky představují dosud nevyužité závazky, jež dosud nebyly zrušeny a/nebo v souvislosti s nimiž dosud neproběhla platba. Zbývající závazky jsou přirozeným důsledkem existence víceletých programů. Výrazný nárůst oproti roku 2021 souvisí se zanesením posledních rozpočtových závazků Nástroje pro oživení a odolnost (viz také bod 5.2 níže).

Je třeba poznamenat, že nevyplacené zálohy na předběžné financování činily k 31. prosinci 2022 celkem 100,5 miliardy EUR – viz bod 2.5. Jedná se o rozpočtové závazky, jež byly uhrazeny, a tedy snížily objem RAL, avšak dokud nebudou splněny příslušné smluvní povinnosti, budou nadále považovány za částky náležející EU, a nikoli příjemcům. Jsou tedy stejně jako RAL uveřejněny výše a nejsou dosud zachyceny jako náklad.

5.2 VÝZNAMNÉ PRÁVNÍ ZÁVAZKY

v milionech EUR

	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Hospodářská, sociální a územní soudržnost	298 948	–
Přírodní zdroje a životní prostředí	82 372	17 662
Migrace a správa hranic	8 368	–
Závazky z nevratné podpory z Nástroje pro oživení a ITER	–	99 530
Vesmírné programy	5 855	6 121
Dohody o rybolovu	3 548	4 189
Horizont EU	265	412
EURATOM	322	382
Rezerva na vyrovnání se s důsledky brexitu	362	445
Nástroj pro propojení Evropy	296	3 072
Fond solidarity EU	1 811	–
Závazky z operativního leasingu	700	–
Ostatní smluvní závazky	2 539	2 492
Celkem	406 284	135 181

Uvedené částky připadají na dlouhodobé právní závazky, jež nebyly na konci roku kryty pomocí prostředků na závazky. Tyto závazky budou do rozpočtu zapisovány a hrazeny v budoucích letech.

Určité významné programy (viz níže) lze podle čl. 112 odst. 2 finančního nařízení financovat v ročních splátkách. EU je tak schopna přijímat právní závazky (podepisovat grantové dohody, dohody o svěření pravomocí a smlouvy na veřejné zakázky), které jdou nad rámec prostředků na závazky, jež jsou k dispozici v daném roce. Významná část celkového přidělu prostředků ze stávajícího VFR tak již může být přidělena na závazky. Uvedené se týká zejména těchto programů:

Finanční prostředky v rámci sdíleného řízení

Jedná se o právní závazky, jež se EU zavázala uhradit při přijetí operačních programů spadajících do režimu sdíleného řízení. Rozhodnutí Komise o přijetí operačního programu představuje rozhodnutí o financování ve smyslu článku 110 finančního nařízení, a jakmile je oznámeno dotčenému členskému státu, představuje právní závazek ve smyslu uvedeného nařízení.

Čl. 86 odst. 2 nařízení o společných ustanoveních pro fondy se sdíleným řízením stanoví:

„Rozpočtové závazky Unie týkající se jednotlivých programů v období od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2027 uskutečňuje Komise pro každý fond v ročních splátkách“.

Částky uvedené na prvních třech řádcích výše uvedené tabulky se týkají okruhu 2A (Hospodářská, sociální a územní soudržnost), okruhu 3 (Přírodní zdroje a životní prostředí) a okruhu 4 (Migrace a správa hranic) VFR na období 2021–2027. Představují neuhrazené sumy, jež EU v rámci rozpočtu přislíbí a následně uhradí po 31. prosinci 2022.

Závazky z nevratné podpory z Nástroje pro oživení a odolnost (NGEU)

Nástroj pro oživení a odolnost je klíčovým programem nástroje NGEU, evropského nástroje na podporu oživení. Byl zřízen nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021. Financuje reformy a investice v členských státech od začátku koronavirové pandemie v únoru 2020 do roku 2026. Článek 23 nařízení (EU) 2021/241 povoluje používání ročních splátek. Právní závazky podepsané do 31. 12. 2022 v rámci tohoto programu představují přibližně 70 % celkové částky nevratné podpory z Nástroje pro oživení a odolnost podle článku 11 nařízení. K 31. prosinci 2022 byly zcela pokryty rozpočtovými závazky.

ITER (Mezinárodní termonukleární experimentální reaktor)

Související závazky jsou určeny na plnění budoucích potřeb financování zařízení ITER do roku 2027. Svůj příspěvek do organizace ITER International poskytuje EU (Euratom) prostřednictvím společného podniku „Fusion for Energy“, včetně příspěvků členských států a Švýcarska. Částka odráží předpokládané financování v rámci VFR na období 2021–2027 stanoveného rozhodnutím Rady (Euratom) 2021/281 ze dne 22. února 2021, kterým se mění rozhodnutí 2007/198/Euratom o založení společného evropského podniku pro ITER a rozvoj energie z jaderné syntézy. Toto rozhodnutí povoluje používat roční splátky. Organizace ITER byla založena proto, aby bylo možno řídit a podnítit využívání zařízení reaktoru ITER, aby bylo podpořeno porozumění a akceptace energie z jaderné syntézy mezi veřejností a aby byly vyvíjeny další činnosti k dosažení jejího cíle. Na projektu ITER se podílí EU společně s různými dalšími zeměmi.

Vesmírné programy

Vesmírný program zahrnuje tyto složky: program Galileo, EGNOS, Copernicus, družicovou komunikaci v rámci státní správy a získávání poznatků o situaci ve vesmíru. Nejvýznamnější z nich jsou programy Galileo, v jehož rámci je vyvíjen evropský globální navigační družicový systém, a Copernicus, který souvisí s Evropským programem monitorování Země. Závazky na něj jsou přijaty na období do roku 2027. Na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/696 ze dne 28. dubna 2021 (Úř. věst. L 170/69 ze dne 12. května 2021) Komise podepsala dohody o příspěvcích s Evropskou kosmickou agenturou (ESA), organizací EUMETSAT, výzkumným střediskem Mercator a Evropským střediskem pro střednědobé předpovědi počasí. Článek 11.6 nařízení (EU) 2021/696 povoluje používání ročních splátek.

Dohody o rybolovu

Jedná se o závazky do roku 2026, které byly přijaty vůči třetím zemím v souvislosti s operacemi v rámci mezinárodních dohod o rybolovu. Tyto závazky jsou přijímány na základě rozhodnutí Rady pro jednotlivé třetí země (např. dohoda mezi EU a Seychelskou republikou a prováděcí protokol k ní; Úř. věst. L 60, 28.2.2020) a považují se za specifické mezinárodní smlouvy, jež svým stranám ukládají práva a povinnosti na období několika let.

Horizont Evropa

Jedná se o částky přidělené programu Horizont Evropa na činnosti odvětví na začátku a na konci hodnotového řetězce pro různé kosmické složky. Závazky na něj jsou přijaty na období do roku 2027. Na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/695 ze dne 28. dubna 2021 (Úř. věst. L 170, 12.5.2021, s. 1) Komise podepsala dohodu o příspěvcích s agenturou ESA. Ustanovení čl. 12 odst. 8 nařízení (EU) 2021/695 povoluje používání ročních splátek.

EURATOM

EURATOM je program vycházející z nařízení Rady (Euratom) 2021/765 ze dne 10. května 2021, kterým se zavádí Program Evropského společenství pro atomovou energii pro výzkum a odbornou přípravu na období 2021–2025, doplňující rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa, a zrušuje nařízení (Euratom) 2018/1563 (Úř. věst. L 167I, 12.5.2021, s. 81). Článek 4 nařízení předpokládá používání ročních splátek.

Obecným cílem programu je provádět činnosti spojené s výzkumem a odbornou přípravou v jaderné oblasti s důrazem na průběžné zlepšování jaderné bezpečnosti, jaderného zabezpečení a radiační ochrany a doplňovat plnění cílů programu Horizont Evropa, mimo jiné v souvislosti s transformací energetiky. Program Euratomu poskytuje granty na výzkum prostřednictvím konkurenčních výzev k předkládání návrhů a konkrétním příjemcům.

Rezerva na vyrovnání se s důsledky brexitu (BAR)

Cílem rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu je čelit hospodářským a sociálním důsledkům vystoupení Spojeného království z Evropské unie (EU) v únoru 2020. Byla zřízena nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1755 ze dne 6. října 2021. Vykázaná částka představuje právní závazky, které je třeba ještě splnit v rámci opatření podporovaných z rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu. Zde je uvedena pouze ta část právních závazků, která ještě není pokryta rozpočtovými závazky.

Fond solidarity Evropské unie (FSEU)

Fond solidarity Evropské unie byl zřízen, aby bylo možné reagovat na závažné přírodní katastrofy a vyjádřit evropskou solidaritu postiženým regionům v Evropě. FSEU byl zřízen nařízením Rady (ES) č. 2012/2002 ze dne 11. listopadu 2002 a změněn nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 661/2014 ze dne 15. května 2014 a nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 461/2020 ze dne 30. března 2020. Vykázaná částka představuje právní závazky, které dosud nejsou pokryty rozpočtovými závazky.

Nástroj pro propojení Evropy (CEF2)

Nástroj pro propojení Evropy poskytuje finanční pomoc transevropským sítím. Podporuje tak projekty společného zájmu v odvětví dopravní, telekomunikační a energetické infrastruktury. Právní závazky přijaté pro potřeby energetické sekce nástroje CEF pokrývají prováděcí období 2021–2027 (s možností prodloužení). Právním základem těchto závazků je „nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1153 ze dne 7. července 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro propojení Evropy a zrušují nařízení (EU) č. 1316/2013 a (EU) č. 283/2014 (Text s významem pro EHP)“, přičemž v čl. 4 odst. 5 se uvádí, že „rozpočtové závazky na akce trvající déle než jeden rozpočtový rok mohou být rozděleny na roční splátky po dobu dvou či více let“.

Závazky z operativního leasingu

Po zbývající dobu trvání příslušných leasingových smluv zbývají k úhradě tyto minimální částky:

v milionech EUR

	Minimální leasingové splátky			Celkem
	< 1 rok	1–5 let	> 5 let	
<i>Budovy</i>	449	1 040	1 005	2 493
<i>Materiál IT a další vybavení</i>	12	27	7	46
Celkem	461	1 067	1 012	2 539

V kontextu oznámení záměru Spojeného království vystoupit z EU a na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1718 ze dne 14. listopadu 2018 o změně nařízení (ES) č. 726/2004 bylo sídlo Evropské agentury pro léčivé přípravky (EMA) v březnu 2019 přemístěno z Londýna do Amsterdamu. Dne 2. července 2019 uzavřela agentura smlouvu s pronajímatelem a od tohoto data své prostory podpronajímá podnájemci za podmínek odpovídajících primární nájemní smlouvě, včetně doby podpronájmu, která tak trvá až do data konce primární nájemní smlouvy agentury v červnu 2039.

Částky uvedené v tabulce zahrnují 366 milionů EUR, jež dosud zbývá uhradit na základě primární nájemní smlouvy. Stejná částka by měla být na základě nezrušitelné podnájemní smlouvy inkasována od podnájemce.

Ostatní smluvní závazky

V této položce jsou vykázány částky, které jsou přislíbeny k úhradě během doby účinnosti příslušných smluv. Nejvýznamnější částka (505 milionů EUR) připadá na smlouvu na výstavbu budovy Komise v Lucemburku (JMO2).

6. ŘÍZENÍ FINANČNÍCH RIZIK

Následující informace o řízení finančních rizik EU se týkají:

- výpůjčních a úvěrových činností za účelem finanční pomoci, jež Komise provádí prostřednictvím nástroje NGEU, EFSM, podpory platební bilance, makrofinanční pomoci, nástroje SURE a operací Euratomu,
- pokladních operací prováděných Komisí při plnění rozpočtu EU, včetně přijímání pokut,
- aktiv ve společném rezervním fondu pro rozpočtové záruky, v ESUO v likvidaci a v portfoliu BUFI,
- finančních nástrojů financovaných z rozpočtu EU a
- programů rozpočtových záruk EU.

6.1 DRUHY FINANČNÍCH RIZIK

EU je vystavena následujícím hlavním finančním rizikům vyplývajícím z jejích finančních nástrojů, která také řídí:

Tržní riziko představuje riziko, že reálná hodnota finančního nástroje anebo jeho budoucí peněžní toky budou kolísat v důsledku měnicích se tržních cen. Tržní riziko s sebou nese nejen potenciální ztrátu, ale i potenciální zisk. Zahrnuje *měnové riziko*, *úrokové riziko* a *jiné cenové riziko* (např. akciové riziko):

- *Měnovým rizikem* se rozumí riziko, že operace EU nebo hodnota jejích investic budou ovlivněny změnami směnných kurzů. Toto riziko vyplývá ze změny ceny jedné měny vůči druhé.
- *Úrokovým rizikem* se rozumí možnost, že se hodnota cenného papíru, zvláště dluhopisu, sníží v důsledku nárůstu úrokových sazeb. Obecně platí, že vyšší úrokové sazby vedou k nižším cenám dluhopisů s fixní sazbou a naopak.
- *Jiné cenové riziko* znamená riziko, že reálná hodnota nebo budoucí peněžní toky finančního nástroje budou kolísat v důsledku měnicích se tržních cen (jiných než vyplývajících z úrokového nebo měnového rizika), ať už jsou tyto změny způsobeny faktory specifickými pro daný finanční nástroj nebo jeho emitenta, nebo faktory ovlivňujícími všechny podobné finanční nástroje obchodované na trhu.

Úvěrové riziko znamená riziko ztráty způsobené nesplácením úvěru nebo jiné úvěrové linky (jistiny, úroků nebo obojího) ze strany dlužníka anebo jiným neplněním smluvních závazků. K případům selhání patří prodlení se splácením, restrukturalizace splátek a úpadek dlužníka.

Riziko likvidity představuje riziko, že určitá účetní jednotka EU bude mít potíže s plněním závazků spojených s finančními závazky, které jsou vypořádány dodáním hotovosti nebo jiného finančního aktiva.

6.2 ZÁSADY ŘÍZENÍ RIZIK

Oceňování finančních nástrojů

Reálnou hodnotou nejsou oceňovány následující kategorie finančních aktiv a závazků: peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty, úvěry, pohledávky ze směnných transakcí jiné než pohledávky ze smluv o finanční záruce, pokud jsou klasifikovány jako finanční aktiva v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty, výpůjčky, smlouvy o finanční záruce a ostatní finanční závazky oceňované naběhlou hodnotou. Za přiměřenou aproximaci reálné hodnoty těchto finančních aktiv a závazků je pokládána jejich účetní hodnota.

Výpůjční a úvěrové činnosti za účelem finanční pomoci a v rámci NGEU

Výpůjční a úvěrové operace vykonává EU v souladu s příslušnými nařízeními Rady, rozhodnutími Rady a Evropského parlamentu, a případně s interními pokyny. Příslušná operační oddělení se řídí vlastními písemnými manuály, které upravují postup v oblasti výpůjčních operací a úvěrů. Finanční a provozní rizika jsou identifikována a hodnocena, dodržování vnitřních směrnic a postupů je předmětem pravidelných kontrol.

Úvěrové operace jiné než v rámci nástroje NGEU jsou financovány z výpůjček (back-to-back), v jejichž důsledku tudíž nevznikají otevřené úrokové ani měnové pozice. U úvěrů poskytovaných v rámci nástroje NGEU se nepoužívá metoda „back-to-back“, jak je tomu u ostatních nástrojů finanční pomoci. Namísto toho byla pro nástroj NGEU vytvořena strategie diverzifikovaného financování, která kombinuje širokou škálu nástrojů financování. Strategie diverzifikovaného financování vyžadovala vypracování a zavedení účinných pokynů a postupů pro řízení rizik nástroje NGEU, které aktivně řeší související rizika na každodenní bázi.

Řízení rizik v rámci NGEU

Se zahájením činnosti nástroje NGEU v roce 2021 Komise jmenovala hlavního ředitele pro řízení rizika, vytvořila vhodnou strukturu řízení a přijala politiku na vysoké úrovni v oblasti rizik a dodržování předpisů, která se vztahuje na výpůjční, řídicí a úvěrové operace NGEU (dále jen „operace NGEU“). Politika na vysoké úrovni v oblasti rizik a dodržování předpisů zahrnuje vhodný rámec pro řízení rizik a dodržování předpisů pro dohled nad riziky a otázkami dodržování předpisů, které vyplývají z provádění výpůjčních a úvěrových operací a operací řízení dluhu nástroje NGEU¹⁶. Tím, že identifikuje všechna podstatná rizika vyplývající z provádění operací NGEU, poskytuje zastřešující rámec pro pokyny k řízení rizik vztahující se na operace NGEU. Rozsah působnosti politiky na vysoké úrovni v oblasti rizik a dodržování předpisů je omezen na dohled nad riziky a otázkami dodržování předpisů, které vyplývají výhradně z provádění operací NGEU.

Rozhodnutím C(2021) 2502 byla zřízena funkce hlavního ředitele pro řízení rizika a výboru pro rizika a dodržování předpisů. Úloha hlavního ředitele pro řízení rizika i výboru pro rizika a dodržování předpisů byla dále rozpracována v politice na vysoké úrovni v oblasti rizik a dodržování předpisů. Ta doplňuje rámec řízení NGEU, jak je stanoven v rozhodnutí C(2021)2502¹⁷, a dále rozvádí hlavní role a odpovědnosti související s rámcem pro řízení rizik a dodržování předpisů při činnostech NGEU.

Úkolem hlavního ředitele pro řízení rizika je zajistit, aby systémy a procesy používané k provádění operací NGEU byly navrženy tak, aby byla zajištěna ochrana finančních zájmů Unie a řádné finanční řízení operací. Hlavní ředitel pro řízení rizika vypracovává politiku na vysoké úrovni v oblasti rizik a dodržování předpisů s cílem zajistit, aby rizika související s činností NGEU byla vhodně identifikována, řízena a kontrolována, a kontroluje, zda je politika na vysoké úrovni v oblasti rizik a dodržování předpisů prováděna komplexně a důsledně.

Hlavní ředitel pro řízení rizika s podporou výboru pro rizika a dodržování předpisů zavádí rámec pro řízení rizik prostřednictvím vnitřních politik a postupů pro řízení rizik. Výbor pro rizika a dodržování předpisů je vnitřní výbor Komise, jehož úkolem je podporovat hlavního ředitele pro řízení rizika při výkonu jeho povinností. Výbor pro rizika a dodržování předpisů přijímá stanoviska k otázkám souvisejícím s rámcem pro řízení rizik v oblasti operací NGEU.

V neposlední řadě podává hlavní ředitel pro řízení rizika zprávy členovi sboru komisařů odpovědnému za rozpočet, pokud jde o povinnosti stanovené v kapitole 4 rozhodnutí C(2022) 9700. Hlavní ředitel pro řízení rizika vykonává svou úlohu nezávisle a při plnění svěřených úkolů a povinností je samostatný.

V souvislosti s operacemi NGEU byl zaveden model „tří linií obrany“ pro řízení rizik: i) zajištění vhodného oddělení pravomocí a povinností; ii) jasné vymezení pravomocí a iii) zajištění odlišných rolí a odpovědností za řízení a kontrolu rizik.

Pokladní hotovost

Pravidla a zásady pro řízení pokladních operací Komise jsou stanoveny v nařízení Rady (EU, Euratom) č. 609/2014 (ve znění nařízení Rady (EU, Euratom) 2016/804) a ve finančním nařízení.

¹⁶ https://commission.europa.eu/system/files/2022-01/high_level_risk_and_compliance_policy_hlrcp_formatted.pdf

¹⁷ Rozhodnutí C(2021) 2502 bylo zrušeno a nahrazeno rozhodnutím C(2022) 9700.

Z výše uvedených nařízení vyplývají následující hlavní zásady:

- vlastní zdroje hradí členské státy na účty vedené za tímto účelem na jméno Komise u ministerstva financí nebo centrální banky členského státu. Komise může z výše uvedených účtů čerpat pouze za účelem pokrytí svých peněžních potřeb,
- vlastní zdroje hradí členské státy ve svých vlastních národních měnách, kdežto platby Komise jsou většinou denominovány v EUR,
- bankovní účty vedené na jméno Komise nesmí být přečerpány. Toto omezení neplatí pro účty vlastních zdrojů Komise v případě selhání úvěrů, které jsou sjednány či zaručeny podle nařízení a rozhodnutí Rady EU, a dále za určitých podmínek, kdy jsou požadavky na peněžní prostředky vyšší než aktiva na účtech, a
- prostředky na účtech vedených v jiných měnách, než je euro, se používají buď k platbám v těchto měnách, nebo se na eura pravidelně převádějí.

Kromě účtů vlastních zdrojů má Komise u centrálních i obchodních bank zřízeny další účty, jejichž prostřednictvím provádí platby a přijímá prostředky, které nejsou rozpočtovými příspěvky členských států.

Pokladní a platební operace jsou vysoce automatizovány a využívají moderních informačních technologií. V zájmu bezpečnosti systémů a oddělení funkcí, jež vyžadují finanční nařízení, interní kontrolní standardy Komise a zásady auditu, se používají zvláštní postupy.

Správa pokladních a platebních operací Komise se řídí souborem písemně stanovených zásad a postupů, jejichž cílem je omezit operační a finanční riziko a zajistit odpovídající úroveň kontroly. Tyto zásady a postupy upravují různé druhy operací (např.: provádění plateb a správu hotovosti, prognózy peněžních toků, kontinuitu činnosti atd.). Dodržování těchto zásad a postupů je pravidelně kontrolováno.

Správa aktiv

Kontrola různých rizik souvisejících se správou aktiv je založena na speciálních řídicích a pracovních postupech přijatých na základě srovnání s nejvyššími standardy, které přijaly srovnatelné mezinárodní instituce. Těmito postupy, které byly podrobeny různým interním a externím auditům, je zajištěna řádná správa aktiv.

Komise zavedla vhodné řízení pro přezkum a schvalování technických a strategických rozhodnutí v souvislosti s operacemi v oblasti správy aktiv. Na operace v oblasti správy aktiv dohlížejí dva výbory, a to výbor pro rizika složený ze zástupců GR BUDG a Rada pro správu aktiv složená ze zástupců GR BUDG, GR ECFIN a GR FISMA. Technická rozhodnutí jsou projednávána a schvalována ve výboru pro rizika, zatímco strategická rozhodnutí schvaluje výbor pro rizika a Rada pro správu aktiv, a následně je s konečnou platností schvaluje generální ředitel GR BUDG se souhlasem účetního.

Řízení správy aktiv zaručuje jasné delegování rozhodovacích pravomocí a odpovědnosti, odpovídající rozdělení povinností mezi útvarem poskytujícím služby přímo klientům, útvarem řízení rizik a útvarem bez přímého kontaktu s klienty, jasně definované role a dobře stanovené a zdokumentované postupy a procesy a kontrolní mechanismy na všech úrovních. Postupy pro dodržování předpisů poskytují rámec pro odpovídající pravidla kodexů chování k řízení možných osobních střetů zájmů, jakož i pravidla pro řízení rizik obchodování zasvěcených osob.

Pokyny pro správu aktiv a vnitřní investiční omezení poskytují pevný rámec vnitřní kontroly k zajištění ochrany aktiv. Konkrétně aktiva ve formě cenných papírů jsou uložena u našeho správce v souladu s osvědčenými tržními postupy, zatímco hotovost a vklady jsou uloženy u finančních institucí s vysokým ratingem. Ochrana finančních aktiv je rovněž zajištěna tím, že jsou odděleny povinnosti mezi týmem odpovědným za uzavírání obchodů s cennými papíry a týmem pracovníků bez přímého kontaktu s klienty, který je odpovědný za jejich vypořádání a bankovní odsouhlasení. Další úroveň kontroly zajišťuje účetní tým během procesu měsíční uzávěrky, kdy je portfolio cenných papírů sesouhlaseno s výpisem správce cenných papírů. Veškeré nesrovnalosti ve vypořádání a opožděné platby způsobené protistranami jsou denně sledovány týmem pro bankovní sesouhlasení a týmem pracovníků bez přímého kontaktu s klienty. Za účelem sledování dodržování kontrolního rámce je příslušným zúčastněným stranám pravidelně předkládán vyčerpávající soubor ukazatelů výkonnosti a rizik týkajících se spravovaných aktiv.

Zásady správy aktiv, zásady řízení rizik a strategie investování stanoví určité limity a omezení, jimiž je redukována expozice portfolia omezeného na položky investičního stupně vůči úvěrovému riziku, s výjimkou expozice členských států EU.

Společný rezervní fond

Rozhodnutím Komise C(2020) 1896 ze dne 25. března 2020 o pokynech pro správu aktiv společného rezervního fondu byly povinnosti a úkoly finančního správce společného rezervního fondu delegovány na generálního ředitele Generálního ředitelství pro rozpočet (GR BUDG). Společný rezervní fond je oddělen od ostatních portfolií spravovaných GR BUDG. Fond neexistuje jako samostatný právní subjekt.

Společný rezervní fond je spravován v souladu s pokyny pro správu aktiv. Cílem je s vysokou mírou spolehlivosti zajistit likviditu potřebnou pro úplné a okamžité provedení všech požadovaných odtoků, např. čerpání záruk, a zachování kapitálu během investičního horizontu fondu.

K dosažení výše uvedeného obecného cíle spravuje finanční manažer společného rezervního fondu aktiva v souladu s pravidly obezřetnosti a zásadami řádného finančního řízení a v souladu s pravidly a postupy stanovenými účetním Komise. Příslušná operační oddělení se řídí vlastními písemnými manuály, které upravují mj. řízení pokladní hotovosti. Jsou identifikována a vyhodnocována finanční a operační rizika a pravidelně se prověřuje dodržování interních zásad a postupů.

Portfolio společného rezervního fondu musí být sestaveno tak, aby byla zajištěna vysoká míra diverzifikace, pokud jde o kategorie způsobilých aktiv, zeměpisné oblasti, emitenty a data splatnosti, a bylo tak možné vyrovnávat kolísání jeho hodnoty.

Vzhledem k tomu, že jedinou protistranou všech otevřených měnových forwardů byla k 31. prosinci 2022 Banque de France, nejsou k uvedenému datu zavedena žádná úvěrová posílení, např. kolaterál, nettingové dohody či záruky. V případě měnových derivátů, jež mají na konci sledovaného období kladnou reálnou hodnotu, je maximální expozice vůči úvěrovému riziku rovna účetní hodnotě v rozvaze.

Pokuty

Prozatímně vybrané pokuty: vklady

Částky obdržené před rokem 2010 zůstávají na bankovních účtech u bank speciálně vybraných pro účely ukládání tohoto druhu pokut. Výběr bank probíhá v souladu s postupy zadávacího řízení stanovenými ve finančním nařízení. Umístění finančních prostředků u konkrétních bank se zakládá na interních zásadách řízení rizik, které stanoví ratingové požadavky a výši finančních prostředků, které by mohly být uloženy v poměru vůči vlastnímu kapitálu protistrany. Jsou identifikována a vyhodnocována finanční a operační rizika a pravidelně se prověřuje dodržování interních zásad a postupů.

Prozatímně vybrané pokuty: Portfolio BUFI

Od roku 2010 jsou uloženy a prozatímně vybrané pokuty investovány do speciálně vytvořeného portfolia BUFI. Jeho hlavním cílem je snížit rizika spojená s finančními trhy a zacházet rovným způsobem se všemi subjekty, jimž je za tímto účelem nabídnut zaručený výnos vypočtený tímž způsobem jako nominální výše pokuty. Zaručený výnos aplikovaný na subjekty pokutované před vstupem nového finančního nařízení v platnost v srpnu 2018 však mají stanovenou spodní hranici na úrovni nula. Tyto prozatímně vybrané pokuty spravuje Komise v souladu s interními zásadami správy aktiv. Příslušná operační oddělení se řídí vlastními procesními manuály, které upravují mj. řízení pokladní hotovosti. Jsou identifikována a vyhodnocována finanční a operační rizika a pravidelně se prověřuje dodržování interních zásad a postupů.

Cílem správy aktiv je investovat pokuty prozatímně uhrazené Komisi tak, aby:

- tyto prostředky byly v případě potřeby snadno dostupné a
- za běžných okolností byl pokud možno dosahován takový výnos, jehož průměrná výše bude v souladu s výnosem z referenční hodnoty BUFI minus vzniklé náklady, a současně aby byla zachována nominální výše pokut.

Investice jsou v zásadě omezeny na tyto kategorie: na termínované vklady u centrálních bank členských států, u agentur vydávajících státní dluhopisy a u státních nebo státem zaručených bank nebo u nadnárodních institucí a dále na dluhopisy, směnky a vkladové certifikáty vydávané státními nebo nadnárodními institucemi.

Přijaté finanční záruky

Komise drží značný objem záruk vydaných finančními institucemi v souvislosti s pokutami, které Komise ukládá společnostem, jež porušují pravidla hospodářské soutěže v EU (viz bod **2.6.1.3**). Tyto záruky poskytují pokutované společnosti jako alternativu k prozatímní úhradě pokuty. Záruky jsou spravovány v souladu s interními zásadami řízení rizik. Jsou identifikována a vyhodnocována finanční a operační rizika a pravidelně se prověřuje dodržování interních zásad a postupů.

Programy rozpočtových záruk EU

V hlavě X finančního nařízení je zakotveno několik ochranných opatření na ochranu rozpočtu EU před finančními riziky, která vznikají v důsledku využívání rozpočtových záruk. Lze je rozdělit do čtyř hlavních kategorií:

1. Opatření k omezení výše podmíněných závazků

Za prvé, výše záruky EU je zpravidla omezena jasně definovaným způsobem. Finanční nařízení stanoví, že finanční závazek a souhrn čistých plateb z rozpočtu nesmějí přesáhnout výši rozpočtové záruky schválenou v základním právním aktu. Podmíněný závazek vytvořený rozpočtovou zárukou může převýšit finanční aktiva poskytnutá na krytí finančního závazku EU pouze tehdy, je-li tak stanoveno v základním právním aktu, a za zvláštních podmínek, které určuje.

Za druhé, požadovaný rizikový profil operací / finančních produktů zaručených EU je v maximální možné míře určen ex ante, tj. před podpisem záručních dohod.

2. Opatření týkající se výběru prováděcích partnerů

Programy rozpočtových záruk jsou prováděny se spolehlivými partnery, kteří jsou hodnoceni podle pilířů. Tím je mimo jiné zajištěna spolehlivost účetních a finančních systémů a systémů řízení rizik těchto prováděcích partnerů. Kromě toho tito prováděcí partneři vyčleňují vlastní zdroje, které zajišťují odpovídající soulad zájmů s Uníí.

3. Opatření k zajištění odpovídající rozpočtové kapacity ex ante pro čerpání záruk

Programy rozpočtových záruk jsou zajištěny aktivy, která jsou uložena ve společném rezervním fondu. Míra tvorby rezerv je v základním právním aktu každého programu stanovena na takové úrovni, aby umožnila plánování rozpočtových prostředků, které by vytvořily rezervu umožňující absorpci ztrát bez narušení rozpočtu. Rezervy jsou tedy dostatečné k tomu, aby se vyrovnaly s očekávanými a do určité míry i s neočekávanými ztrátami těchto rozpočtových záruk.

Následně Komise (každoročně) zajistí přiměřenost výše tvorby rezerv, jak je definována v základním právním aktu, a její soulad se zásadami finančního nařízení a s finančním plánováním.

4. Opatření k řešení realizovaných ztrát přesahujících odhad ex-ante

Finanční nařízení zavádí dvě prahové hodnoty včasného varování (tj. zůstane-li k dispozici 50 % a 30 % míry tvorby rezerv). Tyto varovné prahové hodnoty umožňují Komisi předvídat možné vyčerpání rezerv před ukončením rozpočtové záruky a umožňují Komisi posoudit, zda by měla navrhnout dodatečnou tvorbu rezerv.

V případě dočasné potřeby dodatečné likvidity jsou zavedeny postupy, jako jsou převody mezi podfondy společného rezervního fondu a využití likvidity centrální pokladny, jakož i využití dostupného rozpočtového prostoru (prostředky na závazky a platby).

Kromě toho byl v roce 2020 pod vedením komisaře pro rozpočet zřízen Řídící výbor pro podmíněné závazky vyplývající z rozpočtových záruk. Zasahuje do záležitostí týkajících se rozpočtových záruk a finanční pomoci vytvářením podmíněných závazků pro rozpočet vyplývajících z provádění hlavy X finančního nařízení, včetně ustanovení uvedených ve vnitřních pravidlech pro plnění souhrnného rozpočtu Evropské unie. To zahrnuje rámec pro řízení rizik, příslušná společná horizontální ustanovení standardních dohod a integrované podávání zpráv za účelem stanovení podnikových požadavků na udržitelné řízení podmíněných závazků.

Programy finančních nástrojů

Plnění rozpočtu EU se již mnoho let opírá o využívání programů finančních nástrojů. Podrobnosti k dotčeným částkám viz bod **2.4.2**.

Většina finančních nástrojů má společné to, že jejich uplatňování je na základě dohody mezi Komisí a danou finanční institucí přeneseno buď na skupinu EIB (včetně EIF), nebo na jiné finanční instituce. Dohody s těmito institucemi stanoví přísné podmínky a povinnosti pro zprostředkovatele, aby se zajistilo, že bude s prostředky EU řádně nakládáno a že o nich budou poskytovány informace. Jakmile je na některý z těchto nástrojů vyčleněn finanční příspěvek, jsou tyto finanční prostředky převedeny na bankovní účet finanční instituce zřízený pro tento účel (tj. svěřenský účet) na její jméno, avšak jménem Komise. Prostředky na svěřenském účtu může daná finanční instituce používat v závislosti na daném nástroji na poskytování úvěrů, vydávání dluhových nástrojů, investování do kapitálových nástrojů či úhradu uplatnění záruk. Výnosy z finančních nástrojů musí být zpravidla vráceny zpět do rozpočtu EU.

Riziko těchto finančních nástrojů je omezeno stropem, jež stanoví příslušné dohody a jenž odpovídá částce vyčleněné v rozpočtu na tento nástroj. Jelikož Komise nezřídka nese ztrátu jako první a jelikož nástroje jsou určeny na financování rizikovějších příjemců (kteří mají potíže získat financování od komerčních věřitelů), je pravděpodobné, že rozpočtu EU vzniknou určité ztráty.

6.3 MĚNOVÉ RIZIKO

Expozice EU vůči měnovému riziku z finančních nástrojů na konci roku – čistá pozice

v milionech
EUR

	31. 12. 2022						Celkem
	USD	GBP	PLN	SEK	Ostatní	EUR	
Finanční aktiva							
<i>Finanční aktiva v naběhlé hodnotě*</i>	83	6	–	–	12	151	251
<i>Fin. aktiva v RH do zisku nebo ztráty</i>							
<i>Nederiváty</i>	843	25	–	20	98	29 088	30 073
<i>Deriváty</i>	(483)	–	–	–	–	1 467	984
<i>Pohledávky**</i>	89	111	14	0	17	5 453	5 684
<i>Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty</i>	84	13	1 031	473	1 421	43 522	46 544
	616	155	1 045	493	1 548	79 681	83 537
Finanční závazky							
<i>Závazky z finančních záruk</i>	(793)	(0)	(37)	(12)	(164)	(5 450)	(6 456)
<i>Finanční závazky v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty</i>	(1)	–	–	8	19	(50)	(25)
	(795)	(0)	(37)	(4)	(146)	(5 500)	(6 481)
Celkem	(179)	154	1 008	489	1 403	74 181	77 056

v milionech
EUR

	31. 12. 2021					EUR	Celkem
	USD	GBP	PLN	SEK	Ostatní		
Finanční aktiva							
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě*	63	18	-	-	7	88	176
Fin. aktiva v RH do zisku nebo ztráty							
Nederiváty	934	51	-	23	75	23 141	24 223
Deriváty	(646)	-	-	-	-	1 474	828
Pohledávky**	109	98	108	4	88	7 372	7 780
Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty	85	24	1 014	591	1 692	41 455	44 860
	545	192	1 121	618	1 862	73 529	77 866
Finanční závazky							
Závazky z finančních záruk	(1 047)	(0)	(62)	(19)	(248)	(6 418)	(7 794)
Finanční závazky v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty	(1)	-	-	-	(4)	-	(5)
	(1 048)	(0)	(62)	(19)	(251)	(6 418)	(7 798)
Celkem	(503)	192	1 059	599	1 611	67 111	70 068

* S výjimkou úvěrů v rámci Nástroje pro oživení a odolnost (NGEU) a v rámci finanční pomoci.

** S výjimkou nákladů příštích období.

Pokud by euro oproti ostatním měnám posílilo nebo oslabilo o 10 %, mělo by to na hospodářský výsledek následující dopad:

v milionech
EUR

Zvýšení (+)/ snížení (-) měnového kurzu	2022			
	USD	GBP	PLN	SEK
+10 %	16	(14)	(92)	(44)
-10 %	(20)	17	112	54

v milionech
EUR

Zvýšení (+)/ snížení (-) měnového kurzu	2021			
	USD	GBP	PLN	SEK
+10 %	46	(17)	(96)	(54)
-10 %	(56)	21	118	67

Výpůjční a úvěrové činnosti v rámci NGEU a za účelem finanční pomoci

Finanční aktiva a pasiva jsou v současnosti denominována výhradně v eurech, takže EU není vystavena měnovému riziku.

Pokladní hotovost

Vlastní zdroje hrazené členskými státy v jiných měnách než euro jsou vedeny na účtech vlastních zdrojů v souladu s nařízením Rady (EU, Euratom) č. 609/2014 (ve znění nařízení Rady (EU, Euratom) 2016/804). Na euro se převádějí, jsou-li zapotřebí k provedení plateb. Výše zmíněné nařízení upravuje postupy pro správu těchto prostředků. V omezeném počtu případů se tyto prostředky používají přímo na platby v téže měně.

Komise má u obchodních bank zřízenou řadu účtů v měnách zemí EU, jež nepoužívají EUR, a dále účty v USD, GBP a CHF, a to za účelem provádění plateb v těchto měnách. Tyto účty jsou doplňovány v závislosti na výši plateb, jež se mají uskutečnit, a v důsledku toho nevzniká z jejich zůstatků expozice vůči měnovému riziku.

Jsou-li na účty připsány jiné příjmy (než vlastní zdroje) v ostatních měnách než v eurech, jsou buď převedeny na účty Komise vedené v téže měně, pokud jsou potřeba na provádění plateb, nebo jsou konvertovány na eura a převedeny na účty vedené v eurech. Na zálohové účty vedené v jiných měnách

než euro se prostředky doplňují v závislosti na odhadovaných krátkodobých platebních potřebách v dané zemi a v dané měně. Zůstatky na těchto účtech jsou udržovány do výše příslušných limitů.

Pokuty

Všechny pokuty jsou ukládány a hrazeny nebo prozatímně kryty v eurech, a proto nevzniká měnové riziko, jsou-li uloženy ve fondu BUFI.

Rozpočtové záruky

Rozpočtové záruky jsou zpravidla prodlouženy s maximálním limitem stanoveným v EUR. Některé podkladové operace však mohou být denominovány v jiných měnách (USD nebo jiných místních měnách).

Součástí úvah při určování potřeb tvorby rezerv je měnové riziko.

Společný rezervní fond

Společný rezervní fond aktuálně používá EUR i USD. Měnové riziko je řízeno uzavíráním derivátových kontraktů (měnových forwardů), jimiž je zajišťována tržní hodnota portfolia investic denominovaných v USD. Limit maximální nezajištěné měnové expozice je stanoven na 1 % z celkové hodnoty portfolia při dodržení referenční hodnoty a ročních strategických alokací. Pokud by tedy tržní hodnota investic denominovaných v USD rostla či klesala nad či pod tento 1% limit, byl by dán pokyn ke kompenzačnímu obchodu (uzavření nového forwardu téhož, nebo opačného směru), který by zajišťovanou pozici odpovídajícím způsobem upravil či vyrovnal opačnou hodnotou.

Úvěry postoupené na EU na základě čerpání záručního fondu v důsledku selhání příjemce úvěru – viz bod 2.4.1.2 – jsou vedeny ve své původní měně, a tudíž vystavují EU měnovému riziku. Vzhledem k nejistotě o okamžiku splacení úvěru nejsou prováděna žádná opatření na kompenzaci kolísání směnných kurzů (zajištění).

6.4 ÚROKOVÉ RIZIKO

V následující tabulce je uvedena citlivost dluhových cenných papírů a fondů obchodovaných na burze na úrokovou sazbu, a to tak, že je zveřejněn dopad, který by měla změna úrokových sazeb o +/- 100 bazických bodů (1 %) na hospodářský výsledek EU.

	Zvýšení (+) / pokles (-) v bazických bodech	Hospodářský výsledek
2022: Fin. aktiva v RH do zisku nebo ztráty	+100	(741)
	-100	784
2021: Fin. aktiva v RH do zisku nebo ztráty	+100	(622)
	-100	660

v milionech EUR

Citlivost daného portfolia dluhopisů na změny úrokových sazeb roste spolu s jeho durací. Durace hlavních portfolií aktiv spravovaných Komisí je uvedena níže.

Výpůjční a úvěrové činnosti v rámci NGEU a za účelem finanční pomoci

Z povahy výpůjčních a úvěrových činností vznikají EU úročená aktiva a pasiva významného objemu. U nástrojů finanční pomoci s výjimkou NGEU však úrokové riziko z výpůjčních operací nehrozí, neboť je kompenzováno úvěry s rovnocennými podmínkami (tzv. back-to-back).

Nástroj NGEU nepoužívá přístup back-to-back, a proto musí být úrokové riziko pokryto zavedením postupů a mechanismů, které úrokové riziko zmírňují. Základní zásadou diverzifikované strategie financování nástroje NGEU je transparentní rozdělení nákladů na financování a všech dalších nákladů souvisejících s NGEU mezi příjemce (v případě úvěrů) a rozpočet EU (v případě nevratné podpory). Program NGEU se řídí zásadami úplné návratnosti nákladů a neziskovosti. Proto EU předává finanční prostředky, které získá na trhu, nákladově nejefektivnějším a nejspravedlivějším způsobem na základě denních výpočtů úroků. Tím je zajištěno, že veškeré náklady spojené s úvěry a výpůjčkami, které Unii vzniknou, ponese členské státy.

V nástroji NGEU jsou drženy peněžní prostředky, aby byla v rámci diverzifikované strategie financování zachována stanovená bezpečnostní rezerva a zároveň nevznikaly nadměrně vysoké zůstatky. Peněžní prostředky nástroje NGEU jsou uloženy v Evropské centrální bance. Od 4. dubna 2022 se na veškerý zůstatek hotovosti vztahuje krátkodobá úroková sazba eurového peněžního trhu. Dříve se na zůstatek hotovosti vztahovala úroková sazba vkladové facility ECB, která činila -0,5 %. Na základě vzájemné dohody byly zápornou úrokovou sazbou vkladové facility ECB úročeny pouze zůstatky hotovosti převyšující 20 miliard EUR. Na základě metodiky přiřazování nákladů nástroje NGEU jsou úroky, které nejsou přiřazeny k úvěrům nebo nevratné podpoře, předmětem fakturace příjemcům úvěrů a rozpočtu EU v podobě nákladů na řízení likvidity, které mohou být kladné nebo záporné v závislosti na vývoji úrokových sazeb uplatňovaných na peněžní zůstatky.

Pokladní hotovost

S výjimkou výpůjček souvisejících s programem NGEU si Komise na financování svých provozních výdajů nepůjčuje. Kromě expozice úrokovému riziku nástroje NGEU se úroky počítají ze zůstatků na různých bankovních účtech. Komise proto zavedla opatření k tomu, aby se do úroků (kladných nebo záporných) připisovaných na jejich bankovních účtech pravidelně promítaly tržní úrokové sazby a jejich případné výkyvy.

Účty vedené u ministerstev financí členských států, na něž jsou hrazeny vlastní zdroje, nejsou úročeny ani zpoplatněny. Účty u národních centrálních bank (vlastní zdroje a jiné) úročeny být mohou, a to sazbami, jež tyto jednotlivé instituce používají. V období, kdy panovalo prostředí záporných úrokových sazeb (do září 2022) bylo úročení těchto účtů v některých případech záporné. Postupy řízení hotovosti jsou přizpůsobeny podmínkám úročení na trhu, aby se minimalizovaly zůstatky na těchto účtech při uplatnění záporných úroků, a jsou dodržovány příslušné limity podle podmínek bank. Účty pro účely vlastních zdrojů jsou před dopadem záporných úroků chráněny v souladu s nařízením Rady (EU, Euratom) č. 609/2014 (ve znění nařízení Rady (EU, Euratom) 2016/804).

Jednodenní zůstatky na účtech u obchodních bank jsou zhodnocovány každodenně. Tyto úroky vycházejí z variabilních tržních sazeb, na které se uplatňuje smluvní marže (kladná nebo záporná). Sazby používané obchodními bankami mají obvykle pro provozní saldo do určité výše stanovenou spodní hranici na úrovni nula.

Pokuty

Prozatímne vybrané pokuty jsou investovány do portfolia dlouhodobých dluhopisů s průměrnou durací portfolia 1,33 roku.

Společný rezervní fond

Prostředky ve společném rezervním fondu jsou investovány do portfolia dlouhodobých dluhopisů a podnikových fondů obchodovaných na burze s celkovou průměrnou durací portfolia 3,17 roku.

ESUO v likvidaci

Částky ESUO v likvidaci jsou investovány do portfolia dlouhodobých dluhopisů s průměrnou durací portfolia 3,17 roku.

6.5 ÚVĚROVÉ RIZIKO

Maximální expozice vůči úvěrovému riziku

	v milionech EUR	v milionech EUR
	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Finanční aktiva		
Úvěry	204 354	163 568
Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty	46 544	44 860
Pohledávky ze směnných transakcí*	5 684	7 780
Fin. aktiva v RH do zisku nebo ztráty – dluhové cenné papíry	24 647	19 326
Fin. aktiva v RH do zisku nebo ztráty – deriváty	984	828
Poskytnuté záruky a úvěrové přísliby		
Smlouvy o finanční záruce	55 502	55 267
Úvěrové přísliby	8	–

Celkem k 31. 12. 2022	337 723	291 628
------------------------------	----------------	----------------

* S výjimkou nákladů příštích období.

Kromě toho je EU nepřímo vystavena úvěrovému riziku prostřednictvím svých investic do fondů peněžního trhu, podnikových fondů obchodovaných na burze a společných portfolií dluhových cenných papírů (viz bod 2.4.2.1), což může ovlivnit jejich ceny (viz bod 6.7).

Úvěry: úvěrová kvalita

v milionech
EUR

31. 12. 2022					
	Fáze 1	Fáze 2	Fáze 3	POCI	Celkem
Úvěrový rating					
<i>Prvotřídní a vysoká kvalita</i>	12 849	–	–	–	12 849
<i>Vyšší střední kvalita</i>	62 240	–	–	–	62 240
<i>Nižší střední kvalita</i>	106 537	–	–	–	106 537
<i>Neinvestiční stupeň (včetně selhání)</i>	11 923	13 094	29	114	25 160
Hrubá účetní hodnota	193 549	13 094	29	114	206 786
<i>Minus opravná položka na ztráty</i>	(55)	(2 361)	(27)	13	(2 431)
Čistá účetní hodnota	193 494	10 732	2	126	204 354

v milionech
EUR

31. 12. 2021					
	Fáze 1	Fáze 2	Fáze 3	POCI	Celkem
Úvěrový rating					
<i>Prvotřídní a vysoká kvalita</i>	10 379	–	–	–	10 379
<i>Vyšší střední kvalita</i>	58 991	–	–	–	58 991
<i>Nižší střední kvalita</i>	79 672	–	–	–	79 672
<i>Neinvestiční stupeň (včetně selhání)</i>	8 819	5 965	29	48	14 860
Hrubá účetní hodnota	157 861	5 965	29	48	163 903
<i>Minus opravná položka na ztráty</i>	(10)	(299)	(26)	–	(336)
Čistá účetní hodnota	157 851	5 665	3	48	163 568

Čtyři výše uvedené kategorie rizik jsou v zásadě založeny na ratingových kategoriích ratingových agentur a odpovídá jim:

- prvotřídní a vysoká kvalita: Moody P-1, Aaa – Aa3; S&P A-1+, A-1, AAA – AA–; Fitch F1+, F1, AAA – AA– a ekvivalentní stupně,
- vyšší střední kvalita: Moody P-2, A1 – A3; S&P A-2, A+ – A–; Fitch F2, A+ – A– a ekvivalentní stupně,
- nižší střední kvalita: Moody P-3, Baa1 – Baa3, S&P A-3, BBB+ – BBB–; Fitch F3, BBB+ – BBB– a ekvivalentní stupně,
- neinvestiční stupeň: Moody not prime, Ba1 – C; S&P B, C, D, BB+ – D; Fitch B, C, D, BB+ – D a ekvivalentní.
- EU používá tyto ratingové kategorie externích agentur zejména k posouzení finančních nástrojů a obchodních bank. Na základě vlastních analýz jednotlivých případů však může ponechat částky v jedné z výše uvedených kategorií i tehdy, pokud jedna nebo více výše uvedených ratingových agentur sníží odpovídající protistraně hodnocení.

Úvěry v neinvestičním stupni jsou převážně úvěry na finanční pomoc partnerským zemím ve finančních potížích a také některým členským státům, které mají rating v horní hranici tohoto stupně. Všechny úvěry členským státům jsou ve fázi 1. Fáze 2 zahrnuje úvěry Ukrajině z makrofinanční pomoci a Euratomu ve výši 11,9 miliardy EUR. Úvěry POCI jsou postoupené úvěry z programů EFSI a ELM.

Výpůjční a úvěrové činnosti v rámci NGEU a za účelem finanční pomoci

Expozice vůči úvěrovému riziku je v případě Euratomu ošetřena získáním státních záruk (viz bod 2.4.1.1).

Úvěry poskytnuté Ukrajině v rámci mimořádného programu makrofinanční pomoci (6 miliard EUR vyplacených v roce 2022) jsou v první řadě kryty jejich podfondem společného rezervního fondu a poté také dalšími zárukami členských států.

Úvěry poskytnuté členskými státy v rámci nástroje SURE jsou podloženy systémem dobrovolných záruk členských států ve výši 25 % maximálního stropu, který je k dispozici pro související finanční pomoc.

V případě neplnění závazků ze strany dlužníků a za účelem obsluhy souvisejícího splatného dluhu může Komise čerpat z aktiv uložených ve společném rezervním fondu (v případě úvěrů makrofinanční pomoci a Euratomu třetím zemím) a vyzvat členské státy, přičemž musí dodržet stropy vlastních zdrojů (viz bod 6.6).

Úvěry: Změna opravné položky ze snížení hodnoty

v milionech
EUR

	Fáze 1	Fáze 2	Fáze 3	POCI	Celkem
Opravná položka k 1. 1. 2022	10	299	26	–	336
Převod do fáze 1	–	–	–	–	–
Převod do fáze 2	(0)	1	(1)	–	0
Převod do fáze 3	(1)	(0)	1	–	–
Nové úvěry	9	763	–	–	772
Odúčtování – splátky	(0)	–	–	–	(0)
Odúčtování – odpisy	–	–	(2)	–	(2)
Přecenění opravných položek na ztráty	37	1 298	3	(13)	1 326
Ostatní	–	–	–	–	–
Opravná položka k 31. 12. 2022	55	2 361	27	(13)	2 431

Dodatečná opravná položka na ztráty ze znehodnocení úvěrů ve fázi 2 se týká zejména úvěrů makrofinanční pomoci a Euratomu poskytnutých Ukrajině (viz bod 2.4.1.1).

Úvěry: Posouzení fází

Jak je uvedeno ve významných účetních zásadách, závisí opravná položka ze snížení hodnoty finančních aktiv v naběhlé hodnotě jiných než pohledávek na fázi, do které je finanční aktivum zařazeno.

Rozdělení do jednotlivých fází závisí především na úvěrovém ratingu protistrany. Fázový model vychází z relativního hodnocení úvěrového rizika, to znamená, že EU může mít u stejné protistrany různé úvěry v různých fázích v závislosti na úvěrovém riziku protistrany v okamžiku vzniku. EU díky svému jedinečnému institucionálnímu statusu půjčuje peníze svým členským státům nebo státům v obtížích. Proto EU také uplatňuje kvalitativní posouzení úvěrového rizika založené na sledování ekonomické situace dlužníků v obtížích.

Fáze 1 – žádné významné zvýšení úvěrového rizika

Úvěry protistranám s úvěrovým ratingem v investičním stupni (tj. mezi AAA (Aaa) a BBB- (Baa3) na ratingové stupnici S&P/Fitch (Moody's) nebo s ekvivalentním externím či interním ratingem) k datu vykazání jsou považovány za úvěry s nízkým úvěrovým rizikem, a jsou tedy vedeny ve fázi 1, s výjimkou případů, kdy jsou více než 30 dní po splatnosti (viz fáze 2). Kromě toho jsou do fáze 1 zařazeny všechny úvěry, u nichž nedošlo k významnému zvýšení úvěrového rizika, jak je definováno níže. U finančních aktiv ve fázi 1 se opravná položka ze snížení hodnoty oceňuje částkou rovnající se dvanáctiměsíční očekávané úvěrové ztrátě.

Fáze 2 – významné zvýšení úvěrového rizika

Pro stanovení toho, zda došlo k významnému zvýšení úvěrového rizika od doby vzniku, a tedy zda se uplatní přechod do fáze 2, používá EU kombinaci kvantitativních a kvalitativních hodnocení.

Všechny úvěry, jejichž smluvní splátky jsou po splatnosti 31 až 90 dnů, se přesunou do fáze 2.

Protistrany s úvěrovým ratingem AAA (Aaa) až BB- (Ba3) k datu prvotního vykazání: pokud se nejedná o případ nízkého rizika (výše ve fázi 1), považuje se zhoršení za významné, je-li rozdíl mezi ratingem při vzniku a ratingem k datu vykazání roven třem stupňům nebo vyšší.

Protistrany s úvěrovým ratingem B+ (B1) nebo B (B2) k datu prvotního vykazání: zhoršení se považuje za významné, je-li rozdíl mezi původním ratingem a aktuálním ratingem roven dvěma stupňům nebo vyšší.

Protistrany s úvěrovým ratingem B- (B3) nebo nižším (v pásmu CCC/Caa): zhoršení se považuje za významné, je-li rozdíl mezi původním ratingem a aktuálním ratingem k datu vykazání roven jednomu stupni nebo vyšší.

Úvěry vzniklé před přechodem k revidovanému účetnímu pravidlu EU č. 11 (tj. 1. ledna 2021), u nichž nejsou informace o úvěrovém riziku při prvotním vykazání k dispozici bez vynaložení nepřiměřených nákladů a úsilí, jsou zařazeny do fáze 2.

U úvěrů ve fázi 2 se opravná položka ze snížení hodnoty oceňuje jako očekávaná úvěrová ztráta za dobu trvání.

Fáze 3 – úvěry se sníženou bonitou

Úvěry jsou zařazeny do fáze 3, jsou-li 90 dní po splatnosti nebo nastane-li po vzniku úvěru jedna nebo více událostí, které mají nepříznivý dopad na odhadované budoucí peněžní toky tohoto finančního aktiva. Úvěr je například zařazen do fáze 3 v případě, že:

- existuje pravděpodobnost konkurzu či jiné finanční restrukturalizace dlužníka,
- dlužník má ratingovou třídu D zveřejněnou externí ratingovou agenturou a
- dlužník je v prodlení s plněním jakéhokoli finančního závazku vůči EU, nebo v případě úvěrů na finanční pomoc, pokud je dlužník v prodlení s plněním závazku vůči jiné mezinárodní organizaci, která program financuje.

U úvěrů ve fázi 3 se opravná položka ze snížení hodnoty oceňuje jako očekávaná úvěrová ztráta za dobu trvání.

Nakoupená nebo vzniklá úvěrově znehodnocená aktiva („POCI“)

EU drží rovněž úvěry „nakoupené nebo vzniklé jako úvěrově znehodnocené“ („POCI“). Jedná se o nesplacené úvěry, u nichž EU vyplatila prováděcímu partnerovi čerpání záruky. U těchto úvěrů byla veškerá práva postoupena EU. EU je v rozvaze při prvotním zaúčtování vykazuje v reálné hodnotě. EU je klasifikuje jako úvěry POCI a opravnou položku ze snížení hodnoty vypočítává na základě očekávané úvěrové ztráty za dobu trvání. Na základě příslušných dohod mezi EU a prováděcími partnery jsou neoprávněně vyplacené částky jménem EU vymáhány s cílem získat dlužné prostředky zpět.

Úvěry: Měření ECL

Ocenění očekávané úvěrové ztráty je pravděpodobnostně vážený odhad rozdílu mezi smluvními peněžními toky a očekávanými peněžními toky. EU pro tento odhad používá následující parametry úvěrového rizika:

- pravděpodobnost selhání („PD“),
- ztrátovost ze selhání („LGD“) a
- expozice v selhání (EAD).

PD je procentuální podíl a představuje pravděpodobnost, že protistrana nesplní svůj finanční závazek, a to buď během následujících 12 měsíců (používá se pro „12měsíční očekávané úvěrové ztráty“), nebo po zbývajících dobu trvání závazku (používá se pro „očekávané úvěrové ztráty za dobu trvání“).

LGD je procentuální podíl, který vyjadřuje očekávaný hotovostní schodek, tj. část expozice, u níž se očekává ztráta po selhání, s přihlédnutím ke zpětně získaným částkám a kolaterálu. Při odhadu LGD u státních expozic zohledňuje EU svůj status de facto preferovaného věřitele.

EAD je expozice (částka) nesplacená v okamžiku selhání.

Odhadované peněžní toky za očekávanou dobu trvání finančního aktiva jsou diskontovány efektivní úrokovou mírou.

EU zohledňuje přiměřené a odůvodněné informace týkající se budoucího vývoje, které jsou dostupné bez nepřiměřených nákladů a úsilí, a v případě potřeby upravuje parametry modelu.

Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty: úvěrová kvalita

	<i>v milionech EUR</i>	
	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Úvěrový rating		
<i>Prvotřídní a vysoká kvalita</i>	40 769	40 716
<i>Vyšší střední kvalita</i>	3 675	3 650
<i>Nižší střední kvalita</i>	1 343	306
<i>Neinvestiční stupeň</i>	757	189
Hrubá účetní hodnota	46 544	44 860
<i>Minus opravná položka na ztráty</i>	-	-
Čistá účetní hodnota	46 544	44 860

Pokladní hotovost

Částky peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů ve výše uvedené tabulce se týkají především peněžních prostředků spravovaných pokladnou Komise. Většina hotovostních zdrojů Komise je v souladu s nařízením Rady (EU, Euratom) č. 609/2014 (ve znění nařízení Rady (EU, Euratom) 2016/804) o účtech vlastních zdrojů, jež členské státy zřídily za účelem úhrady svých příspěvků z vlastních zdrojů (především HND, DPH a TVZ). Všechny tyto účty jsou vedeny u ministerstev financí či centrálních bank členských států. Tyto instituce představují pro Komisi nejnižší úvěrové riziko (nebo riziko protistrany), jelikož expozice vzniká vůči členským státům. Pokud jde o tu část hotovostních zdrojů Komise, která je udržována u komerčních bank za účelem pokrytí plateb, doplňování těchto účtů je nařízeno provádět právě v momentě potřeby, o což se automaticky stará systém pro řízení pokladní hotovosti. Na každém účtu jsou peněžní prostředky ponechávány v minimálním objemu, který zohledňuje průměrnou denní výši odchozích plateb z daného účtu. V důsledku toho zůstávají jednodenní vklady na těchto účtech trvale nízké (celkově v průměru pod 54 milionů EUR a jsou rozloženy na přibližně 25 účtech). Expozice Komise vůči riziku je tudíž omezená. Na tyto částky je třeba pohlížet se zřetelem k celkovým denním hotovostním zůstatkům, jež v roce 2022 kolísaly mezi 7 miliardou EUR a 38 miliardami EUR, a se zřetelem k celkovému objemu odchozích plateb z bankovních účtů Komise v roce 2022, jenž převýšil částku 175 miliard EUR.

Navíc jsou v zájmu další minimalizace rizika protistrany, jemuž je Komise vystavena, uplatňovány zvláštní zásady pro výběr obchodních bank:

- Všechny obchodní banky jsou vybírány ve výběrových řízeních. Pro účast v nich je požadován minimální dlouhodobý úvěrový rating A- agentury S&P nebo rating ekvivalentní. Za zvláštních, řádně odůvodněných okolností může být akceptován rating nižší.
- Kromě minimálních požadavků na úvěrový rating uvedených ve výběrových řízeních se v rámci uplatňované politiky řízení rizika protistrany sledují ratingy a definuje se maximální expozice vůči každé finanční instituci. Tento strop, maximální celková expozice v hotovosti, vkladech a finančních zárukách na protistranu, se vypočítává s ohledem na úvěruschopnost (dlouhodobý úvěrový rating) a kapitalizaci subjektu finančního sektoru. Rizika protistrany, jimž je Komise vystavena, jsou pravidelně sledována a vykazována.
- V delegacích mimo EU jsou zálohové účty vedeny u místních bank vybraných prostřednictvím zjednodušeného výběrového řízení. Ratingové požadavky závisí na místní situaci a mohou se v jednotlivých zemích výrazně lišit. V zájmu omezení expozice jsou zůstatky na těchto účtech udržovány v nejnižším možném objemu (se zohledněním operativních potřeb), jsou pravidelně doplňovány a používané stropy se každoročně přezkoumávají.

NGEU

Úvěrové a výpůjční nástroje finanční pomoci obvykle neuchovávají žádné zbývající peněžní prostředky vzhledem k základnímu principu „back-to-back“ úvěrů finanční pomoci. Díky zavedení diverzifikované strategie financování v rámci nástroje NGEU však NGEU drží peněžní prostředky s cílem zajistit, aby částky na bankovním účtu nástroje NGEU byly dostatečné k uspokojení všech nadcházejících potřeb v oblasti výplaty prostředků a zachování stanovené bezpečnostní rezervy, přičemž je třeba se vyvarovat nadměrně vysokých zůstatků. Hotovost je uložena na bankovním účtu u Evropské centrální banky, takže úvěrové riziko je velmi nízké.

Prozatímně vybrané pokuty: vklady

Pokuty uložené v komerčních bankách, které byly prozatímně vybrány před rokem 2010, byly v roce 2022 z velké části sníženy. Tyto vklady jsou vybírány na základě výběrového řízení a uplatňuje se na ně výše popsána politika rizika protistrany.

Pohledávky: úvěrová kvalita

v milionech
EUR

	Není splatné	Po splatnosti 0–30 dní	Po splatnosti 31–90 dní	Po splatnosti 91 dní – 1 rok	Po splatnosti > 1 rok	Celkem
Hrubá účetní hodnota	1 613	18	14	21	1 992	3 658
Minus opravná položka na ztráty	(2)	(2)	(5)	(13)	(150)	(172)
Čistá účetní hodnota k 31. 12. 2022	1 611	16	9	8	1 842	3 486
Hrubá účetní hodnota	2 785	15	9	578	1 453	4 840
Minus opravná položka na ztráty	(2)	(1)	(4)	(18)	(147)	(173)
Čistá účetní hodnota k 31. 12. 2021	2 783	14	5	560	1 305	4 667

Částky v této tabulce nezahrnují náklady příštích období a část k inkasu smluv o finanční záruce oceněnou v reálné hodnotě vykazované do zisku a ztráty (viz bod 2.6.2), protože se na ně nevztahují požadavky týkající se snížení hodnoty.

Fin. aktiva v RH do zisku nebo ztráty – dluhové cenné papíry: úvěrová kvalita

Společný rezervní fond

Vážený průměrný úvěrový rating portfolia společného rezervního fondu odpovídá stupni A (S&P nebo rating ekvivalentní).

Prozatímně vybrané pokuty: Portfolio BUFI

U prostředků, jež plynou z pokut prozatímně vybraných od roku 2010 a jež jsou ukládány do státních dluhopisů, podstupuje Komise úvěrové riziko. Vážený průměrný úvěrový rating tohoto portfolia odpovídá stupni AA- (S&P nebo rating ekvivalentní).

Přijaté finanční záruky

Zásady řízení rizik, jež jsou uplatňovány na akceptaci takovýchto záruk, zajišťují Komisi vysokou úvěrovou kvalitu. K zásadám patří i definice maximální úvěrové expozice vůči konkrétnímu subjektu finančního sektoru podle jeho úvěrového ratingu a výše kapitálu vykázané v jeho účetní závěrce podle IFRS. Skutečnost, zda neuplatněné záruky splňují platné požadavky těchto zásad, je pravidelně kontrolována.

ESUO v likvidaci

Vážený průměrný úvěrový rating tohoto portfolia odpovídá stupni A- (S&P nebo rating ekvivalentní).

Fin. aktiva v RH do zisku nebo ztráty – deriváty: úvěrová kvalita

Derivátová aktiva se týkají především záruk za kapitálová portfolia a měnových forwardů. Úvěrové riziko je proto omezeno na riziko protistrany. Záruky za kapitálové transakce budou vypořádány s prováděcím partnerem EU, skupinou EIB, která má rating AAA. Jedinou protistranou všech otevřených měnových forwardů byla k 31. prosinci 2022 Banque de France, a proto nejsou k uvedenému datu zavedena žádná úvěrová posílení, např. kolaterál, nettingové dohody či záruky.

Smlouvy o finanční záruce: úvěrová kvalita

v milionech
EUR

	31. 12. 2022			31. 12. 2021		
	Fáze 1	Fáze 2	Celkem	Fáze 1	Fáze 2	Celkem
Dlouhodobý rating						
<i>Prvotřídní a vysoká kvalita</i>	0	4	4	0	1	1
<i>Vyšší střední kvalita</i>	3	-	3	2	-	2
<i>Nižší střední kvalita</i>	23	-	23	219	-	219
<i>Neinvestiční stupeň</i>	24 124	31 339	55 463	3 964	51 079	55 043
<i>Spravováno na kolektivním základě / nehodnoceno</i>	7	2	9	2	-	2
Celkem	24 157	31 345	55 502	4 187	51 080	55 267

Smlouvy o finanční záruce: Změna opravné položky na ztráty

v milionech EUR

	Fáze 1	Fáze 2	Celkem
Opravná položka k 1. 1. 2022	485	7 048	7 533
<i>Převod do fáze 2</i>	(3)	3	-
<i>Převod do fáze 1</i>	2 855	(2 855)	-
<i>Přírůstky</i>	170	45	215
<i>Uvolnění záruk</i>	(9)	(1)	(10)
<i>Přecenění</i>	(2 298)	(1 110)	(3 409)
Opravná položka k 31. 12. 2022	1 199	3 130	4 330
Účetní hodnota závazků z finanční záruky k 31. 12. 2022	3 194	3 263	6 456

* Převody mezi fází 1 a fází 2 se oceňují opravnou položkou ze snížení hodnoty počátečního zůstatku, zatímco změny částky vyplývající ze změny fáze (tj. ocenění výši 12měsíční očekávané úvěrové ztráty nebo očekávané úvěrové ztráty za dobu trvání) jsou součástí přecenění.

Smlouvy o finanční záruce: zásady fázového přístupu

Klíčovým ukazatelem rizika pro přidělování smluv o finanční záruce do jednotlivých fází je úvěrový rating zaručeného dluhu. Model fází porovnává úvěrový rating v době vzniku s úvěrovým ratingem k datu vykazání. U portfoliových záruk se zohledňuje vážený průměrný úvěrový rating zajištěného portfolia.

Fáze 1 – žádné významné zvýšení úvěrového rizika

Smlouvy o finanční záruce s úvěrovým ratingem v investičním stupni (tj. mezi AAA (Aaa) a BBB- (Baa3) na ratingové stupnici S&P/Fitch (Moody's) nebo s ekvivalentním externím či interním ratingem) k datu vykazání jsou považovány za smlouvy s nízkým úvěrovým rizikem nezávisle na původním úvěrovém ratingu a jsou vedeny ve fázi 1. Kromě toho jsou do fáze 1 zařazeny všechny smlouvy o finanční záruce, u nichž nedošlo k významnému zvýšení úvěrového rizika, jak je definováno níže. U smluv o finanční záruce ve fázi 1 se opravná položka ze snížení hodnoty oceňuje částkou rovnající se dvanáctiměsíční očekávané úvěrové ztrátě.

Fáze 2 – významné zvýšení úvěrového rizika

Následující zhoršení úvěrového ratingu je považováno za významné a vede k překlasifikování smluv o finanční záruce do fáze 2:

- u záruk s úvěrovým ratingem v rozmezí AAA (Aa1) až BB- (Ba3) na ratingové stupnici S&P/Fitch (Moody's) nebo s rovnocenným externím nebo interním ratingem při prvotním vykazání se

zhoršení ratingu považuje za významné, pokud je rozdíl mezi původním ratingem a ratingem k datu vykazání roven třem stupňům nebo vyšší u záruk vztahujících se k jednomu dluhovému nástroji a dvěma stupňům u záruk vztahujících se k dluhovému portfoliu,

- u záruk s úvěrovým ratingem v rozmezí B+ (B1) až B (B2) při prvotním vykazání se zhoršení ratingu považuje za významné, pokud je rozdíl mezi původním ratingem a ratingem k datu vykazání roven dvěma stupňům nebo vyšší u záruk vztahujících se k jednomu dluhovému nástroji a jednomu stupni u záruk vztahujících se k dluhovému portfoliu a
- u záruk s úvěrovým ratingem B- (B3) nebo nižším při prvotním vykazání se zhoršení ratingu považuje za významné, pokud je rozdíl mezi původním ratingem a ratingem k datu vykazání roven jednomu stupni nebo vyšší (u jednoho dluhového nástroje i portfolia).

Pokud informace o úvěrovém ratingu nejsou k dispozici, ale při prvotním vykazání byl proveden odhad očekávaných ročních žádostí o platbu, považuje se za přiměřený ukazatel rizika pro posouzení významného zvýšení úvěrového rizika také skutečná míra žádostí o platbu ve srovnání s původním plánem.

Kromě výše uvedených kritérií může EU použít kvalitativní posouzení významného zvýšení úvěrového rizika na základě dalších dostupných, přiměřených a odůvodněných informací.

Smlouvy o finanční záruce vzniklé před přechodem k revidovanému účetnímu pravidlu EU č. 11 (tj. před 1. lednem 2021), u nichž nejsou informace o úvěrovém riziku při prvotním vykazání k dispozici bez vynaložení nepřiměřených nákladů a úsilí, jsou zařazeny do fáze 2.

U smluv o finanční záruce ve fázi 2 se opravná položka ze snížení hodnoty oceňuje jako očekávaná úvěrová ztráta za dobu trvání.

Zařazení do fáze 3 a do nakoupených nebo vzniklých úvěrově znehodnocených aktiv se na smlouvy o finanční záruce nevztahuje.

V roce 2022 byly záruky EFSI ve výši 2,8 miliardy EUR přesunuty z fáze 2 do fáze 1, neboť průměrné úvěrové riziko zaručeného portfolia (i s ohledem na dopad sloučení s dluhovými portfolii InvestEU – viz bod 4.1.1) se snížilo. To mělo za následek přecenění a snížení očekávané úvěrové ztráty u záruk EFSI, neboť opravná položka ze snížení hodnoty se na konci roku 2022 oceňuje částkou rovnající se dvanáctiměsíční očekávané úvěrové ztrátě oproti oceňování částkou rovnající se očekávané úvěrové ztrátě za dobu trvání na konci roku 2021. Z přecenění ve výši 1,1 miliardy EUR, které vedlo ke snížení očekávané úvěrové ztráty u záruk ve fázi 2, se 0,6 miliardy EUR týká okna EFSI pro malé a střední podniky. Z nesplacených očekávaných úvěrových ztrát u záruk ve fázi 2 ve výši 3,1 miliardy EUR k 31. prosinci 2022 se 2,4 miliardy EUR týká záruk ELM (viz bod 4.1.1). Součástí je očekávaná úvěrová ztráta za dobu trvání ve výši 1,1 miliardy EUR u expozice EIB na Ukrajině (4,1 miliardy EUR, z toho 0,5 miliardy EUR za dosud nevyplacené úvěry), za kterou se zaručila EU.

Rozpočtové záruky

Unie je vystavena úvěrovému riziku zejména prostřednictvím operací, za které ručí. Pokud se zhorší úvěrová kvalita podkladových operací, zvýší se pravděpodobnost případů selhání, a tím i pravděpodobnost uplatnění záruk EU.

Za účelem monitorování a řízení tohoto rizika používá Komise modely úvěrového rizika, které slouží k posouzení potenciálních ztrát, mimo jiné s využitím informací poskytnutých prováděcími partnery. Výstupy těchto modelů se interpretují a kombinují s odborným úsudkem a na základě toho se odvodí hodnocení rizika, které je v souladu s podstatou transakce a příslušnými ekonomickými podmínkami.

6.6 RIZIKO LIKVIDITY

Analýza nederivátových finančních závazků podle zbytkové smluvní splatnosti

v milionech

	Smluvní nediskontované peněžní toky				Účetní
	< 1 rok	1–5 let	> 5 let	Celkem	
Výpůjčky	(23 204)	(80 495)	(280 075)	(383 774)	(344 303)
Závazky	(55 341)	–	–	(55 341)	(55 341)

<i>Ostatní</i>	(318)	(711)	(771)	(1 800)	(1 517)
Celkem k 31. 12. 2022	(78 862)	(81 206)	(280 846)	(440 914)	(401 161)
<i>Výpůjčky</i>	(23 769)	(45 030)	(180 660)	(249 459)	(236 720)
<i>Závazky</i>	(46 372)	-	-	(46 372)	(46 372)
<i>Ostatní</i>	(218)	(830)	(890)	(1 938)	(1 605)
Celkem k 31. 12. 2021	(70 358)	(45 860)	(181 550)	(297 769)	(284 697)

Analýza derivátových finančních závazků podle zbytkové smluvní splatnosti

v milionech
EUR

	Smluvní nediskontované peněžní toky				Účetní hodnota
	< 1 rok	1–5 let	> 5 let	Celkem	
<i>Deriváty – část k vyplacení</i>	(504)	(8)	-	(512)	
<i>Deriváty – část k inkasu</i>	487	-	-	487	
Čisté peněžní toky k 31. 12. 2022	(17)	(8)	-	(25)	(20)
<i>Deriváty – část k vyplacení</i>	(646)	(5)	-	(651)	
<i>Deriváty – část k inkasu</i>	648	-	-	648	
Čisté peněžní toky k 31. 12. 2021	2	(5)	-	(3)	(3)

Analýza splatnosti vydaných smluv o finanční záruce podle nejbližšího období, ve kterém by mohla být záruka uplatněna

v milionech EUR

	Maximální výše jistoty				Účetní hodnota
	< 1 rok	1–5 let	> 5 let	Celkem	
<i>Smlouvy o finanční záruce k 31. 12. 2022</i>	(65 109)	(13 332)	(4 902)	(83 343)	(6 456)
<i>Smlouvy o finanční záruce k 31. 12. 2021</i>	(55 381)	(878)	(1)	(56 259)	(7 794)

Výpůjční činnosti v rámci nástroje NGEU a finanční pomoci

Prvním krokem při splácení výpůjček v rámci finanční pomoci je včasné inkaso příslušné finanční pomoci a splátek úvěrů nástroje NGEU. Existují však další ochranná opatření, která by mohla být uplatněna v případě prodlení s platbou nebo opožděné platby dlužníků.

V případě úvěrů makrofinanční pomoci a Euratomu třetím zemím zajišťuje rezervu likvidity podfond Záručního fondu pro vnější vztahy společného rezervního fondu. Ke splacení příslušných výpůjček by proto byla nejprve použita dostupná aktiva tohoto fondu (ale až po prvním regresu vůči ručitelům Euratomu, kteří jsou třetí stranou – viz bod 6.4). Pokud by se v kterémkoli okamžiku ukázalo, že dostupná aktiva k pokrytí skutečných ztrát nepostačují, aktivuje Komise opatření k zajištění dodatečných zdrojů (např. dočasné využití likvidity pokladny Komise, dočasné převody a/nebo dodatečné výdaje z rozpočtu EU). Úvěry poskytnuté Ukrajině v rámci mimořádného programu makrofinanční pomoci (6 miliard EUR vyplacených v roce 2022) jsou kryty nejen jejím podfondem společného rezervního fondu, ale také dodatečnými zárukami členských států pro případ, že by částka ve společném rezervním fondu nebyla dostatečná (viz bod 2.4.1.1).

V případě nástroje NGEU může Komise pro účely obsluhy dluhů EU uplatnit rovněž aktivní řízení hotovosti a krátkodobé výpůjčky.

U všech výpůjček v rámci finanční pomoci i výpůjček v rámci nástroje NGEU může Komise pro účely obsluhy dluhů EU zmobilizovat zdroje až do výše dostupné rezervy vlastních zdrojů. Právní předpisy týkající se vlastních zdrojů stanoví strop vlastních zdrojů na pokrytí ročních prostředků na platby na 1,40 % HND členských států a dodatečné dočasné zvýšení o 0,6 procentního bodu v případě nástroje NGEU. Rozpočet na rok 2022 zahrnoval vlastní zdroje na financování výdajů v celkové výši 1,01 % HND. To znamená, že k 31. prosinci 2022 byla k pokrytí jeho závazků k dispozici rozpětí 0,99 %. Za tímto účelem je EU oprávněna vyzvat členské státy, aby zajistily splnění právního závazku EU vůči jejím věřitelům.

Úvěry poskytnuté členským státům v rámci nástroje SURE jsou podloženy systémem dobrovolných záruk členských států ve výši 25 % maximálního stropu, který je k dispozici pro související finanční pomoc.

Před čerpáním záruk poskytnutých členskými státy se očekává, že Komise přezkoumá možnosti čerpání rozpětí dostupného v rámci stropu vlastních zdrojů pro platební prostředky v rozsahu, v jakém to Komise považuje za udržitelné, mimo jiné s ohledem na celkové podmíněné závazky Unie a udržitelnost souhrnného rozpočtu Unie. Tímto přezkoumáním není dotčena neodvolatelná a nepodmíněná povaha poskytnutých záruk a jejich povaha na požádání.

Pokladní hotovost

Rozpočtové zásady EU zajišťují, aby celkové hotovostní zdroje za daný rok vždy postačovaly k uskutečnění všech plateb. Součet příspěvků členských států spolu s jinými příjmy se totiž rovná výši prostředků na platby v daném rozpočtovém roce. Příspěvky členských států jsou však rozloženy do dvanácti měsíčních splátek v průběhu roku a vychází ze schváleného rozpočtu, zatímco platby závisí na operativních potřebách. Dále platí, že v souladu s nařízením Rady (EU, Euratom) č. 609/2014 (o metodách a postupu pro poskytování vlastních zdrojů, ve znění nařízení Rady (EU, Euratom) 2016/804) jsou příspěvky členských států určeny na opravné rozpočty schválené v daném měsíci (n) dávány k dispozici buď v první pracovní den měsíce n+1 (jsou-li schváleny před 16. dnem daného měsíce), nebo v první pracovní den měsíce n+2 (jsou-li schváleny v 16. nebo pozdější den daného měsíce), zatímco související prostředky na platby jsou k dispozici okamžitě.

Aby bylo zajištěno, že dostupné pokladní zdroje budou vždy postačovat k úhradě plateb v každém jednotlivém měsíci, používají se postupy týkající se pravidelného předpovídání hotovostních potřeb. V případě potřeby si lze od členských států vyžádat vlastní zdroje nebo dodatečné finanční prostředky i předem, a to do výše určitých limitů a za určitých podmínek stanovených v nařízení Rady (EU, Euratom) č. 609/2014 ve znění nařízení Rady (EU, Euratom) 2016/804. Operativní potřeby a obecná rozpočtová omezení v posledních letech vedly k potřebě zvýšeného monitorování rytmu plateb během roku. Automatizované nástroje k řízení hotovosti v podmínkách každodenních pokladních operací Komise mimoto zajišťují, že na všech jejích bankovních účtech je každý den k dispozici dostatečná likvidita.

Pokuty

Fond BUFI, v němž jsou investovány prozatímně inkasované pokuty, je spravován podle zásady, že aktiva mají být ve vztahu k příslušným závazkům dostatečně likvidní a prodejná. Jeho portfolio je složeno povětšinou z vysoce likvidních cenných papírů, které lze prodat za účelem pokrytí krátkodobých odtoků likvidity. Na peněžní prostředky, peněžní ekvivalenty a cenné papíry se splatností do 1 roku připadá v portfolio 56 %.

Rozpočtové záruky

Analýza splatnosti finančních záruk je uvedena s uplatněním obezřetného přístupu, na základě kterého je maximální částka poskytnuté záruky přiřazena k nejbližšímu období, ve kterém by mohla být záruka uplatněna. Vzhledem k tomu, že většina záruk EU je splatná na první požádání, je značná částka přiřazena k prvnímu časovému pásmu. Pravděpodobnost, že EU bude vyzvána k úhradě celé částky v rámci všech záruk v prvním období, je však malá. Navíc částka, jejíž ztrátu EU očekává, je často mnohem nižší než maximální výše záruky, proto je třeba na výši rizika likvidity pohlížet v souvislosti s účetní hodnotou záručních závazků.

Hlavním cílem rámce řízení rizik podmíněných závazků je zajistit, aby rozpočet EU mohl kdykoli dostát svým závazkům, aniž by bylo narušeno běžné plnění rozpočtu. To s sebou nese také zmírnění rizika likvidity spojeného s rozpočtovými zárukami, tj. rizika, že Unie nebude mít dostatek prostředků, aby mohla včas splnit všechny své platební závazky související se zárukami (což by pak mohlo vést například k vytěsnění jiných výdajů a odkládání plateb do následujících rozpočtových let).

V tomto ohledu je každá rozpočtová záruka zajištěna dostatečnou rezervou vloženou do společného rezervního fondu, aby byla stále zajištěna dostatečná likvidita ke včasné úhradě čerpaných záruk.

EU pravidelně sleduje přiměřenost míry tvorby rezerv každého programu rozpočtových záruk a každý rok podává zprávu¹⁸ o svém odhadu se stanovenou mírou jistoty, zda tyto částky postačují k pokrytí rizika na následujících pět let.

¹⁸ Například v pracovním dokumentu XI připojeném k návrhu rozpočtu, který pojednává o provádění rozpočtových záruk, společného rezervního fondu a posouzení udržitelnosti podmíněných závazků vyplývajících z rozpočtových záruk a finanční pomoci podle čl. 41 odst. 5 finančního nařízení.

Kromě toho jsou zavedeny další ochranné postupy (dočasné převody mezi podfondy společného rezervního fondu a využívání likvidity centrální pokladny), které zajišťují, aby byla k dispozici dostatečná likvidita.

Společný rezervní fond

Správa společného rezervního fondu se řídí zásadou, že aktiva musí mít dostatečnou míru likvidity a mobilizace ve vztahu k příslušným závazkům. Jeho portfolio je složeno z likvidních aktiv, která lze v případě nutnosti prodat za účelem pokrytí krátkodobých odtoků likvidity. Na peněžní prostředky, peněžní ekvivalenty a cenné papíry se splatností do 1 roku připadá v portfolio 18 %.

Derivátové kontrakty jsou vypořádávány brutto, s tím, že vypořádání se řídí smluvní splatností těchto derivátů. Závazky jsou plněny prodejem aktiv denominovaných v USD či swapem, takže je možné, že v důsledku kurzových rozdílů dojde k odtoku likvidity. Pro potřeby požadavků na kolaterál či marži není nutné uplatňovat řízení likvidity. Stávající protistrana zajištění totiž akceptuje, že bude s Komisí obchodovat bez uplatňování požadavků na kolaterál a výzev k doplnění zajištění.

6.7 JINÉ CENOVÉ RIZIKO

K 31. prosinci 2022 je EU vystavena jiným cenovým rizikům (akciovému riziku) vyplývajícím z nekotovaných kapitálových investic (např. fondů rizikového kapitálu a jiných investičních fondů), fondů peněžního trhu (např. jednotného fondu EIB) a investic do společných portfolií (viz bod 2.4.2.1), jakož i prostřednictvím záruk pokrývajících nekotované kapitálové a kvazikapitálové investice, které jsou vykazovány jako deriváty v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty (viz bod 2.4.2.2).

Akciovým rizikem se rozumí riziko, že v důsledku kolísání cen akcií nebo hodnoty zajištěných kapitálových investic dojde ke změně reálné hodnoty uvedených investic. Dopad 10% zvýšení nebo snížení hodnoty výše uvedených nástrojů na zisk nebo ztrátu by byl následující:

	<i>v milionech EUR</i>	
	10 %	(10) %
<i>Kapitálové investice</i>	253	(253)
<i>Fondy peněžního trhu, fondy obchodované na burze a investice do společných portfolií</i>	290	(290)
<i>Záruky na vlastní kapitál*</i>	469	(469)
Celkem k 31. 12. 2022	1 012	(1 012)
<i>Kapitálové investice</i>	238	(238)
<i>Fondy peněžního trhu, fondy obchodované na burze a investice do společných portfolií</i>	251	(251)
<i>Záruky na vlastní kapitál*</i>	415	(415)
Celkem k 31. 12. 2021	905	(905)

* Riziko záruk na vlastní kapitál vychází z pomyslné částky, na kterou se záruka vztahuje.

EU investuje do nekotovaných aktiv, jejichž hodnota není veřejně dostupná, nebo za ně ručí. Většinu těchto finančních nástrojů provádějí pověřené subjekty, které jsou odborníky v oboru a kteří tato aktiva pravidelně vyhodnocují a monitorují.

7. ZVEŘEJNĚNÍ INFORMACÍ O SPŘÍZNĚNÝCH STRANÁCH

7.1 SPŘÍZNĚNÉ STRANY

Spřízněnými stranami EU jsou konsolidované účetní jednotky EU, přidružené účetní jednotky a členové vrcholového vedení těchto subjektů. Transakce mezi těmito subjekty se uskutečňují v rámci běžné činnosti EU, a z toho důvodu nejsou podle účetních pravidel EU nezbytné žádné zvláštní požadavky na zveřejnění údajů o těchto transakcích.

7.2 KLÍČOVÉ NÁROKY VEDENÍ

Za účelem informování o transakcích se spřízněnými stranami (členy vrcholového vedení) jsou příslušné osoby uvedeny v pěti kategoriích:

kategorie 1: předsedové Evropské rady, Komise a Soudního dvora Evropské unie,

kategorie 2: vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, místopředseda Komise a ostatní místopředsedové Komise,

kategorie 3: generální tajemník Rady, členové Komise, soudci a generální advokáti Soudního dvora, předseda a členové Tribunálu, veřejný ochránce práv a evropský inspektor ochrany údajů,

kategorie 4: předseda a členové Účetního dvora,

kategorie 5: nejvýše postavení úředníci orgánů a agentur.

Souhrn jejich finančních nároků je uveden níže, přičemž další informace lze získat ve služebním řádu zveřejněném na internetových stránkách portálu Europa. Služební řád je oficiálním dokumentem, kde jsou popsány práva a povinnosti všech úředníků EU. Členové vrcholového vedení neobdrželi od EU žádné zvýhodněné úvěry.

FINANČNÍ NÁROKY ČLENŮ VRCHOLOVÉHO VEDENÍ

v EUR

Nárok (na zaměstnance)	Kategorie 1	Kategorie 2	Kategorie 3	Kategorie 4	Kategorie 5
Základní plat (měsíční)	31 251,88	28 307,86 – 29 440,18	22 646,29 – 25 477,07	24 458,00 – 26 043,24	14 399,72 – 22 646,29
Příplatek za vzdálenost od místa trvalého pobytu/za práci v zahraničí	15 %	15 %	15 %	15 %	0–4 % až 16 %
Rodinné přídavky:					
Příplatek na domácnost (% z platu)	2 % + 210,21	2 % + 210,21	2 % + 210,21	2 % + 210,21	2 % + 210,21
Příspěvek na vyživované dítě	459,32	459,32	459,32	459,32	459,32
Příplatek na předškolní vzdělávání	112,21	112,21	112,21	112,21	112,21
Příplatek na vzdělání, nebo	311,65	311,65	311,65	311,65	311,65
Příplatek na vzdělání mimo místo pracoviště	623,30	623,30	623,30	623,30	623,30
Příplatek pro předsedajícího soudce	Nezařazeno	Nezařazeno	715,05	Nezařazeno	Nezařazeno
Příspěvek na reprezentaci	1 693,58	1 088,45	715,05	Nezařazeno	Nezařazeno
Roční cestovní náklady	Nezařazeno	Nezařazeno	Nezařazeno	Nezařazeno	Propláceny

Přeložení do členského státu:					
Příspěvek na vzdělání*	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
% z platu*	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
% z platu bez oprav. koef.	max. 25%	max. 25%	max. 25%	max. 25%	max. 25 %
Výdaje na reprezentaci					
	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>	<i>Nezařazeno</i>	<i>Nezařazeno</i>
Při nástupu do funkce:					
Výdaje za zařízení (Kat. 1–4: dva měsíční základní platy)	62 503,76	56 615,72 – 58 880,36	45 292,58 – 50 954,15	48 915,99 – 52 086,47	<i>Propláceny</i>
Cestovní výlohy rodiny	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>
Výdaje na stěhování	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>
Při odchodu z funkce:					
Výlohy na přesídlení (Kat. 1–4: jeden měsíční základní plat)	31 251,88	28 307,86 – 29 440,18	22 646,29 – 25 477,07	24 458,00 – 26 043,24	<i>Propláceny</i>
Cestovní výlohy rodiny	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>
Výdaje na stěhování	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>
Přechod (% z platu)**	40 % – 65 %	40 % – 65 %	40 % – 65 %	40 % – 65 %	<i>Nezařazeno</i>
Zdravotní pojištění	<i>Hrazeno</i>	<i>Hrazeno</i>	<i>Hrazeno</i>	<i>Hrazeno</i>	<i>Hrazeno</i>
Důchod (% z platu, před zdaněním)					
	<i>Max. 70 %</i>	<i>Max. 70 %</i>	<i>Max. 70 %</i>	<i>Max. 70 %</i>	<i>Max. 70 %</i>
Odvody:					
Daň Společenství	8 % – 45 %	8 % – 45 %	8 % – 45 %	8 % – 45 %	8 % – 45 %
Zdravotní pojištění (% z platu)	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %
Zvláštní odvod z platu	7 %	7 %	7 %	7 %	6–7 %
Srážka na důchod	<i>Nezařazeno</i>	<i>Nezařazeno</i>	<i>Nezařazeno</i>	<i>Nezařazeno</i>	10,1 %
Počet osob ke konci roku					
	3	8	93	27	112

* S uplatněním opravného koeficientu („oprav. koef.“).

** Vyplácí se první tři roky po odchodu.

8. UDÁLOSTI PO ROZVAHOVÉM DNI

Účetní Komise se ke dni podpisu této účetní závěrky nedozvěděla o významných záležitostech, které by vyžadovaly samostatné zveřejnění v tomto oddíle, ani jí takové záležitosti nebyly nahlášeny. Účetní závěrka a příloha k ní byly sestaveny na základě nejnovějších dostupných údajů, které jsou promítnuty do předložených informací.

9. ROZSAH KONSOLIDACE

A. OVLÁDANÉ ÚČETNÍ JEDNOTKY (54)

1. Orgány a poradní orgány (11)

<i>Evropský parlament</i>	<i>Evropský inspektor ochrany údajů</i>
<i>Evropská rada</i>	<i>Evropský hospodářský a sociální výbor</i>
<i>Evropská komise</i>	<i>Evropský veřejný ochránce práv</i>
<i>Evropský účetní dvůr</i>	<i>Evropský výbor regionů</i>
<i>Soudní dvůr Evropské unie</i>	<i>Rada Evropské unie</i>
<i>Evropská služba pro vnější činnost</i>	

2. Agentury EU (41)

2.1 Výkonné agentury (6)

<i>Evropská výkonná agentura pro vzdělávání a kulturu (EACEA)</i>	<i>Výkonná agentura Evropské rady pro inovace a pro malé a střední podniky (EISMEA)</i>
<i>Evropská výkonná agentura pro zdraví a digitální oblast (HaDEA)</i>	<i>Výkonná agentura Evropské rady pro výzkum (ERCEA)</i>
<i>Evropská výkonná agentura pro výzkum (REA)</i>	<i>Evropská výkonná agentura pro klima, infrastrukturu a životní prostředí (CINEA)</i>

2.2 Decentralizované agentury (35)

<i>Evropská agentura pro námořní bezpečnost (EMSA)</i>	<i>Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA)</i>
<i>Evropská agentura pro léčivé přípravky (EMA)</i>	<i>Agentura Evropské unie pro železnice (ERA)</i>
<i>Evropská agentura pro chemické látky (ECHA)</i>	<i>Odrůdový úřad Společenství (CPVO)</i>
<i>Evropský institut pro rovnost žen a mužů (EIGE)</i>	<i>Evropská agentura pro kontrolu rybolovu (EFCA)</i>
<i>Evropská agentura pro životní prostředí (EEA)</i>	<i>Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO)</i>
<i>Evropský orgán pro bankovníctví (EBA)</i>	<i>Agentura Evropské unie pro bezpečnost letectví (EASA)</i>
<i>Agentura Evropské unie pro azyl (EUAA)</i>	<i>Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA)</i>
<i>Agentura Evropské unie pro kybernetickou bezpečnost (ENISA)</i>	<i>Evropská nadace odborného vzdělávání (ETF)</i>
<i>Agentura Evropské unie pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva (CEPOL)</i>	<i>Evropská nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek (Eurofound)</i>
<i>Agentura Evropské unie pro kosmický program (EUSPA)</i>	<i>Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA)</i>
<i>Agentura Evropské unie pro justiční spolupráci v trestních věcech (Eurojust)</i>	<i>Agentura Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol)</i>
<i>Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA)</i>	<i>Agentura Evropské unie pro základní práva (FRA)</i>
<i>Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC)</i>	<i>Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (EIOPA)</i>
<i>Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání (CEDEFOP)</i>	<i>Překladatelské středisko pro instituce Evropské unie (CdT)</i>
<i>Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER)</i>	<i>Společný evropský podnik pro ITER a rozvoj energie z jaderné syntézy (Fusion for Energy)</i>
<i>Agentura na podporu Sdružení evropských regulačních orgánů v oblasti elektronických komunikací (Úřad BEREC)</i>	<i>Agentura Evropské unie pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva (eu-LISA)</i>
<i>Evropská agentura pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích (FRONTEX)</i>	<i>Úřad evropského veřejného žalobce (EPPO)</i>
<i>Evropský orgán pro pracovní záležitosti (ELA)</i>	

3. Další účetní jednotky (2)

<i>Evropské společenství uhlí a oceli (v likvidaci)</i>	<i>Evropský inovační a technologický institut (EIT)</i>
---	---

B. PŘIDRUŽENÉ ÚČETNÍ JEDNOTKY (1)

Evropský investiční fond (EIF)

NEVÝZNAMNÉ ÚČETNÍ JEDNOTKY

Níže uvedené účetní jednotky nebyly při konsolidaci finančních výkazů za rok 2022 zahrnuty do konsolidačního celku ekvivalenční metodou, a to z důvodu nevýznamnosti.

DROBNÉ ÚČETNÍ JEDNOTKY (8)

Společný podnik pro evropské oběhové biohospodářství (CBE)

Společný podnik pro čisté letectví (CA JU)

Společný podnik pro čistý vodík (CH2 JU)

Společný podnik pro evropské železnice (ER JU)

Společný podnik iniciativy pro inovativní zdravotnictví

Společný podnik pro klíčové digitální technologie (KDT JU)

Společný podnik pro výzkum ATM jednotného evropského nebe 3 (SESAR 3 JU)

Evropský společný podnik pro vysoce výkonnou výpočetní techniku (EuroHPC)

Výše uvedené účetní jednotky zveřejňují své roční účetní závěrky na svých internetových stránkách.

ZPRÁVY O PLNĚNÍ ROZPOČTU A PŘÍLOHA

Vzhledem k zaokrouhlování částek na miliony eur se může stát, že součty některých finančních údajů v níže uvedených tabulkách nemusí přesně odpovídat.

OBSAH

1.	VÝSLEDEK PLNĚNÍ ROZPOČTU EU.....	142
2.	SROVNÁNÍ ROZPOČTOVANÝCH A SKUTEČNÝCH ČÁSTEK	143
3.	PŘÍLOHA KE ZPRÁVÁM O PLNĚNÍ ROPOČTU	145
3.1	ROZPOČTOVÝ RÁMEC EU	145
3.2	VFR NA OBDOBÍ 2021–2027.....	145
3.3	PODROBNÝ POPIS OKRUHŮ VFR (PROGRAMY)	148
3.4	NextGenerationEU.....	148
3.5	ROČNÍ ROZPOČET.....	149
3.6	PŘÍJMY	151
3.7	VÝPOČET VÝSLEDKU PLNĚNÍ ROZPOČTU.....	152
3.8	SESOUHLESENÍ HOSPODÁŘSKÉHO VÝSLEDKU S VÝSLEDKEM PLNĚNÍ ROZPOČTU	154
4.	PLNĚNÍ ROZPOČTU EU NA ROK 2022	156
5.	PLNĚNÍ PŘÍJMOVÉ STRANY ROZPOČTU EU	157
5.1	SOUHRN PLNĚNÍ PŘÍJMOVÉ STRANY ROZPOČTU EU	157
6.	PLNĚNÍ VÝDAJOVÉ STRANY ROZPOČTU EU	158
6.1	VFR: ČLENĚNÍ A ZMĚNY PROSTŘEDKŮ NA ZÁVAZKY A PROSTŘEDKŮ NA PLATBY.....	158
6.2	VFR: ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ NA ZÁVAZKY	159
6.3	VFR: ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ NA PLATBY.....	160
6.4	VFR: ZMĚNA STAVU ZBÝVAJÍCÍCH ZÁVAZKŮ (RAL)	161
6.5	VFR: ČLENĚNÍ ZBÝVAJÍCÍCH ZÁVAZKŮ PODLE ROKU PŮVODU.....	162
6.6	VFR: ZBÝVAJÍCÍ ZÁVAZKY PODLE TYPU PROSTŘEDKŮ	163
6.7	PODROBNÝ VFR: ZMĚNY A ČLENĚNÍ PROSTŘEDKŮ NA ZÁVAZKY A NA PLATBY.....	164
6.8	PODROBNÝ VFR: ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ NA ZÁVAZKY	170
6.9	PODROBNÝ VFR: ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ NA PLATBY	177
6.10	PODROBNÝ VFR: ZMĚNA STAVU ZBÝVAJÍCÍCH ZÁVAZKŮ (RAL)	185
6.11	PODROBNÝ VFR: ČLENĚNÍ ZBÝVAJÍCÍCH ZÁVAZKŮ PODLE ROKU PŮVODU.....	191
6.12	PODROBNÝ VFR: ZBÝVAJÍCÍ ZÁVAZKY PODLE TYPU PROSTŘEDKŮ	195
7.	PLNĚNÍ ROZPOČTU V ČLENĚNÍ PODLE ORGÁNŮ	201
7.1	PLNĚNÍ PŘÍJMOVÉ STRANY ROZPOČTU	201
7.2	ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ NA ZÁVAZKY.....	202
7.3	ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ NA PLATBY	203
8.	PLNĚNÍ ROZPOČTŮ AGENTUR	204
8.1	PŘÍJMY ROZPOČTU.....	204

8.2 PROSTŘEDKY NA ZÁVAZKY A NA PLATBY PODLE AGENTUR 205

1. VÝSLEDEK PLNĚNÍ ROZPOČTU EU

Bod	v milionech EUR		
	2022	2021	
a	Příjmy za rozpočtový rok	245 265	239 596
b	Platby z prostředků na běžný rok	(239 157)	(226 175)
c	Prostředky na platby přenesené do roku n+1	(2 452)	(4 244)
d	Zrušení nevyčerpaných prostředků přenesených z roku n-1	80	265
e	Vývoj účelově vázaných příjmů (B)-(A)	(1 121)	(6 338)
	<i>Nevyčerpané prostředky ke konci běžného roku (A)</i>	<i>15 152</i>	<i>14 032</i>
	<i>Nevyčerpané prostředky ke konci předchozího roku (B)</i>	<i>14 032</i>	<i>7 694</i>
f	Kurzové rozdíly za rok	(97)	126
	Výsledek plnění rozpočtu	2 519	3 230

Výsledek plnění rozpočtu EU se vrací členským státům v roce 2023, a to formou snížení jejich příspěvků. Vypočítává se v souladu s čl. 1 odst. 1 nařízení Rady (EU, Euratom) č. 608/2014, kterým se stanoví prováděcí opatření pro systém vlastních zdrojů. Další informace lze nalézt v části 3.7 Výpočet výsledku plnění rozpočtu.

- Příjmy za rozpočtový rok: tabulka 5.1 „Souhrn plnění příjmové strany rozpočtu EU“, sloupec 8 „Příjmy celkem“.
- Platby z prostředků na běžný rok: tabulka 6.3 „Čerpání prostředků na platby“, sloupec 2 „Provedené platby z konečného přijatého rozpočtu“ a sloupec 4 „Provedené platby z účelově vázaných příjmů“.
- Prostředky na platby přenesené do roku n+1: tabulka 6.3 „Čerpání prostředků na platby“, sloupec 7 „Prostředky přenesené automaticky“ plus sloupec 8 „Prostředky přenesené na základě rozhodnutí“.
- Zrušení nevyčerpaných prostředků přenesených z roku n-1: zohledňuje výši prostředků na platby přenesených (automaticky a na základě rozhodnutí) ke konci předchozího roku a „Provedené platby z přenesených prostředků“ běžného roku ve sloupci 3 tabulky 6.3 „Čerpání prostředků na platby“.
- Vývoj celkových účelově vázaných příjmů ke konci roku: vypočítává rozdíl mezi částkou účelově vázaných příjmů ke konci předchozího roku (plus) a částkou účelově vázaných příjmů ke konci běžného roku (uvedenou ve sloupci 9 tabulky 6.3 „Čerpání prostředků na platby“ – minus). Výsledkem je čistá změna účelově vázaných příjmů v běžném roce.
- Kurzové rozdíly zahrnují realizované a nerealizované rozdíly ve směnných kurzech.

2. SROVNÁNÍ ROZPOČTOVANÝCH A SKUTEČNÝCH ČÁSTEK

Příjmy rozpočtu

v milionech
EUR

	Původní přijatý rozpočet	Konečný přijatý rozpočet	Stanovené nároky	Příjmy
1 Vlastní zdroje	157 701	153 928	157 320	155 758
11 – Dávky z cukru	0	0	(1)	(1)
12 – Cla	17 913	23 765	27 419	25 857
13 – DPH	19 071	19 714	19 666	19 666
14 – HND	114 719	104 088	103 880	103 880
16 – Snížení příspěvků založených na HND poskytovaných některým členským státům	–	–	19	19
17 – Plastový obalový odpad	5 997	6 361	6 337	6 337
2 Přebytky, salda a opravy	0	2 980	3 233	3 227
3 Správní příjmy	1 791	1 791	2 656	2 607
4 Finanční příjmy, úroky z prodlení a pokuty	115	454	16 635	596
5 Rozpočtové záruky, výpůjční a úvěrové operace	0	0	62 203	62 203
6 Příjmy, příspěvky a náhrady související s politikami Unie	10 997	10 884	26 689	20 874
Celkem	170 603	170 038	268 736	245 265
z toho NextGenerationEU (NGEU)	–	–	62 409	62 409

Rozpočtové výdaje: závazky v členění podle okruhů VFR

v milionech
EUR

Okruh VFR	Původní přijatý rozpočet	Konečný přijatý rozpočet	Celkové disponibilní prostředky	Přijaté závazky
1 Jednotný trh, inovace a digitální agenda	21 775	21 845	33 071	27 330
2 Soudržnost, odolnost a hodnoty	56 039	67 805	325 372	218 907
2a. Hospodářská, sociální a územní soudržnost	49 709	61 314	76 068	74 632
2b. Odolnost a hodnoty	6 330	6 491	249 303	144 275
3 Přírodní zdroje a životní prostředí	56 235	56 681	75 200	68 142
z toho: výdaje související s trhem a přímé platby	40 369	40 369	41 687	41 182
4 Migrace a správa hranic	3 091	3 410	3 520	3 446
5 Bezpečnost a obrana	1 785	1 813	1 851	1 840
6 Sousedství a svět	17 170	17 670	20 364	20 153
7 Evropská veřejná správa	10 620	10 783	12 075	11 664
z toho: správní výdaje orgánů	4 421	4 485	5 041	4 850
O Mimo víceletý finanční rámec	–	–	6 692	3 006
S Mechanismy solidarity v rámci Unie i mimo ni (zvláštní nástroje)	2 799	2 219	3 531	2 602
Celkem	169 516	182 227	481 676	357 091
z toho NextGenerationEU (NGEU)	–	–	277 772	162 702

Rozpočtové výdaje: platby v členění podle okruhů VFR

v milionech
EUR

Okruh VFR	Původní přijatý rozpočet	Konečný přijatý rozpočet	Celkové disponibilní prostředky	Provedené platby
1 Jednotný trh, inovace a digitální agenda	21 474	20 606	29 379	25 174
2 Soudržnost, odolnost a hodnoty	62 053	63 140	129 654	126 570
2a. Hospodářská, sociální a územní soudržnost	56 351	57 610	75 546	73 015
2b. Odolnost a hodnoty	5 702	5 531	54 108	53 555
3 Přírodní zdroje a životní prostředí	56 602	55 782	59 271	58 276
z toho: výdaje související s trhem a přímé platby	40 393	40 356	41 674	41 152
4 Migrace a správa hranic	3 078	3 373	3 642	3 368
5 Bezpečnost a obrana	1 238	1 159	1 192	1 154
6 Sousedství a svět	12 916	13 156	14 902	14 521
7 Evropská veřejná správa	10 620	10 783	13 149	11 583
z toho: správní výdaje orgánů	4 421	4 485	5 724	4 801
O Mimo víceletý finanční rámec	-	-	6 830	72
S Mechanismy solidarity v rámci Unie i mimo ni (zvláštní nástroje)	2 623	2 040	3 351	2 602
Celkem	170 603	170 038	261 370	243 321
z toho NextGenerationEU (NGEU)	-	-	64 292	63 456

Rozpočtové výdaje: zbývající závazky podle okruhu víceletého finančního rámce (VFR)

v milionech
EUR

Okruh VFR	Zbývající závazky přenesené z roku 2021	Likvidace zbývajících závazků přenesených z roku 2021	Nové zbývající závazky z roku 2022	Celkové zbývající závazky
	1	2	3	4=1+2+3
1 Jednotný trh, inovace a digitální agenda	48 717	(19 897)	21 309	50 130
2 Soudržnost, odolnost a hodnoty	209 033	(89 435)	181 482	301 081
2a. Hospodářská, sociální a územní soudržnost	152 840	(66 138)	67 599	154 302
2b. Odolnost a hodnoty	56 193	(23 297)	113 883	146 779
3 Přírodní zdroje a životní prostředí	43 691	(16 188)	25 957	53 459
z toho: výdaje související s trhem a přímé platby	334	(124)	147	357
4 Migrace a správa hranic	3 980	(1 515)	1 543	4 008
5 Bezpečnost a obrana	2 397	(790)	1 455	3 061
6 Sousedství a svět	32 535	(9 906)	14 333	36 962
7 Evropská veřejná správa	1 076	(1 076)	1 048	1 048
z toho: správní výdaje orgánů	684	(684)	654	654
O Mimo víceletý finanční rámec	147	(20)	2 944	3 071
S Mechanismy solidarity v rámci Unie i mimo ni (zvláštní nástroje)	-	-	0	0
Celkem	341 575	(138 826)	250 071	452 821
z toho NextGenerationEU (NGEU)	89 907	(34 847)	134 072	189 132
z toho kromě NextGenerationEU (NGEU)	251 668	(103 979)	116 000	263 689

3. PŘÍLOHA KE ZPRÁVÁM O PLNĚNÍ ROPOČTU

3.1 ROZPOČTOVÝ RÁMEC EU

Rozpočtové účty jsou vedeny v souladu s finančním nařízením. Souhrnný rozpočet je nástrojem, kterým se každý rok stanoví a schvalují příjmy a výdaje Unie. Tyto příjmy a výdaje musí dodržovat stropy a další pravidla VFR, a to v souladu s legislativou o víceletých programech přijatých jako součást uvedeného rámce.

3.2 VFR NA OBDOBÍ 2021–2027

v milionech EUR
v běžných
cenách

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Celkem
1. Jednotný trh, inovace a digitální agenda	20 919	21 278	21 727	20 984	21 272	21 847	22 077	150 704
2. Soudržnost, odolnost a hodnoty	6 364	67 806	70 137	72 367	74 993	66 536	70 283	428 486
2a. Hospodářská, sociální a územní soudržnost	1 769	61 345	62 939	64 683	66 479	56 725	58 639	372 579
2b. Odolnost a hodnoty	4 595	6 461	7 198	7 684	8 514	9 811	11 644	55 907
3. Přírodní zdroje a životní prostředí	56 841	56 965	57 295	57 449	57 558	57 332	57 557	400 997
z toho: výdaje související s trhem a přímé platby	40 368	40 639	40 693	41 649	41 782	41 913	42 047	289 091
4. Migrace a správa hranic	1 791	3 360	3 814	3 866	4 387	4 315	4 465	25 998
5. Bezpečnost a obrana	1 696	1 896	1 946	2 004	2 243	2 435	2 705	14 925
6. Sousedství a svět	16 247	16 802	16 329	15 830	15 304	14 754	15 331	110 597
7. Evropská veřejná správa	10 635	11 058	11 419	11 773	12 124	12 506	12 959	82 474
z toho: správní výdaje orgánů	8 216	8 528	8 772	9 006	9 219	9 464	9 786	62 991
Prostředky na závazky	114 493	179 765	182 667	184 273	187 881	179 725	185 377	1 214 181
Prostředky na platby celkem	163 496	170 558	168 575	168 853	172 230	175 674	179 187	1 198 573

Dne 17. prosince 2020 bylo přijato nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093, kterým se stanoví VFR na období 2021–2027¹⁹. Výše uvedená tabulka uvádí stropy VFR v běžných cenách²⁰ v souladu s pevným ročním deflátorem ve výši 2 % stanoveným v čl. 4 odst. 2 nařízení o VFR. Jak je stanoveno v nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093, kterým se stanoví VFR na období 2021–2027, jsou částky prostředků na závazky rozděleny podle okruhů. U prostředků na platby se stropy uplatňují pouze na celkové úrovni. Rok 2022 byl druhým rozpočtovým rokem víceletého finančního rámce na období 2021–2027.

¹⁹ Nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ze dne 17. prosince 2020, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 (Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 11).

²⁰ Technická úprava víceletého finančního rámce pro rok 2023 v souladu s článkem 4 nařízení Rady (EU, Euratom) 2021/365, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027, COM(2022) 266 final ze dne 7. června 2022.

Akce v roce 2022

Dne 7. června 2021 přijala Komise sdělení o technické úpravě VFR pro rok 2022²¹. Zvláštní úprava programu (podle nařízení o VFR, čl. 5 odst. 2) byla provedena dodatečnými přiděly na konkrétní programy uvedené v příloze II nařízení o VFR a výslednými úpravami směrem nahoru u stropů prostředků na závazky a platby. Příjmy z pokut uložených podle nařízení Rady (ES) č. 1/2003²² a (ES) č. 139/2004²³ zapsané do rozpočtu na rok 2020 byly nižší než minimální prahová hodnota 1,5 miliardy EUR v cenách roku 2018 stanovená v článku. Minimální prahová hodnota proto stanovila celkový objem úpravy pro rok 2022 v cenách roku 2018. Úprava v běžných cenách činila 1,624 miliardy EUR. Hlavní dopady v roce 2022 se týkaly okruhu 1 (0,59 miliardy EUR), okruhu 2b (0,89 miliardy EUR) a okruhu 4 (0,15 miliardy EUR).

Nevyužité prostředky na závazky na rok 2021 určené na programy ve sdíleném řízení byly v souladu s článkem 7 nařízení o VFR použity na jiné programy, a to prostřednictvím zvláštní úpravy VFR uvedené ve sdělení Komise ze dne 28. ledna 2022²⁴ s úpravou stropů VFR a souvisejícího opravného rozpočtu na rok 2022. Finanční prostředky, které nebyly využity v roce 2021 a nebyly přeneseny, byly převedeny ve stejných poměrech do každého roku období 2022 až 2025. Celkový převod z roku 2021 činil 49 miliard EUR a pocházel z hlavních dopadů v roce 2022 v rámci okruhu 2a (46,4 miliardy EUR), okruhu 3 (1,8 miliardy EUR), okruhu 4 (0,7 miliardy EUR) a okruhu 5 (0,1 miliardy EUR). Hlavní dopady v roce 2022 se týkaly okruhu 2a (11,6 miliardy EUR), okruhu 3 (0,4 miliardy EUR), okruhu 4 (0,2 miliardy EUR) a okruhu 5 (0,02 miliardy EUR).

Celkový strop pro prostředky na závazky pro rok 2022 byl 179 765 milionů EUR, přičemž odpovídající strop pro prostředky na platby byl 170 558 milionů EUR.

V souladu s čl. 312 odst. 3 SFEU stanoví VFR částky ročních stropů prostředků na závazky podle kategorií výdajů („okruhů“) a ročních stropů prostředků na platby. Okruhy VFR odpovídají hlavním oblastem činnosti Unie. Vysvětlení jednotlivých okruhů VFR na období 2021–2027 je uvedeno níže.

VFR na období 2021–2027 činí 1 211 miliard EUR (1 074 miliard EUR v cenách roku 2018), včetně Evropského rozvojového fondu (ERF). Kromě toho poskytuje další částku ve výši 806,9 miliardy EUR (750 miliard EUR v cenách roku 2018) nástroj NextGenerationEU, a to do roku 2023 v závazcích a do roku 2026 v platbách.

V rámci ročního rozpočtového procesu je rozpočtová nomenklatura dále strukturována podle „skupin“ politik, což umožňuje lépe objasnit, jak jednotlivé výdajové programy přispívají k dosažení politických cílů Unie.

Okruh 1 – Jednotný trh, inovace a digitální agenda

Tento okruh zahrnuje klíčové programy EU na podporu výzkumu a inovací, digitální transformace, strategické infrastruktury, posílení jednotného trhu a strategických vesmírných projektů. Mezi programy v tomto okruhu patří program Horizont Evropa, Fond InvestEU, Nástroj pro propojení Evropy, Program pro jednotný trh a Kosmický program EU.

Programy, na které jsou v tomto okruhu poskytovány příspěvky z nástroje NGEU (vnější účelově vázané příjmy): Horizont Evropa a Fond InvestEU.

Okruh 2 – Udržitelný růst: přírodní zdroje

Tento okruh je rozdělen na dva podokruhy: Hospodářská, sociální a územní soudržnost (2a) a Odolnost a hodnoty (2b).

Výdaje v rámci tohoto okruhu jsou zaměřeny na posílení odolnosti a soudržnosti mezi členskými státy EU. Financování pomáhá snižovat rozdíly v regionech EU a mezi nimi, v rámci členských států i mezi nimi a podporuje udržitelný územní rozvoj (Evropský fond pro regionální rozvoj, Fond soudržnosti, Evropský

²¹ Technická úprava víceletého finančního rámce pro rok 2022 v souladu s článkem 4 nařízení Rady (EU, Euratom) 2021/365, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027, COM(2021) 365 final ze dne 7. června 2021.

²² Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích 81 a 82 Smlouvy ([Úř. věst. L 1, 4.1.2003, s. 1](#)).

²³ Nařízení Rady (ES) č. 139/2004 ze dne 20. ledna 2004 o kontrole spojování podniků (nařízení ES o spojování) ([Úř. věst. L 24, 29.1.2004, s. 1](#)).

²⁴ Úprava víceletého finančního rámce v souladu s článkem 7 nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027, COM(2022) 80 final ze dne 28. února 2022.

sociální fond plus). Podporuje také solidaritu a spolupráci Unie v oblasti připravenosti a reakce na katastrofy (mechanismus civilní ochrany Unie a rescEU). Kromě toho usilují programy v tomto okruhu o zvýšení odolnosti EU vůči současným i budoucím výzvám prostřednictvím investic do zelené a digitální transformace, mladých lidí (Erasmus), zdraví (EU4Health) a opatření na ochranu hodnot EU (Fond pro spravedlnost, práva a hodnoty) a podporu kulturní rozmanitosti (Kreativní Evropa).

Tento okruh zahrnuje Nástroj pro oživení a odolnost, který je v období 2021–2023 financován z velké části z prostředků poskytnutých nástrojem NGEU. Další programy, na které jsou v tomto okruhu poskytovány příspěvky z nástroje NGEU (vnější účelově vázané příjmy): REACT-EU, mechanismus civilní ochrany Unie (rescEU). Podrobnější přehled o činnostech v rámci Nástroje pro oživení a odolnost naleznete v Hlavních událostech rozpočtového roku v oddílech **2.2** a **2.3** týkajících se nástroje NGEU.

Okruh 3 – Přírodní zdroje a životní prostředí

Výdaje v tomto okruhu jsou určeny na investice do udržitelného zemědělství (společná zemědělská politika) a rybolovu a námořní politiky (Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond), jakož i na programy zaměřené na ochranu životního prostředí a opatření v oblasti klimatu (program LIFE, Fond pro spravedlivou transformaci).

Programy, na které jsou v tomto okruhu poskytovány příspěvky z nástroje NGEU (vnější účelově vázané příjmy): rozvoj venkova, Fond pro spravedlivou transformaci.

Okruh 4 – Migrace a správa hranic

Programy (Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro integrovanou správu hranic) a decentralizované agentury (např. Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex) a Agentura Evropské unie pro otázky azylu) financované v rámci tohoto okruhu usilují o řešení problémů spojených s migrací a správou vnějších hranic EU a se zajištěním azylového systému v EU.

Okruh 5 – Bezpečnost a obrana

V tomto okruhu se odráží potřeba větší spolupráce na úrovni Unie při řešení bezpečnostních hrozeb a zvyšování její strategické autonomie. Zahrnuje programy, jejichž úkolem je zlepšit bezpečnost a ochranu evropských občanů (Fond pro vnitřní bezpečnost), posílit evropské obranné kapacity (Evropský obranný fond) a poskytovat nástroje potřebné k reakci na vnitřní a vnější bezpečnostní hrozby.

Okruh 6 – Sousedství a svět

Programy v tomto okruhu posilují socioekonomický dopad EU v jejím sousedství, v rozvojových zemích a ve zbytku světa. Nový nástroj NDICI – Globální Evropa spojuje několik bývalých nástrojů financování vnější činnosti EU, včetně spolupráce s africkými, karibskými a tichomořskými státy, která byla dříve financována z Evropského rozvojového fondu. Tento okruh zahrnuje také pomoc zemím, které se připravují na vstup do EU (předvstupní pomoc), a program humanitární pomoci Unie.

Okruh 7 – Evropská veřejná správa

Do tohoto okruhu spadají správní výdaje všech orgánů, důchody a evropské školy.

S – Zvláštní nástroje

Mechanismy pružnosti v rozpočtu EU umožňují EU uvolňovat potřebné prostředky v reakci na nepředvídané události, např. krizové situace, přírodní katastrofy a mimořádné situace. Jejich oblast působnosti, finanční přiděl a bližší podmínky fungování jsou vymezeny v nařízení o VFR a interinstitucionální dohodě. Starají se o to, aby byly rozpočtové zdroje schopny reagovat na vyvíjející se priority, tak aby bylo každé euro použito tam, kde je ho nejvíc zapotřebí.

V roční rozpočtové nomenklatuře a plnění rozpočtu jsou označeny jako zvláštní nástroje („S“), protože mohou být mobilizovány nad rámec výdajových stropů VFR, a to jak pro prostředky na závazky, tak pro prostředky na platby.

3.3 PODROBNÝ POPIS OKRUHŮ VFR (PROGRAMY)

Okruhy VFR jsou dále rozděleny do podrobněji vymezených podokruhů odpovídajících hlavním výdajovým programům (např. Horizont 2020, Erasmus+ apod.). Příslušný právní základ pro plnění rozpočtu se přijímá na úrovni těchto programů. Programy představují strukturu běžně používanou pro podávání zpráv o plnění a o výsledcích. Proto jsou ve zprávě o plnění rozpočtu uvedeny tabulky s jednotlivými programy (viz tabulky **6.7 – 6.12** níže).

3.4 NextGenerationEU

Nástroj NGEU má s rozpočtem ve výši 421,1 miliardy EUR na nevratnou podporu (granty) významný dopad na celkové roční rozpočty EU na období 2021 až 2026 a na jejich plnění. V roce 2021 byla celá tato částka vykázána jako účelově vázané příjmy. Všechny závazky na nevratnou podporu budou přijaty do 31. prosince 2023 a budou uhrazeny do 31. prosince 2026 v souladu s čl. 3 odst. 4 a čl. 3 odst. 9 nařízení o Nástroji Evropské unie na podporu oživení²⁵.

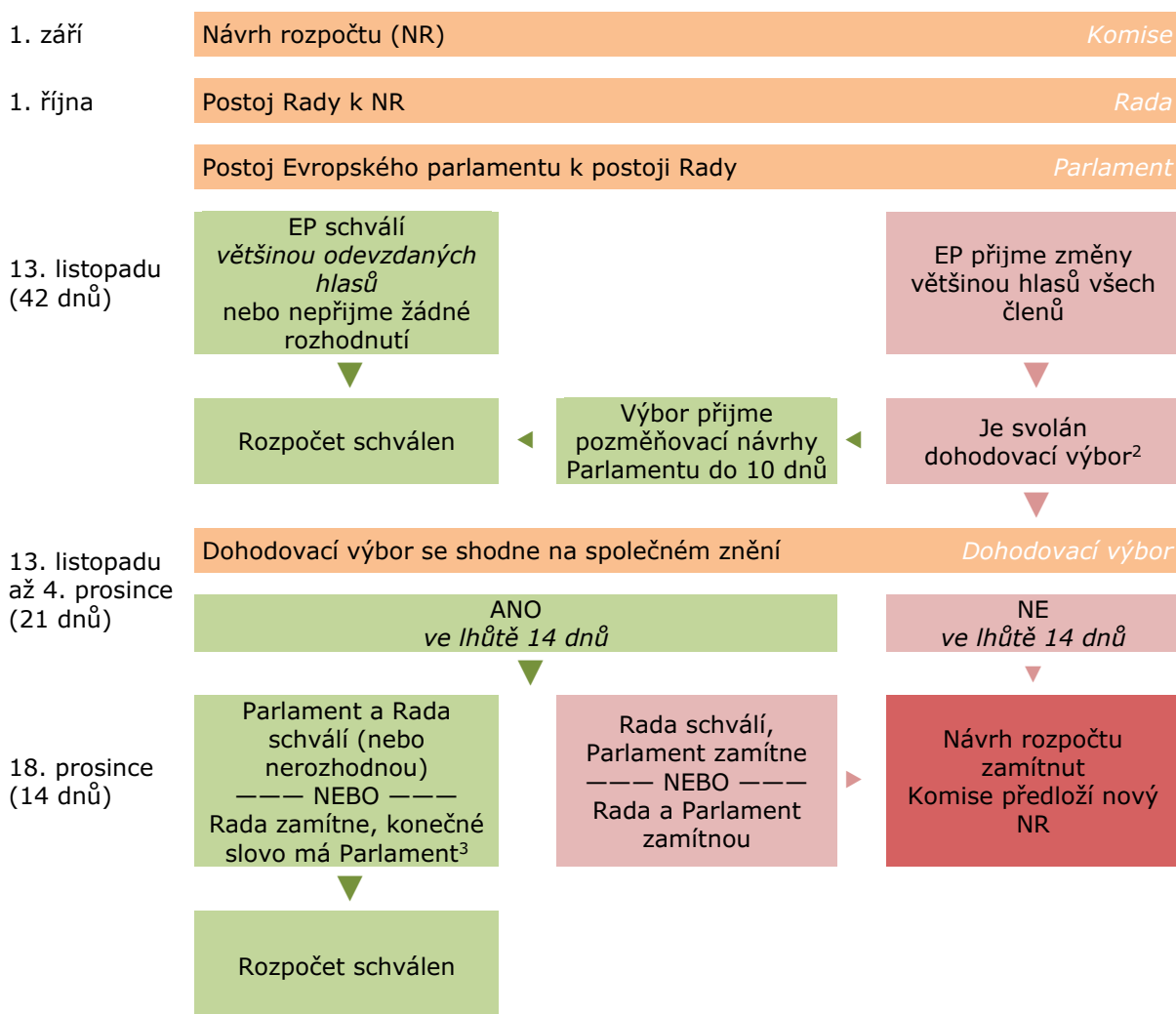
Komplexní přehled o činnostech v rámci nástroje NGEU naleznete v Hlavních událostech rozpočtového roku v oddílech **2.2** a **2.3**.

²⁵ Nařízení Rady (EU) 2020/2094 ze dne 14. prosince 2020, kterým se zřizuje Nástroj Evropské unie na podporu oživení, jehož účelem je podpořit oživení po krizi COVID-19.

3.5 ROČNÍ ROZPOČET

Postup přijímání rozpočtu je stanoven v článku 314 Smlouvy o fungování EU. Následující schéma znázorňuje lhůty a kroky pro přijetí rozpočtu.

Harmonogram stanovený ve Smlouvě¹

- 1) V praxi se všechny tři orgány snaží předložit své příslušné dokumenty již dříve během roku, aby se celý postup usadil.
- 2) Dohodovací výbor se skládá z členů Rady nebo jejich zástupců a ze stejného počtu členů zastupujících Evropský parlament. Komise se účastní jednání dohodovacího výboru a vyvíjí veškerou nezbytnou iniciativu, aby sladila postoje Evropského parlamentu a Rady.
- 3) Evropský parlament společný návrh schválí a poté do 14 dnů od zamítnutí Radou rozhodne (většinou hlasů všech svých členů a 3/5 odevzdaných hlasů) o potvrzení všech nebo některých pozměňovacích návrhů.

Z hlediska rozpočtové struktury Komise spravuje správní a operační prostředky. Ostatní orgány mají prostředky pouze správní povahy. Rozpočet dále rozlišuje dva druhy prostředků: nerozlišené a rozlišené.

Z nerozlišených prostředků se financují operace roční povahy (tedy operace, které odpovídají zásadě ročního rozpočtu). Rozlišené prostředky se používají proto, aby se zásada ročního rozpočtu sladila s potřebou řídit víceleté operace. Rozlišené prostředky se dělí na prostředky na závazky a prostředky na platby:

- **prostředky na závazky:** kryjí celkové náklady plynoucí z právních závazků, které jsou přijaty na běžný rozpočtový rok v případě operací rozložených do několika let. Rozpočtové závazky na akce, jejichž rozsah přesahuje jeden rozpočtový rok, však mohou být rozloženy do několika ročních splátek, pokud to stanoví základní právní akt,
- **prostředky na platby:** kryjí výdaje vyplývající ze závazků přijatých v běžném rozpočtovém roce nebo v předchozích rozpočtových letech.

V účetnictví jsou druhy financování seskupeny do dvou hlavních položek:

- konečné schválené rozpočtové prostředky a
- dodatečné prostředky, jež obsahují
 - prostředky přenesené z předchozího roku (finanční nařízení připouští jen omezené případy, kdy lze nevyčerpané prostředky z předchozího roku přenášet do roku běžného) a
 - účelově vázané příjmy, jež plynou z vrácených finančních prostředků a příspěvků třetích osob/zemí, které jsou určeny na programy EU a činnost pro třetí osoby; jsou účelově vázány přímo na odpovídající výdajové položky v rozpočtu a tvoří třetí pilíř financování.

Všechny tyto druhy financování tvoří společně sumu disponibilních prostředků.

3.6 PŘÍJMY

3.6.1 Příjmy z vlastních zdrojů

Většina příjmů pochází z vlastních zdrojů, jež se člení do těchto kategorií:

- 1) Tradiční vlastní zdroje (TVZ): v roce 2022 představovaly přibližně 16 % příjmů z vlastních zdrojů.
- 2) Zdroj založený na dani z přidané hodnoty (DPH): v roce 2022 představovaly přibližně 13 % příjmů z vlastních zdrojů.
- 3) Zdroj z plastových obalových odpadů, které nejsou recyklovány: v roce 2022 představovaly přibližně 4 % příjmů z vlastních zdrojů.
- 4) Zdroj založený na hrubém národním důchodu (HND): v roce 2022 představovaly přibližně 67 % příjmů z vlastních zdrojů.

Rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2020/2053 ze dne 14. prosince 2020 o systému vlastních zdrojů EU (rozhodnutí o vlastních zdrojích 2020) stanoví kategorie vlastních zdrojů a způsoby jejich výpočtu. Toto rozhodnutí vstoupilo v platnost dne 1. června 2021 a použilo se se zpětnou účinností od 1. ledna 2021.

Rozhodnutí o vlastních zdrojích 2020 stanoví, že celková výše vlastních zdrojů přidělených Unii na pokrytí ročních prostředků na platby nesmí překročit 1,40 % součtu HND všech členských států. Toto rozhodnutí navíc zmocňuje Komisi, aby si na kapitálových trzích jménem Unie výjimečně dočasně vypůjčila až 750 miliard EUR v cenách roku 2018 na řešení důsledků pandemie COVID-19 prostřednictvím nástroje pro oživení NextGenerationEU. Strop vlastních zdrojů pro prostředky na platby se dočasně zvýší o 0,6 procentního bodu, aby mohly být pokryty všechny závazky vyplývající z této výpůjčky.

Od roku 2021 zahrnují „ostatní příjmy“ rozpočtu EU finanční příspěvky Spojeného království vyplývající z finančního vyrovnání podle dohody o vystoupení Spojeného království.

3.6.2 Tradiční vlastní zdroje (TVZ)

Mezi tradiční vlastní zdroje (TVZ) patří cla vybíraná z dovozu ze třetích zemí, která vybírají jménem EU členské státy. Členské státy si však ponechávají 25 % z vybrané částky k pokrytí nákladů na výběr. Veškeré stanovené částky TVZ musí být zachyceny na některém z účtů, jež vedou příslušné orgány:

- na řádných účtech uvedených v čl. 6 odst. 3 nařízení Rady (EU, Euratom) č. 609/2014: všechny vrácené částky nebo částky kryté zárukami,
- na zvláštních účtech uvedených ve stejném článku: všechny částky dosud nevrácené a/nebo nekryté zárukami; dále na ně lze zaúčtovat částky, jež jsou kryty zárukami, avšak byly vůči nim vzneseny výhrady.

Tradiční vlastní zdroje musí členské státy uhradit na účet Komise prostřednictvím ministerstva financí nebo centrální banky nejpozději v první pracovní den po 19. dni druhého měsíce následujícího po měsíci, v němž nárok vznikl (nebo byl vrácen v případě zvláštního účtu).

3.6.3 Daň z přidané hodnoty (DPH)

Vlastní zdroj z DPH se vypočítává na základě DPH členských států, které jsou pro tento účel harmonizovány podle pravidel EU. Na celkovou částku příjmů z DPH vybraných v každém členském státě ze všech zdanitelných plnění vydělenou váženou průměrnou sazbou DPH se použije jednotná sazba ve výši 0,30 %. Základ DPH je v případě každého členského státu omezen maximálně na 50 % jeho HND.

3.6.4 Nerecyklovaný plastový obalový odpad

Na hmotnost plastových obalových odpadů vyprodukovaných v každém členském státě, které nejsou recyklovány, se uplatňuje jednotná sazba ve výši 0,80 EUR za kilogram. Množství nerecyklovaného plastového obalového odpadu v daném roce se vypočítá jako rozdíl mezi množstvím vyprodukovaného plastového obalového odpadu a množstvím recyklovaného plastového obalového odpadu v daném roce v určitém členském státě. Nárok na určité roční paušální snížení příspěvků na vlastní zdroj z plastových obalových odpadů mají Bulharsko, Česko, Estonsko, Řecko, Španělsko, Chorvatsko, Itálie, Kypr, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Malta, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko a Slovensko.

3.6.5 Hrubý národní důchod (HND)

Zdroj z HND se používá k financování té části rozpočtu, která není pokryta příjmy ze žádných jiných zdrojů. Na HND všech členských států je uplatňována jednotná sazba, která je stanovena podle pravidel EU.

3.6.6 Hrubé snížení

Pro období 2021–2027 se na následující členské státy použije hrubé snížení jejich ročních příspěvků z HND, a to ve výši 565 milionů EUR pro Rakousko, 377 milionů EUR pro Dánsko, 3 671 milionů EUR pro Německo, 1 921 milionů EUR pro Nizozemsko a 1 069 milionů EUR pro Švédsko. Tato hrubá snížení jsou oceněna v cenách roku 2020 a financována všemi členskými státy.

3.6.7 Úpravy vlastních zdrojů z předchozích rozpočtových let

Zdroje z DPH a HND se stanoví na základě odhadů příslušných vyměřovacích základů, jež jsou prováděny během přípravy návrhu rozpočtu. Tyto odhady se následně revidují a v průběhu daného rozpočtového roku aktualizují pomocí opravného rozpočtu. Rozdíly mezi částkami, jež mají členské státy uhradit na základě skutečného základu rozpočtového zdroje příjmů, a částkami, jež byly skutečně uhrazeny na základě (revidovaných) odhadů, ať jsou již kladné, či záporné, vyžaduje Komise k úhradě od členských států k prvnímu pracovnímu dni března třetího roku, jenž následuje po daném rozpočtovém roce. Skutečné základy DPH a HND mohou být ještě během následujících čtyř let předmětem oprav, není-li vůči nim vznesena výhrada. Tyto výhrady představují potenciální nárokování nejistých částek vůči členským státům, neboť jejich finanční dopad nelze přesně odhadnout. Je-li možné určit přesnou částku, vyžádá si Komise příslušné vlastní zdroje z DPH a HND buď společně se saldy vlastních zdrojů z DPH a HND, nebo formou individuální výzvy. Obdobným způsobem je upravena prognóza vlastního zdroje z plastových obalových odpadů. Rozdíly mezi částkami, jež mají členské státy uhradit podle svých ročních výkazů s údaji o výsledcích, a částkami, jež byly skutečně uhrazeny na základě (revidovaných) odhadů, ať jsou již kladné, či záporné, však vyžaduje Komise k úhradě od členských států k prvnímu pracovnímu dni června třetího roku, jenž následuje po daném rozpočtovém roce. Skutečné základy mohou být ještě během následujících pěti let předmětem oprav, není-li vůči nim vznesena výhrada.

3.7 VÝPOČET VÝSLEDKU PLNĚNÍ ROZPOČTU

Výsledek plnění rozpočtu EU se vrací členským státům v následujícím roce, a to formou snížení jejich příspěvků splatných v tomtéž roce.

V případě vlastních zdrojů se v účetnictví zaznamenávají částky připisované v průběhu roku ve prospěch účtů, jež jménem Komise zřídily vlády členských států. Do příjmů se zahrnuje rovněž případný přebytek plynoucí z výsledku plnění rozpočtu za předchozí rok. Ostatními zaúčtovanými příjmy jsou částky, které byly v průběhu roku skutečně přijaty.

Pro účely výpočtu výsledku plnění rozpočtu za daný rok se výdaje skládají z plateb, které byly provedeny z prostředků na daný rok, a z veškerých prostředků na daný rok, které se přenášejí do roku následujícího. Platbami provedenými z prostředků pro daný rok se rozumějí platby, které účetní provedl do 31. prosince rozpočtového roku. V případě EZZF se těmito platbami rozumějí platby, které členské státy provedly v období od 16. října roku n-1 do 15. října roku n za předpokladu, že účetní byl o závazku a schválení informován do 31. ledna roku n+1. Po kontrolách v členských státech mohou být výdaje EZZF předmětem rozhodnutí o souladu.

Výsledek plnění rozpočtu se skládá ze dvou částí: z výsledku EU a z výsledku účasti zemí ESVO, které jsou členy Evropského hospodářského prostoru (EHP). V souladu s čl. 1 odst. 1 nařízení č. 608/2014, kterým se stanoví prováděcí opatření pro systém vlastních zdrojů, tento výsledek představuje rozdíl mezi:

- celkovými příjmy získanými v rozpočtovém roce a
- celkovými platbami provedenými z prostředků za běžný rok zvýšenými o celkovou výši prostředků za týž rok přenesených do roku následujícího.

Výsledek se zvýší nebo sníží o:

- čistý zůstatek zrušení prostředků na platby přenesených z předchozích let a plateb, které kvůli kolísání kurzu eura převyšují nerozlišené prostředky přenesené z předchozího roku,
- vývoj účelově vázaných příjmů a
- čisté kurzové zisky nebo ztráty zaznamenané v průběhu daného roku.

Prostředky, které byly přeneseny z předchozího rozpočtového roku v souvislosti s příspěvky třetích stran a prací pro třetí strany, nepozbývají ze své podstaty platnosti a zapisují se jako dodatečné prostředky rozpočtového roku. Tím je vysvětlen rozdíl mezi výší prostředků přenesených z předchozího roku, jež je uvedena ve zprávě o plnění rozpočtu na rok n , a výší prostředků přenesených do následujícího roku, jež je uvedena ve zprávě o plnění rozpočtu na rok $n-1$. Při výpočtu rozpočtového výsledku se neberou v úvahu prostředky na závazky dané znovu k dispozici po vrácení záloh.

Přenesené prostředky na platby zahrnují prostředky přenesené automaticky a prostředky přenesené na základě rozhodnutí. Zrušení nevyužitých prostředků na platby přenesených z předcházejícího roku tak představuje zrušení prostředků, které byly přeneseny automaticky a na základě rozhodnutí.

3.8 SESOUHLASENÍ HOSPODÁŘSKÉHO VÝSLEDKU S VÝSLEDKEM PLNĚNÍ ROZPOČTU

v milionech EUR

	2022	2021
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ ZA BĚŽNÝ ROK	(91 949)	(42 100)
Příjmy		
Nároky stanovené v běžném roce, avšak zatím nevybrané	(5 978)	(7 068)
Nároky stanovené v předchozích letech a vybrané v běžném roce	74 088	64 356
Příjmy příštích období (netto)	2 072	(5 434)
	70 182	51 854
Náklady		
Výdaje příštích období (netto)	45 648	53 108
Výdaje předchozího roku uhrazené v běžném roce	(2 053)	(1 046)
Čistý vliv předběžného financování	(21 659)	(47 608)
Prostředky na platby přenesené do dalšího roku	(2 660)	(4 449)
Platby uhrazené z přenesených prostředků a zrušení nevyužitých	3 331	(4 047)
Změna stavu rezerv	3 650	1 032
Ostatní	(2 139)	(3 577)
	24 118	(6 587)
Hospodářský výsledek agentur a ESUO v likvidaci	168	61
VÝSLEDEK PLNĚNÍ ROZPOČTU ZA BĚŽNÝ ROK	2 519	3 230

V souladu s finančním nařízením byl výsledek hospodaření za běžný rok vypočten podle zásad akruálního účetnictví a účetních pravidel EU, zatímco výsledek plnění rozpočtu vychází z upravených pravidel hotovostního účetnictví. Jelikož hospodářský výsledek i výsledek plnění rozpočtu vycházejí ze stejných podkladových transakcí – s výjimkou ostatních (mimorozpočtových) zdrojů příjmů a výdajů agentur a ESUO v likvidaci, které jsou zahrnuty pouze do hospodářského výsledku –, je zajištění jejich srovnatelnosti užitečným kontrolním nástrojem.

Sesouhlasení položek – příjmy

Skutečné rozpočtové příjmy za rozpočtový rok odpovídají příjmům vybraným na základě nároků stanovených v běžném roce a částkám vybraným na základě nároků z minulých let. Proto je pro účely sesouhlasení třeba odečíst od hospodářského výsledku nároky stanovené v běžném roce, avšak zatím nevybrané, jelikož ty nejsou součástí rozpočtových příjmů. Naopak nároky stanovené v předchozích letech a vybrané v běžném roce musejí být pro účely srovnání k hospodářskému výsledku přičteny.

Příjmy příštích období se skládají především z částek souvisejících s finančními opravami, vlastními zdroji, úroky a dividendami. V úvahu se bere pouze čistý dopad, tj. příjmy příštích období za běžný rok minus rozpuštění časově rozlišených příjmů z předchozího roku.

Sesouhlasení položek – výdaje

Výdaje příštích období představují především časové rozlišení provedené při účetní uzávěrce na konci roku, tj. způsobilé náklady, které zaznamenali příjemci prostředků EU, avšak které ještě nebyly vykázány Komisi. V úvahu se bere pouze čistý dopad, tj. výdaje příštích období za běžný rok minus rozpuštění časově rozlišených výdajů z předchozího roku. Platby provedené v běžném roce na základě faktur zaúčtovaných v předchozích letech jsou součástí rozpočtových výdajů běžného roku, a musí tudíž být pro účely sesouhlasení přičteny k hospodářskému výsledku.

Čistý vliv předběžného financování je kombinací 1) nových částek předběžného financování vyplacených v běžném roce a vykázaných jako rozpočtový výdaj běžného roku a 2) zúčtování předběžného financování na základě způsobilých nákladů schválených v běžném roce. Druhý případ představuje výdaj z hlediska akruálního, nikoli však rozpočtového, neboť platba původního předběžného financování již byla zaúčtována jako rozpočtový výdaj v okamžiku svého provedení.

Kromě plateb provedených z prostředků daného roku je při výpočtu výsledku rozpočtového hospodaření (v souladu s čl. 1 odst. 1 nařízení (EU, Euratom) č. 608/2014) také třeba zohlednit prostředky daného roku přenášené do roku následujícího. Totéž platí pro platby z rozpočtu, jež byly provedeny v běžném roce z prostředků přenesených z předchozích let, a pro zrušení nevyčerpaných prostředků na platby.

Položka změna stavu rezerv souvisí s odhady provedenými na konci roku ve finančních výkazech (zejména v souvislosti se zaměstnaneckými požitky), které nemají vliv na rozpočtové účty. Ostatní položky v sesouhlasení připadají např. na odpisy majetku, pořízení majetku, splátky finančního leasingu a finanční účasti, u nichž se rozpočtové a aktuální účetní postupy liší.

Položka sesouhlasení – Hospodářský výsledek agentur a ESUO v likvidaci

Rozpočtový výsledek za rok je nekonsolidovaný údaj a nezahrnuje ostatní (mimorozpočtové) zdroje příjmů a výdajů konsolidovaných agentur a ESUO v likvidaci (viz bod 6). Za účelem sesouhlasení výsledku hospodaření za běžný rok – konsolidovaného údaje zahrnujícího tyto částky – s rozpočtovým výsledkem za běžný rok je celý konsolidovaný hospodářský výsledek agentur a ESUO v likvidaci za běžný rok vykázán jako položka sesouhlasení.

4. PLNĚNÍ ROZPOČTU EU NA ROK 2022

Vysvětlivky k plnění rozpočtu na rok 2022, pokud jde o příjmy a výdaje, zbývající závazky a výsledek plnění rozpočtu, naleznete v oddíle 3 „Shrnutí plnění rozpočtu“ v části Hlavní události rozpočtového roku.

5. PLNĚNÍ PŘÍJMOVÉ STRANY ROZPOČTU EU

5.1 SOUHRN PLNĚNÍ PŘÍJMOVÉ STRANY ROZPOČTU EU

v milionech
EUR

Název	Prostředky na příjmové straně		Stanovené nároky				Příjmy		Příjmy jako % z rozpočtu	Zbývá vybrat
	Původní přijatý rozpočet	Konečný přijatý rozpočet	Běžný rok	Přeneseno	Celkem	Z nároků za běžný rok	Z přenesených nároků	Celkem		
	1	2	3	4	5=3+4	6	7	8=6+7	9=8/2	10=5-8
1 Vlastní zdroje	157 701	153 928	155 083	2 237	157 320	155 073	686	155 758	101 %	1 562
11 – Dávky z cukru	0	0	(1)	(0)	(1)	(1)	–	(1)	–	(0)
12 – Cla	17 913	23 765	25 181	2 237	27 419	25 171	686	25 857	109 %	1 562
13 – DPH	19 071	19 714	19 666	–	19 666	19 666	–	19 666	100 %	–
14 – HND	114 719	104 088	103 880	–	103 880	103 880	–	103 880	100 %	–
16 – Snižování příspěvků založených na HND poskytovaných některým členským státům	–	–	19	–	19	19	–	19	–	–
17 – Plastový obalový odpad	5 997	6 361	6 337	–	6 337	6 337	–	6 337	100 %	–
2 Přebytky, salda a opravy	0	2 980	3 227	7	3 233	3 227	–	3 227	108 %	7
3 Správní příjmy	1 791	1 791	2 581	75	2 656	2 554	53	2 607	146 %	49
4 Finanční příjmy, úroky z prodloužení a pokuty	115	454	(226)	16 861	16 635	(949)	1 544	596	131 %	16 039
5 Rozpočtové záruky, výpůjční a úvěrové operace	0	0	62 203	–	62 203	62 203	–	62 203	–	–
6 Příjmy, příspěvky a náhrady související s politikami Unie	10 997	10 884	20 402	6 287	26 689	14 952	5 922	20 874	192 %	5 815
Celkem	170 603	170 038	243 269	25 467	268 736	237 059	8 205	245 265	144 %	23 471

6. PLNĚNÍ VÝDAJOVÉ STRANY ROZPOČTU EU

6.1 VFR: ČLENĚNÍ A ZMĚNY PROSTŘEDKŮ NA ZÁVAZKY A PROSTŘEDKŮ NA PLATBY

v milionech
EUR

Okruh VFR	Prostředky na závazky						Prostředky na platby					
	Rozpočtové prostředky			Dodatečné prostředky			Rozpočtové prostředky			Dodatečné prostředky		
	Původní přijatý rozpočet	Opravné rozpočty a převody	Konečný přijatý rozpočet	Přenesené prostředky	Účelově vázané příjmy	Disponib. prostř. celkem	Původní přijatý rozpočet	Opravné rozpočty a převody	Konečný přijatý rozpočet	Přenesené prostředky	Účelově vázané příjmy	Disponib. prostř. celkem
1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11	
1 Jednotný trh, inovace a digitální agenda	21 775	70	21 845	230	10 995	33 071	21 474	(868)	20 606	147	8 625	29 379
2 Soudržnost, odolnost a hodnoty	56 039	11 766	67 805	0	257 566	325 372	62 053	1 088	63 140	27	66 487	129 654
2a. Hospodářská, sociální a územní soudržnost	49 709	11 605	61 314	–	14 754	76 068	56 351	1 259	57 610	3	17 934	75 546
2b. Odolnost a hodnoty	6 330	161	6 491	0	242 812	249 303	5 702	(171)	5 531	25	48 553	54 108
3 Přírodní zdroje a životní prostředí	56 235	446	56 681	686	17 832	75 200	56 602	(820)	55 782	693	2 797	59 271
z toho: Výdaje související s trhem a přímé platby	40 369	(0)	40 369	686	632	41 687	40 393	(37)	40 356	687	632	41 674
4 Migrace a správa hranic	3 091	319	3 410	2	108	3 520	3 078	294	3 373	27	242	3 642
5 Bezpečnost a obrana	1 785	28	1 813	–	38	1 851	1 238	(79)	1 159	5	28	1 192
6 Sousedství a svět	17 170	500	17 670	2 237	456	20 364	12 916	240	13 156	1 048	698	14 902
7 Evropská veřejná správa	10 620	163	10 783	22	1 269	12 075	10 620	163	10 783	1 085	1 281	13 149
z toho: správní výdaje orgánů	4 421	64	4 485	22	534	5 041	4 421	64	4 485	695	544	5 724
O Mimo víceletý finanční rámec	–	–	–	–	6 692	6 692	–	–	–	–	6 830	6 830
S Mechanismy solidarity v rámci Unie i mimo ni (zvláštní nástroje)	2 799	(580)	2 219	1 303	10	3 531	2 623	(583)	2 040	1 303	8	3 351
Celkem	169 516	12 711	182 227	4 481	294 968	481 676	170 603	(565)	170 038	4 335	86 996	261 370

6.2 VFR: ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ NA ZÁVAZKY

v milionech
EUR

Okruh VFR	Disponib. prostř. celkem	Přijaté závazky					Prostředky přenesené do roku 2023			Prostředky pozbyvající platnosti			
		z konečného přijatého rozpočtu	z přenes. prostř.	z účelově vázaných příjmů	Celkem	%	z konečného přijatého rozpočtu	z účelově vázaných příjmů	Celkem	z konečné ho přijatého rozpočtu	z přenes. prostř.	z účelově vázaných příjmů	Celkem
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
1 Jednotný trh, inovace a digitální agenda	33 071	21 843	230	5 257	27 330	83 %	-	5 738	5 738	2	-	1	3
2 Soudržnost, odolnost a hodnoty	325 372	66 644	0	152 263	218 907	67 %	159	105 221	105 381	1 002	-	82	1 084
2a. Hospodářská, sociální a územní soudržnost	76 068	60 159	-	14 473	74 632	98 %	159	199	359	996	-	82	1 078
2b. Odolnost a hodnoty	249 303	6 485	0	137 790	144 275	58 %	0	105 022	105 022	5	-	1	6
3 Přírodní zdroje a životní prostředí	75 200	56 070	676	11 396	68 142	91 %	488	6 275	6 763	123	10	161	295
z toho: Výdaje související s trhem a přímé platby	41 687	39 876	676	629	41 182	99 %	485	2	488	7	10	0	18
4 Migrace a správa hranic	3 520	3 395	2	50	3 446	98 %	16	58	74	0	-	0	0
5 Bezpečnost a obrana	1 851	1 809	-	30	1 840	99 %	3	7	11	0	-	0	1
6 Sousedství a svět	20 364	17 633	2 237	283	20 153	99 %	38	173	211	0	0	0	0
7 Evropská veřejná správa	12 075	10 733	21	911	11 664	97 %	1	358	359	50	1	1	52
z toho: správní výdaje orgánů	5 041	4 445	21	384	4 850	96 %	1	149	150	40	1	0	41
O Mimo víceletý finanční rámec	6 692	-	-	3 006	3 006	45 %	-	3 686	3 686	-	-	-	-
S Mechanismy solidarity v rámci Unie i mimo ni (zvláštní nástroje)	3 531	1 299	1 303	-	2 602	74 %	746	3	749	173	-	7	180
Celkem	481 676	179 425	4 469	173 196	357 091	74 %	1 451	121 520	122 971	1 351	12	252	1 614

6.3 VFR: ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ NA PLATBY

v milionech
EUR

Okruh VFR	Disponib. prostř. celkem	Provedené platby					Prostředky přenesené do roku 2023			Prostředky pozbývající platnosti			
		Z konečného přijátého rozpočtu	Z přenes. prostř.	Z účelově vázaných příjmů	Celkem	%	Z konečného přijátého rozpočtu	Z účelově vázaných příjmů	Celkem	Z konečného přijátého rozpočtu	Z přenes. prostř.	Z účelově vázaných příjmů	Celkem
	1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
1 Jednotný trh, inovace a digitální agenda	29 379	20 471	132	4 570	25 174	86 %	112	4 052	4 164	23	15	3	41
2 Soudržnost, odolnost a hodnoty	129 654	63 055	24	63 491	126 570	98 %	76	2 995	3 071	10	3	1	14
2a. Hospodářská, sociální a územní soudržnost	75 546	57 600	1	15 414	73 015	97 %	3	2 520	2 523	7	2	0	8
2b. Odolnost a hodnoty	54 108	5 455	23	48 077	53 555	99 %	73	475	548	3	2	0	5
3 Přírodní zdroje a životní prostředí	59 271	55 198	682	2 396	58 276	98 %	493	401	894	91	11	0	102
z toho: Výdaje související s trhem a přímé platby	41 674	39 846	677	629	41 152	99 %	486	2	488	24	10	0	34
4 Migrace a správa hranic	3 642	3 292	26	49	3 368	92 %	3	193	196	78	0	0	78
5 Bezpečnost a obrana	1 192	1 130	5	19	1 154	97 %	6	9	15	23	0	0	23
6 Sousedství a svět	14 902	13 049	1 032	440	14 521	97 %	93	258	352	13	16	0	30
7 Evropská veřejná správa	13 149	9 832	959	792	11 583	88 %	923	485	1 407	50	105	4	158
z toho: správní výdaje orgánů	5 724	3 870	598	333	4 801	84 %	596	208	805	40	76	3	119
O Mimo víceletý finanční rámec	6 830	-	-	72	72	1 %	-	6 757	6 757	-	-	-	-
S Unie i mimo ni (zvláštní nástroje)	3 351	1 294	1 303	5	2 602	78 %	746	3	749	0	-	-	0
Celkem	261 370	167 321	4 163	71 837	243 321	93 %	2 452	15 152	17 604	287	151	7	445

6.4 VFR: ZMĚNA STAVU ZBÝVAJÍCÍCH ZÁVAZKŮ (RAL)

v milionech
EUR

Okruh VFR	Zbývající závazky ke konci předchozího roku				Závazky běžného roku				Zbývající závazky ke konci roku celkem
	Závazky přenesené z předchozího roku	Zrušené/ přehodnocené závazky	Platby	Zbývající závazky ke konci roku	Závazky přijaté v průběhu roku	Platby	Zrušení nepřenositelných závazků	Zbývající závazky ke konci roku	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
1 Jednotný trh, inovace a digitální agenda	48 717	(733)	(19 163)	28 820	27 330	(6 011)	(10)	21 309	50 130
2 Soudržnost, odolnost a hodnoty	209 033	(288)	(89 146)	119 599	218 907	(37 423)	(1)	181 482	301 081
2a. Hospodářská, sociální a územní soudržnost	152 840	(155)	(65 983)	86 703	74 632	(7 032)	(1)	67 599	154 302
2b. Odolnost a hodnoty	56 193	(133)	(23 163)	32 896	144 275	(30 392)	(0)	113 883	146 779
3 Přírodní zdroje a životní prostředí	43 691	(98)	(16 091)	27 502	68 142	(42 185)	(0)	25 957	53 459
z toho: Výdaje související s trhem a přímé platby	334	(6)	(118)	210	41 182	(41 034)	-	147	357
4 Migrace a správa hranic	3 980	(50)	(1 464)	2 465	3 446	(1 903)	-	1 543	4 008
5 Bezpečnost a obrana	2 397	(21)	(769)	1 607	1 840	(385)	(0)	1 455	3 061
6 Sousedství a svět	32 535	(1 205)	(8 701)	22 629	20 153	(5 820)	(0)	14 333	36 962
7 Evropská veřejná správa	1 076	(116)	(960)	0	11 664	(10 623)	7	1 048	1 048
z toho: správní výdaje orgánů	684	(86)	(598)	-	4 850	(4 203)	7	654	654
O Mimo víceletý finanční rámec	147	(9)	(11)	127	3 006	(62)	-	2 944	3 071
S Mechanismy solidarity v rámci Unie i mimo ni (zvláštní nástroje)	-	-	-	-	2 602	(2 602)	-	0	0
Celkem	341 575	(2 520)	(136 306)	202 749	357 091	(107 015)	(4)	250 071	452 821

6.5 VFR: ČLENĚNÍ ZBÝVAJÍCÍCH ZÁVAZKŮ PODLE ROKU PŮVODU

	<i>v milionech EUR</i>								
	<2016	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Celkem
1 Jednotný trh, inovace a digitální agenda	634	612	1 364	2 072	5 400	8 895	9 823	21 329	50 130
2 Soudržnost, odolnost a hodnoty	2 129	528	6 063	8 997	15 494	25 268	61 090	181 512	301 081
3 Přírodní zdroje a životní prostředí	1 484	1 100	1 017	1 275	2 349	6 638	13 640	25 957	53 459
4 Migrace a správa hranic	17	26	105	170	559	1 025	562	1 543	4 008
5 Bezpečnost a obrana	28	9	111	134	204	320	801	1 455	3 061
6 Sousedství a svět	1 152	814	1 365	2 492	3 943	4 452	8 411	14 333	36 962
7 Evropská veřejná správa	-	-	-	-	0	-	0	1 048	1 048
O Mimo víceletý finanční rámec	-	-	-	-	-	0	127	2 944	3 071
S Mechanismy solidarity v rámci Unie i mimo ni (zvláštní nástroje)	-	-	-	-	-	-	-	0	0
Celkem	5 445	3 090	10 025	15 140	27 949	46 599	94 453	250 120	452 821

Zřízení nové Komise zahrnovalo vnitřní reorganizaci jejích útvarů. Přerozdělení souvisejících transakcí vyústilo v posunutí nesplacené částky mezi roky. Celková výše zbývajících závazků zůstává beze změny.

6.6 VFR: ZBÝVAJÍCÍ ZÁVAZKY PODLE TYPU PROSTŘEDKŮ

v milionech
EUR

	Z prostředků rozpočtu					Z účelově vázaných příjmů					Zbývající závazky ke konci roku 2022 celkem
	Závazky přenesené z roku 2021	Úpravy	Přijaté závazky	Provedené platby	Částka zbývajících k úhradě	Závazky přenesené z roku 2021	Úpravy	Přijaté závazky	Provedené platby	Částka zbývajících k úhradě	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
1 Jednotný trh, inovace a digitální agenda	41 340	(643)	22 073	20 229	42 541	7 377	(100)	5 257	4 945	7 588	50 130
2 Soudržnost, odolnost a hodnoty	95 569	(263)	66 644	63 014	98 937	113 465	(27)	152 263	63 556	202 144	301 081
2a. Hospodářská, sociální a územní soudržnost	91 481	(143)	60 159	57 554	93 943	61 360	(13)	14 473	15 461	60 358	154 302
2b. Odolnost a hodnoty	4 088	(120)	6 485	5 460	4 993	52 105	(14)	137 790	48 095	141 786	146 779
3 Přírodní zdroje a životní prostředí	40 854	(93)	56 746	56 225	41 281	2 837	(5)	11 396	2 051	12 178	53 459
z toho: výdaje související s trhem a přímé platby	334	(6)	40 552	40 523	357	-	-	629	629	0	357
4 Migrace a správa hranic	3 760	(49)	3 397	3 297	3 811	219	(2)	50	71	197	4 008
5 Bezpečnost a obrana	2 364	(21)	1 809	1 128	3 025	33	(0)	30	27	36	3 061
6 Sousedství a svět	31 666	(1 181)	19 870	14 079	36 275	869	(24)	283	442	687	36 962
7 Evropská veřejná správa	968	(48)	10 754	10 741	932	107	(60)	911	842	116	1 048
z toho: správní výdaje orgánů	630	(22)	4 465	4 468	606	53	(56)	384	333	48	654
O Mimo víceletý finanční rámec	-	-	-	-	-	147	(9)	3 006	72	3 071	3 071
S Mechanismy solidarity v rámci Unie i mimo ni (zvláštní nástroje)	-	-	2 602	2 602	0	-	-	-	-	-	0
Celkem	216 522	(2 298)	183 894	171 315	226 803	125 053	(227)	173 196	72 005	226 018	452 821

6.7 PODROBNÝ VFR: ZMĚNY A ČLENĚNÍ PROSTŘEDKŮ NA ZÁVAZKY A NA PLATBY

v milionech
EUR

Program	Prostředky na závazky						Prostředky na platby						Disponib. prostř. celkem
	Rozpočtové prostředky			Dodatečné prostředky			Rozpočtové prostředky			Dodatečné prostředky			
	Původní přijatý rozpočet	Opravné rozpočty a převody	Konečný přijatý rozpočet	Přenesené prostředky	Účelově vázané příjmy	Disponib. prostř. celkem	Původní přijatý rozpočet	Opravné rozpočty a převody	Konečný přijatý rozpočet	Přenesené prostředky	Účelově vázané příjmy		
1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11		
1 Horizont Evropa	12 239	1	12 240	230	5 244	17 714	12 559	(439)	12 120	96	5 961	18 178	
Euratom	271	(1)	270	–	80	350	314	(44)	270	25	123	417	
Termonukleární experimentální reaktor (ITER)	710	–	710	–	23	733	668	(107)	561	1	51	613	
Další akce	–	–	–	–	690	690	–	–	–	–	371	371	
Pilotní projekty a přípravné akce	17	–	17	–	–	17	16	(8)	9	–	–	9	
Fond InvestEU	1 197	–	1 197	–	4 677	5 874	1 032	25	1 057	1	1 717	2 775	
Nástroj pro propojení Evropy – doprava	1 758	40	1 799	–	17	1 816	1 886	79	1 966	1	19	1 986	
Nástroj pro propojení Evropy – energetika	800	(3)	797	–	14	811	589	43	632	1	12	646	
Nástroj pro propojení Evropy – digitální technologie	283	(34)	249	–	2	251	257	(124)	133	1	4	138	
Digitální Evropa	1 248	(15)	1 233	–	31	1 264	849	(83)	766	7	21	794	
Decentralizované agentury	192	14	206	–	13	219	192	(1)	191	–	13	204	
Další akce	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Pilotní projekty a přípravné akce	7	–	7	–	0	7	26	(5)	21	–	0	21	
Akce v rámci výsadních práv Komise	24	(1)	22	–	4	26	23	2	25	–	1	26	
Jednotný trh	614	74	688	–	45	733	580	(39)	541	8	57	605	
EU boj proti podvodům	24	–	24	–	1	26	31	(3)	28	–	1	29	
Daně	37	–	37	–	4	41	36	(8)	28	0	4	32	
Cla	130	–	130	–	8	139	115	(5)	109	0	8	118	
Decentralizované agentury	120	(4)	116	–	12	128	120	(4)	116	–	12	128	
Další akce	10	(0)	10	–	0	10	9	0	9	–	0	9	
Pilotní projekty a přípravné akce	17	–	17	–	–	17	13	(6)	8	–	–	8	
Evropský kosmický program	2 008	–	2 008	–	127	2 135	2 088	(135)	1 953	5	248	2 206	

Program	Prostředky na závazky						Prostředky na platby						Disponib. prostř. celkem
	Rozpočtové prostředky			Dodatečné prostředky		Disponib. prostř. celkem	Rozpočtové prostředky			Dodatečné prostředky			
	Původní přijatý rozpočet	Opravné rozpočty a převody	Konečný přijatý rozpočet	Přenesené prostředky	Účelově vázané příjmy		Původní přijatý rozpočet	Opravné rozpočty a převody	Konečný přijatý rozpočet	Přenesené prostředky	Účelově vázané příjmy		
1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11		
Decentralizované agentury	68	-	68	-	2	70	68	(5)	64	-	2	65	
Pilotní projekty a přípravné akce	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Okruh 1 celkem: Jednotný trh, inovace a digitální agenda	21 775	70	21 845	230	10 995	33 071	21 474	(868)	20 606	147	8 625	29 379	
2 Regionální rozvoj (EFRR)*	30 174	7 255	37 429	-	7 983	45 412	29 597	2 583	32 181	1	11 625	43 807	
Fond soudržnosti	4 865	1 581	6 446	-	657	7 102	11 162	(1 675)	9 488	0	745	10 233	
Přísp. z FS na Nástroj pro propojení Evropy – doprava	1 494	-	1 494	-	12	1 507	1 851	-	1 851	-	4	1 855	
Pilotní projekty a přípravné akce	3	-	3	-	0	3	3	(0)	3	-	0	3	
Evropský sociální fond plus (ESF+)*	13 174	2 769	15 943	-	6 102	22 045	13 736	350	14 087	2	5 559	19 647	
Podpora tureckého společenství na Kypru	34	-	34	-	1	35	37	6	42	0	0	43	
Nástroj pro oživení a odolnost EU	119	-	119	-	239 943	240 062	112	(14)	98	2	47 196	47 296	
Perikles IV	1	-	1	-	0	1	1	(0)	1	-	0	1	
Podpora oživení EU	145	(71)	74	-	1	75	145	(71)	74	2	1	76	
RescEU	101	253	354	0	1 959	2 313	187	62	249	-	329	578	
EU4Health	840	(0)	839	-	22	861	353	(163)	190	4	10	204	
Nástroj pro mimořádnou podporu	-	-	-	-	377	377	8	126	134	-	377	512	
Decentralizované agentury	291	(6)	284	-	42	327	276	(6)	270	-	42	311	
Pilotní projekty a přípravné akce	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	1	
Akce v rámci výsadních práv Komise	12	2	14	-	-	14	11	2	12	-	-	12	
Program pro zaměstnanost a sociální inovace	106	(19)	88	-	11	99	87	(0)	87	2	11	100	
Erasmus+	3 402	4	3 406	-	394	3 800	3 301	(20)	3 281	8	519	3 807	
Evropský sbor solidarity	141	-	141	-	20	161	116	16	132	4	22	158	
Kreativní Evropa	407	-	407	-	19	426	400	(88)	313	2	22	337	
Spravedlnost	44	-	44	-	9	53	38	1	39	1	10	49	
Práva a hodnoty	215	-	215	-	2	217	170	(17)	154	1	2	157	

Program	Prostředky na závazky						Prostředky na platby						Disponib. prostř. celkem
	Rozpočtové prostředky			Dodatečné prostředky		Disponib. prostř. celkem	Rozpočtové prostředky			Dodatečné prostředky			
	Původní přijatý rozpočet	Opravné rozpočty a převody	Konečný přijatý rozpočet	Přenesené prostředky	Účelově vázané příjmy		Původní přijatý rozpočet	Opravné rozpočty a převody	Konečný přijatý rozpočet	Přenesené prostředky	Účelově vázané příjmy		
1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11		
Decentralizované agentury	246	(2)	245	-	4	249	238	(3)	235	-	4	239	
Další akce	9	-	9	-	3	11	7	(1)	6	-	3	9	
Pilotní projekty a přípravné akce	35	-	35	-	0	36	52	(4)	48	-	0	48	
Akce v rámci výsadních práv Komise	183	-	183	-	5	187	164	1	165	-	4	169	
Okruh 2 celkem: Soudržnost, odolnost a hodnoty	56 039	11 766	67 805	0	257 566	325 372	62 053	1 088	63 140	27	66 487	129 654	
3 Zemědělské záruční fondy	40 369	0	40 369	686	632	41 687	40 393	(37)	40 356	687	632	41 674	
Další programy v oblasti přírodních zdrojů a životního prostředí	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Zemědělský fond pro rozvoj venkova	12 728	-	12 728	-	6 072	18 800	14 680	(775)	13 905	0	1 623	15 528	
Námořní a rybářský fond	972	162	1 134	-	76	1 210	732	3	736	1	183	919	
Rybolov (dohody o partnerství v odvětví rybolovu a regionální organizace pro řízení rybolovu)	159	0	159	-	-	159	166	(7)	159	-	-	159	
Decentralizované agentury	29	-	29	-	1	30	29	-	29	-	1	30	
Pilotní projekty a přípravné akce	1	-	1	-	-	1	6	(1)	5	-	-	5	
Životní prostředí a oblast klimatu (LIFE)	756	-	756	-	10	765	529	(1)	528	5	8	542	
Fond pro spravedlivou transformaci	1 160	283	1 443	-	10 867	12 310	1	0	1	-	175	177	
Úvěrový nástroj v rámci mechanismu pro spravedlivou transformaci	-	-	-	-	167	167	-	-	-	-	167	167	
Decentralizované agentury	54	-	54	-	7	61	54	-	54	-	7	61	
Pilotní projekty a přípravné akce	8	-	8	-	0	8	11	(2)	9	-	0	9	
Okruh 3 celkem: Přírodní zdroje a životní prostředí	56 235	446	56 681	686	17 832	75 200	56 602	(820)	55 782	693	2 797	59 271	
4 Azylový, migrační a integrační fond	1 119	279	1 399	2	10	1 411	1 292	194	1 486	26	9	1 521	
Decentralizované agentury	154	12	166	-	26	192	154	6	160	-	26	186	
Pilotní projekty a přípravné akce	-	-	-	-	0	0	-	-	-	-	0	0	

Program	Prostředky na závazky						Prostředky na platby						Disponib. prostř. celkem
	Rozpočtové prostředky			Dodatečné prostředky		Disponib. prostř. celkem	Rozpočtové prostředky			Dodatečné prostředky			
	Původní přijatý rozpočet	Opravné rozpočty a převody	Konečný přijatý rozpočet	Přenesené prostředky	Účelově vázané příjmy		Původní přijatý rozpočet	Opravné rozpočty a převody	Konečný přijatý rozpočet	Přenesené prostředky	Účelově vázané příjmy		
1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11		
Správa hranic (IBMF) – Správa hranic a víza	671	85	756	–	8	764	511	135	646	1	143	790	
Správa hranic (IBMF) – Vybavení pro celní kontroly	138	–	138	–	–	138	136	1	137	0	–	137	
Decentralizované agentury	1 009	(57)	952	–	64	1 016	986	(42)	944	–	64	1 008	
Okruh 4 celkem: Migrace a správa hranic	3 091	319	3 410	2	108	3 520	3 078	294	3 373	27	242	3 642	
5 Fond pro vnitřní bezpečnost (ISF)	227	27	254	–	5	259	241	(28)	213	1	5	219	
Vyřazování jaderných zařízení z provozu	99	–	99	–	–	99	40	(3)	37	–	–	37	
Jaderná bezpečnost a vyřazování zařízení z provozu	44	–	44	–	1	45	65	(24)	41	2	1	44	
Decentralizované agentury	216	1	217	–	10	226	216	1	217	–	10	226	
Pilotní projekty a přípravné akce	–	–	–	–	–	–	0	–	0	–	–	0	
Akce v rámci výsadních práv Komise	22	–	22	–	0	22	21	–	21	–	0	21	
Evropská obrana (výzkum)	318	–	318	–	7	326	178	(18)	160	1	4	165	
Evropská obrana (jiné než výzkum)	627	–	627	–	15	642	379	(23)	356	1	8	364	
Vojenská mobilita	232	–	232	–	–	232	98	16	114	1	–	115	
Pilotní projekty a přípravné akce	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
Okruh 5 celkem: Bezpečnost a obrana	1 785	28	1 813	–	38	1 851	1 238	(79)	1 159	5	28	1 192	
6 Sousedství a rozvoj, a mezinárodní spolupráce	12 717	(94)	12 622	1 864	258	14 744	7 892	451	8 343	990	307	9 640	
Nástroj pro jadernou bezpečnost	39	–	39	0	3	42	33	(16)	16	1	3	20	
Humanitární pomoc	1 806	636	2 442	39	24	2 505	2 092	306	2 398	45	24	2 467	
Společná zahraniční a bezpečnostní politika (SZBP)	362	–	362	–	25	387	334	50	384	0	25	409	
Zámořské země a území (ZZÚ)	69	–	69	4	–	73	52	(22)	30	1	–	31	
Další akce	72	(22)	50	–	1	51	47	(7)	40	–	1	41	
Pilotní projekty a přípravné akce	–	–	–	–	–	–	–	0	0	–	–	0	
Akce v rámci výsadních práv Komise	95	–	95	–	1	95	95	(1)	94	–	0	95	

Program	Prostředky na závazky						Prostředky na platby						Disponib. prostř. celkem
	Rozpočtové prostředky			Dodatečné prostředky		Disponib. prostř. celkem	Rozpočtové prostředky			Dodatečné prostředky			
	Původní přijatý rozpočet	Opravné rozpočty a převody	Konečný přijatý rozpočet	Přenesené prostředky	Účelově vázané příjmy		Původní přijatý rozpočet	Opravné rozpočty a převody	Konečný přijatý rozpočet	Přenesené prostředky	Účelově vázané příjmy		
1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11		
Předvstupní pomoc (IPA III)	2 012	(19)	1 992	331	145	2 468	2 372	(521)	1 851	11	338	2 200	
Pilotní projekty a přípravné akce	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Okruh 6 celkem: Sousedství a svět	17 170	500	17 670	2 237	456	20 364	12 916	240	13 156	1 048	698	14 902	
7 Důchody zaměstnanců	2 086	77	2 162	-	236	2 398	2 086	77	2 162	-	236	2 398	
(Důchody bývalých členů) EP	11	1	12	-	-	12	11	1	12	-	-	12	
(Důchody bývalých členů) EHS	1	-	1	-	-	1	1	-	1	-	-	1	
(Důchody bývalých členů) Komise	8	-	8	-	-	8	8	-	8	-	-	8	
(Důchody bývalých členů) SDEU	13	0	13	-	-	13	13	0	13	-	-	13	
(Důchody bývalých členů) EÚD	6	-	6	-	-	6	6	-	6	-	-	6	
(Důchody bývalých členů) veřejný ochránce práv	0	0	0	-	-	0	0	0	0	-	-	0	
(Důchody bývalých členů) EDPS	0	0	0	-	-	0	0	0	0	-	-	0	
Evropské školy	207	9	215	-	25	240	207	9	215	2	25	242	
Odměny statutárních zaměstnanců	2 625	3	2 629	-	91	2 719	2 625	3	2 629	0	91	2 719	
Odměny externích pracovníků	253	8	261	-	71	332	253	8	261	39	71	371	
Členové – Platy a příspěvky	14	1	15	-	0	15	14	1	15	2	0	17	
Členové – Dočasné příspěvky	3	(0)	2	-	-	2	3	(0)	2	-	-	2	
Náklady na nábor pracovníků	30	1	31	-	1	33	30	1	31	2	1	35	
Skončení služebního poměru	8	0	9	-	-	9	8	0	9	-	-	9	
Náklady na odbornou přípravu	18	(0)	17	-	6	23	18	(0)	17	12	6	36	
Sociální záležitosti a mobilita	22	(1)	22	-	28	50	22	(1)	22	14	29	64	
Informační a komunikační technologie	252	3	255	-	106	362	252	3	255	163	106	525	
Pronájem a nákup	310	(21)	289	-	49	337	310	(21)	289	18	49	356	
Spojené s budovami	106	25	131	-	32	164	106	25	131	51	32	215	
Bezpečnost	66	(2)	64	-	15	79	66	(2)	64	32	15	111	
Cestovní služby a reprezentace	51	(1)	50	-	4	53	51	(1)	50	12	4	65	

Program	Prostředky na závazky						Prostředky na platby						Disponib. prostř. celkem
	Rozpočtové prostředky			Dodatečné prostředky			Rozpočtové prostředky			Dodatečné prostředky			
	Původní přijatý rozpočet	Opravné rozpočty a převody	Konečný přijatý rozpočet	Přenesené prostředky	Účelově vázané příjmy	Disponib. prostř. celkem	Původní přijatý rozpočet	Opravné rozpočty a převody	Konečný přijatý rozpočet	Přenesené prostředky	Účelově vázané příjmy		
1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11		
Schůze, výbory, konference	26	(13)	13	-	2	15	26	(13)	13	4	2	20	
Úřední věstník	3	(1)	2	-	-	2	3	(1)	2	1	-	3	
Publikace	10	3	13	-	3	17	10	3	13	7	3	24	
Získávání informací	4	(0)	4	-	0	4	4	(0)	4	2	0	6	
Studie a vyšetřování	4	(1)	3	-	0	3	4	(1)	3	4	0	8	
Zařízení obecně, vozidla, nábytek	17	4	20	-	12	32	17	4	20	13	12	44	
Externí jazykové služby	27	4	31	-	41	72	27	4	31	4	41	76	
Ostatní správní výdaje	18	(1)	17	-	14	31	18	(1)	17	8	14	38	
Pilotní projekty a přípravné akce	-	-	-	-	-	-	0	(0)	0	-	-	0	
Správní výdaje ostatních orgánů	4 421	64	4 485	22	534	5 041	4 421	64	4 485	695	544	5 724	
Okruh 7 celkem: Evropská veřejná správa	10 620	163	10 783	22	1 269	12 075	10 620	163	10 783	1 085	1 281	13 149	
O Inovační fond (IF)	-	-	-	-	6 570	6 570	-	-	-	-	6 705	6 705	
Další akce	-	-	-	-	122	122	-	-	-	-	124	124	
Okruh O celkem: Mimo víceletý finanční rámec	-	-	-	-	6 692	6 692	-	-	-	-	6 830	6 830	
S Solidarita a pomoc při mimořádných událostech	1 299	(580)	718	12	1	732	1 299	(580)	718	12	1	732	
Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci (EGF)	201	-	201	-	8	210	25	(2)	23	-	7	30	
Rezerva na vyrovnání se s důsledky brexitu	1 299	-	1 299	1 291	-	2 590	1 299	-	1 299	1 291	-	2 590	
Okruh S celkem: Mechanismy solidarity v rámci Unie i mimo ni (zvláštní nástroje)	2 799	(580)	2 219	1 303	10	3 531	2 623	(583)	2 040	1 303	8	3 351	
Celkem	169 516	12 711	182 227	4 481	294 968	481 676	170 603	(565)	170 038	4 335	86 996	261 370	

* Tento program VFR zahrnuje doplňkové finanční krytí z nástroje NextGenerationEU pro balíček REACT-EU. Viz kapitola 1.1 Víceletý finanční rámec na období 2021–2027 v přílohách ke zprávám o plnění rozpočtu. V odstavci o okruhu 2 je podrobně popsán příspěvek tohoto programu VFR k balíčku REACT-EU.

6.8 PODROBNÝ VFR: ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ NA ZÁVAZKY

v milionech
EUR

Program	Disponib. prostř. celkem	Přijaté závazky					Přenesené prostředky do roku 2023			Prostředky pozbývající platnosti			
		z konečné ho přijátého rozpočtu	z přenes. prostř.	z účelově vázaných příjmů	Celkem	%	z konečné ho přijátého rozpočtu	z účelově vázaných příjmů	Celkem	z konečné ho přijátého rozpočtu	z přenes. prostř.	z účelově vázaných příjmů	Celkem
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
1 Horizont Evropa	17 714	12 239	230	2 840	15 309	86 %	-	2 404	2 404	1	-	0	1
Euratom	350	270	-	26	296	85 %	-	54	54	-	-	0	0
Termonukleární experimentální reaktor (ITER)	733	710	-	16	726	99 %	-	7	7	0	-	-	0
Další akce	690	-	-	61	61	9 %	-	629	629	-	-	-	-
Pilotní projekty a přípravné akce	17	17	-	-	17	100 %	-	-	-	-	-	-	-
Fond InvestEU	5 874	1 197	-	2 151	3 348	57 %	-	2 526	2 526	0	-	-	0
Nástroj pro propojení Evropy – doprava	1 816	1 799	-	2	1 801	99 %	-	15	15	0	-	-	0
Nástroj pro propojení Evropy – energetika	811	797	-	4	801	99 %	-	10	10	0	-	-	0
Nástroj pro propojení Evropy – digitální technologie	251	249	-	-	249	99 %	-	2	2	0	-	-	0
Digitální Evropa	1 264	1 233	-	31	1 264	100 %	-	-	-	0	-	0	0
Decentralizované agentury	219	206	-	10	216	98 %	-	4	4	-	-	-	-
Další akce	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
Pilotní projekty a přípravné akce	7	7	-	-	7	97 %	-	0	0	0	-	-	0
Akce v rámci výsadních práv Komise	26	22	-	3	25	96 %	-	1	1	0	-	-	0
Jednotný trh	733	688	-	21	709	97 %	-	24	24	0	-	0	0
EU boj proti podvodům	26	24	-	0	25	96 %	-	1	1	0	-	1	1
Daně	41	37	-	1	38	93 %	-	3	3	0	-	-	0
Cla	139	130	-	4	134	97 %	-	4	4	0	-	-	0
Decentralizované agentury	128	116	-	7	123	96 %	-	5	5	0	-	-	0
Další akce	10	10	-	0	10	100 %	-	0	0	-	-	-	-
Pilotní projekty a přípravné akce	17	17	-	-	17	100 %	-	-	-	0	-	-	0
Evropský kosmický program	2 135	2 008	-	77	2 086	98 %	-	50	50	-	-	-	-

Program	Přijaté závazky						Přenesené prostředky do roku 2023			Prostředky pozbývající platnosti			
	Disponib. prostř. celkem	z konečného přijatého rozpočtu	z přenes. prostř.	z účelově vázaných příjmů	Celkem	%	z konečného přijatého rozpočtu	z účelově vázaných příjmů	Celkem	z konečného přijatého rozpočtu	z přenes. prostř.	z účelově vázaných příjmů	Celkem
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
Decentralizované agentury	70	68	-	2	70	100 %	-	-	-	-	-	-	-
Pilotní projekty a přípravné akce	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
Okruh 1 celkem: Jednotný trh, inovace a digitální agenda	33 071	21 843	230	5 257	27 330	83 %	-	5 738	5 738	2	-	1	3
2 Regionální rozvoj (EFRR)*	45 412	36 556	-	7 799	44 355	98 %	151	155	306	722	-	29	751
Fond soudržnosti	7 102	6 220	-	601	6 822	96 %	-	11	11	225	-	44	270
Přísp. z FS na Nástroj pro propojení Evropy – doprava	1 507	1 494	-	12	1 507	100 %	-	0	0	-	-	0	0
Pilotní projekty a přípravné akce	3	3	-	-	3	99 %	-	-	-	-	-	0	0
Evropský sociální fond plus (ESF+)*	22 045	15 886	-	6 060	21 946	100 %	8	33	41	49	-	9	58
Podpora tureckého společenství na Kypru	35	34	-	1	35	100 %	-	0	0	0	-	(0)	0
Nástroj pro oživení a odolnost EU	240 062	119	-	136 396	136 515	57 %	-	103 547	103 547	0	-	0	0
Perikles IV	1	1	-	0	1	97 %	-	0	0	0	-	-	0
Podpora oživení EU	75	74	-	0	74	99 %	-	1	1	-	-	-	-
RescEU	2 313	354	0	760	1 114	48 %	0	1 198	1 199	0	-	-	0
EU4Health	861	839	-	21	860	100 %	-	1	1	0	-	(0)	0
Nástroj pro mimořádnou podporu	377	-	-	343	343	91 %	-	35	35	-	-	0	0
Decentralizované agentury	327	284	-	15	299	92 %	-	27	27	-	-	-	-
Pilotní projekty a přípravné akce	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Akce v rámci výsadních práv Komise	14	13	-	-	13	96 %	-	-	-	1	-	-	1
Program pro zaměstnanost a sociální inovace	99	86	-	3	90	90 %	-	7	7	2	-	1	2
Erasmus+	3 800	3 406	-	211	3 617	95 %	-	183	183	-	-	0	0
Evropský sbor solidarity	161	141	-	13	155	96 %	-	6	6	-	-	-	-
Kreativní Evropa	426	407	-	13	419	98 %	-	6	6	-	-	-	-
Spravedlnost	53	44	-	6	49	94 %	-	3	3	-	-	-	-

Program	Přijaté závazky						Přenesené prostředky do roku 2023			Prostředky pozbývající platnosti			
	Disponib. prostř. celkem	z konečné ho přijatého rozpočtu	z přenes. prostř.	z účelově vázaných příjmů	Celkem	%	z konečné ho přijatého rozpočtu	z účelově vázaných příjmů	Celkem	z konečné ho přijatého rozpočtu	z přenes. prostř.	z účelově vázaných příjmů	Celkem
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
Práva a hodnoty	217	215	-	1	216	99 %	-	1	1	0	-	-	0
Decentralizované agentury	249	245	-	3	247	99 %	-	2	2	-	-	-	-
Další akce	11	8	-	1	9	78 %	-	2	2	1	-	-	1
Pilotní projekty a přípravné akce	36	35	-	-	35	98 %	-	0	0	0	-	-	0
Akce v rámci výsadních práv Komise	187	181	-	3	184	98 %	-	2	2	2	-	-	2
Okruh 2 celkem: Soudržnost, odolnost a hodnoty	325 372	66 644	0	152 263	218 907	67 %	159	105 221	105 381	1 002	-	82	1 084
3 Zemědělské záruční fondy	41 687	39 876	676	629	41 182	99 %	485	2	488	7	10	0	18
Další programy v oblasti přírodních zdrojů a životního prostředí	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
Zemědělský fond pro rozvoj venkova	18 800	12 728	-	5 689	18 416	98 %	-	222	222	0	-	161	161
Námořní a rybářský fond	1 210	1 131	-	75	1 206	100 %	3	1	4	0	-	0	0
Rybolov (dohody o partnerství v odvětví rybolovu a regionální organizace pro řízení rybolovu)	159	159	-	-	159	100 %	-	-	-	0	-	-	0
Decentralizované agentury	30	29	-	1	29	98 %	-	1	1	-	-	-	-
Pilotní projekty a přípravné akce	1	1	-	-	1	100 %	-	-	-	-	-	-	-
Životní prostředí a oblast klimatu (LIFE)	765	755	-	3	758	99 %	-	7	7	0	-	0	0
Fond pro spravedlivou transformaci	12 310	1 327	-	4 982	6 309	51 %	-	5 885	5 885	116	-	-	116
Úvěrový nástroj v rámci mechanismu pro spravedlivou transformaci	167	-	-	11	11	7 %	-	156	156	-	-	-	-
Decentralizované agentury	61	54	-	7	61	100 %	-	0	0	-	-	0	0
Pilotní projekty a přípravné akce	8	8	-	-	8	99 %	-	0	0	0	-	-	0
Okruh 3 celkem: Přírodní zdroje a životní prostředí	75 200	56 070	676	11 396	68 142	91 %	488	6 275	6 763	123	10	161	295
4 Azylový, migrační a integrační fond	1 411	1 391	2	9	1 401	99 %	8	2	10	0	-	-	0

Program	Přijaté závazky						Přenesené prostředky do roku 2023			Prostředky pozbývající platnosti			
	Disponib. prostř. celkem	z konečné ho přijatého rozpočtu	z přenes. prostř.	z účelově vázaných příjmů	Celkem	%	z konečné ho přijatého rozpočtu	z účelově vázaných příjmů	Celkem	z konečné ho přijatého rozpočtu	z přenes. prostř.	z účelově vázaných h příjmů	Celkem
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
Decentralizované agentury	192	166	-	18	184	96 %	-	8	8	-	-	0	0
Pilotní projekty a přípravné akce	0	-	-	-	-	-	-	0	0	-	-	0	0
Správa hranic (IBMF) – Správa hranic a víza	764	748	-	8	756	99 %	8	0	8	0	-	0	0
Správa hranic (IBMF) – Vybavení pro celní kontroly	138	138	-	-	138	100 %	-	-	-	-	-	-	-
Decentralizované agentury	1 016	952	-	16	967	95 %	-	48	48	-	-	0	0
Okruh 4 celkem: Migrace a správa hranic	3 520	3 395	2	50	3 446	98 %	16	58	74	0	-	0	0
5 Fond pro vnitřní bezpečnost (ISF)	259	251	-	4	255	98 %	3	1	5	0	-	(0)	0
Vyřazování jaderných zařízení z provozu	99	99	-	-	99	100 %	-	-	-	-	-	-	-
Jaderná bezpečnost a vyřazování zařízení z provozu	45	44	-	0	44	99 %	-	0	0	0	-	0	0
Decentralizované agentury	226	217	-	4	221	98 %	-	6	6	-	-	0	0
Pilotní projekty a přípravné akce	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Akce v rámci výsadních práv Komise	22	22	-	0	22	99 %	-	0	0	0	-	0	0
Evropská obrana (výzkum)	326	318	-	7	326	100 %	-	-	-	-	-	-	-
Evropská obrana (jiné než výzkum)	642	627	-	15	642	100 %	-	-	-	-	-	-	-
Vojenská mobilita	232	232	-	-	232	100 %	-	-	-	-	-	-	-
Pilotní projekty a přípravné akce	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Okruh 5 celkem: Bezpečnost a obrana	1 851	1 809	-	30	1 840	99 %	3	7	11	0	-	0	1
6 Sousedství a rozvoj, a mezinárodní spolupráce	14 744	12 589	1 864	146	14 598	99 %	34	113	146	(0)	0	0	0
Nástroj pro jadernou bezpečnost	42	39	0	2	41	98 %	0	1	1	(0)	0	-	0
Humanitární pomoc	2 505	2 442	39	16	2 497	100 %	-	7	7	-	-	-	-
Společná zahraniční a bezpečnostní politika (SZBP)	387	362	-	25	387	100 %	-	0	0	0	-	(0)	0
Zámořské země a území (ZZÚ)	73	68	4	-	72	99 %	1	-	1	(0)	0	-	0

Program	Přijaté závazky						Přenesené prostředky do roku 2023			Prostředky pozbývající platnosti			
	Disponib. prostř. celkem	z konečného přijatého rozpočtu	z přenes. prostř.	z účelově vázaných příjmů	Celkem	%	z konečného přijatého rozpočtu	z účelově vázaných příjmů	Celkem	z konečného přijatého rozpočtu	z přenes. prostř.	z účelově vázaných příjmů	Celkem
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
Další akce	51	50	-	-	50	99 %	-	1	1	0	-	-	0
Pilotní projekty a přípravné akce	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Akce v rámci výsadních práv Komise	95	95	-	0	95	100 %	-	0	0	0	-	-	0
Předvstupní pomoc (IPA III)	2 468	1 989	331	94	2 413	98 %	4	51	55	(0)	0	-	0
Pilotní projekty a přípravné akce	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
Okruh 6 celkem: Sousedství a svět	20 364	17 633	2 237	283	20 153	99 %	38	173	211	0	0	0	0
7 Důchody zaměstnanců	2 398	2 162	-	236	2 398	100 %	-	-	-	-	-	-	-
(Důchody bývalých členů) EP	12	12	-	-	12	100 %	-	-	-	-	-	-	-
(Důchody bývalých členů) EHS	1	1	-	-	1	100 %	-	-	-	-	-	-	-
(Důchody bývalých členů) Komise	8	8	-	-	8	100 %	-	-	-	-	-	-	-
(Důchody bývalých členů) SDEU	13	13	-	-	13	100 %	-	-	-	-	-	-	-
(Důchody bývalých členů) EÚD	6	6	-	-	6	100 %	-	-	-	-	-	-	-
(Důchody bývalých členů) veřejný ochránce práv	0	0	-	-	0	100 %	-	-	-	-	-	-	-
(Důchody bývalých členů) EDPS	0	0	-	-	0	100 %	-	-	-	-	-	-	-
Evropské školy	240	215	-	19	235	98 %	-	6	6	0	-	-	0
Odměny statutárních zaměstnanců	2 719	2 629	-	36	2 665	98 %	-	55	55	0	-	-	0
Odměny externích pracovníků	332	253	-	33	286	86 %	-	38	38	8	-	0	8
Členové – Platy a příspěvky	15	15	-	0	15	100 %	-	0	0	0	-	(0)	0
Členové – Dočasné příspěvky	2	2	-	-	2	100 %	-	-	-	0	-	-	0
Náklady na nábor pracovníků	33	31	-	0	32	97 %	-	1	1	0	-	-	0
Skončení služebního poměru	9	9	-	-	9	100 %	-	-	-	0	-	-	0
Náklady na odbornou přípravu	23	17	-	3	21	89 %	-	2	2	0	-	0	0
Sociální záležitosti a mobilita	50	22	-	17	39	78 %	-	11	11	0	-	0	0
Informační a komunikační technologie	362	255	-	59	314	87 %	-	47	47	0	-	0	0

Program	Disponib. prostř. celkem	Přijaté závazky					Přenesené prostředky do roku 2023			Prostředky pozbývající platnosti			
		z konečné ho přijaté ho rozpočtu	z přenes. prostř.	z účelově vázaných příjmů	Celkem	%	z konečné ho přijaté ho rozpočtu	z účelově vázaných příjmů	Celkem	z konečné ho přijaté ho rozpočtu	z přenes. prostř.	z účelově vázaných příjmů	Celkem
	1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
Pronájem a nákup	337	289	-	34	323	96 %	-	14	14	0	-	-	0
Spojené s budovami	164	131	-	21	152	93 %	-	12	12	0	-	-	0
Bezpečnost	79	64	-	12	76	96 %	-	3	3	0	-	0	0
Cestovní služby a reprezentace	53	50	-	2	51	96 %	-	2	2	0	-	0	0
Schůze, výbory, konference	15	12	-	1	13	86 %	-	1	1	1	-	0	1
Úřední věstník	2	2	-	-	2	100 %	-	-	-	-	-	-	-
Publikace	17	13	-	3	16	95 %	-	1	1	0	-	0	0
Získávání informací	4	4	-	0	4	99 %	-	0	0	0	-	-	0
Studie a vyšetřování	3	3	-	0	3	96 %	-	0	0	0	-	0	0
Zařízení obecně, vozidla, nábytek	32	20	-	5	25	79 %	-	7	7	0	-	-	0
Externí jazykové služby	72	31	-	33	64	89 %	-	8	8	0	-	0	0
Ostatní správní výdaje	31	17	-	11	28	93 %	-	2	2	0	-	0	0
Pilotní projekty a přípravné akce	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Správní výdaje ostatních orgánů	5 041	4 445	21	384	4 850	96 %	1	149	150	40	1	0	41
Okruh 7 celkem: Evropská veřejná správa	12 075	10 733	21	911	11 664	97 %	1	358	359	50	1	1	52
O Inovační fond (IF)	6 570	-	-	2 953	2 953	45 %	-	3 617	3 617	-	-	-	-
Další akce	122	-	-	53	53	43 %	-	69	69	-	-	-	-
Okruh O celkem: Mimo víceletý finanční rámec	6 692	-	-	3 006	3 006	45 %	-	3 686	3 686	-	-	-	-
S Solidarita a pomoc při mimořádných událostech	732	18	12	-	30	4 %	700	1	702	-	-	-	-
Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci (EGF)	210	28	-	-	28	13 %	-	1	1	173	-	7	180
Rezerva na vyrovnání se s důsledky brexitu	2 590	1 253	1 291	-	2 544	98 %	46	-	46	-	-	-	-
Okruh S celkem: Mechanismy solidarity v rámci Unie i mimo ni (zvláštní nástroje)	3 531	1 299	1 303	-	2 602	74 %	746	3	749	173	-	7	180
Celkem	481 676	179 425	4 469	173 196	357 091	74 %	1 451	121 520	122 971	1 351	12	252	1 614

Program	Disponib. prostř. celkem	Přijaté závazky				Přenesené prostředky do roku 2023			Prostředky pozbývající platnosti				
		z konečné ho přijaté rozpočtu	z přenes. prostř.	z účelově vázaných příjmů	Celkem	%	z konečné ho přijaté rozpočtu	z účelově vázaných příjmů	Celkem	z konečné ho přijaté rozpočtu	z přenes. prostř.	z účelově vázaných příjmů	Celkem
	1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12

* Tento program VFR zahrnuje doplňkové finanční krytí z nástroje NextGenerationEU pro balíček REACT-EU. Viz kapitola 1.1 Víceletý finanční rámec na období 2021-2027 v přílohách ke zprávám o plnění rozpočtu. V odstavci o okruhu 2 je podrobně popsán příspěvek tohoto programu VFR k balíčku REACT-EU.

6.9 PODROBNÝ VFR: ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ NA PLATBY

v milionech EUR

Program	Disponib. prostř. celkem	Provedené platby						Prostředky přenesené do roku 2023			Prostředky pozbývající platnosti			
		z konečného přijatého rozpočtu	z přenes. s. prostř.	z účelově vázaných příjmů	Celkem	%	z konečného přijatého rozpočtu	z účelově vázaných příjmů	Celkem	z konečného přijatého rozpočtu	z přenes. prostř.	z účelově vázaných příjmů	Celkem	
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12	
1 Horizont Evropa	18 178	12 048	87	2 698	14 834	82 %	71	3 260	3 331	1	9	2	12	
Euratom	417	253	21	12	286	68 %	16	111	127	1	4	0	4	
Termonukleární experimentální reaktor (ITER)	613	560	1	44	605	99 %	1	7	8	0	0	-	0	
Další akce	371	-	-	64	64	17 %	-	306	306	-	-	-	-	
Pilotní projekty a přípravné akce	9	8	-	-	8	90 %	-	-	-	1	-	-	1	
Fond InvestEU	2 775	1 057	1	1 605	2 663	96 %	0	112	112	0	-	0	0	
Nástroj pro propojení Evropy – doprava	1 986	1 965	1	8	1 974	99 %	0	11	11	0	0	-	0	
Nástroj pro propojení Evropy – energetika	646	630	1	12	643	100 %	2	0	2	0	0	(0)	0	
Nástroj pro propojení Evropy – digitální technologie	138	132	1	4	137	99 %	0	1	1	0	0	-	0	
Digitální Evropa	794	754	7	21	782	98 %	9	-	9	3	0	0	3	
Decentralizované agentury	204	191	-	10	201	98 %	-	4	4	-	-	-	-	
Další akce	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	
Pilotní projekty a přípravné akce	21	14	-	-	14	67 %	-	0	0	7	-	-	7	
Akce v rámci výsadních práv Komise	26	24	-	0	25	95 %	-	1	1	0	-	-	0	
Jednotný trh	605	533	7	19	560	92 %	6	37	43	1	1	0	3	
EU boj proti podvodům	29	22	-	1	23	78 %	-	1	1	6	-	-	6	
Daně	32	27	0	1	28	87 %	0	3	3	1	0	-	1	
Cla	118	109	0	4	113	96 %	0	4	4	0	-	-	0	
Decentralizované	128	116	-	7	123	96 %	-	5	5	0	-	-	0	

Program	Disponib. prostř. celkem	Provedené platby					Prostředky přenesené do roku 2023			Prostředky pozbývající platnosti			
		z konečného přijatého rozpočtu	z přene s. prostř .	z účelově vázaných příjmů	Celkem	%	z konečného přijatého rozpočtu	z účelově vázaných příjmů	Celkem	z konečného přijatého rozpočtu	z přenes. prostř.	z účelově vázaných příjmů	Celkem
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
agentury													
Další akce	9	9	-	0	9	96 %	-	0	0	0	-	-	0
Pilotní projekty a přípravné akce	8	7	-	-	7	91 %	-	-	-	1	-	-	1
Evropský kosmický program	2 206	1 948	5	59	2 012	91 %	5	189	193	0	1	0	1
Decentralizované agentury	65	64	-	2	65	100 %	-	-	-	-	-	-	-
Pilotní projekty a přípravné akce	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
Okruh 1 celkem: Jednotný trh, inovace a digitální agenda	29 379	20 471	132	4 570	25 174	86 %	112	4 052	4 164	23	15	3	41
2 Regionální rozvoj (EFRR)*	43 807	32 175	1	10 283	42 459	97 %	1	1 342	1 343	5	0	(0)	5
Fond soudržnosti	10 233	9 487	0	521	10 009	98 %	0	224	224	0	0	-	0
Přísp. z FS na Nástroj pro propojení Evropy – doprava	1 855	1 851	-	4	1 855	100 %	-	0	0	0	-	0	0
Pilotní projekty a přípravné akce	3	2	-	0	2	69 %	-	-	-	1	-	-	1
Evropský sociální fond plus (ESF+)*	19 647	14 084	0	4 606	18 690	95 %	2	953	956	0	1	0	1
Podpora tureckého společenství na Kypru	43	42	0	0	42	98 %	1	0	1	0	0	0	0
Nástroj pro oživení a odolnost EU	47 296	96	1	47 178	47 275	100 %	2	18	20	0	0	0	0
Perikles IV	1	1	-	0	1	81 %	-	0	0	0	-	-	0
Podpora oživení EU	76	45	2	0	47	61 %	29	1	30	-	0	-	0
RescEU	578	233	-	320	553	96 %	16	8	25	(0)	-	0	0
EU4Health	204	186	3	9	198	97 %	4	1	4	0	1	0	1
Nástroj pro mimořádnou podporu	512	134	-	324	458	90 %	-	53	53	0	-	0	0

Program	Disponib. prostř. celkem	Provedené platby					Prostředky přenesené do roku 2023			Prostředky pozbývající platnosti			
		z konečného přijátého rozpočtu	z přene s. prostř. .	z účelově vázaných příjmů	Celkem	%	z konečného o přijátého rozpočtu	z účelově vázaných příjmů	Celkem	z konečného o přijátého rozpočtu	z přenes. prostř.	z účelově vázaných příjmů	Celkem
	1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
Decentralizované agentury	311	270	-	15	284	91 %	-	27	27	0	-	-	0
Pilotní projekty a přípravné akce	1	1	-	-	1	100 %	-	-	-	-	-	-	-
Akce v rámci výsadních práv Komise	12	11	-	-	11	95 %	-	-	-	1	-	-	1
Program pro zaměstnanost a sociální inovace	100	85	2	4	91	91 %	1	7	9	0	0	0	1
Erasmus+	3 807	3 269	8	198	3 474	91 %	13	321	333	0	0	0	0
Evropský sbor solidarity	158	128	4	2	134	84 %	4	21	25	0	0	0	0
Kreativní Evropa	337	310	2	13	325	96 %	2	9	11	(0)	0	0	0
Spravedlnost	49	38	1	9	48	97 %	1	1	1	0	0	(0)	0
Práva a hodnoty	157	153	1	1	154	98 %	1	1	2	0	0	-	0
Decentralizované agentury	239	235	-	3	237	99 %	-	2	2	0	-	0	0
Další akce	9	6	-	1	7	82 %	-	2	2	0	-	-	0
Pilotní projekty a přípravné akce	48	48	-	-	48	99 %	-	0	0	0	-	-	0
Akce v rámci výsadních práv Komise	169	164	-	2	166	98 %	-	3	3	1	-	-	1
Okruh 2 celkem: Soudržnost, odolnost a hodnoty	129 654	63 055	24	63 491	126 570	98 %	76	2 995	3 071	10	3	1	14
3 Zemědělské záruční fondy	41 674	39 846	677	629	41 152	99 %	486	2	488	24	10	0	34
Další programy v oblasti přírodních zdrojů a životního prostředí	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
Zemědělský fond pro rozvoj venkova	15 528	13 839	0	1 406	15 244	98 %	0	217	217	67	0	-	67
Námořní a rybářský fond	919	734	1	183	918	100 %	1	0	1	0	0	(0)	0
Rybolov (dohody o partnerství v odvětví	159	159	-	-	159	100 %	-	-	-	-	-	-	-

Program	Disponib. prostř. celkem	Provedené platby					Prostředky přenesené do roku 2023			Prostředky pozbývající platnosti			
		z konečného přijatého rozpočtu	z přene s. prostř.	z účelově vázaných příjmů	Celkem	%	z konečného o přijatého rozpočtu	z účelově vázaných příjmů	Celkem	z konečného o přijatého rozpočtu	z přenes. prostř.	z účelově vázaných příjmů	Celkem
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
rybolovu a regionální organizace pro řízení rybolovu)													
Decentralizované agentury	30	29	-	1	29	98 %	-	1	1	-	-	-	-
Pilotní projekty a přípravné akce	5	5	-	-	5	100 %	-	-	-	-	-	-	-
Životní prostředí a oblast klimatu (LIFE)	542	522	5	3	530	98 %	6	6	12	0	0	0	0
Fond pro spravedlivou transformaci	177	1	-	167	169	95 %	-	8	8	-	-	(0)	(0)
Úvěrový nástroj v rámci mechanismu pro spravedlivou transformaci	167	-	-	1	1	1 %	-	166	166	-	-	-	-
Decentralizované agentury	61	54	-	7	61	100 %	-	0	0	-	-	0	0
Pilotní projekty a přípravné akce	9	9	-	-	9	99 %	-	0	0	0	-	-	0
Okruh 3 celkem:													
Přírodní zdroje a životní prostředí	59 271	55 198	682	2 396	58 276	98 %	493	401	894	91	11	0	102
4 Azylový, migrační a integrační fond	1 521	1 449	25	5	1 480	97 %	2	4	6	35	0	-	36
Decentralizované agentury	186	148	-	18	166	89 %	-	8	8	12	-	0	12
Pilotní projekty a přípravné akce	0	-	-	-	-	-	-	0	0	-	-	0	0
Správa hranic (IBMF) – Správa hranic a víza	790	630	1	10	641	81 %	1	133	134	15	0	-	15
Správa hranic (IBMF) – Vybavení pro celní kontroly	137	137	0	-	137	100 %	0	-	0	0	-	-	0
Decentralizované agentury	1 008	928	-	16	944	94 %	-	48	48	16	-	0	16
Okruh 4 celkem:													
Migrace a správa hranic	3 642	3 292	26	49	3 368	92 %	3	193	196	78	0	0	78
5 Fond pro vnitřní	219	192	1	2	196	89 %	1	3	4	19	0	-	19

Program	Disponib. prostř. celkem	Provedené platby					Prostředky přenesené do roku 2023			Prostředky pozbývající platnosti			
		z konečného přijátého rozpočtu	z přene s. prostř. .	z účelově vázaných příjmů	Celkem	%	z konečného o přijátého rozpočtu	z účelově vázaných příjmů	Celkem	z konečného o přijátého rozpočtu	z přenes. prostř.	z účelově vázaných příjmů	Celkem
	1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
bezpečnost (ISF)													
Vyřazování jaderných zařízení z provozu	37	37	-	-	37	100 %	-	-	-	0	-	-	0
Jaderná bezpečnost a vyřazování zařízení z provozu	44	39	2	1	41	94 %	2	0	2	0	0	-	1
Decentralizované agentury	226	217	-	4	221	98 %	-	6	6	-	-	0	0
Pilotní projekty a přípravné akce	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	0
Akce v rámci výsadních práv Komise	21	18	-	0	18	87 %	-	0	0	3	-	-	3
Evropská obrana (výzkum)	165	158	1	4	163	99 %	1	-	1	(0)	0	0	0
Evropská obrana (jiné než výzkum)	364	355	1	8	364	100 %	1	-	1	(0)	0	-	0
Vojenská mobilita	115	114	1	-	114	100 %	0	-	0	0	-	-	0
Pilotní projekty a přípravné akce	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Okruh 5 celkem: Bezpečnost a obrana	1 192	1 130	5	19	1 154	97 %	6	9	15	23	0	0	23
6 Sousedství a rozvoj. a mezinárodní spolupráce	9 640	8 275	977	149	9 400	98 %	68	159	226	0	13	0	13
Nástroj pro jadernou bezpečnost	20	16	1	3	19	97 %	1	-	1	0	0	-	0
Humanitární pomoc	2 467	2 391	45	10	2 446	99 %	7	14	21	(0)	0	-	0
Společná zahraniční a bezpečnostní politika (SZBP)	409	383	0	25	408	100 %	0	0	1	0	0	0	0
Zámořské země a území (ZZÚ)	31	29	1	-	30	96 %	1	-	1	0	0	-	0
Další akce	41	35	-	-	35	84 %	-	1	1	6	-	-	6
Pilotní projekty a přípravné akce	0	0	-	-	0	66 %	-	-	-	0	-	-	0
Akce v rámci výsadních práv Komise	95	93	-	0	93	98 %	-	0	0	2	-	-	2

Program	Disponib. prostř. celkem	Provedené platby					Prostředky přenesené do roku 2023				Prostředky pozbývající platnosti			
		z konečného přijátého rozpočtu	z přene s. prostř. .	z účelově vázaných příjmů	Celkem	%	z konečného o přijátého rozpočtu	z účelově vázaných příjmů	Celkem	z konečného o přijátého rozpočtu	z přenes. prostř.	z účelově vázaných příjmů	Celkem	
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
Předvstupní pomoc (IPA III)	2 200	1 829	8	253	2 090	95 %	17	85	101	6	2	-	8	
Pilotní projekty a přípravné akce	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	
Okruh 6 celkem: Sousedství a svět	14 902	13 049	1 032	440	14 521	97 %	93	258	352	13	16	0	30	
7 Důchody zaměstnanců	2 398	2 162	-	236	2 398	100 %	-	0	0	-	-	(0)	(0)	
(Důchody bývalých členů) EP	12	12	-	-	12	100 %	-	-	-	-	-	-	-	
(Důchody bývalých členů) EHS	1	1	-	-	1	100 %	-	-	-	-	-	-	-	
(Důchody bývalých členů) Komise	8	8	-	-	8	100 %	-	-	-	-	-	-	-	
(Důchody bývalých členů) SDEU	13	13	-	-	13	100 %	-	-	-	-	-	-	-	
(Důchody bývalých členů) EUD	6	6	-	-	6	100 %	-	-	-	-	-	-	-	
(Důchody bývalých členů) veřejný ochránce práv	0	0	-	-	0	100 %	-	-	-	-	-	-	-	
(Důchody bývalých členů) EDPS	0	0	-	-	0	100 %	-	-	-	-	-	-	-	
Evropské školy	242	215	2	18	236	97 %	0	6	6	0	-	(0)	0	
Odměny statutárních zaměstnanců	2 719	2 629	-	36	2 665	98 %	0	55	55	0	0	-	0	
Odměny externích pracovníků	371	210	35	32	277	75 %	42	39	81	8	4	0	13	
Členové – Platy a příspěvky	17	15	1	0	16	90 %	0	0	0	0	1	(0)	1	
Členové – Dočasné příspěvky	2	2	-	-	2	100 %	-	-	-	0	-	-	0	
Náklady na nábor pracovníků	35	28	2	0	30	87 %	3	1	4	0	0	-	0	
Skončení služebního poměru	9	9	-	-	9	100 %	-	-	-	0	-	-	0	
Náklady na odbornou přípravu	36	8	11	2	20	57 %	9	4	13	0	2	0	2	

Program	Disponib. prostř. celkem	Provedené platby					Prostředky přenesené do roku 2023			Prostředky pozbývající platnosti			
		z konečného přijátého rozpočtu	z přene s. prostř. .	z účelově vázaných příjmů	Celkem	%	z konečného o přijátého rozpočtu	z účelově vázaných příjmů	Celkem	z konečného o přijátého rozpočtu	z přenes. prostř.	z účelově vázaných příjmů	Celkem
	1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
Sociální záležitosti a mobilita	64	13	12	10	35	55 %	9	19	27	0	2	0	2
Informační a komunikační technologie	525	129	160	30	319	61 %	126	76	202	0	4	0	4
Pronájem a nákup	356	289	18	33	340	95 %	0	16	16	0	0	-	0
Spojené s budovami	215	71	49	12	132	62 %	60	21	81	0	2	-	2
Bezpečnost	111	38	30	5	73	66 %	26	11	36	0	1	-	1
Cestovní služby a reprezentace	65	38	4	1	44	67 %	11	2	13	0	8	0	8
Schůze, výbory, konference	20	5	1	1	7	36 %	7	2	9	1	3	0	4
Úřední věstník	3	2	1	-	2	84 %	0	-	0	-	0	-	0
Publikace	24	8	7	2	17	68 %	6	2	8	0	0	0	0
Získávání informací	6	3	2	0	4	71 %	2	0	2	0	0	-	0
Studie a vyšetřování	8	1	4	-	5	63 %	3	0	3	0	0	0	0
Zařízení obecně, vozidla, nábytek	44	6	12	3	22	49 %	14	8	22	0	1	-	1
Externí jazykové služby	76	27	4	31	63	82 %	4	9	13	0	0	0	1
Ostatní správní výdaje	38	12	7	8	27	71 %	5	6	11	0	1	0	1
Pilotní projekty a přípravné akce	0	0	-	-	0	91 %	-	-	-	0	-	-	0
Správní výdaje ostatních orgánů	5 724	3 870	598	333	4 801	84 %	596	208	805	40	76	3	119
Okruh 7 celkem: Evropská veřejná správa	13 149	9 832	959	792	11 583	88 %	923	485	1 407	50	105	4	158
O Inovační fond (IF)	6 705	-	-	21	21	0 %	-	6 685	6 685	-	-	-	-
Další akce	124	-	-	52	52	42 %	-	72	72	-	-	-	-
Okruh O celkem: Mimo víceletý finanční rámec	6 830	-	-	72	72	1 %	-	6 757	6 757	-	-	-	-

Program	Disponib. prostř. celkem	Provedené platby						Prostředky přenesené do roku 2023			Prostředky pozbývající platnosti			
		z konečného přijatého rozpočtu	z přenes. s. prostř.	z účelově vázaných příjmů	Celkem	%	z konečného o přijatého rozpočtu	z účelově vázaných příjmů	Celkem	z konečného o přijatého rozpočtu	z přenes. prostř.	z účelově vázaných příjmů	Celkem	
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12	
S	Solidarita a pomoc při mimořádných událostech	732	18	12	-	30	4 %	700	1	702	-	-	-	
	Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci (EGF)	30	22	-	5	28	94 %	0	1	2	0	-	0	
	Rezerva na vyrovnání se s důsledky brexitu	2 590	1 253	1 291	-	2 544	98 %	46	-	46	-	-	-	
	Okruh S celkem: Mechanismy solidarity v rámci Unie i mimo ni (zvláštní nástroje)	3 351	1 294	1 303	5	2 602	78 %	746	3	749	0	-	0	
	Celkem	261 370	167 321	4 163	71 837	243 321	93 %	2 452	15 152	17 604	287	151	7	445

* Tento program VFR zahrnuje doplňkové finanční krytí z nástroje NextGenerationEU pro balíček REACT-EU. Viz kapitola 1.1 Víceletý finanční rámec na období 2021–2027 v přílohách ke zprávám o plnění rozpočtu. V odstavci o okruhu 2 je podrobně popsán příspěvek tohoto programu VFR k balíčku REACT-EU.

6.10 PODROBNÝ VFR: ZMĚNA STAVU ZBÝVAJÍCÍCH ZÁVAZKŮ (RAL)

v milionech
EUR

Program	Zbývajcí závazky ke konci předchozího roku				Závazky běžného roku				Zbývajcí závazky ke konci roku celkem
	Závazky přenesené z předchozího roku	Zrušené/ přehodnocené závazky	Platby	Zbývajcí závazky ke konci roku	Závazky přijaté v průběhu roku	Platby	Zrušení nepřenositelných závazků	Zbývajcí závazky ke konci roku	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
1 Horizont Evropa	27 571	(385)	(11 472)	15 714	15 309	(3 362)	(9)	11 939	27 653
Euratom	317	(24)	(103)	191	296	(183)	(0)	112	303
Termonukleární experimentální reaktor (ITER)	1 313	(0)	(518)	795	726	(86)	(1)	639	1 433
Další akce	106	(8)	(44)	54	61	(20)	-	41	95
Pilotní projekty a přípravné akce	22	(1)	(8)	13	17	(0)	-	17	30
Fond InvestEU	4 053	(30)	(2 368)	1 655	3 348	(295)	-	3 053	4 708
Nástroj pro propojení Evropy – doprava	7 183	(147)	(1 956)	5 079	1 801	(18)	-	1 783	6 862
Nástroj pro propojení Evropy – energetika	3 904	(68)	(640)	3 197	801	(3)	-	798	3 994
Nástroj pro propojení Evropy – digitální technologie	436	(5)	(133)	298	249	(4)	-	245	543
Digitální Evropa	1 140	(0)	(523)	616	1 264	(258)	-	1 006	1 622
Decentralizované agentury	36	-	(36)	-	216	(165)	-	51	51
Další akce	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pilotní projekty a přípravné akce	52	(1)	(13)	38	7	(2)	-	5	43
Akce v rámci výsadních práv Komise	41	(2)	(21)	17	25	(3)	-	22	39
Jednotný trh	950	(54)	(418)	478	709	(141)	(0)	567	1 045
EU boj proti podvodům	33	(0)	(18)	15	25	(5)	-	19	34
Daně	33	(1)	(20)	12	38	(8)	-	30	42
Cla	122	(3)	(89)	31	134	(24)	-	110	141
Decentralizované agentury	-	-	-	-	123	(123)	-	0	0
Další akce	6	(0)	(4)	2	10	(5)	-	5	7
Pilotní projekty a přípravné akce	16	(1)	(7)	8	17	(0)	-	17	25
Evropský kosmický program	1 369	(4)	(757)	608	2 086	(1 254)	-	831	1 439

Program	Zbývající závazky ke konci předchozího roku				Závazky běžného roku				Zbývající závazky ke konci roku celkem
	Závazky přenesené z předchozího roku	Zrušené/ přehodnocené závazky	Platby	Zbývající závazky ke konci roku	Závazky přijaté v průběhu roku	Platby	Zrušení nepřenositelných závazků	Zbývající závazky ke konci roku	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Decentralizované agentury	15	-	(15)	-	70	(50)	-	20	20
Pilotní projekty a přípravné akce	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Okruh 1 celkem: Jednotný trh, inovace a digitální agenda	48 717	(733)	(19 163)	28 820	27 330	(6 011)	(10)	21 309	50 130
2 Regionální rozvoj (EFRR)*	84 149	(86)	(37 813)	46 250	44 355	(4 645)	(0)	39 710	85 960
Fond soudržnosti	18 402	(16)	(9 327)	9 059	6 822	(682)	(0)	6 140	15 198
Přísp. z FS na Nástroj pro propojení Evropy – doprava	7 026	(29)	(1 844)	5 152	1 507	(11)	-	1 496	6 648
Pilotní projekty a přípravné akce	7	(1)	(2)	4	3	-	-	3	6
Evropský sociální fond plus (ESF+)*	43 257	(23)	(16 996)	26 238	21 946	(1 694)	(0)	20 252	46 489
Podpora tureckého společenství na Kypru	117	(2)	(40)	75	35	(3)	(0)	32	107
Nástroj pro oživení a odolnost EU	51 801	(4)	(21 231)	30 566	136 515	(26 045)	-	110 470	141 037
Perikles IV	1	(0)	(0)	1	1	(0)	-	0	1
Podpora oživení EU	2	(0)	(2)	-	74	(45)	-	29	29
RescEU	596	(8)	(164)	425	1 114	(389)	(0)	725	1 150
EU4Health	412	(11)	(108)	293	860	(90)	-	770	1 063
Nástroj pro mimořádnou podporu	191	(14)	(135)	43	343	(324)	-	19	62
Decentralizované agentury	20	-	-	20	299	(284)	-	15	35
Pilotní projekty a přípravné akce	1	(0)	(1)	0	-	-	-	-	0
Akce v rámci výsadních práv Komise	9	(0)	(7)	1	13	(4)	-	9	10
Program pro zaměstnanost a sociální inovace	187	(12)	(73)	102	90	(18)	-	72	174
Erasmus+	1 765	(37)	(887)	840	3 617	(2 587)	-	1 030	1 870
Evropský sbor solidarity	148	(3)	(36)	109	155	(98)	-	57	166
Kreativní Evropa	400	(12)	(216)	173	419	(109)	-	310	483
Spravedlnost	75	(13)	(20)	41	49	(27)	-	22	63
Práva a hodnoty	156	(5)	(73)	78	216	(82)	-	134	213

Program	Zbývající závazky ke konci předchozího roku				Závazky běžného roku				Zbývající závazky ke konci roku celkem
	Závazky přenesené z předchozího roku	Zrušené/ přehodnocené závazky	Platby	Zbývající závazky ke konci roku	Závazky přijaté v průběhu roku	Platby	Zrušení nepřenositelných závazků	Zbývající závazky ke konci roku	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Decentralizované agentury	33	(2)	(3)	28	247	(235)	–	13	41
Další akce	10	(0)	(6)	4	9	(1)	–	8	12
Pilotní projekty a přípravné akce	83	(2)	(47)	34	35	(1)	–	34	68
Akce v rámci výsadních práv Komise	187	(8)	(115)	63	184	(50)	–	134	197
Okruh 2 celkem: Soudržnost, odolnost a hodnoty	209 033	(288)	(89 146)	119 599	218 907	(37 423)	(1)	181 482	301 081
3 Zemědělské záruční fondy	334	(6)	(118)	210	41 182	(41 034)	–	147	357
Další programy v oblasti přírodních zdrojů a životního prostředí	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zemědělský fond pro rozvoj venkova	38 215	(17)	(14 599)	23 598	18 416	(645)	(0)	17 771	41 369
Námořní a rybářský fond	2 922	(38)	(849)	2 035	1 206	(68)	(0)	1 138	3 173
Rybolov (dohody o partnerství v odvětví rybolovu a regionální organizace pro řízení rybolovu)	23	–	(14)	10	159	(145)	–	14	24
Decentralizované agentury	–	–	–	–	29	(29)	–	–	–
Pilotní projekty a přípravné akce	9	(0)	(5)	4	1	–	–	1	5
Životní prostředí a oblast klimatu (LIFE)	2 154	(29)	(495)	1 629	758	(34)	–	724	2 353
Fond pro spravedlivou transformaci	8	(5)	(1)	1	6 309	(168)	–	6 142	6 143
Úvěrový nástroj v rámci mechanismu pro spravedlivou transformaci	–	–	–	–	11	(1)	–	10	10
Decentralizované agentury	3	–	(3)	1	61	(58)	–	3	3
Pilotní projekty a přípravné akce	24	(2)	(8)	14	8	(1)	–	7	21
Okruh 3 celkem: Přírodní zdroje a životní prostředí	43 691	(98)	(16 091)	27 502	68 142	(42 185)	(0)	25 957	53 459
4 Azylový, migrační a integrační fond	2 363	(19)	(861)	1 482	1 401	(618)	–	783	2 265
Decentralizované agentury	20	(20)	–	–	184	(166)	–	18	18
Pilotní projekty a přípravné akce	0	(0)	–	–	–	–	–	–	–
Správa hranic (IBMF) – Správa hranic a víza	1 141	(11)	(313)	817	756	(329)	–	427	1 244

Program	Zbývající závazky ke konci předchozího roku				Závazky běžného roku				Zbývající závazky ke konci roku celkem
	Závazky přenesené z předchozího roku	Zrušené/ přehodnocené závazky	Platby	Zbývající závazky ke konci roku	Závazky přijaté v průběhu roku	Platby	Zrušení nepřenositelných závazků	Zbývající závazky ke konci roku	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Správa hranic (IBMF) – Vybavení pro celní kontroly	135	–	(63)	72	138	(73)	–	65	137
Decentralizované agentury	321	(0)	(227)	94	967	(717)	–	250	344
Okruh 4 celkem: Migrace a správa hranic	3 980	(50)	(1 464)	2 465	3 446	(1 903)	–	1 543	4 008
5 Fond pro vnitřní bezpečnost (ISF)	360	(16)	(124)	221	255	(72)	–	183	403
Vyřazování jaderných zařízení z provozu	377	–	(37)	340	99	–	–	99	439
Jaderná bezpečnost a vyřazování zařízení z provozu	315	(2)	(35)	278	44	(6)	–	38	316
Decentralizované agentury	0	(0)	–	–	221	(221)	–	–	–
Pilotní projekty a přípravné akce	1	–	–	1	–	–	–	–	1
Akce v rámci výsadních práv Komise	24	(2)	(12)	10	22	(7)	–	15	25
Evropská obrana (výzkum)	329	(0)	(159)	170	326	(4)	(0)	321	492
Evropská obrana (jiné než výzkum)	762	(1)	(290)	472	642	(74)	–	568	1 040
Vojenská mobilita	226	–	(113)	113	232	(1)	–	230	343
Pilotní projekty a přípravné akce	2	–	–	2	–	–	–	–	2
Okruh 5 celkem: Bezpečnost a obrana	2 397	(21)	(769)	1 607	1 840	(385)	(0)	1 455	3 061
6 Sousedství a rozvoj, a mezinárodní spolupráce	23 453	(1 023)	(6 082)	16 349	14 598	(3 319)	(0)	11 279	27 629
Nástroj pro jadernou bezpečnost	128	(8)	(17)	103	41	(2)	–	39	142
Humanitární pomoc	1 084	(7)	(655)	422	2 497	(1 791)	(0)	706	1 128
Společná zahraniční a bezpečnostní politika (SZBP)	178	(20)	(79)	79	387	(329)	–	58	136
Zámořské země a území (ZZÚ)	65	(0)	(29)	36	72	(1)	–	71	107
Další akce	0	(0)	–	0	50	(35)	–	15	16
Pilotní projekty a přípravné akce	2	(0)	(0)	1	–	–	–	–	1
Akce v rámci výsadních práv Komise	154	(8)	(67)	79	95	(26)	–	69	148
Předvstupní pomoc (IPA III)	7 471	(139)	(1 773)	5 559	2 413	(318)	–	2 096	7 655
Pilotní projekty a přípravné akce	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Roční účetní závěrka Evropské unie za rok 2022

v milionech
EUR

Program	Zbývající závazky ke konci předchozího roku				Závazky běžného roku				Zbývající závazky ke konci roku celkem
	Závazky přenesené z předchozího roku	Zrušené/ přehodnocené závazky	Platby	Zbývající závazky ke konci roku	Závazky přijaté v průběhu roku	Platby	Zrušení nepřenositelných závazků	Zbývající závazky ke konci roku	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Okruh 6 celkem: Sousedství a svět	32 535	(1 205)	(8 701)	22 629	20 153	(5 820)	(0)	14 333	36 962
7 Důchody zaměstnanců	-	-	-	-	2 398	(2 398)	-	0	0
(Důchody bývalých členů) EP	-	-	-	-	12	(12)	-	-	-
(Důchody bývalých členů) EHS	-	-	-	-	1	(1)	-	-	-
(Důchody bývalých členů) Komise	-	-	-	-	8	(8)	-	-	-
(Důchody bývalých členů) SDEU	-	-	-	-	13	(13)	-	-	-
(Důchody bývalých členů) EÚD	-	-	-	-	6	(6)	-	-	-
(Důchody bývalých členů) veřejný ochránce práv	-	-	-	-	0	(0)	-	-	-
(Důchody bývalých členů) EDPS	-	-	-	-	0	(0)	-	-	-
Evropské školy	2	-	(2)	-	235	(234)	-	1	1
Odměny statutárních zaměstnanců	0	(0)	-	-	2 665	(2 665)	(0)	0	0
Odměny externích pracovníků	39	(4)	(35)	-	286	(242)	(0)	43	43
Členové – Platy a příspěvky	2	(1)	(1)	-	15	(15)	-	0	0
Členové – Dočasné příspěvky	-	-	-	-	2	(2)	-	-	-
Náklady na nábor pracovníků	2	(0)	(2)	-	32	(28)	-	4	4
Skončení služebního poměru	-	-	-	-	9	(9)	-	-	-
Náklady na odbornou přípravu	12	(2)	(11)	-	21	(10)	-	11	11
Sociální záležitosti a mobilita	15	(3)	(13)	0	39	(23)	-	16	16
Informační a komunikační technologie	163	(4)	(160)	-	314	(159)	-	155	155
Pronájem a nákup	18	(0)	(18)	-	323	(321)	-	2	2
Spojené s budovami	51	(2)	(49)	-	152	(83)	-	69	69
Bezpečnost	32	(1)	(30)	-	76	(43)	-	33	33
Cestovní služby a reprezentace	12	(8)	(4)	-	51	(40)	-	11	11
Schůze, výbory, konference	4	(3)	(1)	-	13	(6)	-	7	7

Roční účetní závěrka Evropské unie za rok 2022

v milionech
EUR

Program	Zbývající závazky ke konci předchozího roku				Závazky běžného roku				Zbývající závazky ke konci roku celkem
	Závazky přenesené z předchozího roku	Zrušené/ přehodnocené závazky	Platby	Zbývající závazky ke konci roku	Závazky přijaté v průběhu roku	Platby	Zrušení nepřenositelných závazků	Zbývající závazky ke konci roku	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Úřední věstník	1	(0)	(1)	-	2	(2)	-	0	0
Publikace	7	(0)	(7)	-	16	(9)	-	7	7
Získávání informací	2	(0)	(2)	-	4	(3)	-	2	2
Studie a vyšetřování	4	(0)	(4)	-	3	(1)	-	3	3
Zařízení obecně, vozidla, nábytek	13	(1)	(12)	-	25	(10)	-	15	15
Externí jazykové služby	4	(0)	(4)	-	64	(59)	-	5	5
Ostatní správní výdaje	8	(1)	(7)	-	28	(20)	-	8	8
Pilotní projekty a přípravné akce	0	(0)	(0)	0	-	-	-	-	0
Správní výdaje ostatních orgánů	684	(86)	(598)	-	4 850	(4 203)	7	654	654
Okruh 7 celkem: Evropská veřejná správa	1 076	(116)	(960)	0	11 664	(10 623)	7	1 048	1 048
O Inovační fond (IF)	138	(3)	(10)	125	2 953	(10)	-	2 943	3 068
Další akce	8	(7)	(0)	2	53	(52)	-	1	3
Okruh O celkem: Mimo víceletý finanční rámec	147	(9)	(11)	127	3 006	(62)	-	2 944	3 071
S Solidarita a pomoc při mimořádných událostech	-	-	-	-	30	(30)	-	-	-
Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci (EGF)	-	-	-	-	28	(28)	-	0	0
Rezerva na vyrovnání se s důsledky brexitu	-	-	-	-	2 544	(2 544)	-	-	-
Okruh S celkem: Mechanismy solidarity v rámci Unie i mimo ni (zvláštní nástroje)	-	-	-	-	2 602	(2 602)	-	0	0
Celkem	341 575	(2 520)	(136 306)	202 749	357 091	(107 015)	(4)	250 071	452 821

* Tento program VFR zahrnuje doplňkové finanční krytí z nástroje NextGenerationEU pro balíček REACT-EU. Viz kapitola 1.1 Víceletý finanční rámec na období 2021–2027 v přílohách ke zprávám o plnění rozpočtu. V odstavci o okruhu 2 je podrobně popsán příspěvek tohoto programu VFR k balíčku REACT-EU.

6.11 PODROBNÝ VFR: ČLENĚNÍ ZBÝVAJÍCÍCH ZÁVAZKŮ PODLE ROKU PŮVODU

v milionech EUR

Program	<2016	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Celkem
1 Horizont Evropa	384	388	716	1 267	2 475	4 668	5 814	11 941	27 653
Euratom	24	3	2	22	32	74	34	112	303
Termonukleární experimentální reaktor (ITER)	–	–	–	–	–	296	498	639	1 433
Další akce	0	–	1	6	10	13	24	41	95
Pilotní projekty a přípravné akce	–	–	0	1	3	2	8	17	30
Fond InvestEU	155	98	131	111	157	241	762	3 053	4 708
Nástroj pro propojení Evropy – doprava	6	109	99	308	1 664	1 975	918	1 783	6 862
Nástroj pro propojení Evropy – energetika	35	3	390	270	890	1 057	552	798	3 994
Nástroj pro propojení Evropy – digitální technologie	2	2	5	24	23	34	208	245	543
Digitální Evropa	–	–	0	0	0	0	615	1 006	1 622
Decentralizované agentury	–	–	–	–	–	–	–	51	51
Další akce	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pilotní projekty a přípravné akce	–	–	–	0	2	22	14	5	43
Akce v rámci výsadních práv Komise	–	–	–	0	1	2	14	22	39
Jednotný trh	28	10	20	25	65	96	217	585	1 045
EU boj proti podvodům	0	–	0	1	1	5	8	19	34
Daně	–	–	–	0	0	2	10	30	42
Cla	–	–	0	0	0	2	28	110	141
Decentralizované agentury	–	–	–	–	–	–	–	0	0
Další akce	–	–	–	–	–	–	2	5	7
Pilotní projekty a přípravné akce	–	–	0	0	1	4	3	17	25
Evropský kosmický program	–	–	1	37	74	402	94	831	1 439
Decentralizované agentury	–	–	–	–	–	–	–	20	20
Pilotní projekty a přípravné akce	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Okruh 1 celkem: Jednotný trh, inovace a digitální agenda	634	612	1 364	2 072	5 400	8 895	9 823	21 329	50 130
2 Regionální rozvoj (EFRR)	1 204	17	3 059	4 663	8 258	14 118	14 931	39 710	85 960
Fond soudržnosti	167	–	1 046	1 594	2 598	2 451	1 203	6 140	15 198
Přísp. z FS na Nástroj pro propojení Evropy – doprava	293	355	577	598	1 234	1 600	495	1 496	6 648
Pilotní projekty a přípravné akce	–	–	0	1	–	2	1	3	6
Evropský sociální fond plus (ESF+)	458	135	1 356	2 060	3 147	6 355	12 725	20 252	46 489
Podpora tureckého společenství na Kypru	3	14	2	3	11	16	24	32	107
Nástroj pro oživení a odolnost EU	–	–	0	0	3	9	30 554	110 470	141 037

Roční účetní závěrka Evropské unie za rok 2022

Program	<i>v milionech</i>								
	<2016	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Celkem
Perikles IV	-	-	-	-	0	0	0	0	1
Podpora oživení EU	-	-	-	-	-	-	-	29	29
RescEU	-	0	1	2	16	191	215	725	1 150
EU4Health	0	0	2	6	15	22	218	799	1 063
Nástroj pro mimořádnou podporu	-	-	-	-	-	20	22	19	62
Decentralizované agentury	-	-	1	4	1	4	9	15	35
Pilotní projekty a přípravné akce	-	0	-	-	-	-	-	-	0
Akce v rámci výsadních práv Komise	-	-	-	-	0	0	1	9	10
Program pro zaměstnanost a sociální inovace	1	1	2	3	19	26	50	72	174
Erasmus+	0	1	1	34	121	312	372	1 030	1 870
Evropský sbor solidarity	2	-	0	8	31	36	31	57	166
Kreativní Evropa	-	-	0	5	13	43	111	310	483
Spravedlnost	0	-	7	5	6	8	15	22	63
Práva a hodnoty	-	4	5	5	9	21	33	134	213
Decentralizované agentury	-	-	-	-	-	1	27	13	41
Další akce	0	-	-	0	0	1	3	8	12
Pilotní projekty a přípravné akce	-	0	-	1	5	13	15	34	68
Akce v rámci výsadních práv Komise	1	0	1	3	7	18	34	134	197
Okruh 2 celkem: Soudržnost, odolnost a hodnoty	2 129	528	6 063	8 997	15 494	25 268	61 090	181 512	301 081
3 Zemědělské záruční fondy	-	-	-	16	39	59	96	147	357
Další programy v oblasti přírodních zdrojů a životního prostředí	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zemědělský fond pro rozvoj venkova	1 332	1 042	783	784	1 388	5 383	12 887	17 771	41 369
Námořní a rybářský fond	56	1	137	174	650	856	163	1 138	3 173
Rybolov (dohody o partnerství v odvětví rybolovu a regionální	-	-	1	-	-	2	7	14	24
Decentralizované agentury	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pilotní projekty a přípravné akce	-	-	-	1	2	1	-	1	5
Životní prostředí a oblast klimatu (LIFE)	96	58	96	300	270	326	484	724	2 353
Fond pro spravedlivou transformaci	-	-	-	-	-	-	1	6 142	6 143
Úvěrový nástroj v rámci mechanismu pro spravedlivou	-	-	-	-	-	-	-	10	10
Decentralizované agentury	-	-	-	-	-	-	1	3	3
Pilotní projekty a přípravné akce	-	0	0	1	0	11	2	7	21
Okruh 3 celkem: Přírodní zdroje a životní prostředí	1 484	1 100	1 017	1 275	2 349	6 638	13 640	25 957	53 459
4 Azylový, migrační a integrační fond	-	17	98	135	316	645	272	783	2 265
Decentralizované agentury	-	-	-	-	-	-	-	18	18
Pilotní projekty a přípravné akce	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Roční účetní závěrka Evropské unie za rok 2022

										<i>v milionech</i>
Program	<2016	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Celkem	
Správa hranic (IBMF) – Správa hranic a víza	17	9	8	36	243	381	124	427	1 244	
Správa hranic (IBMF) – Vybavení pro celní kontroly	–	–	–	–	–	–	72	65	137	
Decentralizované agentury	–	–	–	–	–	–	94	250	344	
Okruh 4 celkem: Migrace a správa hranic	17	26	105	170	559	1 025	562	1 543	4 008	
5 Fond pro vnitřní bezpečnost (ISF)	1	1	20	25	47	95	32	183	403	
Vyřazování jaderných zařízení z provozu	2	8	63	64	64	66	73	99	439	
Jaderná bezpečnost a vyřazování zařízení z provozu	25	1	27	44	49	85	48	38	316	
Decentralizované agentury	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
Pilotní projekty a přípravné akce	–	–	–	–	–	1	–	–	1	
Akce v rámci výsadních práv Komise	0	0	0	0	0	2	6	15	25	
Evropská obrana (výzkum)	–	–	–	–	–	–	170	321	492	
Evropská obrana (jiné než výzkum)	–	–	–	–	42	71	359	568	1 040	
Vojenská mobilita	–	–	–	–	–	–	113	230	343	
Pilotní projekty a přípravné akce	–	–	–	0	1	–	–	–	2	
Okruh 5 celkem: Bezpečnost a obrana	28	9	111	134	204	320	801	1 455	3 061	
6 Sousedství a rozvoj. a mezinárodní spolupráce	803	589	1 010	1 757	2 325	3 356	6 509	11 279	27 629	
Nástroj pro jadernou bezpečnost	2	3	8	19	16	25	30	39	142	
Humanitární pomoc	0	0	0	1	26	55	341	706	1 128	
Společná zahraniční a bezpečnostní politika (SZBP)	–	0	2	2	18	24	33	58	136	
Zámořské země a území (ZZÚ)	–	–	–	–	3	–	33	71	107	
Další akce	–	–	–	–	–	–	0	15	16	
Pilotní projekty a přípravné akce	1	0	0	0	0	–	–	–	1	
Akce v rámci výsadních práv Komise	0	–	1	1	7	25	44	69	148	
Předvstupní pomoc (IPA III)	346	222	343	712	1 549	968	1 421	2 096	7 655	
Pilotní projekty a přípravné akce	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Okruh 6 celkem: Sousedství a svět	1 152	814	1 365	2 492	3 943	4 452	8 411	14 333	36 962	
7 Důchody zaměstnanců	–	–	–	–	–	–	–	0	0	
(Důchody bývalých členů) EP	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
(Důchody bývalých členů) EHS	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
(Důchody bývalých členů) Komise	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
(Důchody bývalých členů) SDEU	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
(Důchody bývalých členů) EÚD	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
(Důchody bývalých členů) veřejný ochránce práv	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
(Důchody bývalých členů) EDPS	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
Evropské školy	–	–	–	–	–	–	–	1	1	

Roční účetní závěrka Evropské unie za rok 2022

Program	<i>v milionech</i>									
	<2016	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Celkem	
Odměny statutárních zaměstnanců	-	-	-	-	-	-	-	0	0	
Odměny externích pracovníků	-	-	-	-	-	-	-	43	43	
Členové – Platy a příspěvky	-	-	-	-	-	-	-	0	0	
Členové – Dočasné příspěvky	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Náklady na nábor pracovníků	-	-	-	-	-	-	-	4	4	
Skončení služebního poměru	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Náklady na odbornou přípravu	-	-	-	-	-	-	-	11	11	
Sociální záležitosti a mobilita	-	-	-	-	-	-	0	16	16	
Informační a komunikační technologie	-	-	-	-	-	-	-	155	155	
Pronájem a nákup	-	-	-	-	-	-	-	2	2	
Spojené s budovami	-	-	-	-	-	-	-	69	69	
Bezpečnost	-	-	-	-	-	-	-	33	33	
Cestovní služby a reprezentace	-	-	-	-	-	-	-	11	11	
Schůze, výbory, konference	-	-	-	-	-	-	-	7	7	
Úřední věstník	-	-	-	-	-	-	-	0	0	
Publikace	-	-	-	-	-	-	-	7	7	
Získávání informací	-	-	-	-	-	-	-	2	2	
Studie a vyšetřování	-	-	-	-	-	-	-	3	3	
Zařízení obecně, vozidla, nábytek	-	-	-	-	-	-	-	15	15	
Externí jazykové služby	-	-	-	-	-	-	-	5	5	
Ostatní správní výdaje	-	-	-	-	-	-	-	8	8	
Pilotní projekty a přípravné akce	-	-	-	-	0	-	-	-	0	
Správní výdaje ostatních orgánů	0	0	0	0	0	0	0	654	654	
Okruh 7 celkem: Evropská veřejná správa	-	-	-	-	0	-	0	1 048	1 048	
O Inovační fond (IF)	-	-	-	-	-	-	125	2 943	3 068	
Další akce	-	-	-	-	-	0	2	1	3	
Okruh O celkem: Mimo víceletý finanční rámec	-	-	-	-	-	0	127	2 944	3 071	
S Solidarita a pomoc při mimořádných událostech	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci (EGF)	-	-	-	-	-	-	-	0	0	
Rezerva na vyrovnání se s důsledky brexitu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Okruh S celkem: Mechanismy solidarity v rámci Unie i mimo ni	-	-	-	-	-	-	-	0	0	
Celkem	5 445	3 090	10 025	15 140	27 949	46 599	94 453	250 120	452 821	

Zřízení nové Komise zahrnovalo vnitřní reorganizaci jejích útvarů. Přerozdělení souvisejících transakcí vyústilo v posunutí nesplacené částky mezi roky. Celková výše zbývajících závazků zůstává beze změny.

6.12 PODROBNÝ VFR: ZBÝVAJÍCÍ ZÁVAZKY PODLE TYPU PROSTŘEDKŮ

v milionech
EUR

Okruh	Z prostředků rozpočtu					Z účelově vázaných příjmů					Zbývající závazky ke konci roku 2022 celkem
	Závazky přenesené z roku 2021	Úpravy	Přijaté závazky	Provedené platby	Částka zbývající k úhradě	Závazky přenesené z roku 2021	Úpravy	Přijaté závazky	Provedené platby	Částka zbývající k úhradě	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
1 Horizont Evropa	22 848	(325)	12 469	12 020	22 971	4 723	(68)	2 840	2 814	4 681	27 653
Euratom	261	(12)	270	273	245	57	(11)	26	12	59	303
Termonukleární experimentální reaktor (ITER)	1 268	(1)	710	544	1 433	45	-	16	60	0	1 433
Další akce	0	0	-	-	-	106	(8)	61	64	95	95
Pilotní projekty a přípravné akce	22	(1)	17	8	30	0	0	0	0	0	30
Fond InvestEU	2 006	(28)	1 197	850	2 325	2 048	(2)	2 151	1 813	2 383	4 708
Nástroj pro propojení Evropy – doprava	7 050	(142)	1 799	1 920	6 787	132	(5)	2	54	75	6 862
Nástroj pro propojení Evropy – energetika	3 852	(66)	797	639	3 944	52	(1)	4	5	50	3 994
Nástroj pro propojení Evropy – digitální technologie	433	(5)	249	136	541	3	(0)	-	1	2	543
Digitální Evropa	1 109	(0)	1 233	750	1 592	30	(0)	31	32	30	1 622
Decentralizované agentury	36	-	206	192	49	-	-	10	8	1	51
Pilotní projekty a přípravné akce	52	(1)	7	14	43	0	0	0	0	0	43
Akce v rámci výsadních práv Komise	36	(2)	22	22	34	5	(0)	3	3	5	39
Jednotný trh	924	(53)	688	542	1 017	26	(1)	21	18	28	1 045
EU boj proti podvodům	33	(0)	24	23	34	0	-	0	0	0	34
Daně	31	(1)	37	27	40	2	(0)	1	1	2	42
Cla	121	(3)	130	111	137	1	(0)	4	2	3	141
Decentralizované agentury	-	-	116	116	-	-	-	7	7	0	0
Další akce	6	(0)	10	9	7	0	(0)	0	0	-	7
Pilotní projekty a přípravné akce	16	(1)	17	7	25	0	0	0	0	0	25
Evropský kosmický program	1 222	(1)	2 008	1 961	1 268	147	(2)	77	50	172	1 439
Decentralizované agentury	15	-	68	65	18	-	-	2	0	2	20

Okruh	Z prostředků rozpočtu					Z účelově vázaných příjmů					Zbývající závazky ke konci roku 2022 celkem
	Závazky přenesené z roku 2021	Úpravy	Přijaté závazky	Provedené platby	Částka zbývající k úhradě	Závazky přenesené z roku 2021	Úpravy	Přijaté závazky	Provedené platby	Částka zbývající k úhradě	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Okruh 1 celkem: Jednotný trh, inovace a digitální agenda	41 340	(643)	22 073	20 229	42 541	7 377	(100)	5 257	4 945	7 588	50 130
2 Regionální rozvoj (EFRR)	49 100	(74)	36 556	31 267	54 315	35 049	(13)	7 799	11 192	31 644	85 960
Fond soudržnosti	13 421	(16)	6 220	9 495	10 130	4 981	(0)	601	514	5 068	15 198
Přísp. z FS na Nástroj pro propojení Evropy – doprava	7 023	(29)	1 494	1 854	6 634	3	(0)	12	1	14	6 648
Pilotní projekty a přípravné akce	7	(1)	3	2	6	0	0	0	0	0	6
Evropský sociální fond plus (ESF+)	21 930	(23)	15 886	14 936	22 858	21 326	(0)	6 060	3 755	23 631	46 489
Podpora tureckého společenství na Kypru	113	(2)	34	40	104	4	(0)	1	2	3	107
Nástroj pro oživení a odolnost EU	141	(3)	119	97	160	51 660	(1)	136 396	47 178	140 877	141 037
Perikles IV	1	(0)	1	1	1	0	-	0	0	0	1
Podpora oživení EU	2	(0)	74	47	29	-	-	0	0	0	29
RescEU	432	(5)	354	225	557	164	(3)	760	328	593	1 150
EU4Health	402	(10)	839	192	1 039	10	(1)	21	6	24	1 063
Nástroj pro mimořádnou podporu	191	(14)	-	135	43	0	-	343	324	19	62
Decentralizované agentury	19	-	284	269	34	0	-	15	15	0	35
Pilotní projekty a přípravné akce	1	(0)	-	1	0	0	0	0	0	0	0
Akce v rámci výsadních práv Komise	9	(0)	13	11	10	0	(0)	-	0	-	10
Program pro zaměstnanost a sociální inovace	180	(12)	86	87	167	7	(0)	3	4	6	174
Erasmus+	1 526	(29)	3 406	3 257	1 646	239	(8)	211	217	225	1 870
Evropský sbor solidarity	144	(3)	141	133	149	4	(0)	13	1	16	166
Kreativní Evropa	386	(11)	407	313	469	14	(1)	13	12	14	483
Spravedlnost	74	(13)	44	44	60	0	(0)	6	3	3	63
Práva a hodnoty	156	(5)	215	154	212	1	(0)	1	1	1	213
Decentralizované agentury	31	(1)	245	235	40	1	(1)	3	3	0	41
Další akce	10	(0)	8	7	11	0	(0)	1	0	1	12
Pilotní projekty a přípravné akce	83	(2)	35	48	68	0	-	-	-	0	68

Okruh	Z prostředků rozpočtu					Z účelově vázaných příjmů					Zbývající závazky ke konci roku 2022 celkem
	Závazky přenesené z roku 2021	Úpravy	Přijaté závazky	Provedené platby	Částka zbývající k úhradě	Závazky přenesené z roku 2021	Úpravy	Přijaté závazky	Provedené platby	Částka zbývající k úhradě	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Akce v rámci výsadních práv Komise	186	(8)	181	165	194	1	(0)	3	0	3	197
Okruh 2 celkem: Soudržnost, odolnost a hodnoty	95 569	(263)	66 644	63 014	98 937	113 465	(27)	152 263	63 556	202 144	301 081
3 Zemědělské záruční fondy	334	(6)	40 552	40 523	357	-	-	629	629	0	357
Zemědělský fond pro rozvoj venkova	35 914	(17)	12 728	14 000	34 625	2 300	-	5 689	1 244	6 745	41 369
Námořní a rybářský fond	2 397	(38)	1 131	917	2 573	525	(0)	75	0	600	3 173
Rybolov (dohody o partnerství v odvětví rybolovu a regionální organizace pro řízení rybolovu)	23	-	159	159	24	0	0	0	0	0	24
Decentralizované agentury	-	-	29	29	-	-	-	1	1	-	-
Pilotní projekty a přípravné akce	9	(0)	1	5	5	0	0	0	0	0	5
Životní prostředí a oblast klimatu (LIFE)	2 148	(29)	755	528	2 347	6	(0)	3	2	7	2 353
Fond pro spravedlivou transformaci	3	(1)	1 327	1	1 327	5	(4)	4 982	167	4 816	6 143
Úvěrový nástroj v rámci mechanismu pro spravedlivou transformaci	0	0	-	-	-	-	-	11	1	10	10
Decentralizované agentury	3	-	54	54	3	0	-	7	6	0	3
Pilotní projekty a přípravné akce	24	(2)	8	9	21	0	0	0	0	0	21
Okruh 3 celkem: Přírodní zdroje a životní prostředí	40 854	(93)	56 746	56 225	41 281	2 837	(5)	11 396	2 051	12 178	53 459
4 Azylový, migrační a integrační fond	2 335	(18)	1 393	1 460	2 250	28	(1)	9	19	16	2 265
Decentralizované agentury	20	(20)	166	148	18	-	-	18	18	-	18
Pilotní projekty a přípravné akce	0	(0)	-	-	-	0	0	0	0	0	-
Správa hranic (IBMF) – Správa hranic a víza	949	(11)	748	624	1 063	192	(0)	8	18	181	1 244
Správa hranic (IBMF) – Vybavení pro celní kontroly	135	-	138	137	137	0	0	0	0	0	137
Decentralizované agentury	321	(0)	952	928	344	0	-	16	16	-	344
Okruh 4 celkem: Migrace a správa hranic	3 760	(49)	3 397	3 297	3 811	219	(2)	50	71	197	4 008
5 Fond pro vnitřní bezpečnost (ISF)	352	(16)	251	191	396	9	(0)	4	5	8	403

Okruh	Z prostředků rozpočtu					Z účelově vázaných příjmů					Zbývající závazky ke konci roku 2022 celkem
	Závazky přenesené z roku 2021	Úpravy	Přijaté závazky	Provedené platby	Částka zbývající k úhradě	Závazky přenesené z roku 2021	Úpravy	Přijaté závazky	Provedené platby	Částka zbývající k úhradě	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Vyřazování jaderných zařízení z provozu	377	-	99	37	439	0	0	0	0	0	439
Jaderná bezpečnost a vyřazování zařízení z provozu	315	(2)	44	41	316	0	-	0	0	0	316
Decentralizované agentury	0	(0)	217	217	-	-	-	4	4	-	-
Pilotní projekty a přípravné akce	1	-	-	-	1	0	0	0	0	0	1
Akce v rámci výsadních práv Komise	24	(2)	22	18	25	0	-	0	0	0	25
Evropská obrana (výzkum)	322	(0)	318	161	479	7	(0)	7	2	12	492
Evropská obrana (jiné než výzkum)	746	(1)	627	348	1 024	17	-	15	15	16	1 040
Vojenská mobilita	226	-	232	114	343	0	0	0	0	0	343
Pilotní projekty a přípravné akce	2	-	-	-	2	0	0	0	0	0	2
Okruh 5 celkem: Bezpečnost a obrana	2 364	(21)	1 809	1 128	3 025	33	(0)	30	27	36	3 061
6 Sousedství a rozvoj, a mezinárodní spolupráce	23 259	(1 004)	14 452	9 285	27 423	194	(18)	146	115	206	27 629
Nástroj pro jadernou bezpečnost	127	(8)	39	19	139	1	-	2	-	3	142
Humanitární pomoc	1 052	(3)	2 481	2 418	1 113	31	(4)	16	28	15	1 128
Společná zahraniční a bezpečnostní politika (SZBP)	146	(20)	362	372	116	32	(0)	25	37	20	136
Zámořské země a území (ZZÚ)	65	(0)	72	30	107	0	0	0	0	0	107
Další akce	0	(0)	50	35	16	0	0	0	0	0	16
Pilotní projekty a přípravné akce	2	(0)	-	0	1	0	0	0	0	0	1
Akce v rámci výsadních práv Komise	154	(8)	95	92	148	0	-	0	0	0	148
Předvstupní pomoc (IPA III)	6 860	(138)	2 320	1 829	7 213	610	(1)	94	261	442	7 655
Okruh 6 celkem: Sousedství a svět	31 666	(1 181)	19 870	14 079	36 275	869	(24)	283	442	687	36 962
7 Důchody zaměstnanců	-	-	2 162	2 162	-	-	-	236	236	0	0
(Důchody bývalých členů) EP	-	-	12	12	-	0	0	0	0	0	-
(Důchody bývalých členů) EHS	-	-	1	1	-	0	0	0	0	0	-
(Důchody bývalých členů) Komise	-	-	8	8	-	0	0	0	0	0	-

Okruh	Z prostředků rozpočtu					Z účelově vázaných příjmů					Zbývající závazky ke konci roku 2022 celkem
	Závazky přenesené z roku 2021	Úpravy	Přijaté závazky	Provedené platby	Částka zbývající k úhradě	Závazky přenesené z roku 2021	Úpravy	Přijaté závazky	Provedené platby	Částka zbývající k úhradě	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
(Důchody bývalých členů) SDEU	-	-	13	13	-	0	0	0	0	0	-
(Důchody bývalých členů) EÚD	-	-	6	6	-	0	0	0	0	0	-
(Důchody bývalých členů) veřejný ochránce práv	-	-	0	0	-	0	0	0	0	0	-
(Důchody bývalých členů) EDPS	-	-	0	0	-	0	0	0	0	0	-
Evropské školy	0	-	215	216	0	2	-	19	20	1	1
Odměny statutárních zaměstnanců	0	(0)	2 629	2 629	0	-	-	36	36	-	0
Odměny externích pracovníků	38	(4)	253	244	42	2	(1)	33	33	1	43
Členové – Platy a příspěvky	2	(1)	15	15	0	-	-	0	0	-	0
Členové – Dočasné příspěvky	-	-	2	2	-	0	0	0	0	0	-
Náklady na nábor pracovníků	2	(0)	31	30	3	0	-	0	1	0	4
Skončení služebního poměru	-	-	9	9	-	0	0	0	0	0	-
Náklady na odbornou přípravu	11	(2)	17	18	9	1	(0)	3	3	2	11
Sociální záležitosti a mobilita	8	(1)	22	20	9	7	(1)	17	15	8	16
Informační a komunikační technologie	143	(3)	255	269	126	20	(0)	59	50	29	155
Pronájem a nákup	18	(0)	289	306	0	0	-	34	33	2	2
Spojené s budovami	39	(2)	131	109	60	12	(0)	21	23	9	69
Bezpečnost	28	(1)	64	65	26	4	(0)	12	8	7	33
Cestovní služby a reprezentace	11	(8)	50	42	11	0	(0)	2	2	0	11
Schůze, výbory, konference	3	(3)	12	6	7	1	(0)	1	1	0	7
Úřední věstník	1	(0)	2	2	0	0	0	0	0	0	0
Publikace	6	(0)	13	14	6	1	(0)	3	3	1	7
Získávání informací	2	(0)	4	4	2	0	(0)	0	0	0	2
Studie a vyšetřování	4	(0)	3	5	3	0	-	0	0	0	3
Zařízení obecně, vozidla, nábytek	11	(1)	20	17	14	2	(0)	5	5	2	15
Externí jazykové služby	4	(0)	31	31	4	1	(0)	33	32	2	5
Ostatní správní výdaje	6	(1)	17	18	5	2	(0)	11	9	4	8

Roční účetní závěrka Evropské unie za rok 2022

v milionech
EUR

Okruh	Z prostředků rozpočtu					Z účelově vázaných příjmů					Zbývající závazky ke konci roku 2022 celkem	
	Závazky přenesené z roku 2021	Úpravy	Přijaté závazky	Provedené platby	Částka zbývající k úhradě	Závazky přenesené z roku 2021	Úpravy	Přijaté závazky	Provedené platby	Částka zbývající k úhradě		
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9		11=5+10
Pilotní projekty a přípravné akce	0	(0)	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Správní výdaje ostatních orgánů	630	(22)	4 465	4 468	606	53	(56)	384	333	48	654	654
Okruh 7 celkem: Evropská veřejná správa	968	(48)	10 754	10 741	932	107	(60)	911	842	116	1 048	1 048
O Inovační fond (IF)	0	0	-	-	-	138	(3)	2 953	21	3 068	3 068	3 068
Další akce	0	0	-	-	-	8	(7)	53	52	3	3	3
Okruh O celkem: Mimo víceletý finanční rámec	0	0	-	-	-	147	(9)	3 006	72	3 071	3 071	3 071
S Solidarita a pomoc při mimořádných událostech	-	-	30	30	-	0	0	0	0	0	-	-
Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci (EGF)	-	-	28	28	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerva na vyrovnání se s důsledky brexitu	-	-	2 544	2 544	-	0	0	0	0	0	-	-
Okruh S celkem: Mechanismy solidarity v rámci Unie i mimo ni (zvláštní nástroje)	-	-	2 602	2 602	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	216 522	(2 298)	183 894	171 315	226 803	125 053	(227)	173 196	72 005	226 018	452 821	452 821

7. PLNĚNÍ ROZPOČTU V ČLENĚNÍ PODLE ORGÁNŮ

7.1 PLNĚNÍ PŘÍJMOVÉ STRANY ROZPOČTU

v milionech
EUR

Orgán	Prostředky na příjmové straně		Stanovené nároky			Příjmy		Příjmy jako % z rozpočtu	Zbývá vybrat	
	Původní přijatý rozpočet	Konečný přijatý rozpočet	Běžný rok	Přeneseno	Celkem	Z nároků za běžný rok	Z přenesených nároků			
	1	2	3	4	5=3+4	6	7	8=6+7	9=8/2	10=5-8
Evropský parlament	181	181	236	27	263	234	16	250	138 %	13
Evropská rada a Rada	61	61	95	2	97	93	1	94	154 %	3
Komise	170 195	169 630	242 422	25 437	267 859	236 217	8 187	244 404	144 %	23 455
Soudní dvůr	63	63	63	0	63	63	0	63	99 %	0
Účetní dvůr	25	25	25	0	25	25	0	25	102 %	0
Hospodářský a sociální výbor	13	13	19	0	19	19	0	19	141 %	0
Výbor regionů	11	11	14	0	14	14	0	14	124 %	-
Veřejný ochránce práv	1	1	1	0	1	1	0	1	104 %	-
Evropský inspektor ochrany údajů	2	2	2	0	2	2	0	2	100 %	-
Evropská služba pro vnější činnost	50	50	393	0	393	392	0	392	782 %	1
Celkem	170 603	170 038	243 269	25 467	268 736	237 059	8 205	245 265	144 %	23 471

Stejně jako v předchozích letech obsahují konsolidované zprávy o plnění souhrnného rozpočtu EU údaje o plnění rozpočtů všech orgánů, jež jsou v rámci rozpočtu EU stanoveny.

Rozpočet agentur a jeho plnění není do konsolidace rozpočtu EU zahrnut. Do rozpočtu EU jsou nicméně zahrnuty dotace vyplacené agenturám Komise. V této rozpočtové části roční účetní závěrky jsou zohledněny pouze dotace vyplacené agenturám z rozpočtu Komise.

Pokud jde o ESVČ, je nutné upozornit, že tato služba dostává nad rámec svého rozpočtového přidělu i další příspěvky, a to od Komise ve výši 221,7 milionu EUR (2021: 193,6 milionu EUR) a z ERF a svěrenských fondů ve výši 19,6 milionu EUR (2021: 18,7 milionu EUR). Tyto příspěvky pokrývají náklady na zaměstnance Komise v delegacích financovaných z ERF a svěrenských fondů včetně účelově vázaných příjmů generovaných v daném roce z těchto příspěvků.

7.2 ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ NA ZÁVAZKY

v milionech
EUR

Orgán	Disponib. prostředky celkem	Přijaté závazky					Prostředky přenesené do roku 2023			Prostředky pozbývající platnosti			
		z konečného o přijátého rozpočtu	z přenes. prostř.	z účelově vázaných příjmů	Celkem	%	z konečného o přijátého rozpočtu	z účelově vázaných příjmů	Celkem	z konečného o přijátého rozpočtu	z přenes. prostř.	z účelově vázaných příjmů	Celkem
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
Evropský parlament	2 275	2 151	21	45	2 218	97 %	–	46	46	10	1	0	11
Evropská rada a Rada	683	599	0	43	641	94 %	0	29	29	13	0	0	13
Komise	476 635	174 981	4 448	172 812	352 241	74 %	1 451	121 371	122 821	1 311	11	252	1 573
Soudní dvůr	469	461	0	1	462	98 %	0	0	0	7	0	0	7
Účetní dvůr	162	160	0	0	160	98 %	1	0	1	2	0	0	2
Hospodářský a sociální výbor	162	147	0	9	155	96 %	0	1	1	6	0	0	6
Výbor regionů	113	109	0	2	111	98 %	0	1	1	1	0	0	1
Veřejný ochránce práv	12	12	0	–	12	97 %	0	–	–	0	0	–	0
Evropský inspektor ochrany údajů	20	20	0	0	20	98 %	0	0	0	0	0	–	0
Evropská služba pro vnější činnost	1 144	787	–	285	1 072	94 %	0	72	72	0	–	0	0
Celkem	481 676	179 425	4 469	173 196	357 091	74 %	1 451	121 520	122 971	1 351	12	252	1 614

7.3 ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ NA PLATBY

v milionech EUR

Orgán	Disponib. prostředk y celkem	Provedené platby					Prostředky přenesené do roku 2023			Prostředky pozbývající platnosti			
		z konečného přijátého rozpočtu	z přenesený ch prostředk ů	z účelově vázaných příjmů	Celkem	%	z konečného přijátého rozpočtu	z účelově vázaných příjmů	Celkem	z konečného přijátého rozpočtu	z přenesený ch prostředk ů	z účelově vázanýc h příjmů	Celkem
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13
Evropský parlament	2 665	1 801	344	42	2 187	82 %	372	57	429	10	37	2	49
Evropská rada a Rada	745	521	54	41	616	83 %	77	30	107	13	8	1	22
Komise	255 646	163 451	3 565	71 504	238 520	93 %	1 855	14 944	16 799	247	75	4	326
Soudní dvůr	499	423	26	1	450	90 %	37	0	38	7	4	0	12
Účetní dvůr	171	152	8	0	160	94 %	9	0	9	2	0	0	2
Hospodářský a sociální výbor	183	134	16	5	155	85 %	12	5	17	6	5	0	11
Výbor regionů	128	97	12	1	110	86 %	12	1	14	1	3	0	4
Veřejný ochránce práv	14	11	2	–	13	93 %	0	–	0	0	0	–	0
Evropský inspektor ochrany údajů	21	18	1	0	19	88 %	2	0	2	0	0	–	1
Evropská služba pro vnější činnost	1 299	713	136	242	1 091	84 %	74	115	189	0	18	0	19
Celkem	261 370	167 321	4 163	71 837	243 321	93 %	2 452	15 152	17 604	287	151	7	445

8. PLNĚNÍ ROZPOČTŮ AGENTUR

Závěrečný účet agentur, obsažený níže ve výkazech 8.1 a 8.2, není zahrnut do konsolidace rozpočtu EU. V této rozpočtové části roční účetní závěrky jsou zohledněny pouze dotace vyplacené agenturám z rozpočtu Komise.

Ve zprávách o plnění rozpočtu EU jsou dotace vyplacené z rozpočtu EU agenturám zahrnuty jako prostředky na závazky, resp. na platby.

Výkazy agentur podávají přehled o příjmech (výkaz 8.1) a výdajích (výkaz 8.2) agentur jak decentralizovaných (také nazývaných tradiční agentury), tak výkonných.

Další zdroje příjmů a související výdaje agentur se do rozpočtových účtů EU nezahrnují. Každá agentura předkládá své vlastní roční účetní závěrky.

8.1 PŘÍJMY ROZPOČTU

Agentura	Financová ný okruh VFR	Konečný přijatý rozpočet	v milionech
			Získané příjmy
Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů	1	25	25
Agentura pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů	4	297	339
Sdružení evropských regulačních orgánů v oblasti elektronických komunikací	1	7	8
Odrůdový úřad Společenství	Nezařazen	21	18
Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci	2b	16	16
Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu	4	172	175
Evropská agentura pro bezpečnost letectví	1	224	174
Evropský orgán pro bankovníctví	1	50	51
Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž	4	693	705
Evropské centrum pro prevenci a kontrolu nemocí	2b	96	103
Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání	2b	19	18
Evropská agentura pro chemické látky	1	115	123
Evropská výkonná agentura pro klima, infrastrukturu a životní prostředí	1, 2a, 3, 5	56	56
Evropská výkonná agentura pro vzdělávání a kulturu	2b, 6	61	59
Evropská agentura pro životní prostředí	3	85	81
Evropská agentura pro kontrolu rybolovu	3	29	35
Evropský úřad pro bezpečnost potravin	2b	135	135
Evropská nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek	2b	22	22
Evropská výkonná agentura pro zdraví a digitální oblast	1, 2b	42	42
Výkonná agentura Evropské rady pro inovace a pro malé a střední podniky	1, 2a	45	46
Evropský institut pro rovnost žen a mužů	2b	8	8
Evropský inovační a technologický institut	1	436	449
Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění	1	35	35
Evropský orgán pro pracovní záležitosti	2b	35	26
Evropská agentura pro námořní bezpečnost	1	87	116
Evropská agentura pro léčivé přípravky	2b	422	436
Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost	5	18	19
Úřad evropského veřejného žalobce	2b	108	51
Výkonná agentura Evropské rady pro výzkum	1	59	59
Evropská výkonná agentura pro výzkum	1, 3	99	99
Evropský orgán pro cenné papíry a trhy	1	68	68
Evropská nadace odborného vzdělávání	2b	22	24
Agentura Evropské unie pro justiční spolupráci v trestních věcech	2b	95	56
Agentura Evropské unie pro kybernetickou bezpečnost	1	24	24
Agentura Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva	5	193	201
Agentura Evropské unie pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva	5	11	14
Agentura Evropské unie pro železnice	1	35	35
Agentura Evropské unie pro kosmický program	1	65	1 157
Agentura Evropské unie pro základní práva	2b	26	26
Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví	Nezařazen	287	304
Společný podnik Fusion for Energy	1	605	831
Překladatelské středisko pro instituce Evropské unie	7	50	44
Celkem		4 997	6 316

v milionech
EUR

Druh příjmů agentur	Obdržené částky
Dotace od Komise	3 133
Příjmy z poplatků	867
Ostatní příjmy	2 316
Celkem	6 316

8.2 PROSTŘEDKY NA ZÁVAZKY A NA PLATBY AGENTUR PODLE

v milionech
EUR

Agentura	Prostředky na závazky		Prostředky na platby	
	Disponibilní prostředky celkem	Přijaté závazky	Disponibilní prostředky celkem	Provedené platby
Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů	25	25	31	24
Agentura pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů	378	291	367	268
Sdružení evropských regulačních orgánů v oblasti elektronických komunikací	8	8	10	8
Odrůdový úřad Společenství	22	19	21	19
Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci	17	16	22	17
Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu	219	182	207	154
Evropská agentura pro bezpečnost letectví	297	218	310	170
Evropský orgán pro bankovníctví	51	50	58	51
Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž	707	694	956	559
Evropské centrum pro prevenci a kontrolu nemocí	113	103	172	121
Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání	19	19	19	18
Evropská agentura pro chemické látky	123	118	137	115
Evropská výkonná agentura pro klima, infrastrukturu a životní prostředí	56	54	59	52
Evropská výkonná agentura pro vzdělávání a kulturu	59	59	66	59
Evropská agentura pro životní prostředí	89	72	109	72
Evropská agentura pro kontrolu rybolovu	36	31	41	23
Evropský úřad pro bezpečnost potravin	151	151	149	134
Evropská nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek	23	23	27	22
Evropská výkonná agentura pro zdraví a digitální oblast	42	41	47	43
Výkonná agentura Evropské rady pro inovace a pro malé a střední podniky	46	46	49	43
Evropský institut pro rovnost žen a mužů	9	8	11	9
Evropský inovační a technologický institut	410	384	454	440
Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění	35	35	42	39
Evropský orgán pro pracovní záležitosti	35	33	39	22
Evropská agentura pro námořní bezpečnost	123	109	137	110
Evropská agentura pro léčivé přípravky	452	431	539	410
Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost	20	19	21	20
Úřad evropského veřejného žalobce	51	50	58	45
Výkonná agentura Evropské rady pro výzkum	59	59	62	59
Evropská výkonná agentura pro výzkum	99	98	107	100
Evropský orgán pro cenné papíry a trhy	69	67	75	67
Evropská nadace odborného vzdělávání	25	23	26	23

v milionech
EUR

Agentura	Prostředky na závazky		Prostředky na platby	
	Disponibilní prostředky celkem	Přijaté závazky	Disponibilní prostředky celkem	Provedené platby
Agentura Evropské unie pro justiční spolupráci v trestních věcech	62	55	67	54
Agentura Evropské unie pro kybernetickou bezpečnost	39	39	44	25
Agentura Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva	210	198	238	188
Agentura Evropské unie pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva	28	19	31	17
Agentura Evropské unie pro železnice	39	37	39	35
Agentura Evropské unie pro kosmický program	3 801	645	2 209	1 321
Agentura Evropské unie pro základní práva	26	25	34	26
Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví	564	346	585	324
Společný podnik Fusion for Energy	981	704	844	766
Překladačské středisko pro instituce Evropské unie	50	44	54	45
Celkem	9 667	5 649	8 577	6 119

v milionech
EUR

Druh výdajů	Prostředky na závazky		Prostředky na platby	
	Disponibilní prostředky celkem	Přijaté závazky	Disponibilní prostředky celkem	Provedené platby
Správní výdaje	512	486	636	458
Operační výdaje	7 410	3 452	6 161	3 958
Zaměstnanci	1 745	1 711	1 780	1 702
Celkem	9 667	5 649	8 577	6 119

GLOSÁŘ

Pojistněmatematické předpoklady

Předpoklady používané k výpočtu nákladů na budoucí události, jež ovlivňují důchodové závazky.

Pojistněmatematické zisky a ztráty

Změny pojistněmatematického schodku či přebytku v případě dávkově definovaného systému. Vznikají jednak v důsledku rozdílů mezi předchozími pojistněmatematickými předpoklady a skutečností, jednak v důsledku změn samotných těchto předpokladů.

Správní prostředky

Ze správních prostředků jsou hrazeny běžné náklady orgánů a subjektů (zaměstnanci, budovy a kancelářské vybavení).

Přijatý rozpočet

Návrh rozpočtu je přijat v okamžiku, kdy jej schválí rozpočtový orgán a je prohlášen za definitivně přijatý předsedou Evropského parlamentu.

Opravný rozpočet

Rozhodnutí změnit (navýšit, snížit, či převést) určité částky v přijatém rozpočtu na daný rok. Toto rozhodnutí je přijímáno v průběhu daného roku.

Částky k vyžádání od členských států

Náklady vzniklé ve sledovaném období, jež bude nutno financovat z budoucích rozpočtů, tj. členskými státy EU. Jedná se o důsledek toho, že vedle sebe existují finanční výkazy, jež jsou sestavovány podle zásad akruálního účetnictví, a rozpočet, který je sestavován podle zásad účetnictví hotovostního.

Výroční zpráva o činnosti

Výroční zprávy o činnosti prezentují výsledky činností za pomoci např. stanovených cílů, souvisejících rizik či struktury vnitřních kontrol. Výroční zprávu o výkonu své činnosti musí svému orgánu předkládat „pověřené schvalující osoby“ počínaje rozpočtovým rokem 2001 (v případě Komise), resp. počínaje rokem 2003 (v případě všech ostatních orgánů EU). K této zprávě přikládá finanční informace a informace o správě finančních prostředků.

Prostředky

Prostředky financování z rozpočtu. Rozpočet představuje prognózu závazků a plateb (výplat hotovosti a bankovních převodů příjemcům). Prostředky na závazky a prostředky na platby se nezřídka liší (rozlišené prostředky). Závazky na víceleté programy a projekty jsou totiž zpravidla v plném rozsahu přiděleny již v roce, v němž je o nich rozhodnuto, ale vypláceny jsou v průběhu několika let, v nichž jsou tyto programy a projekty realizovány. Z nerozlišených prostředků jsou financovány správní výdaje, podpora zemědělských trhů a přímé platby; prostředky na závazky a prostředky na platby se v těchto případech rovnají.

Účelově vázané příjmy

Vyhrazené příjmy, které jsou určeny na financování specifických výdajových položek. Hlavním zdrojem vnějších účelově vázaných příjmů jsou finanční příspěvky, jež na programy financované Uníí poskytují třetí země. V případě vnitřních účelově vázaných příjmů jsou jejich hlavní zdroje tyto: příjmy, jež plynou od třetích stran jako protiplnění za zboží, služby či stavební práce dodané na jejich žádost; dále příjmy z vrácení neoprávněně vyplacených částek a konečně příjmy z prodeje publikací a filmů.

Realizovatelná finanční aktiva

Veškerá finanční aktiva (s výjimkou derivátů), která jsou podle Mezinárodních účetních standardů pro veřejný sektor oceňována reálnou hodnotou a jejichž změny v reálné hodnotě musí být až do vyřazení (nebo znehodnocení) vykazovány v rezervním fondu mezi čistými aktivy.

Rozpočtová položka

Pokud jde o strukturu rozpočtu, jsou rozpočtové příjmy a výdaje prezentovány v souladu se závaznou nomenklaturou, která vyjadřuje povahu a účel jednotlivých položek, jež určí rozpočtový orgán. Formální nomenklaturní popis má podobu označení části rozpočtu (hlava, kapitola, článek či bod).

Zrušení prostředků

Zrušení nevyčerpaných prostředků, které již nelze použít.

Přenos prostředků

Výjimka ze zásady ročního rozpočtu, podle níž prostředky, které nebylo možno vyčerpat v daném rozpočtovém roce, lze při splnění přísných podmínek výjimečně přenést do roku následujícího a čerpat v tomto následujícím roce.

Závazek

Právní závazek poskytnout při splnění určitých podmínek finanční prostředky. EU se zavazuje proplatit svůj díl nákladů na projekt financovaný z jejích prostředků. Dnešní závazky jsou budoucími platbami. Dnešní platby jsou závazky přijatými v minulosti.

Prostředky na závazky

Z prostředků na závazky jsou financovány celkové náklady na právní závazky (veřejné zakázky, grantové dohody a rozhodnutí o grantu), jež bylo možno schválit v běžném rozpočtovém roce.

Náklady na služební poměry v běžném období

Navýšení závazků systému důchodového zabezpečení, jež plyne ze služebních poměrů v běžném rozpočtovém roce.

Zrušení závazku

Akt, kterým se ruší předchozí závazek (nebo jeho část).

Dávkově definovaný systém

Důchodový či jiný dávkově definovaný penzijní systém, jehož pravidla vymezují dávky nezávisle na splatných příspěvcích a v němž dávky nejsou přímo vázány na investice systému. Systém může být financován průběžně nebo fondově.

Deriváty

Finanční nástroje, jejichž hodnota je vázána na změny hodnoty jiného finančního nástroje, ukazatele či komodity. Na rozdíl od držitele primárního finančního nástroje (např. vládního dluhopisu), který má bezpodmínečné právo obdržet v budoucnu peníze (nebo jiný ekonomický prospěch), má držitel derivátu právo na takový prospěch pouze podmíněně. Příkladem derivátu je měnový forward.

Přímé řízení

Způsob plnění rozpočtu. V rámci přímého řízení je rozpočet plněn přímo útvary Komise, výkonnými agenturami a svěřenskými fondy.

Diskontní sazba

Sazba, jež se používá k úpravě zohledňující časovou hodnotu peněz. Diskontování je technika porovnávání nákladů a přínosů, jež vznikají v různých obdobích.

Efektivní úroková míra

Sazba, kterou se diskontují odhadované budoucí peněžní příjmy či platby za očekávanou dobu trvání finančního aktiva či finančního závazku. Výsledkem je čistá účetní hodnota tohoto aktiva či závazku.

Finanční aktiva a závazky v naběhlé hodnotě

Všechna finanční aktiva a závazky, které jsou podle mezinárodních účetních standardů pro veřejný sektor oceňovány naběhlou hodnotou.

Finanční aktiva či závazky v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty

Veškerá finanční aktiva či závazky, která jsou podle Mezinárodních účetních standardů pro veřejný sektor oceňována reálnou hodnotou a jejichž změny v reálné hodnotě jsou vykazovány výsledkově do zisku či ztráty účetního období (tj. deriváty).

Finanční oprava

Účelem finančních oprav je chránit rozpočet EU před zátěží v podobě výdajů provedených na základě nesrovnalosti. U výdajů, které spadají do režimu sdíleného řízení, nesou za inkaso neoprávněně vyplacených prostředků primární odpovědnost členské státy.

„Potvrzená“ finanční oprava je finanční oprava, kterou dotčený členský stát akceptoval. „Vyměřená“ finanční oprava je finanční oprava, o níž rozhodla Komise. Jedná se vždy o čistou opravu, v jejímž rámci je členský stát povinen neoprávněně získané prostředky vrátit do rozpočtu EU. Uvedené v důsledku znamená, že se přidělené finanční krytí pro tento členský stát s konečnou platností sníží. V této publikaci jsou potvrzené a vyměřené finanční opravy vykazovány ve společné kategorii.

„Provedená“ finanční oprava znamená, že byla zjištěná nesrovnalost napravena.

Nepřímé řízení

Způsob plnění rozpočtu. V rámci nepřímého řízení svěřuje Komise úkoly spojené s plněním rozpočtu subjektům práva EU či práva vnitrostátního.

Přerušení a pozastavení

Komise může přerušit nebo pozastavit platby, jestliže na základě vlastní činnosti nebo informací od auditních orgánů shledá, že některý členský stát nenapravitelne závažné nedostatky řídicího a kontrolního systému a/nebo neopravitelne výdaje, které byly vykázané a schválené, avšak byly uskutečněny na základě nesrovnalosti.

Nesrovnalost

Nesrovnalost je akt, který je v rozporu s platnými pravidly EU nebo vnitrostátními pravidly a má potenciálně nepříznivý dopad na finanční zájmy EU. Nesrovnalosti, které mohou být důsledkem jednání příjemců, kteří žádají o finanční prostředky, nebo orgánů odpovědných za provádění plateb. Pojem „nesrovnalost“ je širší než pojem „podvod“, který odkazuje na jednání, jež může být kvalifikováno jako trestný čin.

Prostředky pozbývající platnosti

Nevyčerpané prostředky, jež se na konci rozpočtového roku zruší. Pozbytím platnosti se rozumí, že se ruší alespoň část povolení vynaložit výdaje nebo přijmout závazky. Toto povolení je vyjádřeno právě vyčleněním prostředků. Pouze u společných podniků lze nevyčerpané prostředky podle jejich finančních pravidel vykázat v odhadu příjmů a výdajů za až tři následující rozpočtové roky (tzv. pravidlo N+3). Prostředky pozbývající platnosti tak lze u společných podniků znovu aktivovat až do rozpočtového roku N+3.

Zbývající závazky

Stejně jako *reste à liquider (RAL)*. Částka, v jejíž výši je přijat rozpočtový závazek, ale dosud neproběhla následná platba. Jedná se o platební závazek EU na příští roky, který plyne přímo z existence víceletých programů a rozdílu mezi prostředky na závazky a prostředky na platby.

Vlastní zdroje

Hlavní zdroj příjmů pro rozpočet EU. Jednotlivé vlastní zdroje jsou uvedeny v příslušném rozhodnutí o vlastních zdrojích (rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2020/2053) a jedná se o tradiční vlastní zdroje, vlastní zdroj z DPH, zdroj z HND a vlastní zdroj z nerecyklovaných plastových obalových odpadů.

Prostředky na platby

Z prostředků na platby jsou financovány výdaje, jež se stávají splatnými v běžném roce a plynou z právních závazků přijatých v běžném roce anebo letech předchozích.

Předběžné financování

Platba, jejímž účelem je poskytnout příjemci počáteční hotovost. V souladu s příslušnou smlouvou, rozhodnutím, dohodou nebo základním právním aktem může být rozdělena na několik splátek. Počáteční hotovost nebo zálohu je v dohodnuté lhůtě nutno buď použít k účelu, na nějž byla poskytnuta, nebo ji vrátit.

Preventivní opatření

Preventivní opatření používá Komise k ochraně rozpočtu EU, jestliže jsou jí známy případné nedostatky. Patří k nim pozastavení či přerušování plateb z rozpočtu EU na operační programy.

Reste à liquider (RAL)

Stejně jako zbývající závazky. Částka, v jejíž výši je přijat rozpočtový závazek, ale dosud neproběhla následná platba. Jedná se o platební závazek EU na příští roky, který plyne přímo z existence víceletých programů a rozdílu mezi prostředky na závazky a prostředky na platby.

Sdílené řízení

Způsob plnění rozpočtu. V rámci sdíleného řízení jsou úkoly související s plněním rozpočtu svěřeny členským státům. Do tohoto způsobu plnění rozpočtu spadají zhruba tři čtvrtiny výdajů EU.

Tradiční vlastní zdroje

Tradiční vlastní zdroje jsou definovány v příslušném rozhodnutí o vlastních zdrojích (rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2020/2053). Patří k nim cla a dávky z cukru.

Převody (mezi rozpočtovými položkami)

Převodem mezi rozpočtovými položkami se rozumí přesun prostředků z jedné rozpočtové položky do druhé v průběhu rozpočtového roku. Převody tedy představují výjimku z rozpočtové zásady specifikace. Výslovně jsou však povoleny Smlouvou o fungování Evropské unie, a to za podmínek, jež stanoví finanční nařízení. Finanční nařízení vymezuje různé druhy převodů v závislosti na tom, zda k nim dochází buď mezi rozpočtovými hlavami, kapitolami, články a body, anebo v rámci těchto částí rozpočtu. Tyto převody vyžadují schválení na různé úrovni.

SEZNAM ZKRATEK

AAR	Výroční zpráva o činnosti
AC	Naběhlá hodnota
AFS	Realizovatelná aktiva
AMIF	Azylový, migrační a integrační fond
AOD	Pověřená schvalující osoba
ATM	Uspořádání letového provozu
BOP	Platební bilance
Fond BUFI	Fond pokut
SZP	Společná zemědělská politika
CCS LGF	Záruční nástroj pro kulturní a kreativní odvětví
CEF2	Nástroj pro propojení Evropy
CEF DI	Dluhový nástroj v rámci Nástroje pro propojení Evropy
FS	Fond soudržnosti
CIP	Rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace
COM	Evropská komise
COSME	Program pro konkurenceschopnost podniků a malých a středních podniků
COSO	Výbor sponzorských organizací Treadwayovy komise
CPF	Společný rezervní fond
CPR	Nařízení o společných ustanoveních
CRII+	Investiční iniciativa pro reakci na koronavirus plus
D&WM	Vyřazování jaderných zařízení z provozu a nakládání s odpady
EAD	Expozice v selhání
EZFRV	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
EZZF	Evropský zemědělský záruční fond
EAR	Účetní pravidlo EU
EaSI	Program pro zaměstnanost a sociální inovace
EBRD	Evropská banka pro obnovu a rozvoj
EÚD	Evropský účetní dvůr
ECB	Evropská centrální banka

ECL	Očekávané úvěrové ztráty
ECOFIN	Rada pro hospodářské a finanční věci
ESUO v likvidaci	Evropské společenství uhlí a oceli v likvidaci
ERF	Evropský rozvojový fond
EDIF	Záruční nástroj v rámci nástroje pro rozvoj podniků a inovace v zemích západního Balkánu
EHP	Evropský hospodářský prostor
ESVČ	Evropská služba pro vnější činnost
EFSD	Evropský fond pro udržitelný rozvoj
EFSE	Evropský fond pro jihovýchodní Evropu
EFSF	Evropský nástroj finanční stability
EFSI	Evropský fond pro strategické investice
EFSM	Evropský mechanismus finanční stabilizace
ESVO	Evropské sdružení volného obchodu
EGNOS	Evropská služba pro pokrytí geostacionární navigací
EIB	Evropská investiční banka
EIF	Evropský investiční fond
ElectriFI	Iniciativa pro financování elektrifikace
ELM	Vnější úvěrový mandát
ENRF	Evropský námořní a rybářský fond
HMU	Hospodářská a měnová unie
ENEF	Fond pro rozšiřování podniků
ENIF	Fond pro inovaci podniků
ENPI	Evropský nástroj sousedství a partnerství
EP	Evropský parlament
EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj
ERI	Iniciativa EIB na posílení odolnosti
ESA	Evropská kosmická agentura
ESF	Evropský sociální fond
Fondy ESI	Evropské strukturální a investiční fondy
ESM	Evropský mechanismus stability

ETF	Fond obchodovaný na burze
EU	Evropská unie
EUMETSAT	Evropská organizace pro využívání meteorologických družic
Euratom	Evropské společenství pro atomovou energii
FGC	Smlouva o finanční záruce
FIFO	First in, first out
FP7	Sedmý rámcový program pro výzkum a technologický rozvoj
FN	Finanční nařízení EU
FSDA	Finanční výkazy – diskuse a analýza
FVNA	Reálná hodnota vykazovaná do čistých aktiv / vlastního kapitálu
Fin. aktiva v RH do zisku nebo ztráty	Finanční aktiva v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty
HDP	Hrubý domácí produkt
HND	Hrubý národní důchod
GNSS	Globální družicový navigační systém
H2020	Horizont 2020
HLRCP	Politika na vysoké úrovni v oblasti rizik a dodržování předpisů
IIW	Okno pro infrastrukturu a inovace
MMF	Mezinárodní měnový fond
IPSAS	Mezinárodní účetní standardy pro veřejný sektor
IF	Inovační fond
IT	Informační technologie
ITER	Mezinárodní termonukleární experimentální reaktor
JRC	Společné výzkumné středisko
JU	Společný podnik
LGD	Míra ztrátovosti ze selhání
LGF	Nástroj pro úvěrové záruky
LGTT	Nástroj záruk za úvěry pro projekty TEN-T
MAP	Víceletý program finanční inkluze středních podniků
MEP	Poslanec Evropského parlamentu
MFA	Makrofinanční pomoc

VFR	Víceletý finanční rámec
MMF	Mezinárodní měnový fond
MSME	Mikropodniky a malé a střední podniky
NDICI	Nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci
NGEU	NextGenerationEU
RVZ	Rozhodnutí o vlastních zdrojích
PBI	Iniciativa projektových dluhopisů
PD	Pravděpodobnost selhání
PF4EE	Soukromé financování pro nástroj pro energetickou účinnost
PGF	Účastnický záruční fond
PPP	Partnerství veřejného a soukromého sektoru
PSEO	Důchodový systém evropských úředníků
RAL	„Reste à Liquider“ (zbývající závazky)
RSFF	Finanční nástroj pro sdílení rizik
RRF	Nástroj pro oživení a odolnost
RTD	Výzkum, technologický rozvoj a demonstrace
S&P	Standard & Poor's Financial Services LLC
SANAD	MENA Fond pro mikropodniky, malé a střední podniky
SAPARD	Zvláštní přístupový program pro zemědělství a rozvoj venkova
SEMED	Program finanční inkluze mikropodniků a malých a středních podniků v jižním a východním Středomoří
SICR	Významné zvýšení úvěrového rizika
SIUGI	Nástroj pro neomezené záruky iniciativy na podporu malých a středních podniků
MSP	Malé a střední podniky
SMEW	Specializovaný nástroj pro malé a střední podniky
SURE	Podpora na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci
SFEU	Smlouva o fungování Evropské unie
TVZ	Tradiční vlastní zdroje
TRDI	Přechodný nástroj pro financování rozvoje venkova
DPH	Daň z přidané hodnoty